

IDŹ DO

PRZYKŁADOWY ROZDZIAŁ

SPIS TREŚCI

KATALOG KSIĄŻEK

KATALOG ONLINE

ZAMÓW DRUKOWANY KATALOG

TWÓJ KOSZYK

DODAJ DO KOSZYKA

CENNIK I INFORMACJE

ZAMÓW INFORMACJE
O NOWOŚCIACH

ZAMÓW CENNIK

CZYTELNIA

FRAGMENTY KSIĄŻEK ONLINE

Wielka encyklopedia komputerów

Autor: Alan Freedman

Tłumaczenie: Michał Dadan, Paweł Gonera, Paweł Koronkiewicz, Radosław Meryk, Piotr Pilch

ISBN: 83-7361-136-3

Tytuł oryginału: [ComputerDesktop Encyclopedia](#)

Format: B5, stron: 1118

Współczesna informatyka to nie tylko komputery i oprogramowanie. To setki technologii, narzędzi i urządzeń umożliwiających wykorzystywanie komputerów w różnych dziedzinach życia, jak: poligrafia, projektowanie, tworzenie aplikacji, sieci komputerowe, gry, kinowe efekty specjalne i wiele innych. Rozwój technologii komputerowych, trwający stosunkowo krótko, wniósł do naszego życia wiele nowych możliwości.

„Wielka encyklopedia komputerów” to kompletne kompendium wiedzy na temat współczesnej informatyki. Jest lekturą obowiązkową dla każdego, kto chce rozumieć dynamiczny rozwój elektroniki i technologii informatycznych. Opisuje wszystkie zagadnienia związane ze współczesną informatyką; przedstawia zarówno jej historię, jak i trendy rozwoju. Zawiera informacje o firmach, których produkty zrewolucjonizowały współczesny świat, oraz opisy technologii, sprzętu i oprogramowania. Każdy, niezależnie od stopnia zaawansowania swojej wiedzy, znajdzie w niej wyczerpujące wyjaśnienia interesujących go terminów z różnych branż dzisiejszej informatyki.

- Komunikacja pomiędzy systemami informatycznymi i sieci komputerowe
- Grafika komputerowa i technologie multimedialne
- Internet, WWW, poczta elektroniczna, grupy dyskusyjne
- Komputery osobiste – PC i Macintosh
- Komputery typu mainframe i stacje robocze
- Tworzenie oprogramowania i systemów komputerowych
- Poligrafia i reklama
- Komputerowe wspomaganie projektowania
- Wirusy komputerowe

Jeśli szukasz źródła informacji o technologiach informatycznych, chcesz poznać historię komputerów i dowiedzieć się, do czego można je wykorzystywać, sięgnij po „Wielką encyklopedię komputerów”.

indeks haseł angielskich

- ! point, 7
- #include, 7
- &&, 7
- * symbol (symbol *), 786
- .13 micron
(technologia 0,13 mikrona), 827
- .18 micron
(technologia 0,18 mikrona), 827
- .25 micron
(technologia 0,25 mikrona), 827
- .com, 7
- .edu, 7
- .gov, 7
- .htaccess, 7
- .NET, 7
- .NET SDK, 7
- .org, 7
- .tv, 7
- .zip file (plik o rozszerzeniu .zip), 600
- /, 7
- @ sign (znak @), 1002
- \, 7
- ^, 7
- _ symbol (symbol _), 786
- ~ symbol (symbol ~), 786
- == signs (znaki ==), 1003
- 0.13 process (proces 0,13 mikrona), 631
- 0.18 process (proces 0,18 mikrona), 631
- 0.25 process (proces 0,25 mikrona), 631
- 0K, 7
- 0x, 7
- 1.2M, 8
- 1.44M, 8
- 10 GbE, 8
- 10 Gigabit Ethernet, 8
- 10/100 hub (koncentrator 10/100), 394
- 10/100 switch (przełącznik 10/100), 654
- 10/100/1000 card (karta 10/100/1000), 353
- 1000BaseLX, 8
- 1000Base-LX, 8
- 1000BaseSX, 8
- 1000Base-SX, 8
- 1000BaseTX, 8
- 1000Base-TX, 8
- 100BaseFX, 8
- 100BaseT, 8
- 100BaseVG, 8
- 100BT, 8
- 100MHz bus (magistrala o szybkości 100 MHz), 438
- 100VG-AnyLAN, 8
- 1024x768, 8
- 10Base2, 8
- 10Base5, 8
- 10BaseF, 8
- 10BaseT, 9
- 10-way (10-ścieżkowy), 9
- 10x CD-ROM, 9
- 123, 9
- 1-2-3, 9
- 1280x1024, 9
- 1284, 9
- 128-bit (128-bitowe), 9
- 128-bit graphics accelerator (128-bitowy akcelerator graficzny), 9
- 12-way (12-ścieżkowy), 9
- 12x CD-ROM, 9
- 1300 nm, 9
- 133MHz bus (magistrala o szybkości 133 MHz), 438
- 1394, 9
- 13W3 connector (złącze 13W3), 997
- 14.4, 9
- 1401, 9
- 1550 nm, 9
- 16 million colors (16 milionów kolorów), 9
- 16:9, 9
- 16450, 9
- 16550, 9
- 16-bit (16-bitowy), 9
- 16-bit characters (znaki 16-bitowe), 1003
- 16-bit color (kolor 16-bitowy), 377
- 16-bit computer (komputer 16-bitowy), 384
- 16-bit driver (sterownik 16-bitowy), 774
- 16-bit sample (próbka 16-bitowa), 649
- 16-bit sound (16-bitowa karta dźwiękowa), 9
- 16-bit version (wersja 16-bitowa), 914
- 16CIF, 9
- 16x CD-ROM, 9
- 18-track (18-ścieżkowy), 9
- 19mm tape (taśma 19 mm), 819
- 1-bit-DAC, 9
- 1-by-1 GIF, 9
- 1ClickCharge, 10
- 1G wireless (sieci bezprzewodowe pierwszej generacji), 728
- 1-Meg Modem, 10
- 1U, 10
- 1x DVD-ROM, 10
- 1x1 GIF, 10
- 1XEv, 10
- 1XRTT, 10
- 2.4GHz band (pasmo o częstotliwości 2,4 GHz), 578
- 2.5G wireless (sieci bezprzewodowe generacji 2,5), 728
- 216 colors (216 kolorów), 10
- 23B+D, 10
- 24-bit color (24-bitowy kolor), 10
- 24x CD-ROM, 10
- 24x7, 10
- 256-bit (256-bitowy), 10
- 2780, 10
- 28.8, 10
- 286, 10
- 286/12, 286/16..., 10
- 2B+D, 10
- 2BIQ, 10
- 2-D, 10
- 2-D graphics (grafika dwuwymiarowa), 262
- 2e, 10
- 2G, 10
- 2G wireless (sieci bezprzewodowe drugiej generacji), 728
- 2G+, 10
- 2U, 10
- 2-way (dwukierunkowa), 190
- 2x CD-ROM, 10
- 2x DVD-ROM, 10
- 2xAGP, 10
- 3.3v, 10
- 3.5", 10
- 3+Open, 10

- 3+Share, 11
 303x, 11
 308x, 11
 3090, 11
 3270, 11
 3270 Data Stream, 11
 3270 emulator (emulator 3270), 218
 32-bit (32-bitowy), 11
 32-bit color (32-bitowy kolor), 11
 32-bit computer (komputer 32-bitowy), 384
 32-bit disk access (32-bitowy dostęp do dysku), 11
 32-bit driver (32-bitowy sterownik), 11
 32-bit file access (32-bitowy dostęp do pliku), 11
 32-bit processing (przetwarzanie 32-bitowe), 661
 32-bit version (wersja 32-bitowa), 914
 32-bit Windows (32-bitowa wersja systemu Windows), 11
 32x CD-ROM, 11
 33.3, 11
 34010 & 34020, 11
 3480, 11
 3490, 11
 3590, 11
 360, 11
 360K, 11
 36-track (36-ścieżkowy), 11
 370, 11
 370/XA, 11
 3770, 11
 3780, 11
 37xx, 11
 386, 11
 386 Enhanced Mode, 12
 386/25, 386/33..., 12
 386DX, 12
 386EX, 12
 386MAX, 12
 386SL, 12
 386SLC, 12
 386SX, 12
 387, 12
 390, 12
 3Com, 12
 3-D, 12
 3-D animation (animacja trójwymiarowa), 32
 3D audio (dźwięk trójwymiarowy), 200
 3-D audio (dźwięk trójwymiarowy), 200
 3D chat (program do pogawędek w wersji trójwymiarowej), 637
 3-D chat (trójwymiarowy pokój rozmów), 854
 3-D digitizer (digitizer przeznaczony do grafiki trójwymiarowej), 136
 3-D digitizer (skaner 3D), 734
 3D Fax, 12
 3-D graphics (grafika trójwymiarowa), 265
 3-D modeling (modelowanie trójwymiarowe), 476
 3-D positional sound (trójwymiarowy dźwięk pozycyjny), 854
 3-D sound (dźwięk trójwymiarowy), 200
 3D sound, (dźwięk trójwymiarowy), 200
 3D Studio, 12
 3D tablet (tablet trójwymiarowy), 814
 3-D tablet (tablet przeznaczony do grafiki trójwymiarowej), 814
 3DES, 12
 3Dfx, 12
 3DNow!, 12
 3DO, 12
 3DOF, 13
 3G, 13
 3G wireless (sieci bezprzewodowe trzeciej generacji), 728
 3GL, 13
 3GPP, 13
 3GSP, 13
 3-tier architecture (architektura trójwarstwowa), 37
 3U, 13
 3XRTT, 13
 4:2:2, 13
 4:3, 13
 4004, 13
 404, 13
 404 error (błąd 404), 61
 411, 13
 430FX, 13
 430HX, 13
 430MX, 13
 430TX, 13
 430VX, 13
 43xx, 13
 440BX, 13
 440FX, 13
 440LX, 13
 450BX, 13
 450GX, 13
 486, 13
 486/25, 486/33..., 13
 486DLC, 14
 486DX, 14
 486DX2, 14
 486SL, 14
 486SLC, 14
 486SX, 14
 487, 14
 4CIF, 14
 4DOS, 14
 4GL, 14
 4mm tape (taśma 4 mm), 819
 4-way (4-ścieżkowy), 14
 4x CD-ROM, 14
 4xAGP, 14
 5 nines (5 dziewiątek), 14
 5.1 channel (kanał 5.1), 351
 5.25", 14
 50-pin Telco connector (50-końcówkowe złącze Telco), 14
 5100, 14
 5250, 14
 5250 emulator (emulator 5250), 218
 56 Kbps modem (modem o szybkości 56 kb/s), 477
 56,000 bps modem (modem o szybkości 56 000 b/s), 477
 568A, 14
 568B, 14
 586, 14
 5v, 14
 5x86, 14
 601, 14
 603, 14
 604, 14
 615, 14
 620, 14
 640K, 14
 640x480, 14
 64-bit (64-bitowy), 15
 64-bit graphics accelerator (64-bitowy akcelerator graficzny), 15
 650, 15
 6502, 15
 6800, 15
 68000, 15
 680x0, 15
 686, 15

- 68K, 15
- 6DOF, 15
- 6U, 15
- 6-way (6-ścieżkowy), 15
- 6x CD-ROM, 15
- 6x86, 15
- 6x86MX, 15
- 701, 15
- 702, 16
- 720K, 16
- 750, 16
- 7-bit ASCII (7-bitowy kod znaków ASCII), 16
- 7-track (7-ścieżkowy), 16
- 7x24, 16
- 8.3, 16
- 800x600, 16
- 80186/80188, 16
- 802.1, 16
- 802.11, 16
- 802.11a, 16
- 802.11b, 16
- 802.12, 16
- 802.15, 16
- 802.1p, 16
- 802.1q, 16
- 802.2, 16
- 802.3, 16
- 802.3ab, 16
- 802.3u, 16
- 802.3z, 16
- 802.4, 16
- 802.5, 16
- 802.6, 16
- 80286, 16
- 80287, 16
- 80386, 16
- 80386DX, 16
- 80386SL, 16
- 80386SX, 16
- 80387, 16
- 80486, 17
- 80486DX, 17
- 80486SX, 17
- 80487, 17
- 8080, 17
- 8086, 17
- 8086 emulator (emulator procesora 8086), 219
- 80860, 17
- 8087, 17
- 8088, 17
- 80x86, 17
- 8100, 17
- 82385, 17
- 82489DX, 17
- 8250A, 17
- 8259A, 17
- 8514, 17
- 8514/A, 17
- 860, 17
- 88000, 17
- 88K, 17
- 88Open, 17
- 8-bit (8-bitowy), 17
- 8-bit color (8-bitowy kolor), 17
- 8-bit sample (8-bitowa próbka), 17
- 8-bit sound (8-bitowa karta dźwiękowa), 17
- 8mm tape (taśma 8 mm), 819
- 8-N-1, 17
- 8-second rule (reguła 8 sekund), 681
- 8VSB, 17
- 8-VSB, 17
- 8-way (8-ścieżkowy), 17
- 8x CD-ROM, 17
- 9221, 17
- 9370, 18
- 9660, 18
- 9672, 18
- 9-track (9-ścieżkowy), 18
- 9U, 18
- A/B box (przełącznik A/B), 654
- A/D converter (przetwornik A/C), 664
- A/V, 46
- A/V ports (złącza A/V), 996
- A+ certification (certyfikacja A+), 86
- A20, 19
- A4, 19
- A4 paper (papier formatu A4), 574
- AA, 19
- AAL, 19
- AAUI, 19
- abakus, 19
- Abelene, 19
- Abilene, 19
- ablative WORM (WORM ablacyjny), 955
- About Box (okno O programie), 541
- above the line (ponad wierszem), 618
- ABR, 19
- absolute (wartość bezwzględna), 909
- absolute address (adres bezwzględny), 22
- absolute coding (kodowanie bezwzględne), 374
- absolute path (ścieżka bezwzględna), 807
- absolute reference (odwołanie bezwzględne), 538
- absolute URL (bezwzględny adres URL), 55
- absolute vector (wektor bezwzględny), 914
- absolute zero (zero absolutne), 992
- abstract class (klasa abstrakcyjna), 362
- abstraction layer (warstwa abstrakcji), 908
- AC, 19
- AC '97, 19
- AC adapter (zasilacz AC), 988
- ACAP, 19
- ACBD, 20
- Accelerated Graphics Port, 20
- Accelerated Hub Architecture, 20
- accelerator (akcelerator), 26
- accelerator board (karta akceleratora), 353
- Accelis, 20
- acceptable use policy (zasady dopuszczalnych zastosowań), 988
- acceptance test (testy akceptacyjne), 840
- access (dostęp), 170
- access arm (ramię dostępu), 678
- access charge (opłata dostępową), 550
- access code (kod dostępu), 371
- access concentrator (koncentrator dostępu), 394
- access control (kontrola dostępu), 398
- access control list (lista kontroli dostępu), 420
- access control protocol (protokół kontroli dostępu), 647
- access denied (odmowa dostępu), 536
- access line (linia abonencka), 419
- access method (metody dostępu), 458
- access number (numer dostępowy), 526
- access point (punkt dostępowy), 667
- access provider (dostawca dostępu), 170
- access rights (prawa dostępu), 628
- access router (router dostępowy), 691
- access server (serwer dostępowy), 722
- access tandem (tandem dostępowy), 818
- access time (czas dostępu), 117
- access token (żeton dostępu), 1009
- ACCESS.bus, 20

- accessibility (ułatwienia dostępu), 872
- accessory card (karta dodatkowa), 353
- account (konto), 398
- account number (numer konta), 526
- account policy (polityki kont), 617
- accounting machine (maszyna księgująca), 448
- accounts payable software (oprogramowanie rozliczeń kredytów), 554
- accounts receivable software (oprogramowanie rozliczeń wierzytelności), 554
- accumulator (akumulator), 27
- accuracy (dokładność), 143
- ACD, 20
- ACE, 20
- ACGNJ, 20
- ACK, 20
- acknowledgment code (kod potwierdzenia), 372
- ACM, 20
- acoustic coupler (sprzęg akustyczny), 763
- ACP, 20
- ACPI, 20
- ACS, 20
- active addressing (adresowanie aktywne), 23
- Active Channel (kanał aktywny), 351
- active component (komponent aktywny), 380
- active content (aktywna zawartość), 26
- Active Desktop, 20
- Active Directory, 20
- active hub (koncentrator aktywny), 394
- active matrix (matryca aktywna), 449
- active monitor (monitor aktywności), 480
- active partition (partycja aktywna), 576
- Active Server Page, 20
- active star, 20
- active window (okno aktywne), 541
- ActiveX component (komponent ActiveX), 380
- ActiveX control (formant ActiveX), 239
- ActiveX object (Obiekt ActiveX), 530
- ActiveX-enabled browser (przeglądarka obsługująca ActiveX), 652
- actuator (serwomotor), 725
- actuator arm (ramię serwomotoru), 678
- ad blocker (bloker reklam), 61
- ad hoc query (zapytanie ad hoc), 984
- Ad Lib, 20
- ad rotation (rotacja reklam), 690
- ad serving (dostarczanie reklam), 170
- ad view (odsłona), 537
- ADAPSO, 20
- adapter, 20
- adapter card (karta adaptera), 353
- adaptive bridge (most adaptacyjny), 484
- adaptive compression (kompresja adaptacyjna), 380
- adaptive equalization (korekcja adaptacyjna), 402
- adaptive routing (routing adaptacyjny), 691
- adaptor, 21
- ADB, 21
- ADC, 21
- ADCCP, 21
- add/drop multiplexer (multiplexer add-drop), 492
- adder (sumator), 781
- add-in, add-on, 21
- address (adres), 22
- address (adresować), 23
- address book (książka adresowa), 407
- address bus (magistrala adresowa), 437
- address cleansing (oczyszczanie adresu), 535
- address decoder (dekoder adresu), 132
- address mode (tryb adresowania), 855
- address register (rejestr adresowy), 681
- address resolution (rozwiązywanie adresu), 701
- address resolution protocol (protokół translacji adresów), 648
- address space (przestrzeń adresowa), 660
- address translation (translacja adresu), 848
- addressable cursor (kursor adresowalny), 407
- adds, moves and changes, 21
- ADIC, 21
- ADM, 21
- ADMD, 21
- admin, 21
- administrative area map level (poziom obszaru administracyjnego mapy), 625
- Adobe, 22
- Adobe Document Server, 22
- Adobe Extreme, 22
- Adobe fonts (czcionki Adobe), 119
- Adobe Illustrator, 22
- Adobe PageMaker, 22
- Adobe Photoshop, 22
- Adobe Type Align, 22
- Adobe Type Manager, 22
- ADP (ADP), 22
- ADP system (system ADP), 788
- ADPCM (ADPCM), 22
- adserver (serwer reklam), 723
- ADSL, 24
- ADSL Lite, 24
- ADSL splitter (rozdzielacz ADSL), 692
- ad-supported software (oprogramowanie wyświetlające reklamy), 555
- ADT, 24
- Advanced Configuration and Power Interface, 24
- AdvanceNet, 24
- advertiser supported software (oprogramowanie opłacone przez reklamodawcę), 553
- AES, 24
- AES/EBU, 24
- AFAIK, 24
- AFC, 24
- affinity group (grupa affinity), 267
- affinity ISP, 24
- aficionado, 24
- AFM, 24
- AFM file (plik AFM), 597
- AFP, 24
- AFP printer (drukarka AFP), 174
- AFS, 24
- aggregate function (funkcja agregatowa), 246
- Agilent, 25
- AGP, 25
- AGPset, 25
- agregator, 25
- AI, 25
- AI file (plik AI), 597
- AIBO, 25
- AIFC file (plik AIFC), 597
- AIFF file (plik AIFF), 597
- AIIM, 25
- AIM, 26
- AIN, 26
- air interface (interfejs bezprzewodowy), 306
- AirPort, 26
- AIS, 26
- AIT, 26
- AITP, 26
- Akamai, 26

- Akomy, 26
- alarm filtering (filtrowanie alarmów), 236
- A-Law, 27
- Aldus, 27
- ALE, 27
- alert (ostrzeżenie), 560
- alert box (okno ostrzeżenia), 541
- algebraic expression (wyrażenie algebraiczne), 963
- algorithm (algorytm), 27
- algorithmic language (język algorytmiczny), 341
- aliasing, 27
- ALICE, 27
- all optical, 27
- all rights (komplet uprawnień), 380
- Allaire Spectra, 27
- alliances (konsorcja), 397
- allocate (przydzielać), 665
- allocation unit (jednostka alokacji), 340
- all-optical network (sieć optyczna), 730
- alloy (stop), 775
- ALM, 27
- ALOHA, 27
- Alpha, 27
- alpha channel (kanał alfa), 351
- alpha geek, 27
- alpha release (wydanie alfa), 960
- alpha test (testy alfa), 840
- alpha version (wersja alfa), 914
- alphageometric (geometria literowa), 253
- alphamosaic (mozaika literowa), 486
- alphanumeric (alfanumeryczny), 27
- alphanumeric sort (sortowanie alfanumeryczne), 758
- Alt key (klawisz Alt), 366
- alt newsgroup (grupa dyskusyjna alt), 267
- ALT text (tekst ALT), 828
- Alta Vista, 27
- Altair, 27
- AltaVista, 28
- alternate routing (routing alternatywny), 691
- alternating current (prąd zmienny), 629
- Alto, 28
- ALU (JAL), 336
- always on (stałe włączony), 768
- AM, 28
- Am386, Am486, Am586, 28
- Amaya, 28
- Amazon.com, 28
- ambient (otoczenie), 561
- ambient lighting (oświetlenie rozproszone), 561
- Ambra, 28
- AmCoEx, 28
- AMD, 28
- Amdahl, 28
- Amdahl's law (prawo Amdahla), 628
- America Online, 29
- American Bell, 29
- American National Standards Institute, 29
- American Registry for Internet Numbers, 29
- AMI, 29
- AMI BIOS, 29
- AMI2, 29
- Amiga, 29
- AMLCD, 29
- AM-LCD, 29
- amorphous (amorficzny), 29
- amorphous silicon (krzem amorficzny), 406
- ampersand, 29
- Ampex, 29
- amplitude (amplituda), 29
- amplitude modulation (modulacja amplitudy), 478
- AMPS modem (modem AMPS), 477
- AMR, 30
- analog (analogowy), 31
- analog camera (aparat analogowy), 34
- analog channel (kanał analogowy), 351
- analog computer (komputer analogowy), 384
- analog copy machine (kserokopiarka analogowa), 407
- analog data (dane analogowe), 124
- analog domain (domena analogowa), 145
- analog film (film analogowy), 234
- analog line (linia analogowa), 419
- analog monitor (monitor analogowy), 480
- analog phone (telefon analogowy), 830
- analog signal generator (generator sygnału analogowego), 253
- analog video (wideo analogowe), 917
- analog-to-digital converter (konwerter analogowo-cyfrowy), 400
- analyst (analityk), 30
- Analytical Engine (maszyna analityczna), 446
- anchor (zakotwiczenie), 981
- AND-OR-NOT, 32
- angel investor (anielski inwestor), 32
- angle brackets (nawiasy ostre), 505
- angstrom (angstrom), 32
- ANI, 32
- animated cursor (kursor animowany), 408
- animated GIF (GIF animowany), 255
- animated graphics (grafika animowana), 262
- animation (animacja), 32
- anisotropic (anizotropowy), 32
- ANN File (plik ANN), 597
- annoybot, 32
- anode (anoda), 32
- Anonymizer, 32
- anonymous FTP (anonimowy FTP), 32
- anonymous post (przesyłka anonimowa), 661
- anonymous remailer (anonimowy remailer), 32
- anonymous server (serwer anonimowy), 720
- ANS, 32
- ANSI, 32
- ANSI character set (zbiór znaków ANSI), 990
- ANSI lumen (lumen ANSI), 428
- ANSI terminal (terminal ANSI), 835
- answer only modem (modem tylko do odbioru), 478
- ant (mrówka), 488
- anti-aliasing (antyaliasing), 33
- anti-blooming, 32
- anticiparallelism (równoległość wyprzedzająca), 701
- antidisintermediation, 32
- Antifuse, 33
- anti-glare filter (filtr antyodblaskowy), 234
- anti-piracy, 33
- antistatic bag (worek antystatyczny), 954
- antistatic device (urządzenie antystatyczne), 880
- antistatic liquid (płyn antystatyczny), 604
- antistatic mat (mata elektrostatyczna), 449
- antistatic strap (pasek antystatyczny), 577
- antistatic wristband (antystatyczna opaska na rękę), 33
- antivirus program (program antywirusowy), 636
- any key (dowolny klawisz), 172
- anycast, 33

- AO/DI, 33
AOCE, 33
AOL, 33
AOL Instant Messenger, 33
aol.com, 33
AOLS, 33
A-OLs (A-OL), 33
AOLTV, 33
AON, 34
AOS, 34
AP, 34
Apache, 34
APCUG, 34
aperture card (karta okienkowa), 356
aperture grille (krata aperturowa), 404
APIC, 34
Aplo/Phone, 34
Apollo, 34
app bloat (puchnięcie aplikacji), 666
app code (kod aplikacji), 371
APPC, 35
AppCenter Server (Serwer AppCenter), 720
append (dołączenie), 145
Apple, 35
Apple Desktop Bus, 35
Apple II, 35
Apple III, 36
Apple key (klawisz „jabłko”), 367
Apple menu (menu Apple), 455
Apple-IBM alliance (konsorcjum Apple-IBM), 397
AppleTalk, 36
AppleTalk Filing Protocol, 36
application centric (ukierunkowanie na aplikacje), 865
application developer (twórca aplikacji), 861
application development environment (środowisko tworzenia aplikacji), 809
application development system (system tworzenia aplikacji), 792
Application Error (błąd aplikacji), 62
Application Execution Error (błąd wykonania aplikacji), 63
application extension (rozszerzenie aplikacji), 700
application framework (szkielet aplikacji), 803
application gateway (bramka aplikacji), 65
application generator (generator aplikacji), 252
application integration (integracja aplikacji), 302
application layer (warstwa aplikacji), 908
application level gateway (bramka poziomu aplikacji), 65
application logic (logika aplikacji), 423
application management system (system zarządzania aplikacjami), 794
application notes (uwagi do aplikacji), 887
application package (pakiet aplikacji), 566
application partitioning (partycjonowanie aplikacji), 576
application processor (procesor aplikacji), 631
application program library (biblioteka aplikacji), 55
application programmability (programowalność aplikacji), 641
application proxy (pośrednik aplikacji), 622
application server (serwer aplikacji), 720
application server computing, 36
application service provider (dostawca usług aplikacyjnych), 170
application software (oprogramowanie aplikacyjne), 550
application suite (pakiet aplikacji), 566
application viewing (podglądanie aplikacji), 609
application window (okno aplikacji), 541
applications management (zarządzanie aplikacjami), 985
APPN, 36
AppWare, 36
aptitude tests (testy umiejętności), 840
arachnography (sieciografia), 728
arbitrated loop (pętla arbitrażowa), 587
arbitration (arbitraż), 36
ARC server (serwer ARC), 721
Archistrat computer (komputer Archistrat), 384
architecture (architektura), 36
architecture neutral (niezależny od architektury), 518
architecture police (policjant architektury), 616
archive file (plik archiwalny), 597
archive formats (formaty archiwów), 240
ARCNET, 37
Ardent, 37
ARDIS, 37
areal density (gęstość powierzchniowa), 254
ARIN, 37
arithmetic coding (kodowanie arytmetyczne), 374
arithmetic expression (wyrażenie arytmetyczne), 963
arithmetic operators (operatory arytmetyczne), 548
arithmetic overflow (przepełnienie arytmetyczne), 658
arithmetic underflow (niedomiar arytmetyczny), 516
ARM chips (układy ARM), 870
Armada, 38
ARP, 38
ARPAnet, 38
ARQ, 38
array element (element tablicy), 215
array processor (procesor tablicowy), 632
arrow key (klawisz strzałki), 367
Article 2B (artykuł 2B), 38
artifact (artefakt), 38
artificial intelligence (sztuczna inteligencja), 804
artificial language (język sztuczny), 344
artificial life (sztuczne życie), 804
AS/400, 38
AS/400 Integrated PC Server, 38
ASC X12, 39
ascender, 39
ascending sort (sortowanie rosnące), 758
ASCII art (obrazy ASCII), 532
ASCII chart (tabela znaków ASCII), 813
ASCII chart (tabela znaków ASCII), 813
ASCII file (plik ASCII), 597
ASCII protocol (protokół ASCII), 646
ASCII sort (sortowanie ASCII), 758
ASCII terminal (terminal ASCII), 835
ASCII text (tekst ASCII), 828
ASCII transfer (przesyłanie ASCII), 661
ASCII value (wartość ASCII), 909
ASDL, 39
Ashton-Tate, 39
ASIC, 39
ASM, 39
ASMO, 39
ASMP, 39
ASN, 39
ASN.1, 39
ASP, 39

- ASP Industry Consortium, 39
 ASP.NET, 39
 ASP+, 39
 aspect ratio (współczynnik kształtu), 957
 Aspen, 39
 assembly language (język asemblerowy), 341
 assignment statement (przypisanie), 665
 associate (skojarzenie), 737
 associating files (skojarzenia plików), 737
 Association for Computing Machinery, 39
 Association for Shareware Professionals, 39
 Association for Systems Management, 39
 associative storage (pamięć asocjacyjna), 569
 ASSP, 40
 AST, 40
 asterisk (gwiazdka), 269
 asymmetric compression (kompresja asymetryczna), 380
 asymmetric encryption (kodowanie asymetryczne), 374
 asymmetric modem (modem asymetryczny), 477
 asymmetric multiprocessing (wieloprocesorowość asymetryczna), 919
 asymmetric system (system asymetryczny), 788
 asynchronous communication server (asynchroniczny serwer komunikacyjny), 40
 asynchronous mode (tryb asynchroniczny), 855
 asynchronous protocol (protokół asynchroniczny), 646
 asynchronous transfer mode (asynchroniczny tryb przesyłu), 40
 asynchronous transmission (transmisja asynchroniczna), 848
 AT, 40
 AT Attachment, 40
 AT bus (magistrala AT), 438
 AT class (klasa AT), 362
 AT command set (zbiór poleceń AT), 990
 AT interface (interfejs AT), 306
 AT keyboard (klawiatura AT), 364
 AT motherboard (płyta główna AT), 604
 at sign (znak at), 1002
 AT&T, 40
 AT&T GIS, 40
 AT&T WorldNet, 40
 ATA, 40
 ATA drive (napęd ATA), 500
 ATA Flash, 40
 ATA RAID, 40
 ATA/IDE, 40
 ATA-100, 40
 ATA-2, 40
 ATA-3, 40
 ATA-33, 40
 ATA-4, 40
 ATA-66, 40
 ATAPI, 40
 ATAPI drive (napęd ATAPI), 500
 Atari, 40
 ATASPI, 41
 ATE, 41
 Athlon, 41
 ATI, 41
 ATM, 41
 ATM Forum, 43
 ATM machine (bankomat), 49
 ATM NIC, 43
 ATM155, 43
 ATM25, 43
 atomic force microscope (mikroskop sił atomowych), 469
 ATSC, 43
 attach a file (dołączanie pliku), 145
 attached document (dołączony dokument), 145
 attached processor (procesor przyłączony), 632
 attachment (załącznik), 982
 attachment unit interface, 43
 atto, 43
 ATU, 43
 ATU-C, 43
 ATU-R, 43
 ATV, 43
 ATV Forum, 43
 ATVEF, 43
 ATX motherboard (płyta główna ATX), 604
 AU file (plik AU), 597
 auctions (aukcje), 43
 audio (dźwięk), 200
 audio adapter (adapter audio), 20
 audio cable (kabel audio), 349
 audio card (karta audio), 353
 audio cassette (kaseta magnetofonowa), 358
 audio CD (płyta CD), 604
 audio codec (kodek audio), 373
 audio compression (kompresja dźwięku), 380
 audio disc (dysk dźwiękowy), 193
 Audio Modem Riser, 43
 audio on demand (muzyka na żądanie), 493
 audio response (odpowiedź dźwiękowa), 537
 audio ripper (ripper audio), 686
 audio server (serwer dźwięku), 722
 audio streaming (strumieniowe przesyłanie dźwięku), 780
 audio video (audio wideo), 43
 audio video connectors (złącza audio-wideo), 996
 audio visual (audiowizyjny), 43
 audio visual ports (porty audio-wideo), 621
 audioconferencing (konferencja dźwiękowa), 395
 audiovisual (audiowizualny), 43
 audit (audyt), 43
 audit software (oprogramowanie audytujące), 550
 audit trail (dziennik nadzoru), 200
 augmented reality (powiększająca się rzeczywistość), 624
 augmented virtuality (powiększająca się wirtualność), 624
 AUI, 43
 AUP, 44
 Austin Computer, 44
 authentication (uwierzytelnianie), 887
 authentication token (token identyfikacyjny), 844
 authoring language (język tworzenia treści), 344
 authoring program (program do tworzenia treści), 638
 authoring system (system tworzenia treści), 793
 authorization code (kod autoryzacji), 371
 auto, 44
 autochanger (automatyczna zmieniarka), 44
 Autodesk, 44
 AUTODIN, 44
 autoflow (automatyczne oblewanie), 44
 autoloader (moduł automatycznego ładowania), 479
 automata theory (teoria automatów), 834

- automated provisioning (automatyczne udostępnianie usług), 44
- automatic call distributor (automatyczny dystrybutor wywołań), 44
- automatic design optimization (automatyczna optymalizacja projektu), 44
- automatic number identification (automatyczna identyfikacja numeru), 44
- automatic repeat request (automatyczne żądanie powtórzenia), 44
- automatic teller machine, 44
- automatic test equipment (urządzenia automatycznego testowania), 879
- automatic vehicle location (automatyczna lokalizacja samochodów), 44
- automation (automatyzacja), 45
- automation language (język automatyzacji), 342
- automation product (produkt automatyzujący), 635
- automation programming language (język programowania automatyzacji), 344
- automotive systems (systemy samochodowe), 799
- automounting (automatyczne montowanie), 44
- autonegotiate (automatyczna negocjacja), 44
- autonomous system (system autonomiczny), 788
- autopooling (automatyczny pooling), 44
- autoresponder, 45
- autostart routine (procedura autostartu), 631
- autotrace (automatyczna wektoryzacja), 44
- AUX, 45
- auxiliary memory (pamięć dodatkowa), 570
- auxiliary storage (dodatkowa pamięć masowa), 143
- AV drive (napęd AV), 500
- availability (dostępność), 171
- Avant Stellar keyboard (klawiatura Avant Stellar), 365
- avatar (awatar), 46
- avionics (awionika), 46
- AWads-01, 46
- Award BIOS, 46
- AWC, 46
- AWE32, AWE64, 46
- AWG, 46
- AWGTHGTGA, 46
- Axiant, 46
- AXP, 46
- AYT, 46
- azimuth (azymut), 46
- B, 47
- B protocol (protokół B), 646
- B1, 47
- B2B, 47
- B2B e-commerce (handel elektroniczny B2B), 272
- B2B Web site (witryna B2B), 949
- B2C, 47
- B8ZS, 47
- Baan IV, 47
- BaanERP, 47
- BABY, 47
- Baby AT motherboard (płyta główna Baby AT), 605
- baby boomers, 47
- back end (zaplecze), 983
- back end processor (procesor zaplecza), 632
- back office, 47
- Back Orifice, 47
- back up (kopia bezpieczeństwa), 401
- backbone (szkielet), 803
- backbone cabal, 47
- backdoor (tylne wejście), 861
- back-end CASE (CASE zaplecza), 76
- backfile conversion (konwersja archiwów), 400
- backfilling (wypełnianie powrotne), 963
- background (tło), 844
- background ink (atrament tła), 43
- background noise (szumy tła), 804
- background processing (przetwarzanie w tle), 663
- backhaul (przesyłanie wsteczne), 661
- backing storage (pamięć zapasowa), 573
- backlit (podświetlenie), 612
- BackOffice, 47
- backplane (płyta montażowa), 605
- backside bus (magistrala wewnętrzna), 439
- backside cache (wewnętrzna pamięć cache), 915
- backslash (lewy ukośnik), 416
- backsolver (mechanizm rozwiązywania wstecznego), 453
- backspace (cofać), 95
- backup (zapas), 983
- backup copy (kopia zapasowa), 401
- backup disk (dysk zapasowy), 197
- backup power (zasilanie zapasowe), 989
- backup server (serwer archiwalny), 721
- backup tape (archiwizacja na taśmie), 37
- backup types (typy archiwizacji), 861
- Backus-Naur form (notacja Backusa-Naura), 523
- backward chaining (wsteczne tworzenie łańcucha), 958
- backward compatible (zgodność wstecz), 994
- BackWeb, 47
- BackWeb channel owner (właściciel kanału BackWeb), 951
- Bad command or file name, 47
- bad font (nieprawidłowa czcionka), 517
- bad sector (uszkodzony sektor), 886
- BAK file (plik BAK), 597
- BAL, 48
- balanced line (linia symetryczna), 419
- ballistic gain (przyspieszenie balistyczne), 665
- balloon help (pomoc w dymkach), 617
- balun, 48
- band (pasmo), 578
- band (taśma), 819
- band gap (pasmo wzbronione), 578
- band printer (drukarka taśmowa), 179
- band printing (drukowanie pasmowe), 181
- bandgap (pasmo zabronione), 578
- bandpass filter (filtr pasmowy), 236
- bandwidth (szerokość pasma), 802
- bandwidth management (zarządzanie pasmem), 987
- bandwith junkie (narkoman pasma), 502
- bandwith manager (zarządca pasma), 985
- bandwith shaping (kształtowanie pasma), 407
- bang, 49
- bang path (ścieżka wykrzyknikowa), 808
- bank, 49
- bank switching (przełączanie banków), 653
- banner ad (baner reklamowy), 48
- banner page (strona wiodąca), 777
- Banyan, 49
- BAPC, 49
- BAPI, 49
- bar chart (wykres słupkowy), 961
- bar code (kod paskowy), 372

- bar code reader (czytnik kodów paskowych), 121
- bar code scanner (skaner kodów paskowych), 735
- barebones (szkieletowy), 803
- barrel distortion (zniekształcenia beczkowe), 1004
- barrel printer (drukarka beczkowa), 176
- base (baza), 50
- base alignment (wyrównanie bazy), 963
- base font (czcionka podstawowa), 119
- base memory (pamięć bazowa), 569
- base RAM (RAM bazowy), 677
- base station (stacja bazowa), 767
- base/displacement (baza-przesunięcie), 50
- base64, 49
- baseband (pasmo podstawowe), 578
- baseline (linia bazowa), 419
- baselining, 49
- baselining tool (narzędzie baseliningu), 502
- bash shell (powłoka bash), 625
- BASIC, 49
- basic cell (komórka podstawowa), 378
- basic encoding rules (podstawowe metody kodowania), 612
- BASIC in ROM (BASIC w ROM), 49
- Basic Rate, 49
- bastion host (komputer-bastion), 391
- bastion server (serwer-bastion), 724
- BAT file (plik BAT), 597
- Bat keyboard (klawiatura Bat), 365
- batch (porcja), 618
- batch data entry (wsadowe wprowadzanie danych), 956
- batch file (plik wsadowy), 601
- batch file transfer (wsadowy przesył plików), 956
- batch job (zadanie wsadowe), 981
- batch operation (operacja wsadowa), 547
- batch processing (przetwarzanie wsadowe), 664
- batch program (program wsadowy), 640
- batch session (sesja wsadowa), 725
- batch stream (strumień wsadowy), 781
- batch system (system wsadowy), 794
- batch terminal (terminal wsadowy), 836
- batch total (suma zadania), 781
- batch window (okno wsadowe), 541
- batteries (baterie), 50
- battery backup (podtrzymywanie baterijne), 612
- BatteryMark, 50
- baud, 50
- baud rate (prędkość baud), 629
- baudot code (kod baudot), 371
- bay (wnęka), 952
- Bayer pattern (wzór Bayer), 968
- bayonet connector (złącze bagnetowe), 997
- BBNS, 50
- BBS, 51
- BBxPROGRESSION/4, 51
- bcc:, 51
- BCD, 51
- BCP documents (dokumenty BCP), 144
- BCS, 51
- BDC, 51
- BDOS error (błąd BDOS), 62
- BDPA, 51
- Be, 51
- BEA Tuxedo, 51
- BEA WebLogic, 51
- beacon removal (usuwanie sygnalizacji błędu), 886
- beaconning (sygnalizacja błędu), 785
- Beamer, 51
- bearer channel (kanał nośny), 352
- BEDO RAM, 51
- beep codes (kody dźwiękowe), 374
- behavior (zachowanie), 981
- behavior blocking (blokowanie działania), 61
- behavioral level specification (specyfikacja behawioralna), 761
- behavioral level specification (specyfikacja poziomów behawioralnych), 761
- BeIA, 51
- BEL, 51
- Bell 103, 51
- Bell 113, 51
- Bell 201, 51
- Bell 202, 51
- Bell 208, 52
- Bell 209, 52
- Bell 212, 52
- bell character (znak dzwonka), 1003
- Bell compatible (zgodny z Bell), 995
- Bell Labs, 52
- Bell System, 52
- Bellhead, 52
- bells and whistles (wodotryski), 952
- BellSouth Intelligent Wireless Network, 52
- BellSouth Wireless, 52
- beltware, 52
- benchmark (test wydajności), 840
- benign virus (łagodny wirus), 431
- bent pipe architecture (architektura łączy (kanału) zwrotnego), 37
- Bento, 52
- BeOS, 52
- Beowolf, 52
- Beowulf, 52
- BER, 52
- Berger Series, 52
- Berkeley extensions (rozszerzenia Berkeley), 696
- Bernoulli Box, 52
- Bernoulli principle (zasada Bernoulliego), 988
- BERT, 52
- Best Current Practices (najlepsze obecnie praktyki), 499
- best-effort service (usługa best-effort), 884
- best-of-breed (najlepsze osiągalne), 499
- best-of-class (najlepsze w klasie), 499
- Beta, 52
- beta site (ośrodek beta), 561
- beta test (test beta), 839
- beta version (wersja beta), 914
- Betamax, 52
- Betamaxed, 53
- betaware, 53
- BeyondMail, 53
- Bezier, 53
- BFR, 55
- BFT, 55
- BGA, 55
- BGP, 55
- BHCA, 55
- BI, 55
- BI bus (magistrala BI), 438
- BI portal (portal BI), 620
- BI software (oprogramowanie BI), 551
- bias (regulacja), 681
- bias voltage (napięcie regulacji), 502
- BiCMOS, 56
- bid shielding (zabezpieczanie ofert), 980
- bidirectional (dwukierunkowość), 190
- bidirectional parallel port (dwukierunkowy port równoległy), 190

- ul style="list-style-type: none; padding-left: 0;">
- bidirestional printer (drukarka dwukierunkowa), 176
- bi-endian, 56
- BIFF, 56
- bifurcate (rozdawianie), 692
- Big Blue, 56
- Big Drive, 56
- big endian, 56
- big iron, 56
- BigYellow, 56
- bilevel display (wyświetlanie dwubarwne), 966
- bilevel scan (skan dwubarwny), 733
- bilinear filtering (filtrowanie dwuliniowe), 236
- bi-linear filtering (filtrowanie bi-linear), 236
- bilinear interpolation (interpolacja dwuliniowa), 314
- bi-linear interpolation (interpolacja bi-linear), 314
- bilinear texture mapping (dwuliniowe mapowanie tekstur), 190
- bill of materials (lista elementów), 420
- bill payment (opłacanie rachunków), 550
- bill presentment (przedkładanie rachunków), 651
- bill presentment and payment (przedkładanie i opłacanie rachunków), 651
- billion (miliard), 469
- bin, 56
- binaries (binaria), 56
- binaries newsgroups (grupy dyskusyjne — binaria), 268
- binary (binarny), 56
- binary based (korzystający z systemu binarnego), 402
- binary code (kod dwójkowy), 371
- binary coded decimal (binarnie kodowane liczby dziesiętne), 56
- binary compatible (zgodność binarna), 994
- binary field (pole binarne), 615
- binary file (plik binarny), 597
- binary file transfer (przesył pliku binarnego), 661
- binary format (format binarny), 239
- binary mode (tryb binarny), 855
- binary notation (notacja binarna), 523
- binary numbers (liczby dwójkowe), 418
- binary search (wyszukiwanie binarne), 964
- binary standard (standard binarny), 768
- binary synchronous (binarny synchroniczny), 57
- binary transfer (przesył binarny), 661
- binary tree (drzewo binarne), 182
- binary values (wartości binarne), 909
- BIND, 57
- bind (wiązanie), 916
- Binder, 57
- bindery, 57
- binding time (czas łączenia), 117
- bindings (połączenia), 617
- BinHex, 57
- biochip, 57
- bioinformatics (bioinformatyka), 57
- biomechanics (biomechanika), 57
- biometric authentication (uwierzytelnianie biometryczne), 887
- biometric signature (sygnatura biometryczna), 786
- biometrics (biometria), 57
- bionic (bionika), 57
- BIOS, 57
- BIOS settings (ustawienia BIOS), 886
- BIOS setup (konfiguracja BIOS), 396
- biosensor, 58
- bipolar (bipolarny), 58
- bipolar transmission (transmisja bipolarna), 848
- BIPS, 58
- biquinary code (kod dwupiątkowy), 371
- birefringence (dwójłomność), 190
- bis, 58
- BISDN, 58
- B-ISDN, 58
- bison, 58
- bistable circuit (układ dwustabilny), 865
- bisync, 58
- bisynchronous (bisynchroniczny), 58
- bit, 58
- Bit Alley, 58
- bit blit, 58
- bit block transfer (blokowy przesył bitów), 61
- bit bucket (kosz bitów), 403
- bit cell (komórka bitu), 378
- bit density (gęstość bitowa), 254
- bit depth (głębina bitowa), 257
- bit diddling (diddling bitów), 135
- bit error rate (bitowa stopa błędów), 59
- bit flip (przerzucenie bitu), 660
- bit flipping (przerzucanie bitów), 660
- bit level device (urządzenie bitowe), 880
- bit manipulation (manipulacja bitami), 442
- bit nibbler (nibbler), 515
- bit parallel (równoległość bitowa), 701
- bit pattern (wzorzec bitowy), 968
- bit plane (plan bitowy), 595
- bit plane (płaszczyzna bitowa), 604
- bit rate (prędkość bitowa), 629
- bit serial (szeregowy bitowy), 802
- bit slice processor (segment bitowy procesora), 717
- bit specifications (specyfikacje bitowe), 761
- bit stuffing (wypełnianie bitowe), 963
- bit time (czas trwania bitu), 118
- bit transfer rate (bitowa prędkość przesyłu), 59
- bit twiddler, 59
- bit twiddling, 59
- Bit Valley, 59
- bit wise (poziom bitowy), 625
- bitblt, 59
- bitblt, 59
- bitmap (mapa bitowa), 442
- bitmap file (plik mapy bitowej), 599
- bitmap format (format bitmapowy), 240
- bitmapped font (czcionka bitmapowa), 118
- bitmapped graphics (grafika bitmapowa), 262
- BITNET, 59
- bit-oriented protocol (protokół B), 647
- bitstream (strumień bitów), 781
- bitwise (bitowy), 59
- bitwise operators (operatory bitowe), 548
- BIX, 59
- BizTalk, 60
- Biztalk Framework, 60
- Biztalk repository (repozytorium Biztalk), 684
- BizTalk Server, 60
- Biztalk Web site (witryna WWW Biztalk), 949
- Biztalk.org, 60
- Black Apple, 60
- black box (czarna skrzynka), 117
- black box testing (testowanie metodą czarnej skrzynki), 840
- Black Data Processing Associates, 60

- black hat hacker (haker w czarnym kapeluszu), 271
- Black Screen of Death (czarny ekran śmierci), 117
- BlackBerry, 60
- Blacklist of Internet Advertisers, 60
- blackout (zaciemnienie), 981
- blade, 60
- blank character (znak pusty), 1003
- blank squash (ściskanie spacji), 808
- blanket (filc drukarski), 234
- BLEC, 60
- bleed (spad), 759
- Blenheim shows (targi Blenheim), 819
- blip (wyskok), 964
- blit, 60
- blitting (blitowanie), 60
- bloatware, 60
- BLOB, 60
- block (blok), 60
- block cipher (szyfr blokowy), 805
- block cursor (kursor blokowy), 408
- block device (urządzenie blokowe), 880
- block diagram (schemat blokowy), 711
- block move (przesunięcie bloku), 660
- block multiplexor channel (kanał multipleksera blokowego), 352
- blocking factor (współczynnik bloku), 957
- blocking software (oprogramowanie blokujące), 551
- blooming (rozmywanie), 693
- blow (wypalanie), 963
- blow up (katastrofa (załamanie), 360
- Blowfish, 61
- Blue Box, 61
- blue diode laser (niebieska dioda laserowa), 516
- blue laser (niebieski laser), 516
- Blue Lightning, 61
- blue screen (niebieski ekran), 516
- Blue Screen of Death (niebieski ekran śmierci), 516
- Bluetooth, 61
- BMC PATROL, 63
- BMK file (plik BMK), 597
- BMP, 63
- BMP file (plik BMP), 597
- BNC connector (złącze BNC), 997
- BNF, 63
- BO remover (usuвач BO), 886
- BO2K, 63
- board (plyta), 604
- board level (poziom plyty), 626
- boardware, 63
- Bob, 63
- BOC, 63
- BOCOEX, 63
- body text (tekst domyślny), 828
- body-worn computer (komputery noszone na ciele), 392
- BOF, 63
- BogoMips, 63
- boldface (pismo grube), 594
- boldface font (czcionka gruba), 118
- bomb (bomba), 63
- BOMP, 63
- bonded analog modem (modem analogowy łączony), 477
- bonded modem (modem łączony), 477
- Bongo, 63
- Booch, 63
- bookmark (zakładka), 981
- bookmark portal (portal z zakładkami), 621
- Boolean circuit (układ Boole'a), 865
- Boolean data (dane Boole'a), 124
- Boolean expression (wyrażenie Boole'a), 963
- Boolean logic (logika Boole'a), 423
- Boolean operator (operator Boole'a), 548
- Boolean search (wyszukiwanie logiczne), 965
- boot drive (napęd startowy), 501
- boot failure (błąd rozruchu), 62
- boot record (rekord rozruchowy), 683
- boot ROM, 64
- boot sector (sektor rozruchowy), 718
- boot virus (wirus sektora rozruchowego), 948
- bootable CD-ROM (startowy CD-ROM), 772
- bootable disk (dysk startowy), 195
- bootable floppy (dyskietka startowa), 198
- bootleg software (oprogramowanie bootlegowe), 551
- BOOTP, 64
- Borland, 64
- Borland AppServer, 64
- Borland C++, 64
- Borland Database Engine, 64
- boss screen, 64
- Boston Computer Exchange, 64
- Boston Computer Society, 64
- bot, 64
- bottleneck („wąskie gardło”), 910
- BOTWEB, 64
- bounced e-mail (odbity e-mail), 535
- boundary error (błąd brzegowy), 62
- boundary router (router graniczny), 691
- boundary scan (skanowanie brzegowe), 736
- Bourne shell (powłoka Bourne), 625
- box (skrzynka), 739
- bozo filter (filtr bozo), 234
- BPDU, 64
- bpi, 64
- bpp, 64
- BPR, 64
- bps (b/s), 67
- BQFP, 64
- braces (klamry), 362
- bracket (nawias kwadratowy), 505
- Bragg grating (krata Bragga), 404
- brain dump („zrzut zawartości mózgu”), 1005
- brains (mózg), 486
- branch (skok), 693
- branch prediction (predykcja rozgałęzień), 629
- branding, 66
- BRAS, 66
- B-raz, 66
- braze (twardy lut), 860
- BRB, 66
- breadboard (plyta prototypowa), 606
- break key (klawisz przzerwania), 367
- breakout box (skrzynka rozdzielająca), 739
- breakpoint (punkt zatrzymania), 667
- BREW, 66
- BRI, 66
- brick and click, 66
- brick and mortar, 66
- bricks and clicks, 66
- bricks and mortar, 66
- bridge (most), 484
- bridge disc, 66
- bridge router (router-most), 691
- bridged tap (odczep mostkowy), 536
- bridgeware, 66
- Brief, 66
- brightness (jasność), 336

- British Telecom, 66
broadband (szerokopasmowy), 802
broadband access (dostęp szerokopasmowy), 171
Broadband ISDN, 66
broadband service provider (dostawca usług szerokopasmowych), 170
broadband wireless (szerokopasmowy dostęp bezprzewodowy), 802
broadcast (rozgłaszanie), 693
broadcast fax (rozgłaszanie faksów), 693
broadcast storm (burza rozgłoszeniowa), 69
broadcast traffic (ruch rozgłoszeniowy), 705
Broadcast.com, 66
BroadVision, 67
brochureware, 67
Brodia, 67
broken link (uszkodzone łącze), 886
broker, 67
brokered private peering, 67
Brooklyn Bridge, 67
Brook's law (prawo Brooka), 628
brouter, 67
brownout (obniżenie napięcia), 531
browse (przeglądać), 651
browser box (zestaw przeglądarki), 993
browser cache (bufor przeglądarki), 68
browser compatibility (zgodność przeglądarek), 994
browser phone (telefon z przeglądarką, przeglądarka telefoniczna), 831
browser plug-in (wtyczka przeglądarki), 960
browser safe colors (kolory bezpieczne dla przeglądarki), 378
BrowserComp, 67
brute force programming (programowanie siłowe), 644
BSC, 67
BSD socket (gniazdo BSD), 259
BSD UNIX, 67
BSDL, 67
BSOD, 67
b-spline (b-splajn), 67
BSWD, 67
BT, 67
BT font (czcionka BT), 118
BTAM, 67
BTB, 67
BT LZ, 67
b-to-b (b-do-b), 51
b-to-c (b-do-c), 51
BTOS, 67
Btrieve, 68
BTW, 68
bubble (bąbelek (pęcherzyk), 50
bubble chart (diagram pęcherzykowy), 134
Bubble Jet, 68
bubble memory (pamięć bąbelkowa), 569
bubble sort (sortowanie bąbelkowe), 758
BubbleBoy virus (wirus BubbleBoy), 948
bucket (kubelek), 407
buckyballs, 68
buckytubes, 68
buddies (kumple), 407
buddy list (lista kumpli), 420
Buddy PC, 68
BUF, 68
buffer (bufor), 68
buffer amplifier (wzmacniacz separujący), 968
buffer flush (opróżnienie bufora), 556
buffer pool (pula buforów), 666
buffer underrun (niedopełnienie bufora), 516
buffering (buforowanie), 69
bug (pląskwa), 603
bug compatible, 69
bug fix (poprawka), 618
bug inheritance (dziedziczenie błędów), 200
bugrade, 69
buildout, 69
bulk eraser (urządzenie kasujące), 881
bulletin board (tablica ogłoszeniowa), 816
bulletproof (kuloodporny), 407
bump mapping, 69
bundle (zestaw), 992
bundling (zestawianie), 993
bunny suit („strój króliczka”), 778
burn (wypalać), 963
burn in (wyrzewanie), 961
burn rate (szybkość spalania), 805
Burroughs, 69
Burst EDO, 69
burst mode (tryb impulsowy), 856
bursty (impulsowy), 297
bus (magistrala), 437
bus and tag channel (kanał magistrali i etykiet), 352
bus attached (podłączony do magistrali), 610
bus bridge (mostek magistrali), 484
bus card (karta magistrali), 355
bus extender (ekspander magistrali), 211
bus mastering, 69
bus mouse (mysz magistralowa), 495
bus topology (topologia magistrali), 845
bus/core ratio (współczynnik magistrala/rdzeń), 957
business analyst (analityk biznesowy), 30
Business Basic, 69
business card CD (wizytówkowy CD), 951
business graphics (grafika biznesowa), 262
business information system (system informacji biznesowej), 789
business intelligence (wywiad gospodarczy), 966
business intelligence portal (portal wywiadu gospodarczego), 621
business intelligence software (oprogramowanie do wywiadu gospodarczego), 552
business logic (logika biznesowa), 423
business machine (urządzenia biurowe), 879
Business Objects, 69
business process re-engineering (przemodelowywanie procesów biznesowych), 658
business rule (zasada biznesowa), 988
business software (oprogramowanie biznesowe), 551
BusinessMiner, 69
BusinessObjects, 70
BusinessQuery for Excel, 70
busy hour (godziny szczytu), 260
Butterfly keyboard, 70
Butterfly Switch, 70
button (przycisk), 665
buy and sell (kupuj i sprzedawaj), 407
buzzwords, 70
BX chipset (układ BX), 865
BXXP, 70
bypass (obejście), 529
byte (bajt), 48
byte addressable (adresowanie bajtowe), 23
byte code (kod bajtowy), 371
Byte Information Exchange, 70
byte order (kolejność bajtów), 377

- byte serving (podawanie bajtów), 609
- byte sex, 70
- bytesexual, 70
- C, 71
- C drive (dysk C), 192
- C LEC, 72
- C Sharp, 72
- C shell, 72
- C shell (powłoka C), 625
- C#, 72
- c/s, 107
- C/S ELEMENTS, 107
- C:, 71
- C++, 72
- C++ Builder, 72
- C2, 72
- C3D, 72
- C6, 72
- C7, 72
- C80, 72
- C82, 72
- C8x, 72
- CA, 72
- CAB file (plik CAB), 598
- cable (przewód, kabel), 664
- cable categories (kategorie kabli), 360
- cable Internet (internet kablowy), 310
- cable matcher (przelotka kablowa), 653
- cable modem (modem kablowy), 477
- cable plant (instalacja kablowa), 301
- Cable Select, 72
- cable telephony (telefonía kablowa), 832
- cable TV (telewizja kablowa), 833
- cable types (typy kabli), 862
- cabletext, 72
- Cabletron, 72
- cache (pamięć buforowa), 569
- cache coherency (spójność pamięci buforowej), 763
- cache server (serwer buforujący), 721
- cacheable content (treść buforowalna), 853
- caching appliance (urządzenie buforujące), 880
- caching controller (kontroler buforujący), 399
- CA-Clipper, 72
- CA-Cricket Presents, 73
- CAD, 73
- CAD/CAM, 73
- CADAM, 73
- cadastre system (system katasterowy), 789
- CA-DATACOM/DB, 73
- CA-dBFast, 73
- CADD, 73
- CADDS 5, 73
- caddy (kasetka), 359
- caddy drive (napęd kasetkowy), 500
- caddy load (ładowanie kasetkowe), 431
- caddyless (bezkasetkowy), 53
- Cadence, 73
- CADKEY, 73
- CADS, 73
- CAE, 73
- CA-Easytrieve, 73
- CA-Endevor, 73
- Cafe, 73
- caffeine based, 74
- CaffeineMark, 74
- CAL, 74
- CA-IDMS, 74
- CA-Ingres, 74
- CA-Insight, 74
- Cairo, 74
- CA-KBM, 74
- CAL, 74
- calculated field (pole wyniku), 615
- calculator (kalkulator), 350
- Caldera, 74
- calendaring, 74
- CA-Librarian, 74
- calibrate (kalibrować), 350
- call (wywołanie), 966
- call accounting (rejestrwanie połączeń), 682
- call by reference (wywołanie przez referencje), 967
- call by value (wywołanie przez wartość), 967
- call center (centrum telefoniczne), 86
- call control (sterowanie połączeniem), 773
- call distributor (rozdzielacz połączeń), 692
- Call Level Interface, 74
- call pickup service (usługa przekazywania połączeń), 884
- call routing service (usługa przekierowania połączenia), 884
- callback (wywołanie zwrotne), 967
- called routine (procedura wywoływana), 631
- caller ID (identyfikacja numeru), 292
- calling program (program wywołujący), 640
- calling routine (podprogram wywołujący), 611
- CALS, 74
- CAM, 75
- CAMA, 75
- CAMAC, 75
- CA-ManMan/X, 75
- camera ready (gotowy do reprodukcji), 261
- campus (kampus), 351
- Canadian Standards Association, 75
- CancelBunny, 75
- CancelPoodle, 75
- candela (kandela), 353
- Candle, 75
- canned program (oprogramowanie z puszki), 555
- canned routine (procedura zamknięta), 631
- canonical (kanoniczny), 353
- canonical name (nazwa kanoniczna), 505
- canonical synthesis (synteza kanoniczna), 787
- Canvas, 75
- CA-OpenIngres, 75
- CA-OpenROAD, 75
- CAP, 75
- cap code, 75
- Capability Maturity Model, 75
- capacities (pojemności), 613
- capacitor (kondensator), 395
- CA-Panvalet, 75
- CA-PRMS, 75
- Caps Lock key (klawisz Caps Lock), 366
- capstan (wałek napędowy), 906
- capture buffer (bufor przechwytyjący), 68
- CA-Quick Response Engine, 75
- CAR, 75
- CA-RAMIS, 75
- Carbon Copy, 75
- card (karta), 353
- card cage (klatka karty), 364
- card column (kolumna karty), 378
- card image (obraz karty), 532
- card not present account (konto bez karty), 398
- card punch (dziurkarka kart), 200
- card reader (czytnik kart), 121

- card services (usługa obsługi kart), 884
- CardBus, 75
- cardinal number (liczebnik główny), 418
- cardinality (liczność), 418
- CA-Realizer, 75
- caret (daszek), 125
- caret (karetką), 353
- CARP, 75
- carpal tunnel syndrome (syndrom cieśni nadgarstka), 786
- carriage (wózek), 956
- carriage return (powrót karetki), 625
- carrier (nośna), 522
- carrier based (korzystający z nośnej), 402
- carrier class (klasa operatorska), 362
- carrier detect (wykrycie nośnej), 961
- carrier frequency (częstotliwość nośnej), 119
- carrier hotel (hotel operatora), 279
- carrier serving area (obszar działania operatora), 532
- carrier switch (operatorska centrala telefoniczna), 548
- carrier system (system wykorzystujący nośną), 794
- carrier-class switch (przełącznik klasy operatorskiej), 655
- Carterfone decision (decyzja Carterfone), 131
- cartridge (kaseta), 358
- cartridge font (czcionka z kasyty), 119
- CAS, 76
- cascade (kaskada), 359
- cascading menu (menu kaskadowe), 455
- Cascading Style Sheets (kaskadowe arkusze stylów), 359
- cascading windows (okna kaskadowe), 540
- CASE, 76
- case cracker (otwieracz obudowy), 562
- case sensitive (rozproszony system plików), 695
- case statement (instrukcja case), 301
- cash memory (pamięć cache), 570
- cassette (kaseta), 358
- Castanet, 76
- casting (rzutowanie), 706
- cat, 76
- CAT 5, 76
- cat my new instructions, 76
- CAT scan (tomografia komputerowa), 845
- catalog (katalog), 359
- Category 3, 5, etc. (kategoria 3, 5 itd.), 360
- CA-Telon, 76
- cathode (katoda), 360
- cathode ray tube (lampa katodowa), 409
- CATIA, 76
- CATV, 76
- CAU, 76
- CA-Unicenter, 76
- CAV, 76
- CAV/CLV, 76
- CAVE, 76
- CA-Visual Objects, 76
- CA-Warehouse BOSS, 76
- CB, 76
- CB simulator (symulator CB), 786
- C-Band, 77
- CBD, 77
- CBEMA, 77
- CBR, 77
- CBT, 77
- CBT Systems, 77
- CBX, 77
- cc:, 77
- cc:Mail, 77
- CCA, 77
- CCC/Harvest, 77
- CCD, 77
- CCD camera (aparat CCD), 34
- CCFL, 77
- CCFT, 77
- CCIA, 77
- CCIR 601, 77
- CCIS, 78
- CCITT, 78
- CCNA, 78
- CCNP, 78
- CCP, 78
- CCS, 78
- CCS7, 78
- CCTA, 78
- CCW, 78
- CD, 78
- CD audio (dźwięk CD), 200
- CD caddy (kaseta CD), 358
- CD card (wizytówka CD), 951
- CD database (baza dysków CD), 50
- CD duplication (duplikacja CD), 187
- CD Extra, 78
- CD jukebox (zmieniarka CD), 1000
- CD Plus, 79
- CD replication (replikacja CD), 684
- CD ripper, 79
- CD tower (wieża CD), 921
- CD track titles (tytuły ścieżek CD), 862
- CD tray (taca CD), 817
- CD UDF, 79
- CD writer (nagrywarka CD), 498
- CD+G, 79
- CD32, 79
- CDA, 79
- CDC, 79
- CDDA, 79
- CD-DA, 79
- CDDDB, 79
- CDDI, 79
- CDE, 79
- CD-E, 79
- cdev, 79
- CDF, 79
- CDFS, 79
- CDG, 79
- CD-I, 79
- CDIA, 79
- CDIF, 79
- CDIP, 79
- CDMA, 79
- cdma1, 80
- cdma2000, 80
- cdmaOne, 80
- CDN, 80
- CDO, 81
- CDONTS, 81
- CDP, 81
- CDPD, 81
- CD-PROM, 81
- CDR, 81
- CD-R, 81
- CD-R burner (wypalarka CD-R), 963
- CDRAM, 82
- CD-ROM, 82
- CD-ROM audio cable (kabel audio napędu CD-ROM), 349
- CD-ROM changer (zmieniarka CD-ROM), 1000
- CD-ROM drive (napęd CD-ROM), 500
- CD-ROM Extensions, 82
- CD-ROM reader (czytnik CD-ROM), 121
- CD-ROM server (serwer CD-ROM), 721
- CD-ROM tower (wieża CD-ROM), 921

- CD-ROM tray (taca CD-ROM), 817
 CD-ROM XA, 83
 CDRS, 83
 CDRS-03, 83
 CD-RW, 83
 CDS, 83
 CDSL, 84
 CDSP, 84
 CDTV, 84
 CDV, 84
 CE, 84
 CE device, 84
 CeBIT, 84
 CEBus, 84
 CEC, 84
 ceg, 84
 Celeron, 84
 Celestra, 84
 cell (komórka), 378
 cell relay (przełączanie komórek), 653
 cell switch (przełącznik komórkowy), 655
 cell-based IC (układy komórkowe), 871
 cellco, 84
 Cello, 84
 cellphone (telefon komórkowy), 830
 cellphone (telefon komórkowy), 830
 cellspace (przestrzeń komórkowa), 660
 cellular automaton (automat komórkowy), 44
 Cellular MultiProcessing, 84
 cellular programming (programowanie komórkowe), 643
 CELP, 84
 CELP socket (gniazdo CELP), 259
 censorware, 84
 Centaur, 84
 centering cone (stożek centrujący), 776
 centimeter (centymetr), 86
 central office (centrala telefoniczna), 85
 central processing unit (centralna jednostka przetwarzająca), 85
 central processor (procesor centralny), 631
 centralized processing (przetwarzanie scentralizowane), 663
 CENTREX, 85
 centricity (centryzm), 86
 Centronics, 85
 Centura, 86
 century date change (data zmiany stulecia), 126
 CERDIP, 86
 CERN, 86
 CERQUAD, 86
 certificate authority software (oprogramowanie obsługi certyfikatów), 553
 Certificate in Computer Programming (certyfikaty dla programowania komputerów), 86
 certification authority (centrum certyfikujące), 85
 CF card (karta CF), 353
 CFA, 87
 CFG file (plik CFG), 598
 CFML, 87
 CG, 87
 CGA, 87
 CGI, 87
 CGI script (skrypt CGI), 738
 cgi-bin, 87
 CGM, 87
 CGS system (system CGS), 788
 chad (wycinek), 960
 chain printer (drukarka łańcuchowa), 177
 chained list (lista łańcuchowa), 420
 chaining (łączenie łańcuchowe), 432
 challenge/response (wezwanie-odpowiedź), 915
 change file (plik zmian), 602
 change management (zarządzanie zmianami), 988
 change request (propozycja zmian), 646
 channel (kanał), 351
 channel bank (bank kanałów), 49
 channel bonding (łączenie kanałów), 432
 channel coding (kodowanie kanału), 374
 Channel Definition Format, 87
 channel op (op kanału), 544
 channel program (program kanału), 638
 channel spacing (odstęp kanałów), 537
 channelized (kanałowy), 353
 chanop, 87
 chaos, 87
 CHAP, 87
 character (znak), 1002
 character based (znakowy), 1004
 character cell (komórka znaku), 378
 character code (kod znaku), 373
 character data (dane znakowe), 125
 character device (urządzenie znakowe), 882
 character field (pole znakowe), 615
 character generator (generator znaków), 253
 character graphics (grafika znakowa), 265
 Character Map (Tablica znaków), 816
 character mode (tryb znakowy), 857
 character pitch (szerokość znaku), 803
 character printer (drukarka znakowa), 181
 character recognition (rozpoznawanie znaków), 695
 character set (zestaw znaków), 993
 character string (ciąg znaków), 88
 Character Studio, 87
 character tag (znacznik znaku), 1002
 character terminal (terminal znakowy), 836
 characteristic (charakterystyka), 87
 characterization (charakteryzacja), 87
 charge coupled device (przrząd o sprzężeniu ładunkowym), 665
 CHARGECARD, 87
 Charisma, 87
 charting program (program do tworzenia wykresów), 638
 chassis (podstawa montażowa), 612
 chat (czat), 118
 chat bot (bot czatu), 64
 chat mode (tryb rozmowy), 856
 chat room (pokój rozmów), 613
 chat window (okno rozmowy), 541
 chatterbot, 87
 Cheapernet, 87
 check bits (bity kontrolne), 59
 check box (pole wyboru), 615
 Check Point, 87
 checkpoint/restart (punkt kontrolny-restart), 667
 CHI, 87
 Chicago, 88
 chiclet keyboard (klawiatura gumowa), 365
 chief technical officer (dyrektor techniczny), 192
 child (dziecko), 199
 child menu (menu potomne), 455
 child program (program potomny), 639
 child window (okno potomne), 541
 chip, 88
 chip (układ scalony), 866
 chip card (karta chipowa), 353
 chip carrier (nośnik struktury), 522

- chip container (kontener układu), 398
chip cooler (wentylator układu), 914
chip jewelry (biżuteria z układów), 60
chip on board (układ na płycie), 865
chip on chip (układ na układzie), 865
chip package (obudowa układu), 532
chip rate (prędkość chip), 629
chipset (zestaw układów), 993
chirp (zwięzanie, świergot), 1005
chirped pulse (impuls zwięzany), 297
CHK file (plik CHK), 598
Chkdisk, 88
chmod, 88
CHMOS, 88
Chooser, 88
CHOP, 88
chroma key (kluczowanie kolorem), 370
chromatic dispersion (dyspersja chromatyczna), 199
chrominance (chrominacja), 88
CHRP, 88
cHTML, 88
CHUI, 88
churning, 88
CI Labs, 88
CICS, 88
CICS programmer (programista CICS), 640
CID, 89
cider, 89
CIDR, 89
CIE, 89
CIF, 90
CIFS, 90
CIM, 90
Cincom Systems, 90
cine-oriented (orientacja filmowa), 557
Cinepak, 90
CIO, 91
cipher (szyfr), 805
cipher strength (siła szyfrowania), 732
ciphertext (szyfrogram), 805
CIR, 91
circuit analyzer (analizator obwodów), 31
circuit board (płytki obwodów), 607
circuit breaker (wyłącznik), 962
circuit card (karta układów), 358
circuit cellular, 91
circuit switching (komutacja obwodów), 393
circuit trace (ścieżka obwodu), 807
CIS, 91
CIS B, 91
CISC, 91
Cisco, 91
Cisco certification (certyfikacja Cisco), 86
Cisco lock and key, 91
Cisco PIX firewall, 91
Cisco Resource Manager, 91
CISSP, 91
Citrix, 91
CIX, 91
CKO, 91
CL/1, 91
cladding (koszulka), 403
clamping ring (pierścień zaciskowy), 591
clamping voltage (napięcie przepięcia), 502
Clarion, 91
Clarix, 91
Clarix CAD, 92
Clarke belt (pas Clarke'a), 576
Class 1 fax (faks klasy 1.), 229
Class 2 fax (faks klasy 2.), 229
Class 4 switch (przełącznik klasy 4.), 655
Class 5 switch (przełącznik klasy 5.), 655
Class A, B, 92
class browser (przeglądarka klas), 652
class library (biblioteka klas), 56
class of service (klasa usługi), 362
class variable (zmienna klasowa), 1001
Classic, 92
Classical IP, 92
claymation (animacja plastelinowa), 32
CLCC, 92
clean boot (czysty start), 121
clean data (czyste dane), 121
clean install (instalacja od zera), 301
clean room (czyste pomieszczenie), 121
clear box testing (testowanie metodą przezroczystej skrzynki), 840
clear GIF (pusty GIF), 668
clear memory (czyszczenie pamięci), 121
clear to send (gotowy do wysłania), 261
ClearCase, 92
CLEC, 92
CLI, 92
click (kliknięcie), 369
click and drag (kliknij i przeciągnij), 369
click drive (napęd click), 500
click of death (klikanie śmierci), 369
click speed (prędkość kliknięcia), 629
click through, 92
Click! disk (dysk Click!), 192
clickable image (rysunek aktywny), 706
clickable map (mapa aktywna), 442
ClickNet, 92
clicks & mortar, 92
clicks and mortar (kliknięcia i spoiwo), 369
clickstream (strumień kliknięć), 781
click-through rate (współczynnik click-through), 957
clicktract, 92
clickwrap, 92
client (klient), 368
client application (aplikacja kliencka), 34
client based (kliencki), 368
client computer (komputer kliencki), 385
client machine (maszyna kliencka), 448
client program (program kliencki), 638
client software (oprogramowanie klienta), 552
client/server (klient-serwer), 368
client/server analyst (analityk systemu klient-serwer), 31
client/server architecture (architektura klient-serwer), 36
client/server development system (system tworzenia aplikacji klient-serwer), 792
client/server environment (środowisko klient-serwer), 809
client/server network (sieć klient-serwer), 729
client/server programmer (programista klient-serwer), 640
client-client-server (klient-klient-serwer), 368
clients (klienci), 368
client-side (strona klienta), 777
CLINKS, 92
CLIP, 92
clip art (klipart), 369
clipboard (schowek), 711
Clipper, 92
clipping (obcinanie), 529
clipping level (poziom obcinania), 625
clipping path (ścieżka odcinania), 807
clobbering memory (zacieranie pamięci), 981
clock (zegar), 992
clock battery (bateria zegara), 50

- clock cycle (cykl zegara), 116
- clock doubling (podwajanie zegara), 612
- clock pulse (impuls zegarowy), 297
- clock rate (częstotliwość zegara), 120
- clock speed (prędkość zegara), 630
- clock tick (takt zegara), 817
- clock tripling (potrójanie zegara), 622
- clock/calendar (zegar, kalendarz), 992
- clone (klon), 369
- cloning software (oprogramowanie klonujące), 552
- close (zamknięcie), 982
- closed (zamknięty), 982
- closed architecture (zamknięta architektura), 982
- closed shop (ośrodek obliczeniowy zamknięty), 561
- closed shop (open shop), 92
- closed system (system zamknięty), 794
- cloud (chmura), 88
- CLR, 92
- CLS, 92
- CLSID, 92
- cluster (klaster), 363
- cluster controller (kontroler klastra), 399
- Cluster Server, 92
- clustering (klasteryzacja), 363
- CLUT, 92
- CLV, 92
- CM, 93
- CM/2, 93
- CMC, 93
- CML, 93
- CMIP, 93
- CMIS, 93
- CMM, 93
- CMOL, 93
- CMOS, 93
- CMOS based (podstawowe wykorzystanie technologii CMOS), 612
- CMOS battery (bateria CMOS), 49
- CMOS machine (komputer CMOS), 384
- CMOS mainframes (duży komputer CMOS), 188
- CMOS memory (pamięć CMOS), 570
- CMOS RAM, 93
- CMOS settings (ustawienia CMOS), 886
- CMOS setup, 93
- CMOT, 93
- CMP, 93
- CMRS, 93
- CMS, 93
- CMTS (CMTS), 93
- CMY, 94
- CMYK, 94
- CNA, 94
- CNAM, 94
- CNAME record, 94
- CNC, 94
- CNE, 94
- CNG tone (ton CNG), 845
- CNI, 94
- CNP, 94
- CNR, 94
- CNT file (plik CNT), 598
- CO, 94
- COAST, 94
- coaster, 94
- coaxial cable (kabel koncentryczny), 349
- COB, 94
- COBOL, 94
- COBOL Workbench, 95
- COBRA, 95
- CobWeb, 95
- COC, 95
- COCOMO, 95
- CoCreate, 95
- Coda, 95
- CODASYL, 95
- code (kod), 371
- code density (gęstość kodu), 254
- code generator (generator kodu), 252
- Code Morphing, 95
- code name (nazwa kodowa), 505
- code page (strona kodowa), 777
- code signing (podpisywanie kodu), 611
- codec (kodek), 373
- coder (koder), 374
- CodeView, 95
- CODFM, 95
- coercivity (koercyjność), 377
- COFDM, 95
- COFF, 95
- Cognos, 95
- COGO, 95
- Coherent, 95
- COLD, 95
- cold backup (zimna kopia), 995
- cold boot (zimny rozruch), 995
- cold cathode (zimna katoda), 995
- cold fusing (zimne wtapianie), 995
- Cold Fusion, 95
- cold start (zimny start), 995
- ColdFire, 95
- ColdFusion, 95
- collaboration products (oprogramowanie do pracy grupowej), 552
- collaborative browsing (wspólne przeglądanie), 957
- collapsed backbone (centralna część sieci szkieletowej), 85
- collating sequence (porządek leksykograficzny), 621
- collator (kolator), 377
- collector (kolektor), 377
- collimated (kolimacja), 377
- collision detection (wykrywanie kolizji), 961
- co-location center (centrum kolokacji), 86
- co-location facility (instalacja kolokacyjna), 301
- colon (dwukropek), 190
- color bits (bity koloru), 59
- color calibration (kalibracja kolorów), 350
- color correction (korekcja kolorów), 402
- color cycling (przewijanie kolorów), 664
- color depth (głębia kolorów), 257
- color gamut (gama kolorów), 250
- color graphics (grafika kolorowa), 263
- color key (kluczowanie kolorów), 370
- color lookup table animation (animacja tabeli kolorów), 32
- color management system (system zarządzania kolorami), 794
- color map (mapa kolorów), 442
- color mode (tryb koloru), 856
- color model (model koloru), 474
- color monitor (monitor kolorowy), 481
- color palette (paleta kolorów), 567
- color plasma (plazma kolorowa), 596
- color printer (drukarka kolorowa), 176
- color separation (separacja kolorów), 718
- color space (przestrzeń kolorów), 660
- color space conversion (konwersja przestrzeni kolorów), 400
- color table (tabela kolorów), 812
- colorimeter (kolorymetr), 378
- colorimetry (kolorymetria), 378
- colors (kolory), 378
- ColorSpan, 95
- column (kolumna), 378
- column move (przesunięcie kolumny), 660

- COM, 96
 COM 1, 96
 COM 2, 96
 COM file (plik COM), 598
 COM object (obiekt COM), 530
 COM port (port COM), 618
 COM/ActiveX, 96
 COM+, 96
 COM1, 96
 COM2, 96
 combo box (lista rozwijana), 421
 combo card (karta combo), 353
 COMDEX, 97
 Comdisco, 97
 Comensa, 97
 comic-strip oriented (orientacja komiksu), 557
 comm port (port comm), 618
 comma (przecinek), 651
 comma delimited (rozdzielony przecinkami), 693
 command (polecenie), 616
 command and control (rozkazowanie i sterowanie), 693
 command interpreter (interpreter instrukcji), 315
 Command key (klawisz Command), 366
 command language (język poleceń), 343
 command line (wiersz poleceń), 920
 command line processor (procesor wiersza poleceń), 632
 command mode (tryb poleceń), 856
 command processor (interpreter poleceń), 315
 command processor (procesor poleceń), 632
 command prompt (znak zachęty), 1003
 command queuing (kolejkowanie poleceń), 377
 command set (zbiór poleceń), 990
 command shell (powłoka poleceń), 625
 COMMAND.COM, 97
 command-driven (sterowany poleceniami), 774
 comment (komentarz), 378
 comment out (wykomentować), 961
 commerce server (serwer komercyjny), 722
 Commercial Data Servers, 97
 commercial service provider (dostawca usług komercyjnych), 170
 commercial software (oprogramowanie komercyjne), 552
 commit (zatwierdzenie), 990
 Commodore, 97
 common carrier (operator publiczny), 548
 Common Desktop Environment, 97
 Common Gateway Interface, 97
 Common Ground, 97
 Common OS API, 97
 CommonPoint, 97
 communications (komunikacja), 392
 Communications Act, 97
 communications channel (kanał komunikacyjny), 352
 communications controller (kontroler komunikacyjny), 399
 Communications Decency Act, 97
 communications network (sieć komunikacyjna), 729
 communications parameters (parametry komunikacji), 575
 communications program (program komunikacyjny), 639
 communications protocol (protokół komunikacyjny), 647
 communications satellite (satelita komunikacyjny), 710
 communications server (serwer komunikacyjny), 722
 Communicator, 97
 compact disc (dysk kompaktowy), 193
 COMPACT II, 97
 compact tape (taśma kompaktowa), 819
 CompactFlash, 97
 CompactFlash Association, 97
 CompactPCI, 97
 companding (kompansja), 379
 compandor (kompandor), 379
 companies (firmy), 237
 Compaq, 97
 comparator (komparator), 379
 compare (porównywanie), 618
 Compass connector, 98
 compatibility (zgodność), 994
 compatibility mode (tryb zgodności), 857
 competitive access provider (konkurencyjny dostawca dostępu), 397
 compilation (kompilacja), 379
 compile (kompilowanie), 380
 compile time (czas kompilacji), 117
 compiler (kompilator), 379
 compiler language (język kompilowany), 342
 complement (uzupełnienie), 888
 complex data type (złożony typ danych), 1000
 complex instruction set computer (komputer o złożonej liście rozkazów), 386
 component (komponent), 380
 component digital (komponenty cyfrowe), 380
 Component Object Model, 98
 component software (oprogramowanie komponentowe), 552
 component video, 98
 component video (składowy sygnał wideo), 737
 comport, 98
 composite black (złożony czarny), 1000
 composite video, 98
 composite video (zespolony sygnał wideo), 992
 compound document (dokument złożony), 143
 compress, 98
 compress (kompresować), 381
 compression (kompresja), 380
 compression ratio (współczynnik kompresji), 957
 compression utility (narzędzie kompresji), 502
 compressor (kompresor), 381
 Compsurf, 98
 CompTIA, 98
 CompuServe, 98
 computational (obliczeniowy), 531
 compute (obliczać), 531
 compute bound, 98
 computer (komputer), 381
 computer animation (animacja komputerowa), 32
 computer architecture (architektura komputera), 36
 computer-assisted retrieval (wyszukiwanie wspomagane komputerowo), 965
 Computer Associates, 99
 computer automatic virtual environment (automatyczne komputerowe środowisko wirtualne), 44
 computer center (centrum komputerowe), 86
 computer conferencing (konferencja komputerowa), 395

- computer cracker (cracker komputerowy), 105
- computer designer (projektant komputerów), 645
- computer exchange (giełda komputerowa), 255
- computer language (język komputerowy), 342
- computer lexicographer (leksykograf komputerowy), 416
- computer literacy (wiedza komputerowa), 919
- Computer Museum, 99
- computer on a chip (komputer jednoukładowy), 384
- computer power (moc komputera), 473
- Computer Press Association, 99
- computer readable (czytelny dla komputera), 121
- Computer Recycling Center, 99
- computer science (nauka komputerowa), 504
- computer security (bezpieczeństwo komputerowe), 53
- Computer Security Act, 99
- Computer Select, 99
- computer services (usługi komputerowe), 885
- computer shows (targi komputerowe), 819
- computer system (system komputerowy), 789
- computer telephone integration (integracja komputera z telefonem), 302
- computer telephony (telefonía komputerowa), 832
- computer vision syndrome (syndrom zmęczonych oczu), 787
- computer-aided design (projektowanie wspomagane komputerowo), 646
- computer-aided engineering (inżynieria wspomagana komputerowo), 316
- computer-aided manufacturing (produkcja wspomagana komputerowo), 635
- computer-aided software engineering (tworzenie oprogramowania wspomagane komputerowo), 860
- computer-assisted learning (nauka wspomagana komputerowo), 505
- computer-based reference (informatory komputerowe), 300
- computer-based training (trening komputerowy), 853
- computercruiter, 99
- computer-enhanced image (zdjęcie poprawiane komputerowo), 991
- computerized branch exchange (skomputeryzowana centrala telefoniczna), 738
- computerphile (komputerofil), 391
- computer-to-plate, 99
- computer-to-press, 99
- Computex, 99
- computing platform (platforma obliczeniowa), 596
- Computing Technology Industry Association, 99
- Compuware, 99
- COMSAT, 99
- Comspec, 99
- CON, 99
- concentration (koncentracja), 393
- concentrator (koncentrator), 393
- concentric (koncentryczny), 395
- conceptual view (spojrzenie koncepcyjne), 762
- Concert, 99
- concrete superclass (konkretna nadklasa), 397
- concurrency (współbieżność), 957
- concurrency control (sterowanie współbieżnością), 773
- Concurrent DOS, 99
- concurrent licensing (licencje wielostanowiskowe), 417
- concurrent operation (działanie współbieżne), 199
- Concurrent PCI (współbieżne PCI), 957
- concurrent processing (programowanie współbieżne), 644
- conditional branch (skok warunkowy), 737
- conditioning (kondycjonowanie), 395
- conductor (przewodnik), 664
- conferencing (konferencja), 395
- CONFIG.SYS, 99
- configuration (konfigurowanie), 396
- configuration file (plik konfiguracyjny), 599
- configuration management (zarządzanie konfiguracją), 985
- connect time (czas połączenia), 118
- Connection Machine, 100
- connection oriented (zorientowane na połączenie), 1004
- connection pooling (buforowanie połączeń), 69
- connectionless (beipołączeniowy), 53
- connectivity (łączność), 432
- connectoid (konektoid), 395
- connector (złącze), 997
- console (konsola), 397
- ConsoleOne, 100
- consolidated server (serwer skonsolidowany), 723
- constant (stała), 768
- constant bit rate (stała szybkość transmisji), 768
- constant ratio code (kod o stałych proporcjach), 372
- Constellation, 100
- consultant (konsultant), 398
- consumable (materiał eksploatacyjny), 449
- consumer electronics, 100
- contact (kontakt), 398
- contact manager (menedżer kontaktów), 454
- contactless smart card (bezstykowa karta inteligentna), 55
- container (kontener), 398
- content (zawartość), 990
- content aggregator (zbieracz informacji), 990
- Content Alliance, 100
- content creator (twórca informacji), 861
- content delivery network (sieć agencji informacyjnych), 729
- content delivery services (usługi agencji informacyjnych), 884
- content filter (filtr zawartości), 236
- content provider (agencja informacyjna), 24
- content server (serwer informacyjny), 722
- Content Smart Web Switch (przełącznik WWW Content Smart), 658
- contention (rywalizacja), 706
- contention resolution (rozstrzygnięcie rywalizacji), 695
- context (kontekst), 398
- context sensitive help (pomoc kontekstowa), 617
- context switching (przełączanie kontekstu), 653
- contextual search (wyszukiwanie kontekstowe), 965
- contiguous (sąsiedni), 710
- continuity check (sprawdzenie ciągłości), 763
- continuous carrier (stała nośna), 768
- continuous composite servo (ciągle sterowanie złożone), 88
- continuous forms (papier ciągły), 574

- continuous tone (odcień ciągły), 535
contone printer (drukarka contone), 176
contrast (kontrast), 398
control (kontrolka), 399
control ball (kulka sterująca), 407
control block (blok sterujący), 60
control break, 100
control character (znak sterujący), 1003
control code (kod sterujący), 373
Control Data, 100
control flow graph (graf kontroli przepływu), 262
control grid (siatka sterująca), 728
control key (klawisz control), 366
control network (sieć sterująca), 731
control panel (panel sterowania), 574
control parallel (sterowanie równoległe), 773
control program (program sterujący), 640
Control Program Facility, 100
control signal (sygnał sterujący), 785
control unit (jednostka sterująca), 340
control variable (zmienna sterująca pętli), 1001
controller (kontroler), 399
controller card (karta kontrolera), 355
conventional memory (pamięć konwencjonalna), 571
conventional programming (programowanie konwencjonalne), 643
converged network (sieć zbieżna), 731
convergence (kowergencja), 403
conversational (konwersacja), 399
conversion (konwersja), 399
converter (konwerter), 400
convolutional code (kod konwolucyjny), 371
COO, 100
cooked, 100
cookie, 100
cookie file (plik cookie), 598
COOKIES.TXT, 100
COOL, 100
cool stuff (fajne rzeczy), 229
COOLBiz, 101
cooler (element chłodzący), 214
COOLGen, 101
CoolTalk, 101
cooperative multitasking (wielozadaniowość kooperacyjna), 920
cooperative processing (przetwarzanie kooperacyjne), 662
coopetition, 101
coordinate (współrzędna), 958
Coordinated Universal Time, 101
Copland, 101
copper (miedź), 465
copper chip (miedziany układ scalony), 465
copper trace (ścieżka miedzi), 807
Coppermine, 101
coprocessor (koprocesor), 401
COPS, 101
copy (kopiowanie), 401
copy and paste (kopiuj i wklej), 401
copy buster (copy buster), 101
copy buster (program omijający zabezpieczenia oryginału), 639
Copy Con, 101
copy protection (zabezpieczenie przed kopiowaniem), 980
copyleft, 101
copyrights (prawa autorskie), 628
CORBA, 101
cordless phone (telefon bezprzewodowy), 830
core (rdzeń), 680
core dump, 102
core frequency (częstotliwość rdzenia), 120
core logic (logika centralna), 423
core router, 102
core speed (szybkość rdzenia), 804
core storage (pamięć rdzeniowa), 572
Core System, 102
core/bus ratio (współczynnik rdzeń/szyna), 958
Corel, 102
Corel Office, 102
Corel Paradox, 102
Corel Quattro Pro, 102
Corel VENTURA, 102
Corel WordPerfect, 103
Corel WordPerfect Suite, 103
CorelDRAW, 103
CorelFLOW, 103
CorelRAID, 103
CorelSCSI, 103
cornea gumbo, 103
corona wire (przewód koronowy), 664
corporate portal (portal korporacyjny), 620
Corporation for Open Systems, 103
correlation (korelacja), 402
corrupted file (uszkodzony plik), 886
corruption (uszkodzenie danych), 886
CorStream, 103
COS, 103
COSE, 103
cosine (cosinus), 103
cost/benefits analysis (analiza kosztów i zysków), 31
cost-based query optimizer (kosztowy optymalizator zapytań), 403
COTS, 103
counter (licznik), 418
country code (kod kraju), 371
country codes (kody krajów), 375
Coupling Facility, 103
Courier, 103
Courier modem (modem Courier), 477
courseware, 103
covert channel (kanał ukryty), 353
cow (cow), 103
cow (krowa), 404
CP, 103
CP/M, 104
CPA, 103
cPCI, 103
CPE, 103
CPF, 103
CPGA, 103
cpi, 103
CPI-C, 104
CPLD, 104
CPM, 104
CPO, 104
cps, 104
CPU, 104
CPU bound (limit CPU), 418
CPU cache, 105
CPU chip (układ scalony CPU), 870
CPU clock (zegar CPU), 992
CPU cooler (element chłodzący CPU), 214
CPU ID, 105
CPU speed (szybkość CPU), 804
CPU time, 105
CPUmark, 105
CQFP, 105

- CR, 105
 CR/LF, 106
 cracker, 105
 CRAM, 105
 cramming, 105
 crapplet, 105
 crash, 105
 crash recovery, 105
 crawler, 105
 Cray, 105
 Cray Computer, 106
 Cray Research, 106
 CRC, 106
 CRC cards (karty CRC), 358
 Creative Labs, 106
 creative market (rynek twórczy), 706
 credit (kredyt), 404
 Cricket Presents, 106
 crippled version, 106
 crippleware, 106
 Cristina Foundation, 106
 criteria range (zakres kryteriów), 981
 critical ratio (współczynnik pilności), 957
 CRLF, 106
 CRM, 106
 CromaClear monitor (monitor CromaClear), 481
 cron, 106
 crontab file (plik crontab), 598
 crop marks (znaki cięcia), 1003
 cross assembler, 106
 cross compiler, 106
 cross media, 106
 cross memory services (usługi cross memory), 884
 cross platform, 106
 cross post, 107
 cross promotion (cross-promocja), 107
 cross software, 107
 Cross System Product, 107
 cross tabulate (tabulacja skrośna), 817
 crossbar switch (wybierak krzyżowy), 960
 crossfoot, 107
 crosshatch, 107
 cross-linked file (pliki skrzyżowane), 602
 cross-linked file (skrzyżowane pliki), 739
 crossover cable (kabel krosujący), 349
 crosspoint switch (przełącznik krzyżowy), 655
 crosstalk (przesłuch), 660
 crossware, 107
 CRT, 107
 CRUD, 107
 crudware, 107
 crunch (przemiał danych), 658
 Crusoe processor (procesor Crusoe), 631
 cryogenics (kriogenika), 404
 crypto, 107
 crypto rage (crypto furia), 107
 cryptography (kryptografia), 405
 cryptology (kryptologia), 406
 crystal (kryształ), 406
 crystal oscillator (oscylator kryształowy), 559
 Crystal Reports, 107
 crystalline (krystaliczny), 406
 CSA, 107
 CSE, 107
 CSIC, 107
 CSID, 107
 CSJS, 107
 CSLIP, 107
 C-SLIP, 107
 CSMA/CA, 107
 CSMA/CD, 107
 CSP, 107
 CSP BGA, 108
 CSS, 108
 CSS1, 108
 CSS2, 108
 CSTA, 108
 CSTN, 108
 CSU, 108
 CSU/DSU, 108
 CSV, 108
 CT, 108
 CTE, 108
 CTFT, 108
 CTI, 108
 CTIA, 108
 Ctl, 108
 CTLIB, 108
 CTO, 108
 CTOS, 108
 CTP, 108
 Ctrl, 109
 Ctrl+Alt+Del, 109
 Ctrl+Break, 109
 Ctrl+C, 109
 Ctrl+S, 109
 CTS, 109
 CUA, 109
 cube, 109
 Cuckoo's egg (kukulcze jajo), 407
 CUI, 109
 CUL, 109
 Curie point (punkt Curie), 667
 curly brace (nawias klamrowy), 505
 Current, 109
 current (aktualny), 26
 current (prąd elektryczny), 629
 current directory (katalog bieżący), 359
 current loop (pętla prądowa), 588
 curses, 109
 cursor (kursor), 407
 cursor keys (klawisze kursora), 367
 CU-SeeMe, 109
 custom ASIC, 109
 custom software (oprogramowanie na zamówienie), 553
 custom-cut CD (nietypowo wycinane CD), 517
 customer aggregator (zrzeszenie klientów), 1005
 customer engineer, 109
 customer premises equipment, 109
 customer relationship management, 109
 customized software (oprogramowanie zindywidualizowane), 555
 customized software (zindywidualizowane oprogramowanie), 995
 customized toolbar (zindywidualizowany pasek narzędzi), 996
 custom-shaped CD (CD o nietypowym kształcie), 78
 cut and paste (wytnij i wklej), 966
 CUT mode (tryb CUT), 855
 cut-through switch (przełącznik typu przetnij-przepuść), 656
 CVF, 109
 CVS, 109
 CWIS, 109
 cXML, 109
 cyber, 109
 Cyber Promotions, 110
 cyberage (cyberwiek), 111
 CyberAngels, 110
 CYBERCAFE, 110
 CyberCash, 110
 cybercop (cyberglina), 110
 cybercrime (cyberprzestępstwo), 111

- cybercrook (cyberoszust), 110
- CyberDildonics, 110
- Cyberdog, 110
- cyberjournal (cyberdziennik), 110
- cyberlibertarianism (cyberlibertarianizm), 110
- cyberlibrarian (cyberbibliotekarz), 110
- cybermall (internetowe centrum handlowe), 312
- cybernaut (cybernauta), 110
- cybernetics (cybernetyka), 110
- cyberpunk, 111
- cybersex, 111
- cyberslacker (cyberpróchniak), 110
- cybersleuth (cyberdetektyw), 110
- cyberspace (cyberprzestrzeń), 111
- cybersquatting (cyberprzywłaszczenie), 111
- cyberwar (cyberwojna), 111
- cyberworld (cyberświat), 111
- cyborg, 111
- cybrarian, 111
- cycle (cykl), 116
- cycle stealing (kradzież cykli), 403
- cycle time (czas cyklu), 117
- cycles per second (cykle na sekundę), 117
- cyclical redundancy checking (sprawdzenie nadmiarowości cyklicznej), 763
- cyclomatic complexity (liczba niezależnych ścieżek decyzyjnych), 417
- CYCOLOR, 111
- cylinder, 117
- cylinder skew (przesunięcie cylindra), 660
- cylith (cylit), 117
- Cyrix, 117
- D&B Software, 123
- D/A converter (konwerter D/A), 400
- D/CAS, 128
- D/DAT, 129
- D1, 123
- D2, 123
- D2C, 123
- D3, 123
- D3D, 123
- D4, 123
- D5, 123
- DAB, 123
- DAD, 123
- daemon (demon), 133
- DAFS, 123
- daisy chain (łańcuszek), 431
- daisy wheel, 123
- DAL, 123
- damping (tłumienie), 844
- DAMS, 124
- dangerous extensions (niebezpieczne rozszerzenia), 515
- DAO, 125
- DAP, 125
- DAQ, 125
- DAR, 125
- dark current (prąd „ciemny”), 629
- dark fiber (ciemne włókno), 89
- darkened datacenter, 125
- Darlington circuit (obwód Darlingtona), 533
- DARPA, 125
- DARS, 125
- DAS, 125
- DASD, 125
- Dashboard, 125
- DASL, 125
- DAT, 125
- data (dane), 124
- Data Accelerator, 125
- Data Access Language, 125
- data acquisition (pozyskiwanie danych), 626
- data aging (postarzanie danych), 621
- data availability (dostępność danych), 171
- data bank (bank danych), 49
- data bits (bity danych), 59
- data broadcast (nadawanie danych), 497
- data carousel (karuzela danych), 358
- data carrier (nośnik danych), 522
- data cartridge (kartridż danych), 358
- data cassette (kaseta danych), 358
- Data Cell (komórka danych), 378
- data code (kod danych), 371
- data collaboration (współpraca danych), 958
- data collection (zbieranie danych), 990
- data communications (komunikacja cyfrowa), 392
- data communications equipment (urządzenia do komunikacji cyfrowej), 879
- data compression (kompresja danych), 380
- data conferencing (telekonferencja z wymianą danych), 832
- data control department (dział kontroli danych), 199
- data conversion (konwersja danych), 400
- Data D-2, 125
- data declaration (deklaracja danych), 132
- data definition (definicja danych), 131
- data description language (język opisu danych), 343
- data dictionary (słownik danych), 751
- data division (sekcja danych), 717
- data element (element danych), 215
- data encryption (szyfrowanie danych), 805
- data entry (wprowadzanie danych), 956
- data entry department (dział wprowadzania danych), 199
- data entry operator (operator wprowadzający dane), 548
- data error (błąd danych), 62
- data field (pole danych), 615
- data file (plik danych), 598
- data flow (przepływ danych), 659
- data flow diagram (diagram przepływu danych), 134
- data fork (blok danych), 60
- data format (format danych), 240
- Data General, 126
- Data General One, 126
- data glove (rękawica „danych”), 685
- data hiding (ukrywanie danych), 871
- data hygiene (higiena danych), 275
- data independence (niezależność danych), 518
- data integrity (integralność danych), 302
- Data Interchange Format, 126
- data item (jednostka danych), 340
- data legibility (czytelność danych), 121
- data library (biblioteka danych), 56
- data line (ścieżka danych), 807
- data line monitor (monitor ścieżki danych), 481
- data link (łącze danych), 431
- data link escape (znak kontrolny łącza danych), 1002
- data link layer (warstwa łącza danych), 908
- data link protocol (protokół łącza danych), 647
- Data Link Switching (przełączanie łącza danych), 653
- data loading (ładowanie danych), 431
- data management (zarządzanie danymi), 985

- data management system (system zarządzania danymi), 794
- data manipulation (manipulowanie danymi), 442
- data manipulation language (język manipulowania danymi), 342
- data mart (tematyczna hurtownia danych), 834
- data migration (migracja danych), 466
- data mining (eksploracja danych), 211
- data mirroring (klonowanie danych), 369
- data model (model danych), 474
- data modem (modem do danych), 477
- data module (moduł danych), 479
- data network (sieć danych), 729
- data packet (pakiet danych), 566
- data parallel, 126
- data processing (przetwarzanie danych), 662
- Data Processing Management Association, 126
- data processor (procesor danych), 632
- data projector (projektor danych), 645
- Data Propagator (pompa danych), 617
- data rate (częstotliwość danych), 119
- data recovery (odzyskiwanie danych), 538
- data repository (składnica danych), 737
- data representation (reprezentacja danych), 684
- data scrubbing (oczyszczanie danych), 535
- data set (zbiór danych), 990
- data set ready, 126
- data sharing (współużytkowanie danych), 958
- data signal (sygnał danych), 785
- data sink (wejście (wpust) danych), 913
- data sizes (rozmiary danych), 694
- data source (źródło danych), 1007
- data store (magazyn danych), 437
- data stream (stumień danych), 781
- data striping (paskowanie danych), 577
- data structure (struktura danych), 778
- data switch (przełącznik danych), 654
- data synchronization (synchronizacja danych), 786
- data system (system danych), 788
- data terminal ready, 126
- data transfer (transfer danych), 847
- data transfer rate (prędkość transferu danych), 630
- data transmission (transmisja danych), 848
- data transparency (przezroczystość danych), 664
- data type (typ danych), 861
- data vaulting (składowanie danych), 737
- data visualization (wizualizacja danych), 949
- DATA/DAT, 126
- database cursor (kursor bazy danych), 408
- database driver (sterownik bazy danych), 774
- database engine (silnik bazy danych), 732
- database machine (maszyna bazy danych), 446
- database management system (system zarządzania bazami danych), 794
- database manager (menedżer baz danych), 454
- database program (program bazodanowy), 636
- database publishing (publikowanie baz danych), 666
- database server (serwer baz danych), 721
- database system (system bazodanowy), 788
- database trigger (wyzwalacz bazy danych), 967
- databases (bazy danych), 50
- DataBlade, 126
- DataBolts, 126
- datacenter (centrum danych), 85
- datacenter manager (menedżer centrum danych), 454
- datacom, 126
- datacom analyst, 126
- DataEase, 126
- datagram, 126
- DataHub, 126
- DataPhone, 126
- dataport (port danych), 618
- Dataquest, 126
- DataStage, 126
- DataWorks, 126
- date math (arytmetyka dat), 38
- date windowing (przesłanianie dat), 660
- daughterboard (karta pomocnicza), 356
- DAV, 127
- DAVID, 127
- dazdee (dazdi), 127
- DB, 127
- DB connector (wtyczka DB), 959
- DB EXPO, 127
- DB to DB adapter (adapter DB-DB), 20
- DB/DC, 127
- DB2/400, 127
- DB2/6000, 127
- DB-25, 127
- DB-37, 127
- DB-50, 127
- DB-9, 127
- dBASE, 127
- dBASE compiler (kompilator dBASE), 379
- dBASE Mac, 127
- DBCS, 127
- DBEF, 127
- DBF file (plik DBF), 598
- DBLIB, 127
- DBMS, 128
- DBMS (SZBD), 800
- DBOMP, 128
- DBQ, 128
- DBS, 128
- dBXL, 128
- DC, 128
- DC/OSx, 129
- DC-2000, 128
- DCA, 128
- DCC, 128
- DCD, 128
- DCE, 128
- DCI, 128
- d-cinema, 128
- DCL, 128
- DCMS, 129
- DCOM, 129
- DCS, 129
- DCT, 129
- DD, 129
- DD2, 129
- DBBMS (Distributed Database Management System), 139
- DDC, 129
- DDC1, 129
- DDC-1, 129
- DDC2, 129
- DDC-2, 129
- DDCMP, 129
- DDE, 129
- DDL, 129
- DDM, 129

- DDML, 129
DDN, 129
DDN NIC, 129
DDNS, 129
DDOS, 129
DDP, 129
DDR DRAM, 130
DDR SDRAM, 130
DDS, 130
DDS1, 130
DDS-1, 130
DDS2, 130
DDS-2, 130
DDS3, 130
DDS-3, 130
DDWG, 130
de facto standard (faktyczny standard), 230
de iure standard (oficjalny standard), 540
dead link (zerwane łącze), 992
dead tree (martwe drzewo), 445
deadlock (martwy punkt), 445
deallocate (zdealokować), 991
DeBabelizer, 130
Debit (debet), 130
Deblock (odblokowanie), 535
Debug („odpluskwienie”, debugowanie), 536
debugger, 130
DEC, 130
decay (zanikanie), 982
decentralized processing (przetwarzanie zdecentralizowane), 664
decibel (decybel), 131
decimal (dziesiętny), 200
decimal based (oparty na systemie dziesiętnym), 545
decision instruction (instrukcja wyboru), 302
decision making (podejmowanie decyzji), 609
decision support system (system wspomagania decyzji), 794
decision table (tabela decyzji), 812
decision tree (drzewo decyzyjne), 182
DecisionSuite, 130
Deck, 130
declaration (deklaracja), 131
declarative language (język deklaratywny), 342
DECmate, 130
DECmcc, 130
DECnet, 130
decode (zdekodować), 991
decoder (dekoder), 132
decollator (oddzielacz), 536
decompiler (dekompilator), 132
decompress (zdekompresować), 991
decrement (dekrementować), 132
decrypt (odszyfrować), 537
DeCSS, 130
DECstation, 131
DECsystem, 131
DECT, 131
DECTalk, 131
DECwindows, 131
dedicated channel (kanał wydzielony), 353
dedicated line (linia wydzielona), 419
dedicated service (usługa dedykowana), 884
deep linking (głębokie łączenie), 257
deep Web (głęboka strona Web), 257
default (wartość domyślna), 909
default directory (katalog domyślny), 360
default drive (domyślny napęd), 145
default font (czcionka domyślna), 118
default name (nazwa domyślna), 505
default profile (profil domyślny), 635
Defragger (defragmentator), 131
defragment (zdefragmentować (dysk), 991
degauss (rozagnesować), 693
degausser (demagnetyzer), 132
degrees of freedom (stopnie swobody), 775
Deja.com, 131
DejaNews, 131
DEL key (klawisz DEL), 367
delay equalization (wyrównywanie opóźnień), 963
delay line (linia opóźniająca), 419
delayed binding (późne wiązanie), 627
delete (usunąć), 886
delimiter (separator), 719
deliverable (wynik), 963
Dell, 132
Delphi, 132
Delphi Forums, 132
delta, 132
delta frame (ramka przyrostowa), 678
delta modulation (modulacja delta), 479
de-lurk (wyjście z ukrycia), 961
DEM, 132
DEMA, 132
demand dial routing (routing dial-up na żądanie), 691
demand paging (stronicowanie na żądanie), 777
demand processing (przetwarzanie żądań), 664
demarcation point (punkt demarkacyjny), 667
demilitarized zone (strefa zdemilitaryzowana), 777
Demo Conference, 133
Demo II, 133
demodulate (zdemodulować), 991
demoware, 133
demultiplex (zdemultipleksować), 991
DEN, 133
denial of service (odmowa obsługi), 536
denial of service attack (atak odmowy obsługi), 40
denizen (mieszkaniec), 465
densitometer (densymetr), 133
density (gęstość), 254
departmental computing (przetwarzanie wydziałowe), 664
dependent segment (segment zależny), 717
deprecate (zaniechać), 982
DES, 133
descender, 133
descending sort (sortowanie malejące), 758
Deschutes, 133
descriptor (deskryptor), 134
deserialize (zdeserializować), 991
deshoots, 133
design optimization (optymalizacja projektowania), 556
DesignCAD, 133
Designer, 133
Designer/2000, 133
desk accessory, 133
desk checking (sprawdzanie przy desce), 763
DeskJet, 133
Deskpro, 133
desktop (pulpit-desktop), 666
desktop computer (komputer typu desktop), 391
desktop device (desktop device), 133

- desktop device (urządzenie biurkowe), 880
- desktop enhancer (rozszerzenie pulpitu), 700
- desktop lockdown (blokada pulpitu), 61
- desktop lockdown (zablokowanie pulpitu), 981
- Desktop Management Interface, 133
- Desktop Management Task Force, 133
- desktop manager (menedżer pulpitu), 455
- desktop media (cyfrowe media), 113
- desktop presentations (cyfrowe prezentacje), 113
- desktop publishing (DTP), 186
- desktop switch (przełącznik), 654
- desktop videoconferencing (prowadzenie komputerowej wideokonferencji), 649
- deskview, 133
- DeskWriter, 133
- DESQview, 133
- DESQview/X, 133
- detail file (plik szczegółów), 601
- DETI, 134
- developer, 134
- Developer/2000, 134
- developer's toolkit (niezbędny programisty), 518
- development cycle (cykl tworzenia oprogramowania), 116
- development environment (środowisko programistyczne), 809
- development system (system programistyczny), 792
- development tool (narzędzie programistyczne), 503
- device (urządzenie), 880
- device adapter (adapter sprzętowy), 21
- device address (adres urządzenia), 23
- Device Bay, 134
- device context (kontekst urządzenia), 398
- device control character (znak kontroli urządzenia), 1002
- device control character (znak sterowania urządzeniem), 1003
- device dependent (zależny od urządzenia), 982
- device driver (sterownik urządzenia), 775
- device enumeration (wyliczenie urządzeń), 962
- device independent (niezależny od urządzenia), 518
- device level (poziom urządzenia), 626
- Device Manager (menedżer urządzeń), 455
- device name (nazwa urządzenia), 506
- device resolution (rozdzielczość urządzenia), 693
- DFP, 134
- Dfs, 134
- DFSMS, 134
- DFT mode (tryb DFT), 855
- DG, 134
- DG/UX, 134
- DHCP, 134
- DHCP server (serwer DHCP), 722
- Dhrystones, 134
- DHTML, 134
- DIA, 134
- Diablo emulation (emulacja Diablo), 218
- diacritical (znak diakrytyczny), 1002
- diagnostic board (karta diagnostyczna), 353
- diagnostic tracks (ścieżki diagnostyczne), 808
- diagnostics (diagnostyka), 134
- diagramming program (program do tworzenia diagramów), 638
- dialer, 135
- DIALOG, 135
- dialog box (okno dialogowe), 541
- dial-up adapter (karta dial-up), 353
- dial-up line (linia dial-up), 419
- dial-up network (sieć dial-up), 729
- dial-up networking, 135
- dial-up services (usługi dial-up), 885
- diazo film (film diazo), 234
- diazo film (film diazo), 234
- DIB, 135
- dibit, 135
- DIBOL, 135
- Dick Tracy watch (zegarek Dicka Tracy), 992
- dictionary method (metoda słownikowa), 457
- DID, 135
- Die (kość), 403
- dielectric (dielektryk), 135
- DIF, 135
- Difference Engine (maszyna różnicowa), 448
- difference keying (kluczowanie różnicowe), 370
- Differential Analyzer (analizator różniczkowy), 31
- differential backup (różnicowa kopia zapasowa), 702
- differential configuration (konfiguracja różnicowa), 396
- differential PCM (różnicowa PCM), 702
- Differential SCSI (różnicowe SCSI), 702
- differential updating (uaktualnienie różnicowe), 863
- differentiated services (zróżnicowane usługi), 1004
- Diffie-Hellman, 135
- Diffie-Hellman, 135
- diffraction (dyfrakcja), 191
- diffraction grating (siatka dyfrakcyjna), 728
- Diffserv, 135
- diffusion (dyfuzja), 191
- DigiBoard, 135
- DigiCash, 135
- digispeak (skrót internetowe), 738
- digit (cyfra), 111
- digital (cyfrowy), 113
- Digital AMPS, 135
- digital appliance (urządzenie cyfrowe), 880
- digital asset (cyfrowe aktywa), 112
- digital asset management system (system zarządzania cyfrowymi aktywami firmy), 794
- digital audio (cyfrowy dźwięk), 114
- digital audio disc, 135
- digital audio encoding system (system kodowania cyfrowego dźwięku), 789
- digital audio extraction (odczytywanie cyfrowego dźwięku), 536
- digital audio player (cyfrowy odtwarzacz dźwięku), 115
- digital audio tape (cyfrowa taśma audio), 112
- digital camera (kamera cyfrowa), 350
- digital camera storage (pamięć cyfrowego aparatu fotograficznego), 570
- digital cash (cyfrowa gotówka), 112
- digital cellphone (cyfrowy telefon komórkowy), 116
- digital certificate (certyfikat cyfrowy), 86
- digital channel (kanał cyfrowy), 351
- digital cinema (cyfrowe kino), 113
- digital circuit (obwód cyfrowy), 533
- digital coins (cyfrowe monety), 113
- digital commerce (cyfrowy handel), 114
- digital communications (cyfrowa łączność), 112

- digital computer (komputer cyfrowy), 384
- digital content (cyfrowe treści), 113
- digital content creation (tworzenie cyfrowych treści), 860
- digital content management system (system zarządzania cyfrowymi treściami), 794
- digital convergence (cyfrowa zbieżność), 112
- digital copy machine (cyfrowa kopiarka), 112
- digital cross-connect (zwrotnica cyfrowa), 1006
- digital CRT (cyfrowy CRT), 114
- digital darkroom (cyfrowa ciemnia), 111
- digital data (cyfrowe dane), 112
- digital domain (domena cyfrowa), 145
- digital effects (efekty cyfrowe), 208
- digital electronics (elektronika cyfrowa), 214
- digital elevation model (cyfrowy model wzniesień), 115
- digital envelope (cyfrowa koperta), 112
- Digital Equipment, 136
- digital film (cyfrowy film), 114
- digital greeting card (elektroniczna karta pocztowa), 213
- digital hearing aid (cyfrowy aparat słuchowy), 114
- digital home (cyfrowy dom), 114
- digital ID, 136
- digital loop carrier (cyfrowa pętla telekomunikacyjna), 112
- digital mapping (cyfrowe tworzenie map), 113
- digital media management system (system zarządzania cyfrowymi mediami), 794
- digital money (cyfrowe pieniądze), 113
- digital monitor (monitor cyfrowy), 481
- Digital Nervous System (cyfrowy system nerwowy), 115
- digital newscaster (cyfrowy prezenter pogody), 115
- digital nonlinear editing (cyfrowa edycja nieliniowa), 111
- digital offset color press (kolorowa cyfrowa drukarka offsetowa), 378
- digital PABX (cyfrowy PABX), 115
- digital paper (cyfrowy papier), 115
- digital payment service (usługa cyfrowych płatności), 884
- digital PBX (cyfrowy PBX), 115
- Digital PC, 136
- digital phone (telefon cyfrowy), 830
- digital photography (fotografia cyfrowa), 243
- digital photography sites (strony poświęcone fotografii cyfrowej), 778
- digital picture frame (cyfrowa ramka do zdjęć), 112
- digital postage (cyfrowe znaczki pocztowe), 113
- digital postcard (cyfrowe kartki pocztowe), 112
- Digital PowerLine, 136
- digital printing (cyfrowy druk), 114
- digital proofing (cyfrowe wydruki próbne), 113
- digital radio (cyfrowe radio), 113
- digital recording (nagrywanie cyfrowe), 498
- digital remaster (cyfrowy remastering), 115
- Digital Research, 136
- digital rights management (zarządzanie cyfrowymi prawami), 985
- digital satellite radio (cyfrowe radio satelitarne), 113
- digital signal (sygnał cyfrowy), 785
- digital signal processing (cyfrowe przetwarzanie sygnałów), 113
- digital signature (podpis elektroniczny), 610
- digital subscriber line (cyfrowa linia abonencka), 112
- Digital SVD, 136
- digital tablet (cyfrowy tablet), 116
- digital TV (telewizja cyfrowa), 833
- Digital UNIX, 136
- digital VCR (magnetowid cyfrowy), 440
- Digital Versatile Disc (uniwersalny dysk cyfrowy), 875
- digital video (cyfrowe wideo), 113
- Digital Video Disc (cyfrowy dysk wideo), 114
- digital video effects (cyfrowe efekty wideo), 112
- digital wallet (cyfrowy portfel), 115
- digital watermark (cyfrowy znak wodny), 116
- digital zoom (cyfrowy zoom), 1004
- Digital8, 136
- digitally signed (podpisany cyfrowo), 611
- DigitalPaper, 136
- Digital-S, 136
- digital-to-analog converter (konwerter cyfrowo-analogowy), 400
- digitize (zdigitalizować), 991
- digitizer tablet (tablet), 814
- dimension (wymiar), 962
- dimensioning (wymiarowanie), 963
- DIMM, 136
- DIN connector (złącze DIN), 997
- Dingbats, 136
- diode (dioda), 136
- diode laser (laser diodowy), 412
- DIP, 137
- DIP switch (przełącznik DIP), 654
- DIR, 137
- DirecPC, 138
- direct access (dostęp swobodny), 171
- direct access method (metoda swobodnego dostępu), 458
- direct access storage device (urządzenie o dostępie swobodnym), 881
- direct attached storage (bezpośrednio przyłączona pamięć masowa), 54
- direct broadcast satellite (satelita nadawania bezpośredniego), 710
- direct current (prąd stały), 629
- direct data entry (bezpośrednie wprowadzanie danych), 54
- direct inward dialing (bezpośrednie telefonowanie na numery wewnętrzne), 54
- direct memory access (bezpośredni dostęp do pamięci), 53
- direct overwrite (bezpośrednie nadpisywanie), 54
- Direct PC, 138
- Direct Rambus, 138
- direct thermal printer (drukarka termiczna), 180
- direct view storage tube (tuba wizyjna), 859
- Direct3D, 138
- direct-connect modem (modem bezpośredni), 477
- DirectDraw, 138
- DirectInput, 138
- directional lighting (oświetlenie kierunkowe), 561
- Director, 138
- directory enabled networks (sieci katalogowe), 728
- directory listings (strony katalogowe), 777
- directory management (zarządzanie katalogami), 985
- directory server (serwer katalogowy), 722
- Directory Server Agent, 138
- directory service (usługa katalogowa), 884

- directory tree (drzewo katalogów), 182
- DirectPlay, 138
- DirectSound, 138
- DirectX, 138
- dirty bit (brudny bit), 67
- dirty data (brudne dane), 67
- DirXML, 138
- DIS, 138
- disassembler (disassembler), 130
- disaster recovery (plan kryzysowy), 595
- disc, 138
- disc fixation (finalizacja dysku), 236
- disc-at-once, 138
- Discoverer/2000, 138
- discrete (jednostka), 340
- discrete component (część elektroniczna), 120
- discrete cosine transform (dykretne transformacje cosinusowe), 198
- discrete manufacturing (produkcja montażowa), 635
- discrete multitone (dykretny wieloton), 198
- discretionary hyphen (znak podziału wyrazu), 1003
- discussion thread (wątek dyskusji), 910
- Disintermediation (pomijanie pośredników), 617
- Disk (dysk), 192
- disk access (dostęp do dysku), 170
- disk access time (czas dostępu do dysku), 117
- disk array (macierz dyskowa), 433
- disk based (dyskowy), 198
- disk cache (pamięć podręczna dysku), 572
- disk cartridge (kartdridż dyskowy), 358
- disk compression (kompresowanie dysku), 381
- disk controller (kontroler dysków), 399
- disk drive (napęd dyskowy), 500
- disk dump (zrzut dysku), 1005
- disk duplexing (dupleksowanie dysków), 187
- disk duplicator (duplikator dysków), 187
- disk emulator (emulator dysku), 218
- disk failure (awaria dysku), 46
- disk farm (farma dysków), 230
- disk file (plik dyskowy), 598
- disk format (format dysku), 240
- disk grooming (oczyszczanie dysku), 535
- disk image (obraz dysku), 532
- disk management (zarządzanie dyskiem), 985
- Disk Manager, 139
- disk memory (pamięć dyskowa), 570
- disk mirroring (klonowanie dysków), 370
- disk optimizer (optymalizator dysku), 556
- disk pack (pakiet dyskowy), 566
- disk parameters (parametry dysków), 575
- disk partition (partycja dyskowa), 576
- disk striping (paskowanie dysków), 577
- disk-at-once, 139
- Diskcopy, 139
- diskless workstation (bezdyskowa stacja robocza), 53
- disks (dyski), 197
- DISOSS, 139
- dispatch radio (radio nadawcze), 675
- Dispatcher (dyspozytor), 199
- dispersion (dyspersja), 198
- dispersion compensator (kompensator dyspersji), 379
- dispersion shifted fiber (włókno zabezpieczone przez dyspersję), 952
- Display (wyświetlać), 966
- display adapter, graphics board, graphics card, video card, video display board, video display card (karta graficzna), 354
- display cycle (cykl wyświetlania), 116
- Display Data Channel, 139
- display device (wyświetlacz), 965
- display element (element graficzny), 215
- display entity (jednostka graficzna), 340
- display list processor (procesor listy wyświetlania), 632
- display modes (tryby wyświetlania), 858
- Display PostScript, 139
- display resolution (rozdzielczość ekranowa), 692
- display screen (ekran), 210
- display terminal (terminal ekranowy), 835
- DisplayWrite, 139
- distance learning (nauka na odległość), 505
- distance vector protocol (protokół wektora odległości), 649
- Distributed Computing Environment, 139
- distributed data processing (rozproszone przetwarzanie danych), 695
- distributed database (rozproszona baza danych), 695
- distributed feedback laser (rozproszony laser zwrotny), 695
- distributed file system (rozproszony system plików), 695
- distributed function (działalność rozproszona), 199
- distributed intelligence (inteligencja rozproszona), 303
- distributed logic (logika rozproszona), 424
- Distributed Management Environment, 139
- distributed objects (obiekty rozproszone), 531
- distributed printer (drukarka rozproszona), 178
- distributed processing (przetwarzanie rozproszone), 662
- distribution disk (dysk dystrybucyjny), 193
- Distribution Media Format, 139
- dithering (rozstrząsanie), 701
- Ditto drive (napędy Ditto), 501
- Divestiture (wyzucie z własności), 967
- divide overflow (przepelnienie przy dzieleniu), 658
- Divx, 139
- DIX standard (standard DIX), 768
- DL/I, 139
- DLC chip (układ DLC), 865
- DLCI, 139
- DLL, 139
- DLP, 139
- DLS server (Server DLC), 719
- DLSw, 140
- DLT, 140
- DM, 141
- DMA, 141
- DMA-33, 141
- DMA-66, 141
- DMD, 141
- DME, 141
- DMF, 141
- DMI, 141
- DMPL, 141
- DMS, 141
- DMT, 142
- DMTF, 142
- DMZ, 142
- DNIS, 142
- DNS, 142
- DNS parking (parkowanie domeny), 576
- do loop (pętla do), 587
- do nothing instruction (instrukcja jałowa), 301

- doc file (plik DOC), 598
docking station (stacja dokująca), 767
DocObjects, 143
DoCoMo, 143
docs, 143
DOCSIS, 143
Doctor Watson, 143
DocuComp, 143
document (dokument), 143
document centric (zorientowany dokumentowo), 1004
document collaboration (wspólna praca nad dokumentami), 957
document handling (obsługa dokumentów), 532
document image processing (przetwarzanie obrazów dokumentów), 662
document imaging (zarządzanie obrazami dokumentów), 986
document management (zarządzanie dokumentami), 985
document management system (system zarządzania dokumentami), 794
document mark (znacznik dokumentu), 1002
document processing (przetwarzanie dokumentów), 662
document publishing software (oprogramowanie do składu dokumentów), 552
document retrieval (wyszukiwanie dokumentów), 965
document sharing (współużytkowanie dokumentów), 958
document source (źródło dokumentu), 1007
document viewer (przeglądarka dokumentów), 651
documentation (dokumentacja), 144
DOD, 143
dog bone (nalepka holograficzna), 499
DOI, 143
DOJ, 143
DOLAP, 144
Dolby, 144
Dolby AC-3, 144
Dolby Digital, 144
Dolby Pro Logic, 144
Dolby Stereo, 144
Dolby Surround, 144
Dolch, 144
dollar sign (znak dolara), 1002
DOM, 145
domain (domena), 145
domain controller (kontroler domen), 399
domain name (nazwa domeny), 505
domain name address (adres domeny), 22
domain name system (system nazw domen), 790
domain namespace (przestrzeń nazw domen), 660
domain naming system (system nazewnictwa domen), 790
domain squatting (przywłaszczanie domen), 665
domain-specific language (język domenowy), 342
dominant carrier (operator dominujący), 548
Domino, 145
donating old equipment (podarowanie starego sprzętu), 609
door (drzwi), 182
doorway mode (tryb wejścia), 856
doorway page (strona wejściowa), 777
dopant (domieszka), 145
doping (domieszkowanie), 145
Doppler effect (efekt Dopplera), 208
Doppler radar (radar Dopplera), 675
Doppler shift (przesunięcie Dopplera), 660
DOS %, 145
DOS ., 145
DOS .., 145
DOS /, 145
DOS ::, 145
DOS \, 145
DOS 5, 146
DOS 6, 146
DOS 7, 146
DOS Abort, Retry, 146
DOS antivirus (DOS — program antywirusowy), 162
DOS Append, 146
DOS archive files (DOS — pliki archiwalne), 602
DOS Assign, 146
DOS Attrib, 146
DOS AUTOEXEC.BAT, 147
DOS backslash (ukośnik odwrotny), 871
DOS Backup/Restore, 147
DOS batch file (DOS — plik wsadowy), 160
DOS Break, 148
DOS buffers=, 148
DOS cache (pamięć podręczna DOS-a), 572
DOS Cd, 148
DOS Chdir, 148
DOS Chkdsk, 148
DOS CHKSTATE.SYS, 148
DOS Choice, 148
DOS clean boot (DOS — rozruch „czysty”), 163
DOS CIs, 149
DOS combining files (DOS — łączenie plików), 157
DOS command (polecenie DOS-a), 616
DOS COMMAND.COM, 149
DOS Comp, 149
DOS comparing files (DOS — porównywanie plików), 161
DOS compressing files (kompresowanie plików w DOS-ie), 381
DOS compression ratios (DOS — współczynnik kompresji programu DoubleSpace), 168
DOS Comspec, 149
DOS CONFIG.SYS, 149
DOS Copy, 149
DOS Copy con, 150
DOS Ctty, 150
DOS data recovery (DOS — odzyskiwanie danych), 159
DOS Date, 150
DOS Debug, 150
DOS Defrag, 150
DOS Del, 150
DOS Deltree, 151
DOS device names (DOS — nazwy urządzeń), 159
DOS device=, 151
DOS Devicehigh, 151
DOS Dir, 151
DOS Dircmd, 151
DOS directories (DOS — katalogi), 155
DOS directory rule (DOS — reguły postępowania z katalogami), 162
DOS disk cache (DOS — bufor dyskowy), 148
DOS Diskcomp, 151
DOS Diskcopy, 152
DOS Dos, 152
DOS Doskey, 152
DOS DoubleSpace, 152
DOS Dozen (dwunastka DOS-a), 190

- DOS drive identification (identyfikacja napędów w DOS-ie), 292
- DOS DRIVER.SYS, 153
- DOS Drivparm, 153
- DOS duplicate file names (DOS — duplikaty plików), 153
- DOS Editor (DOS Edit), 153
- DOS Edlin, 153
- DOS EMM386.EXE, 153
- DOS environment (DOS — środowisko), 166
- DOS Erase, 153
- DOS error messages (DOS-owe komunikaty o błędach), 169
- DOS Exit, 153
- DOS Expand, 153
- DOS extender (rozszerzenie DOS-a), 700
- DOS extensions (DOS — rozszerzenie nazwy pliku), 163
- DOS Fastopen, 153
- DOS FAT, 153
- DOS FC, 153
- DOS FCB, 154
- DOS Fdisk, 154
- DOS file (plik DOS-owy), 598
- DOS file names (DOS — nazwy plików), 159
- DOS file transfer (DOS — przesyłanie plików), 162
- DOS files=, 154
- DOS filters & pipes (filtry i potoki w DOS-ie), 236
- DOS Find, 154
- DOS Format, 154
- DOS hidden file (DOS — plik ukryty), 160
- DOS high, 155
- DOS high memory (DOS — pamięć wysoka), 160
- DOS HIMEM.SYS, 155
- DOS Interlink, 155
- DOS internal command (DOS — polecenie wewnętrzne), 161
- DOS internal command (polecenie wewnętrzne), 616
- DOS Join, 155
- DOS key commands (DOS — polecenia klawiaturowe), 161
- DOS Label, 157
- DOS laplink, 157
- DOS Lastdrive, 157
- DOS Loadfix, 157
- DOS Loadhigh, 157
- DOS Md, 157
- DOS Mem, 157
- DOS Memmaker, 158
- DOS memory manager (DOS — menedżer pamięci), 158
- DOS Mirror, 158
- DOS Mkdir, 158
- DOS Mode, 158
- DOS More, 158
- DOS Move, 158
- DOS MSAV, 159
- DOS Msbackup, 159
- DOS MSD, 159
- DOS on Mac Card (karta DOS on Mac), 353
- DOS online help (DOS — system pomocy), 165
- DOS optimizing memory (DOS — optymalizacja pamięci), 160
- DOS Path, 160
- DOS Path (DOS — ścieżki), 166
- DOS path name (DOS — ścieżka dostępu), 165
- DOS pipes (DOS — potoki), 161
- DOS Print, 161
- DOS prompt (DOS — znak zachęty), 168
- DOS Rd, 162
- DOS Recover, 162
- DOS redirection (DOS — przekierowanie), 162
- DOS Rem, 162
- DOS Rename, 162
- DOS Replace, 163
- DOS restoring disks (DOS — odzyskiwanie zawartości dysku), 159
- DOS Rmdir, 163
- DOS root (katalog główny w DOS-ie), 360
- DOS ScanDisk, 163
- DOS Set, 163
- DOS Setver, 163
- DOS Share, 163
- DOS Shell (powłoka DOS-a), 625
- DOS SIZER.EXE, 163
- DOS SmartDrive, 163
- DOS Sort, 164
- DOS stacks=, 164
- DOS startup options (DOS — opcje rozruchowe), 159
- DOS Subst, 164
- DOS switch (DOS — przełącznik), 162
- DOS switching directories (DOS — zmiana katalogu), 168
- DOS Sys, 165
- DOS Sys files (pliki .SYS), 602
- DOS system file (DOS — plik systemowy), 160
- DOS Task Swapper, 166
- DOS text file (DOS-owy plik tekstowy), 170
- DOS Time/Date, 166
- DOS Tree, 166
- DOS Type, 166
- DOS UMA, U MB, 166
- DOS Undelete, 166
- DOS Unformat, 167
- DOS upper memory (pamięć wyższa), 573
- DOS Ver, 167
- DOS Verify, 167
- DOS versions (DOS — wersje systemu), 167
- DOS Vol, 167
- DOS Vsafe, 167
- DOS wild cards (DOS — symbole wieloznaczne), 165
- DOS window (okno DOS-a), 541
- DOS Xcopy, 168
- DOS/V, 171
- DOS/VS, 171
- DOS/VSE, 171
- DOS/Win, 171
- DOS/Windows, 171
- DOS/Windows format (formatowanie w DOS/WINDOWS), 240
- DOSmark, 169
- Dosshell, 170
- Dot (kropka), 404
- dot address (adres kropkowy), 23
- dot addressable (adresowalny na poziomie kropek), 23
- dot band matrix printer (drukarka obręczowo-mozaikowa), 178
- dot bomb, 171
- dot chart (wykres kropkowy), 961
- dot gain (przyrost punktu rastrowego), 665
- dot leader tab, 172
- dot matrix (mozaika), 486
- dot matrix printer (drukarka mozaikowa), 177
- dot Net, 172
- dot pitch (plamka), 595
- dot.com, 172

- dotcom, 172
- dot-com, 172
- dot-com company (dot-com), 172
- dot-con, 172
- dotTV, 172
- double buffering (podwójne buforowanie), 612
- double byte characters (znaki dwubajtowe), 1003
- double click (dwukrotne kliknięcie), 190
- double density (podwójna gęstość), 612
- double dots (dwie kropki), 190
- double extension (podwójne rozszerzenie), 612
- double precision (podwójna precyzja), 612
- double quotes (cudzysłów), 109
- double scan CGA (podwójnie skanowana CGA), 613
- double sided disk (dysk dwustronny), 193
- double strike (podwójne uderzenie), 613
- double twist, 172
- double word (podwójne słowo), 612
- DoubleSpace, 172
- DOW, 172
- down (awaria oprogramowania lub sprzętu czy też sieci), 46
- downlink, 172
- download (pobranie pliku), 608
- download protocol (protokół ściągania plików), 648
- downsizing (skalowanie w dół), 733
- downstream, 172
- Downtime (czas awarii), 117
- downward compatible (zgodny w dół), 995
- DP workstation (dwuprocesorowa stacja robocza), 190
- DPCM, 172
- dpi, 172
- DPL, 172
- DPM, 172
- DPMA, 172
- DPMI, 173
- DPMS, 173
- DPOF, 173
- DPPX, 173
- DPS, 173
- DPSK, 173
- DQbroker, 173
- DQDB, 173
- DQpowersuite, 173
- Dr. Solomon's, 173
- Dr. Watson, 173
- Drafix CAD, 173
- draft mode (tryb roboczy), 856
- drag (przeciągnąć), 650
- drag and drop (przeciągnij i upuść), 650
- drag lock (przeciąganie z blokadą), 650
- Drain (dren), 174
- DRAM, 173
- D-RAM, 173
- DRAW, 173
- drawing program (program do rysowania), 637
- DRDA, 173
- DRDBMS, 173
- DR-DOS, 173
- DRDRAM, 174
- D-RDRAM, 174
- Dreamweaver, 174
- DRI, 174
- dribbleware, 174
- drift (dryf, znoszenie, odchylenie), 182
- drive (napęd), 500
- drive bay (wnęka na napęd), 952
- drive door (drzwiczki napędu), 182
- drive mapping (mapowanie dysków), 443
- drive tray (tacka napędu), 817
- drive type (rodzaj napędu), 689
- driver (sterownik), 774
- DriveSpace, 174
- DRM, 174
- drop cap (inicjał), 300
- drop in (bit obcy), 58
- drop shadow (cień), 90
- drop ship (bezpośrednia sprzedaż do klientów), 54
- drop-down menu (rozwijane menu), 701
- dropout (zanik), 982
- Drownloading (zapchanie łącza), 983
- DRP, 174
- drum (bęben), 55
- drum plotter (ploter bębnowy), 602
- drum printer (drukarka bębnowa), 176
- drum scanner (skaner bębnowy), 735
- Drumbeat, 182
- Drumbeat 2000, 182
- DRV-04, 182
- dry copper, dry wire (łącze wydzielone, linia prywatna), 432
- drystone, 182
- DS, 182
- DS/DD, 183
- DS/HD, 183
- DS0, 182
- DS1, 182
- DS2, 182
- DS3, 182
- DS4, 182
- DSA, 182
- DSD, 183
- DSD AC-3, 183
- DSL, 183
- DSLAM, 184
- DSML, 184
- DSOM, 184
- DSP, 184
- DSR, 184
- DSS, 184
- DSSS, 184
- DSSSL, 184
- DST, 184
- DSSTN, 185
- DSU/CSU, 185
- DSVD, 185
- DSX-1, 185
- DTA, 185
- DTD, 185
- DTE, 185
- DTF, 185
- DTMF, 186
- DTR, 186
- DTS, 186
- DTV, 186
- DUA, 187
- dual analog (podwójne połączenie analogowe), 612
- dual boot (konfiguracja dwusystemowa), 396
- dual input adapter (prześciółka na dwa wejścia), 652
- dual monitor (konfiguracja dwumonitorowa), 396
- dual Pentium, 187
- dual ported RAM (dwuportowy RAM), 190
- dual processors (konfiguracja dwuprocesorowa), 396
- Dual SC connector (podwójny wtyk SC), 613
- dual-band headset (telefon dwuzakresowy), 830

- dual-homed (dwusieczniowy), 190
- dual-mode handset (aparat dwutrybowy), 34
- dual-mode phone (telefon dwutrybowy), 830
- dual-scan LCD, 187
- dub (przegrać taśmę), 652
- Dublin Core, 187
- dumb network („głupia” sieć), 258
- dumb terminal („głupi” terminal), 258
- dump (zrzut), 1005
- Dumpy, 187
- DUN, 187
- duplex channel (kanał dwupleksowy), 351
- duplex printing (drukowanie dwupleksowe), 181
- duplexed system (system zdupleksowany), 795
- duplexing (dupleksowanie), 187
- Duplicate file name or file not found, 187
- duplicate keys (zdublowane klucze), 991
- Duron, 188
- duty cycle (żywność), 1009
- DV, 188
- DVB, 188
- DVC, 188
- DVCAM, 188
- DVCPRO, 188
- DVCR, 188
- DVD, 188
- DVD Forum, 189
- DVD+RW, 189
- DVD-A, 189
- DVD-Audio, 189
- DVD-R/W, 190
- DVD-RAM, 189
- DVD-ROM, 189
- DVD-RW, 190
- DVD-Video, 190
- DVE, 190
- D-VHS, 190
- DVI, 190
- DVMRP, 190
- Dvorak keyboard (klawiatura Dvoraka), 365
- DVR, 190
- DVR-R (DVD-R), 189
- DVST, 190
- DVx chip (układ DVDx), 865
- DWCFGMG.SYS, 190
- DWDM, 190
- dweeb, 190
- dwell software (program klikający), 638
- DWV, 191
- DX, 191
- DX-03, 191
- DX2, 191
- DX4, 191
- DXF file (plik DXF), 598
- DXL, 191
- Dyadic (para), 574
- dye diffusion (dyfuzja barwnika), 191
- dye polymer recording (zapis na kolorowych polimerach), 983
- dye sublimation printer (drukarka termosublimacyjna), 180
- Dylan, 191
- dynamic (dynamiczny), 192
- dynamic address translation (dynamiczna translacja adresów), 191
- dynamic binding (wiązan dynamiczne), 916
- dynamic compression (dynamiczna kompresja), 191
- Dynamic Data Exchange (dynamiczna wymiana danych), 191
- Dynamic DNS (dynamiczny DNS), 192
- dynamic drive mapping (dynamiczne mapowanie napędów), 192
- dynamic HTML (dynamiczny HTML), 192
- dynamic invocation (wywoływanie dynamiczne), 967
- dynamic IP address (dynamiczny adres IP), 192
- dynamic link (łącze dynamiczne), 431
- dynamic link library (biblioteka łączona dynamicznie), 56
- dynamic memory allocation (dynamiczna alokacja pamięci), 191
- dynamic method invocation (dynamiczne wywoływanie metod), 192
- dynamic network services (dynamiczne usługi sieciowe), 192
- dynamic node addressing (dynamiczne adresowanie węzłów), 191
- dynamic partitioning (dynamiczne partycjonowanie), 192
- dynamic RAM (dynamiczny RAM), 192
- dynamic range (dynamika), 192
- dynamic routing (dynamiczny routing), 192
- dynamic segmentation (dynamiczna segmentacja), 191
- dynamic silicon (dynamiczny krzem), 192
- dynamic SQL (dynamiczny SQL), 192
- dynatron, 192
- dyne (dyna), 191
- DYNIX/ptx, 192
- dynlink, 192
- e-, 201
- E & M, 201
- e.g., 201
- E1, 201
- EAI, 201
- EAM, 201
- EAP, 201
- ear & mouth, 201
- earl, 201
- early binding (wiązanie wczesne), 916
- early memories (pierwsze układy pamięci), 591
- EAROM, 201
- earth satellite thematic sensing (tematyczny odczyt fizyczny danych poprzez satelity), 834
- earth station (stacja naziemna), 767
- Easel, 201
- Easter Egg (jajo wielkanocne), 328
- easy drive, 201
- Easy PC, 201
- easy to learn and use (łatwe do nauki i zastosowania), 431
- EasyCAD, 201
- Easytrieve, 201
- eBay, 201
- e-Bay, 202
- EBCDIC, 202
- EBCDIC chart (tablica EBCDIC), 815
- e-beam (e-promień), 221
- e-billing, 202
- EBKAC, 202
- EBL, 202
- ebook (eksiażka), 210
- e-book (e-ksiażka), 210
- EBPP, 202
- ebusiness (ebiznes), 202
- e-business (e-biznes), 202
- ebXML, 202
- EC (EH), 209
- ecard (ekarta), 210
- e-card (e-kartka), 210
- eCash, 202
- e-cash (e-gotówka), 209
- ECC, 202

- ECC DIMM RAM, 202
- ECC memory (Pamięć ECC), 570
- ECC RAM, 202
- ECCO, 202
- e-centives (e-zachęty), 227
- ECF, 202
- echo, 203
- echo cancellation (eliminowanie echa), 216
- echo check (sprawdzanie echa), 763
- echo suppressor (eliminatory echa), 215
- e-cinema (e-kino), 210
- ECL, 203
- ECLIPSE, 203
- ECM, 203
- ECMA, 203
- ECMA Script, 203
- ECMAScript, 203
- ECML, 203
- ECN, 203
- ECNE, 203
- e-comm, 203
- ecommerce (ehandel), 209
- e-commerce (e-handel), 209
- e-commerce engineer (inżynier e-handlu), 316
- e-commerce service provider (dostawca usług e-handlu), 170
- e-content (e-treść), 225
- ECP, 203
- eCRM, 203
- ed, 203
- EDA, 203
- EDA/SQL, 203
- EDFA, 203
- EDGAR, 204
- EDGE, 204
- edge concentrator (koncentrator brzegowy), 394
- edge connector (złącze krawędziowe), 998
- edge device (urządzenie brzegowe), 880
- edge network (sieć brzegowa), 729
- edge path adapter (przetwornik ścieżki brzegowej), 664
- edge router (router brzegowy), 691
- EDI, 204
- EDI analyst (analityk EDI), 30
- EDID, 204
- EDIFACT, 204
- e-disk (e-dysk), 206
- edit (edytować), 207
- edit checking (korekta edycji), 402
- edit instruction (instrukcja edycyjna), 301
- edit key (klawisz edycji), 367
- edit mask (maska edycji), 445
- edit mode (tryb edycji), 855
- edit program (edytor), 206
- edit routine (procedura edycji), 631
- editable PostScript (edytowalny PostScript), 207
- EDL, 204
- Edlin, 204
- EDMS, 204
- EDO DRAM, 204
- EDO RAM, 204
- EDP, 204
- EDP audit (audyt EDP), 43
- EDP auditor (audytor EDP), 43
- EDRAM, 204
- EDS, 205
- EDSAC, 205
- education (edukacja), 205
- education & training (edukacja i szkolenie), 205
- edutainment (edu-zabawa), 205
- EDWA, 205
- EE, 207
- EECMOS, 207
- EEMS, 208
- EEPROM, 208
- eesa, 208
- EFF, 208
- e-filing, 208
- EFNet, 208
- e-forms (e-formularze), 209
- EFT, 209
- EGA, 209
- egames, 209
- e-games (e-gry), 209
- egosurfing, 209
- EGP, 209
- e-hub, 209
- EIA, 209
- EIA/422, 209
- EIA/423, 209
- EIA/449, 209
- EIA/485, 209
- EIA-232, 209
- EIA-568, 209
- EIDE, 209
- Eiffel, 209
- eight-way server (serwer ośmiodrożny), 723
- EIGRP, 209
- EIO, 209
- EIP, 209
- EIS, 210
- EISA, 210
- EJava, 210
- EJB, 210
- EL display (wyświetlacz EL), 965
- El Torito, 212
- ELAN, 212
- elastic body transformation (elastyczne przekształcanie treści), 212
- elastomer, 212
- electrostatic (elektrostatyczność), 214
- ldap, 212
- ELEC, 212
- electricity (elektryczność), 214
- electrode (elektroda), 212
- electroluminescence (elektroluminescencja), 213
- electroluminescent (elektroluminescencyjny), 213
- electrolyte (elektrolit), 213
- electromagnet (elektromagnes), 213
- electromagnetic energy (energia elektromagnetyczna), 219
- electromagnetic interference (zakłócenia elektromagnetyczne), 981
- electromagnetic radiation (promieniowanie elektromagnetyczne), 646
- electromagnetic spectrum (widmo elektromagnetyczne), 917
- electromechanical (elektromechanika), 213
- electromotive force (siła elektromotoryczna), 732
- electron (elektron), 213
- electron beam (promień elektronowy), 646
- electron beam imaging (tworzenie obrazów za pomocą promienia elektronowego), 860
- electron beam lithography (litografia z zastosowaniem promienia elektronowego), 421
- electron gun (działo elektronowe), 199
- electron tube (lampa elektronowa), 409
- electronic (elektronika), 214
- electronic auction (aukcja elektroniczna), 43

- electronic bill presentment and payment (prezentacja i płatność rachunków elektronicznych), 629
- electronic book (książka elektroniczna), 407
- electronic cash (gotówka elektroniczna), 261
- electronic circuit (obwód elektroniczny), 533
- electronic commerce (handel elektroniczny), 272
- electronic data interchange (elektroniczna wymiana danych), 214
- electronic data processing (elektroniczne przetwarzanie danych), 214
- electronic design automation (elektroniczna automatyzacja projektowania), 213
- electronic DMZ (elektroniczna strefa DMZ), 214
- electronic forms (formularze elektroniczne), 242
- Electronic Frontier Foundation (Fundacja Granic Elektronicznych), 246
- electronic funds transfer (elektroniczny przelew środków), 212
- electronic funds transfer (elektroniczny przelew środków), 214
- Electronic Industries Association (Stowarzyszenie Producentów Elektroniki), 776
- electronic mail (poczta elektroniczna), 608
- Electronic Mail Association (Stowarzyszenie Poczty Elektronicznej), 776
- Electronic Message Service (Usługa Wiadomości Elektronicznych), 884
- electronic messaging (elektroniczne powiadamianie), 214
- electronic money (pieniądz elektroniczny), 590
- electronic organizer (elektroniczny organizer), 214
- Electronic Paper (papier elektroniczny), 574
- electronic performance support system (elektroniczny system wspomagania wydajności), 214
- electronic picture frame (elektroniczna ramka zdjęcia), 213
- electronic prepress (elektroniczne przygotowanie materiałów do druku), 214
- electronic prepress (elektroniczne przygotowanie prasy), 214
- electronic printer (drukarka elektroniczna), 176
- electronic publishing (elektroniczne publikacje), 214
- electronic software distribution (elektroniczna dystrybucja oprogramowania), 213
- electronic software licensing (elektroniczne licencjonowanie oprogramowania), 214
- electronic stamp (znaczek elektroniczny), 1001
- electronic still photography (elektroniczna fotografia stacjonarna), 213
- electronic switch (elektroniczny przełącznik), 214
- electronic typewriter (elektroniczna maszyna do pisanja), 213
- electronic wallet (portfel elektroniczny), 621
- electro-optic (elektroniczno-optyczny), 214
- electrophotographic (elektrofotografia), 212
- electrosensitive printer (drukarka elektroczuła), 176
- electrostatic plotter (ploter elektrostatyczny), 602
- electrostatic printer (drukarka elektrostatyczna), 176
- elegant program (elegancki program), 212
- elevator (winda), 922
- ELF, 215
- ELFEXT, 215
- Eliot, 216
- elite, 216
- ellipsis (wielokropek), 919
- elliptic curve cryptography (kryptografia krzywej eliptycznej), 405
- em, 216
- EMA, 216
- eMachines, 216
- EMACS, 216
- email, 216
- e-mail, 216
- email address search sites (witryny wyszukiwania adresów email), 949
- e-mail address search sites (wyszukiwarki adresów e-mail), 965
- e-mail appliance (urządzenie e-mail), 880
- e-mail attachment (załącznik e-mail), 982
- e-mail forwarding (przekazywanie poczty e-mail), 652
- e-mail header (nagłówek e-mail), 498
- e-mail program (program pocztowy), 639
- e-mail reader (czytnik e-mail), 121
- e-mail server (serwer e-mail), 722
- e-mail service (usługa e-mail), 884
- e-mail virus (wirus pocztowy), 948
- e-market maker (programista rozwiązań e-rynku), 640
- EMBARC, 217
- Embed The Internet (osadź internet), 559
- embedded command (polecenie wbudowane), 616
- embedded controller (wbudowany sterownik), 910
- embedded database (osadzona baza danych), 559
- Embedded Java, 217
- embedded SQL (osadzony SQL), 559
- embedded SQL (wbudowany SQL), 910
- embedded system (system wbudowany), 793
- embedded Web server (wbudowany serwer WWW), 910
- EmbeddedJava, 217
- EMC, 217
- emergency boot (awaryjne przeładowanie systemu), 46
- EMF, 217
- EMI, 217
- EMIF, 217
- emitter (emiter), 217
- emitter--coupled logic (układ logiczny o sprzężeniu emiterowym), 865
- EMM, 217
- EMM386, 217
- e-money (e-pieniądze), 220
- emotag (emoznacznik), 217
- emoticon (emotikon), 217
- employment site (witryna z ofertami pracy), 949
- EMR, 217
- EMS, 218
- EMS emulator (emulator EMS), 218
- EMS memory manager (Menedżer pamięci EMS), 454
- EMU, 218
- emulation mode (tryb emulacji), 856
- emulator, 218
- en, 219
- Encapsulated PostScript (hermetyzowany PostScript), 274
- Encapsulated PostScript (zagnieżdżony PostScript), 981

- encapsulation (enkapsulacja), 220
Encina, 219
encode (kodować), 374
encoder (urządzenie kodujące), 881
encoding system (system kodowania), 789
Encore, 219
encrypt (szyfrować), 805
encryption (szyfrowanie), 805
end key (klawisz end), 367
end office (centrala końcowa), 84
end office switch (przełączalnia centrali końcowej), 653
end points (punkty końcowe), 667
end user computing (zastosowanie komputerów), 989
Endevor, 219
endian, 219
endian problem (problem porządku bitów), 630
endless loop (pętla nieskończona), 587
Energy Star, 219
energy technology (technologia energii), 827
Enfin, 219
engine (mechanizm), 453
engineer (inżynier), 316
engineering drawing sizes (rozmiary rysunków inżynierskich), 694
English Wizard, 219
Enhanced BIOS (ulepszony BIOS), 871
Enhanced CD (ulepszone CD), 871
Enhanced CD-ROM (ulepszony CD-ROM), 871
Enhanced IDE (ulepszone IDE), 871
Enhanced keyboard (ulepszona klawiatura), 871
enhanced parallel port (ulepszony port równoległy), 871
enhanced resolution (ulepszona rozdzielczość), 871
enhanced service provider (dostawca zaawansowanych usług), 170
enhanced video connector (ulepszone złącze wideo), 871
enhancement (ulepszenie), 871
ENIAC, 219
enqueue (umieścić w kolejce), 872
enquiry character (symbol zapytania), 786
enriched ad (wzbogacona reklama), 967
ENS, 220
enter key (klawisz enter), 367
enterprise (firma), 236
enterprise application integration (integracja aplikacji firmy), 302
enterprise data (dane firmy), 124
enterprise environment (środowisko firmy), 809
enterprise information portal (portal informacyjny firmy), 620
Enterprise JavaBeans, 220
Enterprise Minder, 220
enterprise model (model firmy), 474
enterprise network (sieć firmy), 729
enterprise networking (struktura sieci firmy), 779
Enterprise Networking Services, 220
enterprise portal (portal firmowy), 620
enterprise relationship management (zarządzanie relacjami w firmie), 987
enterprise resource planning (planowanie zasobów w firmie), 595
enterprise storage (pamięć masowa firmy), 571
enterprise storage management (zarządzanie pamięcią masową firmy), 987
enterprise systems management (zarządzanie systemami firmy), 987
entity (encja), 219
entity relationship diagram (diagram związków encji), 135
entity relationship model (model związków encji), 475
entity type (typ encji), 861
entrepreneur (firmowy guru), 237
entropy (entropia), 220
entry (wpis), 956
ENUM, 220
enumerate (wyliczać), 962
envelope (obwiednia), 533
environment (środowisko), 808
environment variable (zmienna środowiskowa), 1001
EO, 220
EOF, 220
EOL, 220
EOM, 220
EOQ, 220
EOT, 220
e-paper (e-papier), 220
EPCDIC, 220
EPG, 220
EPIC, 220
EPIM, 220
epitaxial layer (warstwa epitaksji), 908
EPOC, 220
epoch date (data początku epoki), 126
EPOS, 221
EPP, 221
EPROM, 221
EPROM programmer (programator EPROM), 640
EPS, 221
EPSF, 221
EPSI, 221
Epson emulation (emulacja Epson), 218
EPSS, 221
EQ, 221
equalization (korekcja), 402
equals sign (znak równości), 1003
equation (równanie), 701
ER model (model ER), 474
ERA, 221
erase (usuwać), 886
erase head (głowica kasująca), 258
erbium (erb), 221
ERD, 221
erda port (port erda), 618
erg, 221
ergonomic keyboard (klawiatura ergonomiczna), 365
ergonomics (ergonomia), 221
erl, 222
Erlang, 222
ERM, 222
ERP, 222
error checking (kontrola błędów), 398
error detection & correction (wykrywanie i korekcja błędów), 961
error handling (obsługa błędów), 532
error messages (komunikaty o błędach), 392
error rate (stopa błędów), 775
error-free channel (kanał bez błędów), 351
Erwin, 222
ES, 222
ES/3090, 222
ES/9000, 222
ESA/370, 222
ESA/390, 222
Esc, 222
escape character (znak poprzedzający sekwencję sterującą), 1003
escape key (klawisz escape), 367
escape sequence (sekwencja sterująca), 718

- ESCD, 222
 ESCON, 222
 ESD, 222
 ESDI, 222
 ESDL, 222
 ESDS, 222
 eServer, 222
 e-services (e-usługi), 225
 ESF, 222
 ESL, 223
 ESM, 223
 ESN, 223
 ESP, 223
 e-speak, 223
 ESRI, 223
 ESS, 223
 Essbase, 223
 estamp (eznaczek), 227
 e-stamp (e-znaczek), 227
 estimating a programming job
 (oszacowanie zadania
 programistycznego), 561
 eSuite, 223
 eSupport, 223
 ET, 223
 et al., 223
 ET3000, ET4000, 223
 e-tailer (e-sprzedawca), 223
 e-tailing (e-sprzedaż), 223
 etalon, 223
 etch (trawić), 849
 EtherLoop, 223
 Ethernet, 224
 Ethernet adapter (karta Ethernet), 354
 Ethernet address (adres Ethernet), 22
 Ethernet hub (koncentrator Ethernetowy), 394
 Ethernet switch (przełącznik
 Ethernetowy), 654
 EtherTalk, 224
 EtherWave, 224
 ETI, 224
 E-time (e-czas), 203
 ETL, 225
 ETOX, 225
 ETSI, 225
 Eudora, 225
 EULA, 225
 Euphoria, 225
 Euro, 225
 Euro connector (złącze Euro), 998
 Eurocard (Eurokarta), 225
 European Computer Manufacturers
 Association (Europejskie
 Stowarzyszenie Producentów
 Komputerów), 225
 evanescent field (pole powierzchniowe),
 615
 Evans & Sutherland, 226
 EVC, 226
 event driven (sterowany zdarzeniami),
 774
 event management system (system
 zarządzania zdarzeniami), 794
 event manager (menedżer zdarzeń), 455
 event monitor (monitor zdarzeń), 481
 EVGA, 226
 evolware, 226
 eWallet, 226
 e-wallet (e-portfel), 221
 eWorld, 226
 exa, 226
 Exabyte, 226
 examinations (egzaminy), 209
 Excel, 226
 Exception error 12, 226
 exception report (raport z wyjątków), 678
 Exchange, 226
 Exchange administrator (administrator
 systemu Exchange), 21
 Excite, 226
 exclusive NOR, 226
 exclusive OR (różnica symetryczna), 702
 EXE file (plik EXE), 598
 executable (wykonywalny), 961
 executable code (kod wykonywalny), 373
 execute (wykonywać), 961
 execution time (czas wykonywania), 118
 exhibitions (wystawa), 964
 EXIN, 226
 exit console (konsola wyjścia), 397
 Expand, 226
 expand the tree (rozwinąć drzewo), 701
 expanded memory emulator (emulator
 pamięci EMS), 219
 expanded storage (rozszerzona pamięć
 masowa), 700
 expansion board (karta rozszerzeń), 357
 expansion bus (magistrala rozszerzeń),
 438
 expansion slot (gniazdo rozszerzeń), 259
 ExperLogo, 226
 expert system (system ekspertowy), 788
 expiware, 226
 explode (rozwijać), 701
 exploded view (widok rozsunięty), 918
 Explore virus (wirus Explore), 948
 ExploreZip virus (wirus ExploreZip), 948
 exponent (wykładnik), 961
 exponential growth (wzrost wykładniczy),
 968
 exponential smoothing (wygładzanie
 wykładnicze), 961
 export (eksportować), 212
 export filter (filtr eksportu), 234
 expose (udostępniać), 864
 expression (wyrażenie), 963
 extended ASCII (rozszerzony zestaw
 ASCII), 701
 Extended Data Out RAM (pamięć EDO),
 570
 Extended Edition, 226
 Extended Error 53, 226
 extended maintenance (rozszerzona
 obsługa), 700
 extended memory (pamięć rozszerzona),
 572
 extender, 226
 extensible (rozszerzalny), 696
 Extensible Markup Language
 (rozszerzalny język znaczników), 696
 extension (rozszerzenie), 696
 extent (zasięg), 988
 exterior gateway protocol (protokół bram
 zewnętrznych), 647
 exterior routing protocol (zewnętrzny
 protokół routingu), 994
 external bus (magistrala zewnętrzna), 439
 external cache (zewnętrzna pamięć
 buforowa), 994
 external command (polecenie
 zewnętrzne), 616
 External Data Representation
 (Reprezentacja Danych Zewnętrznych),
 684
 external drive (napęd zewnętrzny), 501
 external function (funkcja zewnętrzna),
 246
 external interrupt (przerwanie
 zewnętrzne), 659
 external modem (modem zewnętrzny),
 478
 external reference (odwołanie
 zewnętrzne), 538
 external sort (sortowanie zewnętrzne), 759
 external storage (pamięć zewnętrzna), 573

- EXTRA!, 227
 Extract (wyodrębnić), 963
 extraction, transformation and loading (wydobywanie, transformacja i ładowanie), 960
 extranet, 227
 extremely low frequency (niezwykle niska częstotliwość), 519
 eye candy (słodczyce dla oczu), 740
 eye tracking (w oka), 808
 eyeball (gałka oczna), 250
 eyeball driven (sterowany wzrokiem), 774
 eyeball hang time (czas zatrzymania wzroku), 118
 eyeballs (użytkownicy), 888
 EZ drive (napęd EZ), 500
 EZ135, 227
 eZ80, 227
 EZFlyer disk (dysk EZFlyer), 193
 e-zine (e-magazyn), 216
 f, 229
 F connector (złącze typu F), 999
 F keys (klawisze Fx), 367
 F1 key (klawisz F1), 367
 F2F, 229
 fab, 229
 fabless, 229
 fabric (osnowa), 560
 Fabry-Perot (filtr), 234
 face recognition (rozpoznawanie twarzy), 695
 facilities, 229
 facilities management (zarządzanie wyposażeniem), 987
 facility area map level (poziom obszaru infrastruktury), 625
 facsimile, 229
 factorial (silnia), 732
 fail soft (częściowo odporny na uszkodzenia), 120
 failover (przejmowanie zadań), 652
 failure horizon (horyzont awarii), 279
 fallback system (system zastępczy), 795
 fallback/fall forward (fall-back/fall-forward), 230
 false drops (błędne dołączenie), 63
 FAMOS (FAMOS), 230
 fan (wentylator), 914
 fan in (zwielokrotnienie wejściowe), 1005
 fan out (zwielokrotnienie wyjściowe), 1005
 FanCard (FanCard), 230
 fan-fold paper (składanka), 737
 FAQ, 230
 FAQ file (plik FAQ), 598
 far pointer (wskaźnik daleki), 957
 farad (farad), 230
 Fasgrolia, 230
 Fast, 230
 Fast ATA, 230
 Fast Fourier Transform (szybka transformata Fouriera), 804
 Fast IP, 230
 fast page mode (tryb szybkiego stronicowania), 856
 Fast SCSI, 230
 FastCGI, 230
 FastDisk, 231
 FastSite, 231
 FAT, 231
 fat binary (ciężki plik binarny), 90
 fat client (mocny klient), 473
 fat finger („ciężki palec”), 90
 fat pipe („tłuste łącze”), 844
 fat server (mocny serwer), 473
 FAT16, 231
 FAT32, 231
 fatal error (błąd krytyczny), 62
 fatal exception (wyjątek krytyczny), 961
 FatBits, 231
 father file (plik „ojca”), 600
 fault (uszkodzenie), 886
 fault management (zarządzenie uszkodzeniami), 988
 fault resilient (odporny na błędy), 537
 fault tolerant (odporny na uszkodzenia), 537
 Favorites (Ulubione), 872
 fax (faks), 229
 fax board (karta faksowa), 354
 fax logging (rejestrowanie faksów), 682
 fax server (serwer faksów), 722
 fax switch (przełącznik faksowy), 654
 fax/modem (faksmodem), 229
 FC connector (złącze FC), 998
 FC-AL, 231
 FCB, 231
 FCC, 231
 FCC Class (klasa FCC), 362
 FCFS, 231
 fci, 231
 FCIF, 231
 FCP, 231
 FD, 231
 FD:OCA, 231
 FDD, 231
 FDDI, 232
 FDISK, 232
 FDIV bug (błąd FDIV), 62
 FDM, 232
 FDMA, 232
 FDSE, 232
 FDX, 232
 FEA, 232
 feasibility study (studium osiągalności), 781
 feature connector (złącze funkcji specjalnych), 998
 feature creep (efekt choinki), 208
 feature size (rozmiar funkcji), 693
 FEC, 232
 FECN, 232
 FED, 232
 Federal Communications Commission, 233
 federal regulations (federalne regulacje prawne), 233
 feed drive (napęd szczelinowy), 501
 feeware, 233
 female connector (złącze żeńskie), 999
 femto, 233
 femtosecond, 233
 FEP, 233
 ferric, 233
 ferric oxide (tlenek żelazowy), 843
 ferromagnetic (ferromagnetyczny), 233
 ferromagnetic RAM (ferromagnetyczna pamięć RAM), 233
 ferrous (żelazawy), 1009
 ferrule (ferrula), 233
 FET, 233
 fetch, 233
 FEXT, 233
 FF, 233
 FFS, 233
 FFT, 233
 FHSS, 233
 fiber Bragg grating (siatka Bragga), 727
 fiber bundle (wiązka światłowodowa), 916
 fiber cut (zerwanie światłowodu), 992
 Fiber Distributed Data Interface, 233

- fiber exhaust (wyczerpanie światłowodu), 960
- Fiber Jack, 233
- fiber laser (laser światłowodowy), 413
- fiber loss (strata na włóknie), 776
- fiber optics (technika światłowodowa), 827
- fiber optics glossary (słowniczek techniki światłowodowej), 747
- fiber-optic (światłowodowy), 809
- fiber-optic connectors (złącza światłowodowe), 996
- Fibonacci numbers (liczby Fibonacciego), 418
- Fibre Channel, Fiber Channel (kanał światłowodowy), 352
- FICON, 233
- fiddy, 234
- field (pole), 614
- field effect transistor (tranzystor polowy), 849
- field engineer (technik terenowy), 827
- field name (nazwa pola), 505
- field separator (separator pól), 719
- field service (praca w terenie), 628
- field squeeze (ściskanie pól), 808
- field template (maska pola), 445
- fieldbus (fieldbus), 234
- Fiery engine (aparat Fiery), 34
- FIF, 234
- FIFO, 234
- fifth-generation computer (komputer piątej generacji), 388
- FIGS, 234
- file (plik), 597
- file and record locking (blokowanie plików i rekordów), 61
- file association (skojarzenie pliku), 737
- file attachment (plik załączony), 601
- file compression (kompresja plików), 381
- file conversion (konwersja pliku), 400
- file extension (rozszerzenie pliku), 700
- file format (format pliku), 240
- file grooming (sprzątanie dysku), 763
- file handle (uchwyt pliku), 863
- file handling (obsługa plików), 532
- file layout (układ pliku), 866
- file maintenance (konserwacja plików), 397
- file manager (menedżer plików), 454
- file name (nazwa pliku), 505
- file net, 234
- File Not Found (Nie można odnaleźć pliku), 515
- file protect ring (krążek ochronny), 404
- file protection (ochrona plików), 534
- file recovery program (program do odtwarzania plików), 637
- file relationships (powiązania plików), 624
- file server (serwer plików), 723
- file sharing protocol (protokół udostępniania plików), 648
- file size (rozmiar pliku), 693
- file spec (ścieżka pliku), 807
- file system (system plików), 792
- file transfer program (program do transferu plików), 637
- file transfer protocol (protokół przesyłania plików), 648
- file type (typ pliku), 861
- file upload (przekazywanie pliku), 652
- file viewer (przeglądarka plików), 652
- File-AID, 234
- FileMaker, 234
- FileMan, 234
- FileNet, 234
- fill (wypełnianie), 963
- fill pattern (deseń), 133
- fill scaling (skalowanie wypełnienia), 733
- filler app (wypełniacz), 963
- film recorder (naświetlarka do slajdów), 503
- filter (filtr), 234
- financial planning language (język planowania finansowego), 343
- financial planning system (system planowania finansowego), 792
- financial software (oprogramowanie finansowe), 552
- find me service (usługa Find Me), 884
- finger, 236
- fingerprint reader (czytnik linii papilarnych), 121
- finite element (element skończony), 215
- FIO, 236
- FIR, 236
- firewall (zapora firewall), 983
- firewall appliance (urządzenie typu firewall), 882
- FireWire, 236
- firmware (oprogramowanie sprzętowe), 554
- first-generation computer (komputer pierwszej generacji), 388
- first-level cache (pamięć podręczna pierwszego poziomu), 572
- five nines (pięć dziewiątek), 592
- fixate (zamknięcie sesji), 982
- fixed data user (użytkownik stały), 888
- fixed disk (dysk stały), 195
- fixed head disk (dysk o stałych głowicach), 195
- fixed length field (pole o stałej długości), 615
- fixed length record (rekord o stałej długości), 683
- fixed point (stałoprzecinkowy), 768
- fixed satellite (stała transmisja satelitarna), 768
- fixed wireless (stała transmisja bezprzewodowa), 768
- fixed-frequency monitor (monitor o ustalonej częstotliwości), 481
- FJ connector (złącze typu FJ), 999
- FK, 237
- Fkey, 237
- flag (znacznik), 1001
- flagging (znacznikowanie), 1002
- flame (obelgi), 529
- flame bait (treści kontrowersyjne), 853
- flapping (łopotanie), 432
- Flash, 237
- flash adapter (adapter Flash), 20
- flash BIOS (Flash BIOS), 237
- flash card (karta pamięci Flash), 356
- flash card adapter (adapter kart pamięci Flash), 20
- flash crowd (krótki tłok), 405
- flash disk (dysk Flash), 193
- flash memory (pamięć Flash), 570
- flash RAM, 237
- flash ROM, 237
- FlashPix, 237
- Flashpoint, 237
- flat address space (liniowa przestrzeń adresowa), 419
- flat file (plik jednorodny), 599
- flat network (sieć prosta), 730
- flat panel display (wyświetlacz płaski), 966
- flat screen (płaskoekranowy), 603
- flat shading (cieniowanie płaskie), 89
- flatbed plotter (ploter płaski), 603
- flatbed scanner (skaner płaski), 736
- flatpack (obudowa typu krab), 532
- flatten layers (spłaszczyć warstwy), 762

- FLC file (plik FLC), 598
flex circuit (obwód giętki), 533
flex print (druk giętki), 174
flexible circuit (obwód elastyczny), 533
flexible disk (dysk elastyczny), 193
FLI file (plik FLI), 598
flick file (flik), 237
flicker (migotanie), 466
flip chip (struktura z kontaktami sferycznymi), 780
flip-flop (przerzutnik), 660
flippy board, 237
flippy-floppy, 237
float, 237
floating point (zmiennoprzecinkowy), 1001
floating point processor (procesor zmiennoprzecinkowy), 632
Flooz, 237
floppy disk (dyskietka), 197
FLOPS, 237
Floptical, 237
flow chart (sieć działań), 729
flow control (kontrola przepływu), 399
FlowCharter, 237
flowcharting program (program do rysowania schematów), 637
flush (opróżnianie), 556
flush center (wyśrodkowanie), 965
flush left (wyrównanie do lewej), 963
flush right (wyrównanie do prawej), 963
flux (strumień magnetyczny), 781
flux transition (zmiana strumienia), 1000
flying head (głowica fruwiąca), 258
flying height (wysokość głowicy), 964
FM, 238
FM synthesis (synteza FM), 787
FMD, 238
FMD ROM, 238
FMD/C, 238
Fn key (klawisz Fn), 367
FOAF, 238
FOCA, 238
FOCIS, 238
FOCUS, 238
FOCUS Desktop, 238
FOCUS Fusion, 238
fogging (mgła), 458
FOIA, 238
FOIRL, 238
fold, 238
folder, 238
folder hierarchy (hierarchia folderów), 275
Folio, 239
follow me service (usługa Follow Me), 884
FON file (plik FON), 598
font (czcionka), 118
font cartridge (kartridż czcionek), 358
font characteristics (charakterystyka czcionki), 87
font compiler (kompilator czcionek), 379
font editor (edytor czcionek), 206
font family (rodzina czcionek), 689
font generator (generator czcionek), 252
font manager (menedżer czcionek), 454
font metric (metryka czcionki), 458
font number (numer czcionki), 526
font scaler (rasteryzator czcionek, program skalujący), 678
font style (styl czcionki), 781
font utility (narzędzie do manipulowania czcionkami), 502
font weight (waga czcionki), 905
Fontware, 239
foo, 239
footer (stopka), 775
footnote (przypis), 665
footprint (podstawa), 612
for next loop (pętla for-next), 587
for statement (pętla for), 587
Force, 239
FORE Systems, 239
foreground/background (pierwszoplanowy-drugoplanowy), 592
foreign exchange service (usługa centrali obcej), 884
foreign file (plik obcy), 600
foreign format (format obcy), 240
foreign key (klucz obcy), 370
foreign language characters (znaki narodowe), 1004
ForeRunner, 239
Forest & Trees, 239
fork (rozwidlenie), 701
form (formularz), 242
form factor (współczynnik kształtu), 957
form feed (wysuw strony), 964
form view (widok formularza), 918
formant information (dane formantów), 124
format, 239
format program (program formatujący), 638
formatted text (tekst sformatowany), 828
forms software (oprogramowanie formularzowe), 552
formula (formuła), 242
Forte, 242
Forte for Java, 242
Forte Fusion, 242
Fortezza, 242
FORTH, 242
FORTRAN, 243
forum, 243
forward bias (polaryzacja przewodzenia, polaryzacja dodatnia), 614
forward chaining (wnioskowanie uprzedzające), 952
forward compatible (zgodny „w przód”), 995
forward error correction (korekcja FEC), 402
forward link (łącze „w dół”), 432
forward slash (ukośnik), 871
FOT file (plik FOT), 598
foundry (wytwórnia półprzewodników), 966
fountain fill (wypełnienie tonalne), 963
Four11, 243
fourth-generation computer (komputer czwartej generacji), 384
fourth-generation language (język czwartej generacji), 342
four-way server (serwer czterodrogowy), 722
FoxBASE, 243
FoxPro, 243
FPD, 243
FPGA, 243
FPM RAM, 243
FpML, 243
FPO, 244
fps, 244
FPU, 244
FPX file (plik FPX), 598
FQDN, 244
FQFP, 244
FR4, 244
Fractal Design Painter, 244
fractals (kompresja fraktalna), 381
fractional T1 (częściowa usługa T1), 120
fractional T3 (częściowa usługa T3), 120

- FRAD, 244
- fragmentation (fragmentacja), 244
- fragments (fragmenty), 244
- FRAM, 244
- frame (ramka), 678
- frame buffer (bufor ramki), 68
- frame grabber (urządzenie do przechwytywania obrazu), 880
- frame relay (Frame Relay), 244
- frame switch (przełącznik ramek), 656
- frame switching (przełączanie ramek), 654
- FrameMaker, 245
- frames (obsługa ramek), 532
- framing bit (bit ramkujący), 59
- FRED, 245
- free e-mail (bezpłatna poczta elektroniczna), 53
- free Internet service (bezpłatny dostęp do internetu), 53
- free ISP (bezpłatny ISP), 53
- free mail (darmowy e-mail), 125
- Free Software Foundation, 245
- free space optics (optyka wolnej przestrzeni), 556
- Freedman's law (prawo Freedmana), 628
- free-form data (dane o dowolnej postaci), 124
- free-form database (niepozycyjna baza danych), 517
- free-form language (język niepozycyjny), 343
- free-form text (tekst o dowolnej postaci), 828
- FreeHand, 245
- Freelance Graphics, 245
- Freeman Reports, 245
- Free-PC, 245
- freetext (tekst dowolny), 828
- free-text (tekst swobodny), 828
- freeware, 245
- freeze-frame video (video klatkowe), 917
- frequency (częstotliwość), 119
- frequency division multiplexing (multipleksowanie przez podział częstotliwości), 493
- frequency hopping (rozrzut częstotliwości), 695
- frequency modulation (modulacja częstotliwości), 479
- frequency range (zakres częstotliwości), 981
- frequency response (charakterystyka częstotliwościowa), 87
- frequency shift (przesunięcie częstotliwości), 660
- fresnel zone (strefa Fresnela), 777
- FRF.11, 245
- FRF.12, 245
- friction feed (podawanie dociskowe), 609
- frob, 245
- front end (fronton), 245
- front end processor (procesor czołowy), 632
- front-end CASE, 245
- FrontPage, 245
- frontside bus, 245
- FS, 245
- FSB, 245
- FSIOP, 245
- FSK, 245
- FSN, 245
- FSO, 245
- FSR (wolny zasób systemu), 953
- FSTN, 245
- FT1, 245
- FT-1, 245
- FTAM, 245
- FTG file (plik FTG), 598
- FTL, 246
- FTP, 246
- FTP commands (polecenia FTP), 616
- FTP site (witryna FTP), 949
- FTS 2000, 246
- FTS file (plik FTS), 598
- FTTC, 246
- FTTH, 246
- FTX, 246
- FUBAR, 246
- FUD factor (współczynnik FUD), 957
- fuel cell (ogniwo paliwowe), 540
- Fujitsu Siemens, 246
- full backup (pełna kopia zapasowa), 584
- full bleed (pełny spad), 584
- full featured (profesjonalny), 635
- full path (pełna ścieżka), 584
- full project life cycle (pełny okres życia projektu), 584
- full user mobility (pełna mobilność użytkownika), 584
- full-duplex (pełnodupleksowy), 584
- full-duplex Ethernet (pełnodupleksowa sieć Ethernet), 584
- full-height drive (napęd o pełnej wysokości), 501
- full-motion video (video o pełnej szybkości), 917
- full-rate ADSL (linia ADSL o pełnej szybkości), 419
- full-screen mode (tryb pełnoekranowy), 856
- full-service network (sieć obsługi całościowej), 730
- full-text search (wyszukiwanie pełnotekstowe), 965
- fully buzzword compliant (buzzword compliant), 70
- fully populated (płytką w pełni obsadzona), 607
- fully qualified domain name (pełna kwalifikowana nazwa domenowa), 584
- function (funkcja), 246
- function call (wywołanie funkcji), 967
- function keys (klawisze funkcyjne), 367
- function library (biblioteka funkcji), 56
- function overloading (przeciążanie funkcji), 650
- function prototyping (prototypowanie funkcji), 649
- functional decomposition (dekompozycja funkcyjna), 132
- functional requirements (wymagania funkcjonalne), 962
- functional specification (specyfikacja funkcjonalna), 761
- fuse (bezpiecznik topikowy), 53
- fusible link (połączenie topikowe), 617
- fusing (wtapianie), 959
- fusion splice (spaw), 760
- Future I/O, 247
- future Intel chips (procesory firmy Intel), 633
- future proof (odporny na przyszłość), 537
- Futurebus+, 247
- fuzzy computer (komputer o logice rozmytej), 386
- fuzzy logic (logika rozmyta), 424
- fuzzy logician (logik rozmyty), 423
- fuzzy search (wyszukiwanie rozmyte), 965
- FW, 247
- FWD, 247
- FWIW, 247
- FWSE, 247
- FX, 247
- FX 32, 247
- FYI, 247

- G, 249
G.711, 249
G.721, 249
G.722, 249
G.723, 249
G.723.1, 249
G.726, 249
G.727, 249
G.728, 249
G.729, 249
G.729.A, 249
G-lite, 249
G/L (F/K), 237
G1, 249
G2, 249
G3, 249
G4, 249
G5, 249
G6, 250
gain (wzmocnienie), 968
GAL, 250
Gale Group, 250
gallium arsenide (arsenek galu), 38
Game Blaster, 250
game port (port gier), 618
gaming („giercowanie”), 255
gamma, 250
gamma correction (korekcja gamma), 402
gamut (gama), 250
gang punch, 250
Gantt chart (wykres Gantta), 961
gap (przerwa), 659
gapless (ciągły zapis danych), 88
garbage collection (odsміecanie), 537
garbage in garbage out (śmiecie na wejściu — śmiecie na wyjściu), 808
GARP, 250
GartnerGroup, 250
GAS, 250
gas discharge display (wyświetlacz jarzeniowy), 966
gas plasma (plazma gazowa), 596
gate (bramka), 65
gate array (matryca bramkowa), 449
gate level specification (specyfikacja poziomu bramek), 761
gated (bramkowy), 66
gatekeeper (strażnik, portier), 776
gateway (brama), 65
Gateway 2000, 250
gateway address (adres bramy), 22
gateway host (urządzenie bramowe), 880
GATF, 250
gather write (zapis zbiorczy), 983
GatorBox, 250
gauss (gaus), 250
Gaussian blur (rozmycie Gaussa), 694
Gaussian distribution (rozkład Gaussa), 693
Gaussian noise (szum Gaussa), 804
Gawk, 250
GB, 250
Gb/s, 251
GBIC, 250
Gbit, 251
Gbs, 251
GByte, 251
G-byte, 251
Gbytes/sec (GB/s), 251
GCOS, 251
GCR, 251
GD&R, 251
GDDM, 251
GDI, 251
GDI printer (drukarka GDI), 176
GDM, 251
GDMO, 251
GE, 251
Geac, 251
GECOS, 251
geek, 251
Geekonics, 251
geekspk, 251
GEM, 251
Gemini, 251
GEMMS, 251
GEMS, 252
GENA, 252
gender changer (zmieniacz płci), 1000
gene chip (płytką genową), 607
General failure reading drive x (Błąd ogólny w trakcie odczytu z dysku X), 62
General Fault (błąd ogólny), 62
General MIDI, 252
General Protection Fault (ogólny błąd ochrony), 540
General Public License, 252
generalized program (program uogólniony), 639
general-purpose computer (komputer uniwersalny), 391
general-purpose controller (kontroler uniwersalny), 399
general-purpose language (język uniwersalny), 344
general-purpose machine, 252
generation X (generacja X), 252
generation Y (generacja Y), 252
generator, 252
generic top-level domain (rodzajowe domeny wysokiego poziomu), 689
genetic programming (programowanie genetyczne), 643
Genifer, 253
genlock, 253
GEO, 253
geographic boundary data (dane granic geograficznych), 124
geographic entity (jednostka geograficzna), 340
geographic information system (system informacji geograficznej), 789
geometry accelerator (akcelerator geometryczny), 26
geometry calculations (obliczenia geometryczne), 531
geometry transformation (transformacja geometryczna), 848
GeoPort, 253
GEOS, 253
geostationary (geostacjonarny), 253
geosynchronous (geosynchroniczny), 253
Geoworks Ensemble, 254
germanium (german), 254
gesture recognition (rozpoznawanie gestów), 694
get, 254
getter (getter, pochłaniacz gazów), 254
Gflops, 254
ghost (duch), 187
ghost server (serwer ghostingowy), 722
ghost site (witryna-widmo), 949
ghosting server (serwer obrazów), 722
GHz, 254
giant magnetoresistive (głowica wielka magnetorezystywna), 258
GID file (plik GID), 598
GIF, 255
gift certificates (kupony rabatowe), 407
gig, 255
Gig E, 255
giga, 255

- gigabit, 255
- Gigabit Ethernet, 255
- Gigabit Switch Router, 255
- gigabyte (gigabajt), 255
- gigaflops, 255
- gigahertz (gigaherc), 255
- GigaPOP, 255
- GigE, 255
- GIGO, 255
- Gilder Group, 256
- GIMP, 256
- Gini, 256
- GIOP, 256
- GIS, 256
- GIS basic question types (GIS — podstawowe pytania), 256
- GIS development strategy (strategia tworzenia systemu GIS), 776
- GIS glossary (słowniczek GIS), 740
- GIS standards categories (kategorie standardów GIS), 360
- GKS, 256
- glare filter (filtr odbłasków), 236
- glass house („szklany dom”), 803
- GLINT, 256
- glitch, 256
- global (globalny), 257
- global positioning system (globalny system pozycjonowania), 257
- global search and replace (zamiana globalna), 982
- global variable (zmienna globalna), 1001
- global village (globalna wioska), 257
- Global Virtual Private Network, 257
- Globalstar, 257
- glocalization (globalizacja), 257
- glossary, 257
- GLP, 257
- GLperf, 257
- glue (oprogramowanie integracyjne), 552
- glue chip, 257
- glue logic (logika integracyjna), 424
- GM, 258
- GMR, 258
- GMTA, 259
- Gnapster, 259
- GNOME, 259
- GNU, 259
- GNU General Public License, 259
- Gnutella, 259
- GnutellaNet, 260
- go, 260
- Go2.com, 260
- goal seeking (wyszukiwanie celu), 964
- GOCA, 260
- GoldMine, 260
- GoLive, 260
- Good Times virus (Good Times), 260
- gooey, 260
- gooey builder, 260
- Google, 260
- Gopher, 260
- Gopherspace (Goferprzestrzeń), 260
- GOPS, 260
- Gorizont, 260
- GOSIP, 260
- goto, 261
- GoTo.com, 261
- goto-less programming (programowanie bez „goto”), 643
- Gouraud shading (cieniowanie Gourauda), 89
- GPC, 261
- GPCmark, 261
- GPEG, 261
- GPF, 261
- GPI, 261
- GPIB, 261
- GPL, 261
- gppm, 261
- GPRS, 261
- GPS, 261
- GPSS, 262
- GQL, 262
- GR-2837, 262
- grabber, 262
- grabber hand („rączka”), 679
- graceful degradation (łagodna degradacja), 431
- graceful exit (łagodne zakończenie), 431
- grade (klasa), 362
- graded authentication (uwierzytelnianie klasowe), 887
- graded index fiber (włókno o współczynniku stopniowanym), 951
- gradient, 262
- GRAFCET, 262
- GrafPort, 265
- gram, 265
- grammar checker, 265
- Grammatik, 265
- grandfather-father-son („dziadek-ojciec-syn”), 199
- granularity (ziarnistość), 995
- graph (wykres), 961
- Graphic Arts Technical Foundation, 265
- graphic map features (graficzne elementy mapy), 262
- graphical user interface (graficzny interfejs użytkownika), 262
- graphics (grafika komputerowa), 263
- graphics accelerator (akcelerator graficzny), 26
- graphics based (graficzny), 262
- graphics character (znak semi-graficzny), 1003
- graphics conversion (konwersja grafiki), 400
- graphics coprocessor (koprocessor graficzny), 401
- Graphics Device Interface, 265
- graphics engine (aparat grafiki), 34
- graphics file (plik graficzny), 598
- graphics formats (formaty graficzne), 241
- graphics interface (interfejs graficzny), 306
- graphics language (język graficzny), 342
- graphics mode (tryb graficzny), 856
- graphics port (port grafiki), 618
- graphics primitive (kształt podstawowy), 407
- graphics processing (przetwarzanie graficzne), 662
- graphics processor (procesor graficzny), 632
- graphics program (program graficzny), 638
- graphics tablet (rysownica), 706
- graphics terminal (terminal graficzny), 835
- graphics viewer (przeglądarka graficzna), 651
- graPHIGS, 265
- gratings (siatki), 728
- gray hairs, 265
- gray mail, 265
- gray scale (skala szarości), 733
- Graybar, 265
- grayware, 266
- greater than symbol („większy niż”), 921
- greek (pisanie maczkiem), 594
- Green Book (Zielona Księga), 995
- green PC („zielony” PC), 995
- green screen (zielony ekran), 995

- Greenwich Mean Time (czas Greenwich), 117
- greeting cards, 266
- grep, 266
- grid (siatka), 727
- GRIN, 266
- grok, 266
- grooming, 266
- ground (uziemienie), 888
- ground current (prąd ziemnozwarciowy), 629
- ground fault (doziemienie), 172
- ground loop (pętla uziemienia), 588
- ground noise injection (szum uziemienia), 804
- group calendaring (kalendarz grupowy), 350
- group collaboration products (współpraca grupowa), 958
- group scheduling (terminarz grupowy), 836
- groupware, 266
- GroupWise, 266
- GSA, 268
- GSAM, 268
- GSM, 268
- GSM Association, 268
- GSMP, 268
- GSM-SMS, 268
- GSOS, 268
- GSR, 268
- GSTN, 268
- GT, 268
- GTK+, 268
- gTLD, 268
- guard band (pasmo międzykanałowe), 578
- Guardian, 268
- guest (gość), 260
- guest account (konto gościa), 398
- guest privileges (uprawnienia gościa), 877
- GUI, 269
- GUI builder (generator GUI), 252
- GUI painter (malarz GUI), 441
- GUI widget (widżet GUI), 919
- GUID, 269
- guiltware, 269
- gull-wing lead (przewód łamany do dołu), 664
- gulp, 269
- GUNZIP, 269
- Gupta, 269
- guru, 269
- gutter (sztabik wewnętrzny), 804
- GVIF, 269
- GVPN, 269
- GVRP, 269
- GVS, 269
- GXC, 270
- GZIP, 270
- h, 271
- H&J, 271
- H.221, 271
- H.230, 271
- H.231, 271
- H.245, 271
- H.261, 271
- H.262, 271
- H.263, 271
- H.310, 271
- H.320, 271
- H.321, 271
- H.322, 271
- H.323, 271
- H.324, 271
- H1B, 271
- H5, 271
- HA, 271
- hack (hak), 271
- hacker (haker), 271
- HAL, 272
- half-adder (sumator jednocyfrowy), 781
- half-duplex (półdupleksowy), 626
- half-height drive (napęd o połówkowej wysokości), 501
- half-inch tape (półcalowa taśma magnetyczna), 626
- half-tone (półtony), 627
- ham (radioamator), 676
- hammer (młot), 472
- Hamming code (kod Hamminga), 371
- hand coding (ręczne kodowanie), 685
- handheld scanner (skaner ręczny), 736
- handle (uchwyt), 863
- handler (procedura obsługi), 631
- handoff (przekazanie wywołania), 652
- hands free computer (hands free), 272
- handset (mikrotelefon), 469
- handshaking (uzgadnianie), 888
- hang (zawieszenie), 990
- hanging indent (wysunięcie), 964
- hanging paragraph (wysunięcie akapitowe), 964
- haptic interface (interfejs dotykowy), 306
- haptics (dotykowy), 172
- hard boot (restart sprzętowy), 684
- hard coded (trwale zakodowany), 855
- hard copy (wydruk, kopia trwała), 961
- hard disk (dysk twardy), 195
- hard disk configuration (konfiguracja dysku twardego), 396
- hard disk interfaces (interfejsy dysków twardych), 308
- hard disk parameters (parametry dysków twardych), 575
- hard disk recorder (nagrywarka dyskowa), 498
- hard disk references (informacje o dyskach twardych), 300
- hard drive (napęd dysku twardego), 500
- hard drive specifications (specyfikacja dysku twardego), 761
- hard error (błąd sprzętowy), 63
- hard hyphen (twardy łącznik), 860
- hard macro, 272
- hard return (twardy podział wiersza), 860
- hard sectored (twardy podział na sektory), 860
- hard space (spacja nierozdzielająca), 759
- hard space (twarda spacja), 860
- hard token (twardy żeton), 860
- Hardcard, 272
- hardware circuit (obwód), 533
- hardware companies (dostawcy sprzętu), 170
- hardware dependent (zależny od platformy sprzętowej), 982
- hardware engineer (inżynier wyposażenia), 316
- hardware failure (awaria sprzętowa), 46
- hardware independent (niezależny od platformy sprzętowej), 518
- hardware interface (interfejs sprzętowy), 306
- hardware interrupt (przerwanie sprzętowe), 659
- hardware key (klucz sprzętowy), 370
- hardware monitor (monitor sprzętowy), 481
- hardware platforms (platformy sprzętowe), 596
- hardware profile (profil sprzętowy), 635
- hardware rankings (porównanie sprzętu komputerowego), 618

- hardware RIP (sprzętowy procesor RIP), 763
- hardware scaling (sprzętowe skalowanie), 763
- hardware T&L (sprzętowe transformacje i oświetlanie), 763
- hardware vendors (producenci sprzętu komputerowego), 633
- hardware virtual memory (sprzętowa pamięć wirtualna), 763
- hardwired (wbudowany, połączony trwale), 910
- harmonic adapter (adapter harmoniczny), 20
- harmonic distortion (zniekształcenia harmoniczne), 1004
- Harvard Graphics, 272
- hash function (funkcja skrótu), 246
- hash total (suma kontrolna), 781
- HASP, 272
- Hayes, 272
- Hayes compatible (zgodny z modemami Hayes), 995
- Hayes Smartmodem, 272
- HBA, 273
- HBL, 273
- HC, 273
- HCI, 273
- HD, 273
- HD15, 273
- HDA, 273
- HDCCD, 273
- HDD, 273
- HDF, 273
- HDL, 273
- HDLC, 273
- HDML, 273
- HDR, 273
- HD-ROM, 273
- HD-ROSETTA, 273
- HDS, 273
- HDSDL, 274
- HDTV, 274
- HDX, 274
- head (głowica), 258
- head crash (uderzenie głowicy), 864
- head disk assembly (zespół dyskowo-głowicowy), 992
- head end (stacja nadawcza), 767
- head mounted display (wyświetlacz nagłowny), 966
- head skew (skos głowicy), 738
- header (nagłówek), 498
- header label (etykieta tytułowa), 225
- head-per-track disk, 274
- health problems (problemy zdrowotne), 631
- heap (sterta), 775
- heat fusing (wtopianie ciepłe), 959
- heat sink (radiator), 675
- helical scan (skanowanie spiralne, helikalne), 736
- Hello, World, 274
- help (pomoc), 617
- help compiler (kompilator plików pomocy), 379
- help desk (dział obsługi klienta), 199
- help desk analyst (analityk działu obsługi klienta), 30
- help desk software (oprogramowanie działu obsługi klienta), 552
- help key (klawisz pomocy), 367
- henry (henr), 274
- Hercules Graphics (Hercules), 274
- Hermes, 274
- HERMSEN, 274
- Hertz (herc), 274
- heterogeneous (heterogeniczny), 274
- heterogeneous environment (heterogeniczne środowisko), 274
- heuristic (heurystyczny), 274
- Hewlett-Packard, 274
- hex (szesnastkowy), 803
- hex chart (tabela wartości szesnastkowych), 812
- hexadecimal (szesnastkowy system liczenia), 803
- HFC network (sieć HFC), 729
- HFS, 274
- HGP, 274
- HHOK, 274
- hi res, 274
- Hi-8, 274
- HiID, 274
- hidden file (plik ukryty), 601
- hidden surface removal (usuwanie powierzchni ukrytych), 886
- hierarchical (hierarchiczny), 275
- hierarchical communications (komunikacja hierarchiczna), 392
- hierarchical data format (hierarchiczny format danych), 275
- hierarchical database (hierarchiczna baza danych), 275
- hierarchical file system (hierarchiczny system plików), 275
- hierarchical storage management (hierarchiczne zarządzanie pamięcią), 275
- hierarchy (hierarchia), 274
- HiFD disk (dyskietka HiFD), 198
- high availability (wysoka dostępność), 964
- high color, 275
- high definition TV (telewizja o wysokiej rozdzielczości), 833
- high density (wysoka gęstość), 964
- high DOS memory (wysoka pamięć DOS), 964
- high memory (pamięć wysoka), 573
- High Memory Area, 275
- high resolution (wysoka rozdzielczość), 964
- High Sierra, 275
- high technology (zaawansowana technologia), 979
- high-capacity CD-ROM (CD-ROM o dużej pojemności), 82
- high-capacity floppy (dyskietka o dużej pojemności), 198
- high-density CD-ROM (CD-ROM o wysokiej gęstości), 83
- high-level format (formatowanie wysokopoziomowe), 240
- high-level interface (interfejs wysokiego poziomu), 307
- high-level language (język wysokiego poziomu), 344
- highlight (wyróżnienie), 963
- highlight bar (podświetlenie), 577
- high-pass filter (filtr górnoprzepustowy), 236
- high-performance computing (wysoko wydajna technika obliczeniowa), 964
- High-Performance Routing, 275
- HiJaak, 275
- Himalaya, 275
- HIMEM.SYS, 275
- hints (wskazówki), 956
- HIPERLAN, 275
- HiPerMOS, 276
- hiperspace (hiperprzestrzeń), 276
- HIPO, 276
- HiPPI, 276
- histogram, 276
- history (historia), 276
- hit rate (współczynnik trafień), 958

- Hitachi Data Systems, 276
- hits (trafienia), 847
- HKEY, 276
- HL7, 276
- HLLAPI, 276
- HLR, 276
- HLS, 276
- HMA, 277
- HMD, 277
- HMI light (HMI), 277
- HMOS, 277
- HNC, 277
- Hobbit, 277
- Hollerith machine (maszyna Holleritha), 447
- holographic storage (holograficzna pamięć masowa), 277
- Holy Grail (Święty Graal), 809
- holy war (święta wojna), 809
- home computer (komputer domowy), 384
- home directory (katalog macierzysty), 360
- Home key (klawisz Home), 367
- home network (sieć domowa), 729
- home page (strona główna), 777
- Home Plug & Play, 278
- home run (odcinek końcowy), 535
- home theater (kino domowe), 362
- homecam (kamera domowa), 351
- HomePNA, 278
- HomePort, 278
- HomeRF, 278
- homogeneous (homogeniczny), 278
- homogeneous environment (homogeniczne środowisko), 278
- homologation (homologacja), 278
- honeypot (garnek miodu), 250
- Honeywell, 278
- hook (hak), 272
- hooked vector (przejęty wektor przerwania), 652
- hookemware, 279
- hoot and holler (trąbić i krzyżeć), 849
- hop (przeskok), 660
- hop count (liczba przeskoków), 417
- hopper (zasobnik), 989
- horizontal market (rynek poziomy), 706
- horizontal market software (oprogramowanie dla rynków poziomych), 551
- horizontal resolution (rozdzielczość pozioma), 693
- horizontal retrace (powrót poziomy), 625
- horizontal scaling (skalowanie poziome), 733
- horizontal scan frequency (częstotliwość skanowania poziomego), 120
- horizontal scan rate (częstotliwość odświeżania poziomego), 119
- horizontal scan rate (szybkość skanowania poziomego), 805
- horizontal software (oprogramowanie poziome), 553
- horizontal sync (częstotliwość synchronizacji poziomej), 120
- HOS, 279
- host (komputer macierzysty), 386
- host adapter (adapter magistrali), 21
- host address (adres stacji, adres hosta), 23
- host attached (przyłączony do stacji), 665
- host based (oparty na gościu), 545
- host card (karta hosta), 355
- HOST file (plik HOST), 598
- host ISP (macierzysty ISP), 434
- host mode (tryb hosta), 856
- host name (nazwa stacji, nazwa hosta), 506
- host-based modem (modem programowy), 478
- host-based printer (drukarka korzystająca z pamięci i procesora komputera), 176
- host-centric („hostocentryczny”), 279
- hostid (identyfikator stacji), 292
- hosting, 279
- hostname, 279
- hosts file (plik hosts), 599
- hot backup („gorąca” kopia zapasowa), 260
- hot desking, 279
- hot docking (podłączanie do stacji dokowania „na gorąco”), 610
- hot fix, 279
- hot group (gorąca grupa), 260
- hot insertion („na gorąco”), 497
- hot potato routing (routing typu „hot potato”), 692
- hot restart („gorący” restart), 260
- hot spare (dysk rezerwowy), 195
- hot spot (pole aktywne), 614
- hot swap, hot insertion (wymiana „na gorąco”), 962
- Hot topics and trends (trendy i „gorące” tematy), 849
- hoteling, 279
- hotelling, 279
- hotfix, 279
- HotJava, 279
- hotlist (podręczna lista), 611
- Hotmail, 279
- HotMetal PRO, 279
- HotSpot, 280
- hourglass (klepsydra), 367
- housekeeping (operacje porządkowe), 547
- Hover (Aktywowanie), 26
- how to access the Internet (jak uzyskać dostęp do internetu), 330
- how to access the Web (jak uzyskać dostęp do sieci WWW), 330
- how to associate a file with an application (jak skojarzyć plik z aplikacją), 329
- how to attach a file (jak załączyć plik), 335
- how to back up your files (jak zapisać kopię zapasową plików), 335
- how to buy a new computer (jak kupować nowy komputer), 328
- how to buy a used computer (jak kupować używany komputer), 328
- how to check out a domain name (jak sprawdzić czy nazwa domeny jest wolna), 329
- how to compress files (jak kompresować pliki), 328
- how to convert files (jak konwertować pliki), 328
- how to donate old equipment (jak przekazać stary sprzęt organizacji charytatywnej), 328
- how to download a file (jak pobrać plik), 328
- how to find a file (jak znaleźć plik), 335
- how to find a good computer book (jak znaleźć dobrą książkę komputerową), 335
- how to find a job on the Internet (jak znaleźć pracę w internecie), 336
- how to find someone on the Net (jak znaleźć osobę w internecie), 335
- how to find things on the Net (jak znaleźć różne rzeczy w internecie), 336
- how to format a disk (jak sformatować dysk), 329
- how to get a domain name (jak kupić nazwę domeny), 328
- how to import a file (jak zaimportować plik), 333
- how to install a 2nd IDE drive (jak zainstalować drugi dysk IDE), 333
- how to install a program (jak zainstalować program), 334

- how to look up someone on the Net
 (jak wyszukać kogoś w internecie), 333
 how to make backups (jak utworzyć kopie
 zapasową), 330
 how to protect a floppy (jak zabezpieczyć
 dyskietkę), 333
 how to register a domain name
 (jak zarejestrować nazwę domeny), 335
 how to search the Web (jak przeszukiwać
 sieć WWW), 329
 how to select a PC display system
 (jak wybrać podsystem wideo
 komputera PC), 332
 how to select a personal computer
 (jak wybrać komputer osobisty), 330
 how to spoof your technical friend
 (jak zażartować sobie z komputerowca),
 335
 how to surf the Net (jak „surfować”
 po Sieci), 330
 how to transfer a file (jak przenieść plik),
 329
 how to transfer a file over the Internet
 (jak przesłać plik przez internet), 329
 HP, 280
 HP 1000, 281
 HP 3000, 281
 HP 9000, 281
 HP EIO printer (drukarka HP EIO), 176
 HP PA-RISC, 281
 HPA, 281
 HPC, 281
 HP-compatible printer (drukarka zgodna
 z HP), 181
 HPFS, 281
 HPGL, 281
 HPIB, 281
 HPNA, 281
 HP-PA, 281
 HPR, 281
 HPSB, 281
 HP-UX, 281
 HP-VUE, 281
 HREF, 281
 HS, 281
 HSB, 281
 HSCSD, 282
 HSI, 282
 HSL, 282
 HSM, 282
 HSP, 282
 HSRP, 282
 HSSI, 282
 HST, 282
 HSV, 282
 HTAccess, 282
 HTM file (plik HTM), 599
 HTML, 282
 HTML bug (pluskwa HTML), 603
 HTML editor (edytor HTML), 207
 HTML e-mail (poczta HTML), 608
 HTML extension file (plik rozszerzający
 HTML), 600
 HTML table (tabela HTML), 812
 HTML tag (znacznik HTML), 1002
 HTTP, 282
 HTTP proxy, 283
 HTTP request header (nagłówek żądania
 HTTP), 498
 HTTP response header (nagłówek
 odpowiedzi HTTP), 498
 HTTP server (serwer HTTP), 722
 HTTPd, 283
 HTTP-NG, 283
 HTTPR, 283
 HTTPS, 283
 hub (koncentrator), 393
 hub ring (pierścień środkowy), 591
 hue (odcień), 535
 Huffman coding (kodowanie Huffmana),
 374
 hulappi, 283
 Human Genome Project (projekt Ludzki
 Genom), 645
 human interface device (urządzenie
 interfejsu użytkownika), 881
 Hungarian notation (notacja węgierska),
 523
 hunt (szukanie), 804
 Hurricane, 283
 HX chipset (HX), 283
 hybrid (hybryda), 283
 hybrid circuit (obwód hybrydowy), 533
 hybrid computer (komputer hybrydowy),
 384
 hybrid file (plik hybrydowy), 599
 hybrid microcircuit (mikroobwód
 hybrydowy), 467
 hybrid network (sieć hybrydowa), 729
 Hydra, 283
 Hyperaccess, 283
 Hypercar, 283
 HyperCard, 284
 hypercube (hiperkostka), 275
 Hyper-G, 284
 hypergraphic (hipergrafika), 275
 Hyperion, 284
 hyperlink (hiperłącze), 276
 hypermedia (hipermedia), 276
 HyperPAD, 284
 HyperScript, 284
 HyperStitial, 284
 HyperTalk, 284
 hypertext (hipertekst), 276
 hypertext anchor (kotwica hipertekstowa),
 403
 hypervisor (hiperwizor), 276
 hyperware, 284
 Hyperwave Information Server, 284
 hyphen ladder (drabinka), 173
 hyphenation dictionary (słownik dzielenia
 wyrazów), 751
 hyphenation zone (strefa dzielenia
 wyrazów), 777
 hypotenuse (przeciwprostokątna), 651
 hysteresis (histereza), 276
 Hz, 284
 I LEC, 285
 I Love You, 285
 I Seek You (Szukam Ciebie), 804
 i.d.Centric, 285
 i.Link, 285
 I/E time (czas wykonania instrukcji), 118
 I/O (we-wy), 915
 I/O address (adres we/wy), 23
 I/O area (obszar We-Wy), 532
 I/O bound (ograniczony wejściem-
 wyjściem), 540
 I/O bus (magistrala we-wy), 439
 I/O card (karta we-wy), 358
 I/O device (urządzenie we-wy), 882
 I/O intensive (intensywnie korzystający
 z we-wy), 304
 I/O interface (interfejs we-wy), 307
 I/O port (port we-wy), 620
 I/O processor (procesor we-wy), 632
 I/O statement (Instrukcja We-Wy), 302
 I18N, 285
 I2, 285
 i2 Technologies, 285
 i20, 285
 I2O, 285
 i386, 285
 i486, 285
 i750, 285
 i860, 285

- i960, 285
- IA-32, 285
- IA-64, 285
- IAB, 286
- IAC, 286
- IAD, 286
- IAHC, 286
- IANA, 286
- IANAL, 286
- IAP, 286
- IAW, 286
- IB, 286
- i-Bench, 286
- IBI, 286
- IBIS, 286
- IBM, 286
- IBM and Microsoft (IBM i Microsoft), 287
- IBM format (format IBM), 240
- IBM mainframes (komputery IBM mainframe), 391
- IBM minicomputers (minikomputery IBM), 470
- IBM or Mac (IBM czy Mac), 287
- IBM PC, 287
- IBM PC Company, 288
- IBM server series (seria serwerów IBM), 719
- IBM workstation (stacja robocza IBM), 768
- IBM-Apple alliance (Sojusz IBM-Apple), 757
- IBMBIO.COM, 288
- IBM-compatible mainframe (komputer mainframe zgodny z IBM), 386
- IBM-compatible PC (komputer PC zgodny z IBM), 388
- IBMDOS.COM, 288
- IBOC, 288
- iBook, 288
- IBT, 289
- IC, 289
- IC card (karta IC), 355
- ICA, 289
- ICANN, 289
- iCAP, 289
- I-CASE, 289
- ICC profile (profil ICC), 635
- ICCA, 289
- ICCP, 289
- ICE, 289
- ICL, 289
- ICL Retail Systems, 290
- ICML, 290
- ICMP, 290
- ICMP storm attack, 290
- I-commerce (I-handel), 294
- iCOMP, 290
- icon (ikona), 295
- IconAuthor, 291
- iconic interface (interfejs z ikonami), 308
- ICP, 291
- ICQ, 291
- ICR, 291
- ICS, 291
- ICSA, 291
- IDA, 291
- iDAB, 291
- IDAPI, 291
- IDB, 291
- IDC, 291
- IDE, 292
- IDE controller (kontroler IDE), 399
- IDE file (plik IDE), 599
- IDE host adapter (karta IDE), 355
- IDE RAID, 292
- IDEA, 292
- iDEN, 292
- IDF, 292
- IDL, 293
- idle character (znak bezczynności), 1002
- idle interrupt (przerwanie bezczynności), 659
- idle time (czas bezczynności), 117
- IDMSX, 293
- IDSL, 293
- IDX, 293
- IE, 293
- IEC, 293
- IEEE, 293
- IEEE 1284, 293
- IEEE 1394, 293
- IEEE 488, 293
- IEEE 802, 293
- IEEE P1394, 293
- IEF, 293
- IESG, 294
- IETF, 294
- IEW, 294
- IFC, 294
- iFCP, 294
- IFIP, 294
- IFMP, 294
- I-frame (I-klatka), 295
- IFS, 294
- IFSHLP.SYS, 294
- IFSMgr, 294
- if-then-else, 294
- IGES, 294
- IGP, 294
- iGrafx, 294
- IGRP, 294
- IHA, 294
- IHV, 294
- IIA, 294
- Ile, 295
- IIOP, 295
- IIS, 295
- IIXNET, 295
- IL, 295
- ILD, 295
- ILE, 296
- ILEC, 296
- iLink, 296
- ill-behaved (źle działający), 1007
- illegal operation (niewłaściwa operacja), 518
- illustration program (program ilustracyjny), 638
- Illustrator, 296
- IM, 296
- IMA, 296
- iMac, 296
- image (obraz), 532
- image editing (edycja obrazów), 205
- image editor (edytor graficzny), 207
- image enhancement (poprawianie obrazów), 618
- image filter (filtr graficzny), 235
- image processing (przetwarzanie obrazów), 662
- image protection (zabezpieczanie obrazu), 980
- image scaler (układ skalowania obrazu), 870
- image viewer (przeglądarka zdjęć), 652
- ImageLock, 296
- imagemap (mapa obrazu), 442
- imagesetter (naświetlarka), 503
- imaging (odwzorowanie), 538
- imaging system (system zobrazowania), 795

- IMAP, 296
- IMAP4, 296
- IMCO, 296
- IMDB, 296
- IMer, 296
- IMG file (plik IMG), 599
- IMG tag (znacznik IMG), 1002
- IMHO, 296
- immediate access (dostęp bezpośredni), 170
- immersive visualization (wizualizacja z zanurzeniem), 951
- IMO, 296
- iMode, 296
- i-Mode, 296
- IMP, 296
- impact printer, 296
- impasto effect (efekt impasto), 208
- impedance (impedancja), 297
- imperative language (język imperatywny), 342
- implementation (implementacja), 297
- implode (implodować), 297
- import, 297
- import filter (filtr importu), 235
- imposition (impozycja), 297
- imposition (impozycjonowanie), 297
- impression (impresja), 297
- Impromptu, 297
- Improv, 297
- IMS, 297
- IMT-2000, 297
- IMTC, 297
- IMUnified, 297
- imux, 298
- IN, 298
- in band (w paśmie), 905
- in hardware (sprzętowo), 763
- in situ, 298
- in software (programowo), 644
- in the wild (dziko), 200
- inactive window (okno nieaktywne), 541
- INAP, 298
- in-betweening, 298
- inboard, 298
- inbox (szkrynka odbiorcza), 804
- incident light (światło łączne), 809
- in-circuit emulator (emulator wewnętrzukładowy), 219
- include (włączać), 951
- Incorrect DOS version (niepoprawna wersja DOS), 517
- increment (inkrementacja), 301
- incremental backup (przyrostowa kopia zapasowa), 665
- incremental spacing (przyrostowe wprowadzanie odstępów), 665
- incubator (inkubator), 301
- IND\$FILE, 298
- indent (wyrównywać), 963
- Indeo, 298
- independent software vendor (niezależny dostawca oprogramowania), 518
- index (indeks), 298
- index (indeksowanie), 298
- index hole (otwór indeksowy), 562
- index map (odwzorowanie indeksu), 538
- index mark (znak indeksu), 1002
- index register (rejestr indeksowy), 681
- INDEX.HTML, 298
- indexed addressing (adresowanie indeksowe), 23
- indexed color (kolor indeksowany), 378
- indexed sequential access method (indeksowy dostęp sekwencyjny do plików), 298
- indexing (indeksowanie), 298
- Indigo, 298
- indirection (pośredniość), 622
- inductance (indukcyjność), 299
- induction (indukcja), 299
- inductive device (urządzenie indukcyjne), 881
- inductor (cewka), 86
- industrial strength (na skalę przemysłową), 497
- industrial, scientific and medical band (pasmo przemysłowe, naukowe i medyczne), 578
- industry analyst (analityk branżowy), 30
- Industry Standard Architecture, 299
- IndustryPack, 299
- Indy, 299
- I-net, 299
- inetd, 299
- INF file (plik INF), 599
- inference engine (mechanizm wnioskujący), 453
- InfiniBand, 299
- infix notation (notacja infiksowa), 523
- Info Select, 299
- infobahn, 299
- Infobase, 299
- infomediary, 299
- infopreneur, 299
- InfoPump, 299
- informate, 300
- information (informacje), 299
- information appliance (urządzenie informacyjne), 881
- information architect (architekt informacji), 36
- information broker (broker informacji), 67
- Information Builders, 300
- information center (centrum informatyki), 86
- information collaboration (współpraca informacyjna), 958
- information engineering (inżynieria informacji), 316
- information hiding (ukrywanie informacji), 871
- information highway (autostrada informacyjna), 45
- information industry (branża informatyczna), 66
- Information Industry Association (Stowarzyszenie Branży Informatycznej), 775
- information management (zarządzanie informacjami), 985
- information overload (przeciążenie informacyjne), 651
- information processing (przetwarzanie informacji), 662
- information requirements (wymagania informacyjne), 962
- information resource management (zarządzanie zasobami informacyjnymi), 988
- information resources (zasoby informacyjne), 989
- information service (usługa informacyjna), 884
- Information Services (usługi informatyczne), 885
- information sharing (współużytkowanie informacji), 958
- information superhighway (superautostrada informacyjna), 782
- information system (system informatyczny), 789
- Information Systems (Systemy Informatyczne), 797
- information technology (informatyka), 300
- information theory (teoria informacji), 834

- information utility (narzędzie informacyjne), 502
- information visualization (wizualizacja informacji), 949
- information warehouse (hurtownia informacji), 283
- information warfare (wojna informacyjna), 952
- INFORMIX, 300
- InfoSeek, 300
- infoware, 300
- InfoWindow, 300
- infrared (podczerwień), 609
- Infrared Data Association, 300
- infrared port (port podczerwieni), 619
- infrastructure (infrastruktura), 300
- Ingres, 300
- Ingres II, 300
- inheritance (dziedziczenie), 199
- inhouse (wewnętrzny), 915
- INI file (plik INI), 599
- IN-IP convergence (zbieżność IN-IP), 990
- INIT, 301
- initialization string (ciąg inicjalizacji), 88
- initialize (zainicjować), 981
- injection loss (osłabienie wtrysku), 560
- ink coverage (pokrycie atramentu), 614
- ink jet cartridge (kaseta z atramentem), 359
- ink jet printer (drukarka atramentowa), 174
- Inktome, 301
- Inktomi, 301
- inline cache (bufor dołączony), 68
- inline code (kod wstawiony), 373
- inline graphics (grafika wstawiana), 265
- inline routine (procedura rozwijana w miejscu wywołania), 631
- Inmarsat, 301
- in-memory database (baza danych w pamięci), 50
- INN, 301
- innoculate (wszczepiać), 959
- i-node (i-węzeł), 324
- inorganic semiconductor (półprzewodnik nieorganiczny), 627
- Inprise, 301
- Inprise Application Server (Serwer Aplikacji Inprise), 720
- in-process server (serwer wewnętrzny), 724
- input (wejście), 913
- input area (obszar wejściowy), 532
- input device (urządzenie wejściowe), 882
- input queue (kolejka wejściowa), 377
- input stream (strumień wejściowy), 781
- input/output (wejście-wyjście), 913
- inquiry program (program do tworzenia zapytań), 638
- Ins key (klawisz Ins), 367
- insert mode (tryb wstawiania), 856
- insertion loss (straty włączenia), 776
- inside plant (instalacja wewnętrzna), 301
- Insight, 301
- insomnia (bezsenność), 54
- install program (program instalacyjny), 638
- installation spec (specyfikacja instalacji), 761
- installed base (podstawa instalacji), 612
- InstallShield, 301
- instance (egzemplarz), 209
- instance variable (zmienna egzemplarza), 1001
- instant messaging (natychmiastowe rozsyłanie wiadomości), 504
- instant messenger (komunikator internetowy), 392
- instant print (natychmiastowy wydruk), 504
- instant replay (powtórka), 625
- instantiate (konkretyzacja), 397
- Institute for Certification (Instytut Certyfikacji), 302
- instruction cycle (cykl instrukcji), 116
- instruction mix (mieszanka rozkazów), 465
- instruction register (rejestr rozkazów), 682
- instruction set (zestaw instrukcji), 993
- instruction time (czas instrukcji), 117
- insulator (izolator), 325
- int, 302
- int 13, 302
- int 14, 302
- int 21, 302
- integer, 302
- Integer BASIC, 302
- integrated (zintegrowany), 996
- integrated CASE (zintegrowany CASE), 996
- integrated circuit (układ scalony), 870
- integrated development environment (zintegrowane środowisko programisty), 996
- integrated drive electronics (zintegrowana elektronika napędu), 996
- integrated injection logic (układ ze wstrzykiwaniem nośników), 870
- integrated network (sieć zintegrowana), 731
- integrated optics (zintegrowana optyka), 996
- Integrated PC Server (zintegrowany serwer PC), 996
- integrated software package (zintegrowany pakiet oprogramowania), 996
- integration broker (broker integracji), 67
- integration server (serwer integracji), 722
- integrator, 302
- integrity (integralność), 302
- Intel, 302
- Intel chips (układy Intel), 871
- Intel chipsets (zestawy układów Intel), 993
- Intel future chips (przyszłe układy Intel), 665
- Intel Hub Architecture (architektura koncentratorów Intel), 37
- Intel motherboard (płyta główna Intel), 605
- Intellect, 304
- intellectual property (własność intelektualna), 951
- Intellifont, 304
- intelligence (inteligencja), 303
- intelligent cable (inteligentny przewód), 304
- intelligent controller (inteligentny sterownik), 304
- intelligent database (inteligentna baza danych), 303
- intelligent form (inteligentny formularz), 304
- Intelligent Messaging, 304
- intelligent modem (inteligentny modem), 304
- intelligent network (inteligentna sieć), 303
- intelligent paper (inteligentny papier), 304
- Intelligent Transportation System (Inteligentny System Transportowy), 304
- IntelliMirror, 304
- IntelliMouse, 304
- IntelliSense, 304
- INTELSAT, 304
- Intentia, 304
- inter, 304

- interactive (interaktywny), 305
- interactive cable TV (interaktywna telewizja kablowa), 305
- interactive fiction (interaktywna fikcja), 305
- Interactive Multimedia Association (Stowarzyszenie Interaktywnych Multimediów), 776
- interactive session (interaktywna sesja), 305
- interactive TV (interaktywna telewizja), 305
- Interactive UNIX, 305
- interactive video (interaktywne wideo), 305
- InterBase, 305
- interblock gap (przerwa międzyblokowa), 659
- Intercast, 305
- interconnect (łączyć wzajemnie), 432
- Interdev, 305
- interesting stuff (interesujące), 305
- interexchange carrier (operator międzycentralowy), 548
- interface (interfejs), 305
- interface adapter (karta interfejsu), 355
- interface definition language (język definicji interfejsu), 342
- interface designer (projektant interfejsu), 645
- interferometer (interferometr), 308
- interframe coding (kodowanie międzyklatkowe), 374
- Intergraph, 308
- interior gateway protocol (protokół bram wewnętrznych), 647
- interior routing protocol (wewnętrzny protokół routingu), 915
- interlaced (z przeplotem), 979
- interlaced GIF (GIF z przeplotem), 255
- interlaced JPEG (JPEG z przeplotem), 346
- Interleaf, 308
- interleave (przeplot), 659
- intermediate language (język pośredni), 344
- intermediate node routing (routing węzła pośredniego), 692
- intermittent error (błąd nieciągły), 62
- intermodal dispersion (rozproszenie intermodalne), 695
- internal disk (dysk wewnętrzny), 196
- internal drive (napęd wewnętrzny), 501
- internal font (czcionka wewnętrzna), 119
- internal interrupt (przerwanie wewnętrzne), 659
- internal modem (modem wewnętrzny), 478
- internal sort (sortowanie wewnętrzne), 759
- Internal stack failure, 308
- internal storage (pamięć wewnętrzna), 573
- International Business Machines, 308
- International Data Corporation, 308
- International Electrotechnical Commission, 308
- International Federation of Information Processing, 308
- International Standards Organization, 308
- International Telecommunications Union, 308
- internationalization (internacjonalizacja), 308
- internet, 309
- internet 2, 310
- Internet access (dostęp do internetu), 171
- Internet Access Coalition, 310
- Internet access router (serwer dostępowy internetu), 722
- Internet Ad Hoc Committee, 310
- Internet Adapter (karta dostępu do internetu), 354
- Internet advertising (reklamy internetowe), 682
- Internet appliance (urządzenie internetowe), 881
- Internet Architecture Board, 310
- Internet Assigned Numbers Authority, 310
- Internet audio, 310
- Internet backbones (sieci szkieletowe internetu), 728
- Internet cable (internet przez telewizję kablową), 310
- Internet cache (bufor internetowy), 68
- Internet Cache Protocol, 310
- Internet cafe (kawiarenka internetowa), 361
- Internet computer (komputer internetowy), 384
- Internet content provider (internetowy dostawca zawartości), 313
- Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (Internetowa Korporacja Przypisywania Nazw i Adresów), 311
- internet daemon (demon internetowy), 133
- Internet datacenter (internetowe centrum danych), 312
- Internet domain name (internetowa nazwa domeny), 311
- Internet e-mail service (internetowa usługa pocztowa), 312
- Internet engineer (inżynier internetu), 316
- Internet Engineering Steering Group (Inżynierska Grupa Kierowania Internetem), 316
- Internet Engineering Task Force (Internetowy Inżynierski Zespół Specjalny), 313
- Internet Explorer, 310
- Internet explosion (eksplozja internetu), 212
- Internet fax (faks internetowy), 229
- Internet firewall (internetowy firewall), 313
- Internet Foundation Classes (Podstawa Klasa Internetowa), 612
- Internet gateway (brama internetowa), 65
- internet II, 310
- Internet keyboard (klawiatura internetowa), 365
- Internet management software (oprogramowanie do zarządzania internetem), 552
- Internet marketplace (rynek internetowy), 706
- Internet monitoring (monitorowanie internetu), 481
- Internet payment service (internetowa usługa płatnicza), 312
- Internet PC (internetowy komputer osobisty), 313
- Internet phone (Internetowy telefon), 314
- Internet picture frame (internetowa przeglądarka rysunków), 311
- Internet postage (poczta internetowa), 608
- Internet Protocol (protokół internetowy), 647
- Internet protocols (protokoły internetowe), 646
- Internet radio (internetowe radio), 312
- Internet Relay Chat, 310
- Internet Research Task Force, 310
- Internet roaming (roaming internetowy), 688
- Internet Router (router internetowy), 691
- Internet server appliance (urządzenie — serwer internetu), 880
- Internet service provider (dostawca internetu), 170
- Internet speak (żargon internetu), 1009
- Internet storage provider (internetowy dostawca pamięci masowej), 313

- Internet Talk Radio, 311
- Internet time (epoka internetu), 221
- Internet Trojan (trojan internetowy), 854
- Internet TV (internet przez telewizję), 310
- Internet Usage Policy (polityka wykorzystania internetu), 617
- Internet utility (wyszukiwarka internetowa), 965
- Internet2, 311
- InternetCash, 311
- Internetese (internetowcy), 312
- Internetspeak (mowa internetu), 486
- internetwork (intersieć), 315
- interoperability (interoperacyjność), 314
- Interoperability Clearinghouse (Urząd Interoperacyjności), 879
- interoperable (interoperacyjny), 314
- Interpedia, 314
- interpolate (interpolować), 314
- interpolated resolution (rozdzielczość interpolowana), 693
- Interpress, 314
- interpret (interpretować), 315
- interpreted (interpretowany), 315
- interpreted language (język interpretowany), 342
- interpreter, 314
- interpretive language (język interpretujący), 342
- interprocess communication (komunikacja międzyprocesowa), 392
- interrecord gap (przerwa międzyrekordowa), 659
- interrogate (odpytywać), 537
- interrupt (przerwanie), 659
- interrupt latency (opóźnienie przerwania), 550
- interrupt mask (maska przerwania), 445
- interrupt priorities (priorytety przerwania), 630
- Interrupt Request (żądanie przerwania), 1009
- interrupt vector (wektor przerwania), 914
- interrupt-driven (sterowany przerwaniem), 774
- intersect (część wspólna zbiorów), 121
- intersect (obliczać część wspólną), 531
- INTERSOLV, 315
- interstitial (przerywnik), 659
- interstitial ad (przerywnik reklamowy), 660
- Entertainment (rozrywka internetowa), 695
- intra, 315
- intraframe coding (kodowanie wewnątrzramkowe), 374
- intranet, 315
- intranet computer (komputer intranetowy), 384
- intranet server (serwer intranetowy), 722
- intranet toaster (toster intranetowy), 845
- IntranetWare, 315
- IntranetWare for Small Business, 315
- Invalid directory, 315
- Invalid drive specification, 315
- Invalid file name or file not found, 316
- Invalid media type, 316
- invalid page fault, 316
- invalid parameter, 316
- inverse addressing (adresowanie odwrotne), 23
- inverse kinematics (kinematyka odwrotna), 362
- inverse multiplexor (multiplexer odwrotny), 492
- inverted file (plik odwrócony), 600
- inverted list (lista odwrócona), 421
- inverter (inwerter), 316
- InVircible, 316
- invisible GIF (niewidzialny GIF), 518
- invoke (wywoływać), 967
- IO.SYS, 316
- IOCA, 316
- IOCS, 316
- Iomega, 317
- ion deposition (osadzanie jonów), 559
- IOS, 317
- IOW, 317
- IP, 317
- IP address (adres IP), 23
- IP card (karta IP), 355
- IP fax (faks IP), 229
- IP gateway (brama IP), 65
- IP multicast (multiemisja IP), 491
- IP network (sieć IP), 729
- IP on Everything, 317
- IP over SONET (IP w sieci SONET), 318
- IP phone (telefon IP), 830
- IP router (router IP), 691
- IP SAN, 317
- IP Security (bezpieczeństwo IP), 53
- IP services switch (przełącznik usług IP), 656
- IP space (przestrzeń IP), 660
- IP spoofing (zwodzenie IP), 1005
- IP storage, 317
- IP Switch, 318
- IP switching (przełączanie IP), 653
- IP telephony (telefonía IP), 831
- IP tunneling (tunelowanie IP), 859
- IP voice (głos przez IP), 257
- IPC, 318
- IPCS, 318
- IPDC, 318
- IPDS, 318
- IPI, 318
- iPlanet, 318
- ipm, 318
- IPng, 318
- I-PNNI, 318
- IPO, 318
- IPP, 318
- ips, 318
- IPSec, 319
- IPv4, 319
- IPv6, 319
- IPX, 319
- IQ/Objects, 319
- IQ/SmartServer, 319
- IR, 319
- IRC, 319
- IrDA, 319
- IrDA port (port IrDA), 618
- IRG, 319
- Iridium, 319
- IRIS, 319
- IRIS printer (drukarka IRIS), 176
- IRIX, 319
- IrLAP, 319
- IrLMP, 319
- IRM, 319
- Irma, 319
- Irma board, 320
- Irmalan, 320
- iron oxide (tlenek żelaza), 843
- IRQ, 320
- IRQ steering (sterowanie IRQ), 773
- IRTF, 320
- IS-136, 320
- IS-41, 320
- IS-54, 320
- IS-95, 320
- ISA, 320
- ISAM, 321
- ISAPI, 321

- ISC, 321
- iSCSI, 321
- ISDN, 321
- ISDN adapter (karta ISDN), 355
- ISDN bonding (spajanie ISDN), 759
- ISDN LAN Modem (modem ISDN do sieci LAN), 477
- ISDN modem (modem ISDN), 477
- ISDN router (router ISDN), 691
- ISDN TA (karta TA ISDN), 357
- ISDN terminal adapter (karta terminala ISDN), 357
- ISEB, 322
- iSeries (seria i), 719
- IS-IS, 323
- ISM band (pasmo ISM), 578
- ISO, 323
- ISO 13346, 323
- ISO 9000, 323
- ISO 9000-3, 323
- ISO 9660, 323
- isochronous (izochroniczny), 325
- Isochronous Ethernet (Izochroniczny Ethernet), 325
- IsoENET, 323
- IsoEthernet, 323
- isometric view (widok izometryczny), 918
- isotropic (izotropiczny), 325
- ISP-based payment service (usługa płatnicza zależna od dostawcy Internetu), 884
- ISPF, 323
- ISR, 323
- issue tracking (śledzenie zagadnień), 808
- ISV, 323
- iSyndicate, 323
- IT, 323
- ITAA, 323
- Itanium, 323
- item (pozycja), 626
- iteration (iteracja), 323
- iterative development (programowanie iteracyjne), 643
- iterative operation (operacja iteracyjna), 547
- ITI, 324
- ITIL, 324
- ITMS (AICPA) (ITMS), 324
- ITR, 324
- ITS, 324
- ITSEC, 324
- ITSP, 324
- ITU, 324
- ITU-T, 324
- ITU-TSS, 324
- ITV, 324
- ITXC, 324
- IV, 324
- IVD, 324
- IVDS, 324
- Iverson notation (notacja Iwersona), 523
- IVR, 324
- iWARP, 324
- Iway, 324
- I-way, 324
- IX, 325
- IXA, 325
- IXC, 325
- IXE, 325
- IXF, 325
- IXP, 325
- IZE, 325
- J, 327
- J/Direct, 339
- J++, 327
- J2EE, 327
- J2ME, 327
- J2SE, 327
- Jabber, 327
- jacket (obwoluta), 533
- Jacquard loom (krosno Jacquarda), 404
- JAD, 328
- JAM, 336
- Japanese Electronic Industry Development Assn. (Stowarzyszenie Rozwoju Japońskiego Przemysłu Elektronicznego), 776
- Japanese PC market (japoński rynek komputerów PC), 336
- JAR, 336
- Java, 337
- Java 2, 338
- Java 2 Standard Edition, 338
- Java Bean, 338
- Java Beans, 338
- Java Card (karta Javy), 355
- Java chip (moduł Java chip), 479
- Java Community Process, 338
- Java compiler (kompilator Javy), 379
- Java Connector, 338
- Java Foundation Classes, 338
- Java platform (platforma Javy), 595
- Java Runtime Environment, 338
- Java sandbox (piaskownica Javy), 589
- Java Server Pages, 338
- Java servlet, 338
- Java Servlet API (interfejs API serwletów Javy), 306
- Java Virtual Machine (wirtualna maszyna Javy), 944
- Java Web Server, 338
- JavaBean, 338
- JavaBeans, 338
- Javagator, 338
- JavaOS, 338
- JavaScript, 339
- JavaScript rollover (efekt naprowadzania myszy JavaScript), 208
- JavaServer Pages, 339
- JavaSoft, 339
- JavaSpaces, 339
- JavaStation, 339
- Javelin Plus, 339
- jaybod, 339
- Jaz, 339
- Jaz disk (dysk Jaz), 193
- Jaz drive (napęd Jaz), 500
- Jazz, 339
- JBOD, 339
- JCL, 339
- JCP, 339
- JDBC, 339
- JDK, 339
- JEDEC, 339
- JEIDA, 340
- Jeliot, 340
- JES, 340
- Jet, 340
- JetAdmin, 340
- JetDirect, 340
- JetForm, 341
- JetSend, 341
- jewel case (szkatułka), 803
- JFC, 345
- JFIF, 345
- JFS, 345
- JHTML, 345
- Jigsaw, 345
- Jikes, 345
- Jini, 345
- JIT compiler (kompilator JIT), 379

- jitter, 345
jitterati, 345
J-lead (końcówka typu J), 401
JMAPI, 345
JML, 345
JMS, 345
JNDI, 345
JNI, 345
job categories (kategorie zadań), 360
job class (klasa zadań), 363
job control language (język sterowania zadaniami), 344
job descriptions (opis stanowisk), 548
Job Entry Subsystem (podsystem wprowadzania zadań), 612
job management language (język zarządzania zadaniami), 345
job processing (przetwarzanie zadań), 664
job queue (kolejka zadań), 377
job scheduling (harmonogramowanie zadań), 272
job search (poszukiwanie pracy), 622
job sites (witryny poświęcone pracy), 949
job stream (strumień zadań), 781
Joe, 345
join (złączenie), 999
Joint Electronic Device Engineering Council, 345
joint requirements planning (wspólne planowanie wymagań), 957
Joliet file system (system plików Joliet), 792
JOOTT, 345
Josephson junction (złącze Josephsona), 998
journal (dziennik), 200
journaled file system, 345
journaling (rejestrwanie), 682
journaling file system, 346
JOVIAL, 346
joy stick (joystick), 346
JPEG, 346
JPIG, 346
JRMI, 346
JRP, 346
JScript, 346
JSP, 346
JSQL, 346
JTA, 346
JTAG, 346
JTC1, 346
Jughead, 346
Julian date (data juliańska), 126
jump (skok), 737
jumper (zworka), 1006
jumperless (bezzworkowa), 55
junction (złącze), 997
juncter (złączka), 1000
junk e-mail (poczta elektroniczna-śmieć), 608
junk faxes (faksy-śmieci), 230
junk mail (poczta-śmieci), 609
Juno, 346
just a bunch of disks (kilka dysków „w komputerze”), 362
justification (justowanie), 347
justify (justować), 347
just-in-time compiler (kompilator Just In Time), 379
JVM, 347
JWI, 347
JWIC, 347
JXTA, 347
K, 349
K Virtual Machine (wirtualna maszyna K), 944
K&R C, 349
K5, 349
K56Flex, 349
K6, 349
K7, 349
Ka-Band (pasma Ka), 578
Kaleida, 350
Kanban, 353
Katmai, 360
Katmai New Instructions, 360
kaylock, 361
KB, 361
Kb/s, 361
KB/s, 361
Kbit, 361
Kbits/sec (Kbit/sek), 361
KBM, 361
Kbs, 361
K-byte (K-bajt), 361
Kbytes/sec (Kbajów/sek), 361
KDE, 361
kek, 361
Kensington lock (zamek Kensingtona), 982
Kerberos, 361
Kermit, 361
kernel (jądro), 339
kerning, 361
Kerr effect (efekt Kerra), 208
key (klawisz), 366
key cap (etykieta klawisza), 225
key click (klik klawisza), 369
key command (polecenie klawiszowe), 616
key driven (sterowany klawiszami), 774
key entry (wprowadzanie klawiaturowe), 956
key escrow (deponowanie klucza), 133
key field (pole kluczowe), 615
key in (posługiwać się klawiaturą), 621
key management (zarządzanie kluczami), 985
key recovery (odtworzenie klucza), 538
key system (system kluczowy), 789
key telephone system (kluczowy system telefoniczny), 370
KEY:Assemble, 361
KEY:Enterprise, 361
keyboard (klawiatura), 364
keyboard buffer (bufor klawiatury), 68
keyboard commands (polecenia klawiaturowe), 616
keyboard connector (złącze klawiaturowe), 998
keyboard controller (sterownik klawiatury), 775
keyboard drawer (półka na klawiaturę), 626
keyboard enhancer (usprawniacz klawiatury), 885
keyboard interrupt (przerwanie klawiatury), 659
keyboard macro processor (klawiaturowy procesor makr), 366
keyboard processor (procesor klawiatury), 632
keyboard template (szablon klawiaturowy), 800
keyframe (ramka kluczowa), 678
keyframe animation (animacja oparta na klatkach kluczowych), 32
keypad (blok klawiszy), 60
keypunch (dziurkować), 200
keypunch department (wydział dziurkarek), 961
keypunch machine (dziurkarka), 200
Keystroke Cops (policjant klawiszy), 617
keystroke logger (rejestrator wciskanych klawiszy), 682

- key-to-disk machine (urządzenie klawisz — dysk), 881
- key-to-tape machine (urządzenie klawisz — taśma), 881
- keyword (słowo kluczowe), 751
- keyword advertising (reklamy na podstawie słów kluczowych), 682
- Khornerstones, 361
- kHz, 361
- kicks, 361
- kill (niszczyć), 519
- killer app (przebojowa aplikacja), 650
- killer bitstream, 362
- kilo, 362
- kilobit, 362
- kilobyte (kilobajt), 362
- kilogram, 362
- kiosk, 362
- Kittyhawk, 362
- Klamath, 362
- KLOC, 369
- kludge, 371
- klystron, 371
- KNI, 371
- KNI SSE, 371
- knockout software (oprogramowanie eliminujące), 552
- Knowbot, 371
- knowledge acquisition (pozyskiwanie wiedzy), 626
- knowledge base (baza wiedzy), 50
- knowledge based system (system z bazą wiedzy), 794
- knowledge domain (domena wiedzy), 145
- knowledge engineer (inżynier wiedzy), 316
- knowledge management (zarządzanie wiedzą), 987
- knowledge representation (reprezentacja wiedzy), 684
- knowledge-driven process management (zarządzanie procesami na podstawie wiedzy), 987
- KnowledgeMan, 371
- known good die, 371
- kod „spaghetti”, 372
- Kona, 393
- Korn shell (powłoka Korn), 625
- Kovar, 403
- Kruegerapp, 405
- KSDS, 407
- KSR terminal (terminal KSR), 835
- KSU, 407
- Ku-Band (Pasma Ku), 578
- KVA, 408
- KVM, 408
- KVM cable (kabel KVM), 349
- KVM over IP (KVM w sieci IP), 408
- KVM switch (przełącznik KVM), 655
- L1 cache (pamięć podręczna L1), 572
- L10N, 409
- L2 cache (pamięć podręczna L2), 572
- L2F, 409
- L2TP, 409
- L3_PDU, 409
- label (etykieta), 225
- label prefix (przedrostek etykiety), 651
- ladder DAC (drabinka DAC), 173
- LADDIS test (test LADDIS), 839
- LADS, 409
- LAMA, 409
- lambda, 409
- lamda switching (przełączanie lambda), 653
- lamer, 409
- LAN, 409
- LAN administrator (administrator sieci LAN), 21
- LAN Emulation (emulacja LAN), 218
- LAN fax (faks sieciowy), 229
- LAN hardware (sprzęt sieciowy), 763
- LAN Manager, 410
- LAN Network Manager, 411
- LAN Requester, 411
- LAN segment (segment LAN), 717
- LAN Server, 411
- LAN station (stacja sieciowa), 768
- LAN switch (przełącznik LAN), 655
- LAN Workplace, 411
- LAN-centric (sieciowy), 729
- land, 411
- LAND Rover, 411
- LANDA, 411
- landing zone (strefa lądowania), 777
- landline (naziemny), 505
- Landmark rating (test Landmark), 839
- landscape monitor, 411
- LANE, 411
- language (język), 341
- language processor (procesor języka), 632
- LanguageAccess, 411
- LANRover, 411
- LANtastic, 411
- LAP, 411
- LapLink, 411
- LapLink cable (kabel LapLink), 349
- laptop, 412
- laptop computer (komputer laptop), 385
- large-format printer (drukarka wielkoformatowa), 181
- laser, 412
- laser diode (dioda laserowa), 137
- laser disc (dysk laserowy), 193
- laser printer (drukarka laserowa), 176
- laser pump (pompa laserowa), 617
- laser-class printer (drukarki klasy laserowej), 181
- LaserDisc, 413
- LaserJet, 413
- LaserMaster, 413
- LaserWriter, 413
- lasso, 413
- last mile (ostatnia mila), 560
- LAT, 413
- LATA, 413
- late binding (wiązanie późne), 916
- latency (opóźnienie), 550
- latent image (ukryty obraz), 871
- LaTeX, 413
- launch (uruchomić), 879
- laws (prawa), 628
- Lawson Insight, 413
- Lawson Software, 414
- layer (warstwa), 908
- layer 2 (warstwa 2.), 908
- layer 2 switch (przełącznik warstwy 2.), 657
- layer 3 (warstwa 3.), 908
- layer 3 switch (przełącznik warstwy 3.), 657
- layer 4 (warstwa 4.), 908
- layer 4 switch (przełącznik warstwy 4.), 657
- layered architecture (architektura warstwowa), 37
- layers (warstwy), 908
- layout setting (ustawienia układu strony), 886
- lazy write (leniwy zapis), 416
- LBA, 414
- LBRV, 414
- LBS, 414
- LC, 414

- LC connector (złącze LC), 998
 LCC, 414
 LCD, 414
 LCD monitor (monitor LCD), 481
 LCD panel (panel LCD), 573
 LCD printer (drukarka LCD), 177
 LCD projector (rzutnik LCD), 706
 LCM, 415
 L-commerce (L-handel), 417
 LCP, 415
 LD, 415
 LDAP, 415
 LDI, 415
 LE, 415
 lead, 415
 lead acid (kwasowo-ołowiowe), 408
 lead frame (obudowa z pinami), 533
 leaded chip carrier (obudowa układu z pinami), 532
 leader (rozbiegówka), 692
 lead-in (obszar inicjujący), 532
 leading (odstęp międzywierszowy), 537
 leading edge (krawędź przednia), 404
 leading zeros (wiodące zera), 943
 leadless chip carrier (bezipinowa obudowa układu), 53
 lead-out (obszar zamykający), 532
 leaf (liść), 421
 League for Programming Freedom, 415
 leaky bucket (cieknący pojemnik), 89
 leapfrog test (test przeskokowy), 840
 Learning Company, 415
 leased line (łącze dzierżawione), 431
 leased line modem (modem łącza dzierżawionego), 477
 least significant digit (najmniej znacząca cyfra), 499
 LEC, 415
 LECS, 415
 LED, 415
 LED printer (drukarka LED), 177
 left click (kliknąć lewym przyciskiem), 369
 left justify (wyrównywanie do lewej), 963
 legacy (dziedzictwo), 199
 legacy card (karta tradycyjna), 357
 legacy data (dziedzictwo danych), 199
 legacy LAN (klasyczna sieć LAN), 364
 legacy protocol (klasyczny protokół), 364
 legacy system (system klasyczny), 789
 legacy-free PC (komputer PC bez urządzeń klasycznych), 388
 legal area map level (poziom prawny obszaru mapy), 626
 Legato, 416
 Lempel Ziv, 416
 LEN, 416
 LEO, 416
 LEP, 416
 LES, 416
 less than symbol (symbol mniejszy niż), 786
 letter bomb (bomba listowa), 63
 letter quality (jakość listowa), 336
 level 1 cache (pamięć podręczna 1. poziomu), 571
 level 2 cache (pamięć podręczna 2. poziomu), 572
 Level 3, 416
 Level 6 (Poziom 6), 625
 Level 7 (Poziom 7), 625
 lex, 416
 lexicographer (leksykograf), 416
 lexicographic sort (sortowanie leksykograficzne), 758
 LEXIS-NEXIS, 416
 Lexmark, 417
 LF, 417
 LGMR, 417
 LHA, 417
 LHARC, 417
 Liberate, 417
 librarian (bibliotekarz), 56
 library (biblioteka), 55
 library function (funkcja biblioteczna), 246
 library management (zarządzanie bibliotekami), 985
 library routine (procedura biblioteczna), 631
 license agreement (umowa licencyjna), 873
 LIFO, 418
 ligature (ligatura), 418
 light bar (belka), 51
 light emitting diode (dioda świecąca), 137
 light emitting polymer (świecący polimer), 809
 light guide (wiązka światłowodów), 916
 light pen (pióro świetlne), 593
 light source (źródło światła), 1007
 light version (wersja zubożona), 914
 Light-01, 418
 LightShip, 418
 lightwave (fala świetlna), 230
 lightwave system (system światłowodowy), 792
 lightweight protocol („lekki” protokół), 416
 LIM EMS, 418
 LIMDOW, 418
 limited-distance modem (modem ograniczonej odległości), 478
 limulator, 419
 Linda, 419
 line adapter (adapter łącza), 20
 line analyzer (analizator łącza), 31
 line art, 419
 line bonding (rozdzielanie łącza), 692
 line break (koniec wiersza), 397
 line card (karta łącza), 355
 line concentration (koncentracja łączy), 393
 line conditioning (dostosowywanie łączy), 171
 line dot matrix printer (wierszowa drukarka igłowa), 921
 line drawing (ilustracja z linii), 296
 line driver (wzmacniacz linii), 967
 line editor (edytor wierszowy), 207
 line feed (wysuw wiersza), 964
 line frequency (częstotliwość łącza), 119
 line level (poziom łącza), 625
 line load (obciążenie łącza), 529
 line matrix printer (wierszowa drukarka mozaikowa), 921
 line number (numer wiersza), 526
 line of code (wiersz kodu), 920
 line of sight (linia wzroku), 419
 line printer (drukarka wierszowa), 181
 line segment (segment linii), 717
 line speed (szybkość łącza), 804
 line squeeze (ściśnianie wierszy), 807
 linear (liniowy), 419
 linear density (gęstość liniowa), 254
 linear editing (edycja liniowa), 205
 linear programming (programowanie liniowe), 643
 linear video (liniowe wideo), 419
 linear video editing (edycja liniowego wideo), 205
 linear video editing (liniowa edycja wideo), 419

- linear Web site (liniowa witryna WWW), 419
- lines of code (wiersze kodu), 921
- lines of resolution (linie rozdzielczości), 419
- Line-ux, 419
- lingua franca, 419
- link (łącze), 432
- link analysis (analiza łącza), 31
- link block (blok łącza), 60
- link checking (sprawdzanie łącza), 763
- link consistency (spójność łącza), 762
- link edit (konsolidować), 397
- link rot (błędne łącze), 63
- link state protocol (protokół stanu łącza), 648
- Link Support Layer (warstwa obsługi łącza), 908
- link text (tekst łącza), 828
- linkage (łączenie), 432
- linkage editor (program konsolidujący), 639
- linked list (powiązana lista), 624
- Linpack, 419
- Linux, 419
- LIPS, 420
- Liquid Audio, 420
- liquid crystal display (wyświetlacz ciekłokrystaliczny), 965
- liquid crystal shutters (migawki ciekłokrystaliczne), 465
- Lisa, 420
- LISP, 420
- list (lista), 420
- list processing (przetwarzanie listowe), 662
- list processing language (język przetwarzania listowego), 344
- listing (wydruk), 960
- listproc, 421
- LISTSERV, 421
- lit fiber (jasny światłowód), 336
- literal (literał), 421
- lithium ion (litowo-jonowa), 421
- lithium polymer (litowo-polimerowa), 421
- lithography (litografia), 421
- little endian (najpierw młodszy), 499
- live link (aktywne łącze), 26
- Live Object, 422
- LiveMotion, 422
- LiveScript, 422
- liveware, 422
- LiveWire, 422
- LiveWire Professional, 422
- LIW, 422
- LLC, 422
- LLCC, 422
- LMDS, 422
- LMHOSTS file (plik LMHOSTS), 599
- LNK file (plik LNK), 599
- LNP, 422
- load (ładować), 431
- load balancing (równoważenie obciążenia), 702
- load coil (cewka obciążająca), 87
- load module (moduł ładowalny), 479
- load sharing (współużytkowanie obciążenia), 958
- load test (test obciążenia), 839
- load testing software (oprogramowanie testów obciążenia), 554
- load/unload ramp (rampa ładowania-rozładowania), 678
- loaded (załadowany), 982
- loaded line (linia z obciążeniem), 419
- loader (program ładujący), 639
- loader routine (procedura ładująca), 631
- LoadRunner, 422
- LOB, 422
- lobe length (długość płata), 140
- local access (dostęp lokalny), 171
- local access carrier (operator lokalnego dostępu), 548
- local area network (sieć lokalna), 730
- local bus (magistrala lokalna), 438
- local bypass (lokalne obejście), 425
- local console (lokalna konsola), 425
- local drive (lokalny napęd), 425
- local echo (lokalne echo), 425
- local exchange (lokalna centrala), 425
- local exchange carrier (operator lokalny), 548
- local loop (lokalna pętla), 425
- local memory (pamięć lokalna), 571
- local resource (lokalny zasób), 425
- local storage (lokalna pamięć masowa), 425
- local variable (zmienna lokalna), 1001
- localization (lokalizacja), 425
- LocalTalk, 422
- location broker (broker lokalizacji), 67
- location services (usługi lokalne), 885
- location-based services (usługi zależne od lokalizacji), 885
- lock down (zablokować), 981
- lock manager (menedżer blokad), 454
- locking (blokowanie), 61
- lockup (zablokowanie), 981
- log off (wylogować), 962
- log on (załogować), 982
- logic (logika), 423
- logic analyzer (analizator logiki), 31
- logic array (matryca logiczna), 449
- logic board (karta logiczna), 355
- logic bomb (bomba logiczna), 63
- logic chip (układ logiczny), 865
- logic circuit (obwód logiczny), 533
- logic controller (sterownik logiczny), 775
- logic design (projekt logiki), 645
- logic diagram (wykres logiczny), 961
- logic error (błąd logiczny), 62
- logic function (funkcja logiczna), 246
- logic gate (bramka logiczna), 65
- logic operation (operacja logiczna), 547
- logic synthesis (synteza logiki), 787
- logical (logiczny), 422
- Logical Block Addressing (adresowanie bloków logicznych), 23
- logical data group (grupa danych logicznych), 267
- logical design (projekt logiczny), 645
- logical drive (napęd logiczny), 501
- logical expression (wyrażenie logiczne), 963
- logical field (pole logiczne), 615
- Logical Link Control (zarządzanie łączem logicznym), 986
- logical lock (blokada logiczna), 61
- logical operator (operator logiczny), 548
- logical partition (partycja logiczna), 576
- logical record (rekord logiczny), 682
- Logical Unit (jednostka logiczna), 340
- logical unit number (numer jednostki logicznej), 526
- logical vs. physical (logiczny vs. fizyczny), 422
- logic-seeking printer (drukarka z wyszukiwaniem logicznym), 181
- login (logować), 425
- Logo, 424
- logo police (policja logo), 616
- logoff (wylogowanie), 962
- logon (logowanie), 425

- logout, 425
LOL, 425
long, 425
long card (długa karta), 140
long file names (długie nazwy plików), 140
long haul (dalekosięzna), 124
long lines (łącza dalekosięczne), 431
longitudinal recording (zapis wzdłużny), 983
longitudinal redundancy check (kontrola wzdłużna redundancji), 399
look and feel, 425
lookaside cache (boczna pamięć podręczna), 63
lookup table (tabela przeglądowa), 812
loop (pętla), 587
loop back (pętla zwrotna), 588
loopback plug (wtyczka pętli zwrotnej), 959
loosely coupled (luźno powiązany), 429
lossless compression (kompresja bezstratna), 380
lossy compression (kompresja stratna), 381
lost cluster (utracony klaster), 887
lost packet (utracony pakiet), 887
Lotus, 425
Lotus 1-2-3, 425
Lotus menu (menu Lotusa), 455
Lotus Notes, 426
Lotus Notes Visual Programmer, 426
Lotus Script, 426
LotusScript, 426
Loudcloud, 426
low density (niska gęstość), 519
low entry networking (sieć klasy podstawowej), 729
low frequency (niska częstotliwość), 519
low memory (niska pamięć), 519
low radiation (niski poziom promieniowania), 519
low resolution (niska rozdzielczość), 519
low-earth orbit (niskoorbitowy), 519
lower CASE (systemy CASE niższego poziomu), 797
low-level access (dostęp niskopoziomowy), 171
low-level format (format IBM), 240
low-level interface (interfejs niskopoziomowy), 306
low-level language (język niskopoziomowy), 343
low-orbit satellite (satelita niskoorbitowy), 710
low-pass filter (filtr dolnoprzepustowy), 234
LPAR, 426
lpi, 426
lpm, 426
LPR/LPD, 426
LPT1, 426
LPX, 427
LQ, 427
LQFP, 427
LR, 427
LRC, 427
LS-120, 427
LSAPI, 427
LSI, 427
LSI-11, 427
LSL, 427
LT, 427
LTO, 427
LTPS, 427
LTPS TFT LCD, 427
LU, 427
LU 6.2, 428
Lucent, 428
Luddite (luddysta), 428
luggable (przewoźny), 664
lumen, 428
luminance (luminancja), 428
LUN, 428
LUNI, 428
LUR/DLUS, 429
lurk (podpatrywać), 610
lux (luks), 428
LVD, 429
LVDS, 429
LX chipset (zestaw układów LX), 993
Lycos, 429
Lynx, 429
LZW, 429
M, 433
M1, 433
M2, 433
ma, 433
MAC, 433
MAC address (adres MAC), 23
Mac clone (klon komputera Macintosh), 369
Mac emulator (emulator Macintosh), 219
MAC layer (warstwa MAC), 908
Mac OS, 433
Mac OS X, 433
Mac to midrange, 433
MacAPPC, 433
MacBench, 433
MacDFT, 433
Mach, 433
machine (podzespół), 613
machine address (adres maszynowy), 23
machine cycle (cykl maszynowy), 116
machine dependent (dedykowane sprzętowo), 131
machine independent (niezależny sprzętowo), 518
machine instruction (instrukcja maszynowa), 301
machine language (język maszynowy), 342
machine readable (format rozpoznawalny przez system), 240
Macintosh, 434
Macintosh clone (klon systemu Macintosh), 369
Macintosh Toolbox, 436
Macintosh User Group, 436
MacIRMA, 436
MacLink Plus, 436
MacNeal-Schwendler, 436
MacPaint, 436
macro (makro), 441
macro call (wywołanie makra), 967
macro cell (makrokomórka), 441
macro generator (generator makr), 253
macro instruction (makroinstrukcja), 441
macro keypad, 436
macro language (język makr), 342
macro processor (procesor makr), 632
macro recorder (rejestrator makra), 682
macro virus (wirus-makro), 949
Macromedia, 436
Macromedia Freehand, 436
macroprocessing (makroprzetwarzanie), 441
Macster, 436
MacTerminal, 436
MacWrite, 437
MAE, 437
Maestro, 437
mag, 437

- magazine style columns (styl kolumnowy), 781
- Magellan, 437
- Magic Cap, 437
- Magic Link, 437
- magnetic card (karta magnetyczna), 358
- magnetic coercivity (koercyjność magnetyczna), 377
- magnetic disk (dysk magnetyczny), 193
- magnetic disk & tape (taśma i dysk magnetyczny), 819
- magnetic drum (bęben magnetyczny), 55
- magnetic field (pole magnetyczne), 615
- magnetic ink (atrament magnetyczny), 43
- magnetic oxide (tlenek magnetyczny), 843
- magnetic recording (zapis magnetyczny), 983
- magnetic stripe (magnetyczny pasek), 440
- magnetic tape (taśma magnetyczna), 819
- magnetographic (technologia magnetograficzna), 827
- magneto-optic disk (dysk magneto-optyczny), 193
- magnetoresistive (technologia magnetorezystywna), 827
- magnetron, 440
- Magstar, 440
- Magstar MP, 440
- mail API, 441
- mail bomb (poczta „bomba”), 609
- mail enabled (uproszczony klient poczty), 877
- mail merge (korespondencja seryjna), 402
- mail program (program poczty), 639
- mail protocol (protokół poczty), 648
- mail proxy, 441
- mail reader (klient poczty), 368
- mail server (serwer poczty), 723
- mail system (system poczty), 792
- mail virus (wirus rozprawiany pocztą elektroniczną), 948
- mailbot, 441
- mailbox (skrzynka pocztowa), 739
- mailer, 441
- mailing list (lista wysyłkowa), 421
- main distribution frame (główny punkt rozdzielczy), 258
- main loop (pętla główna programu), 587
- main processor (główny procesor), 258
- main storage (główny magazyn danych), 258
- mainframe (komputer przemysłowy), 388
- mainframe programmer (programista systemów przemysłowych), 641
- mainframe programmer/analyst (programista-analitik systemów przemysłowych), 641
- mainframe systems analyst (analitik systemów przemysłowych), 30
- maintenance (konserwacja), 397
- maintenance credits, 441
- maintenance service (serwis), 724
- MAJC, 441
- Majordomo, 441
- make, 441
- makefile, 441
- male connector (złącze męskie), 999
- Maltron keyboard (klawiatura Maltron), 365
- malware, 441
- Mammoth tape (taśma Mammoth), 821
- MAN, 441
- man machine interface (interfejs człowiek-komputer), 306
- man page (strona dokumentacji systemowej man), 777
- managed hub (koncentrator zarządzalny), 395
- management console (konsola zarządzania), 397
- Management Information Base, 441
- management information system (system zarządzania informacją), 794
- management science (nauka o zarządzaniu), 505
- management support (wsparcie zarządzania), 957
- management system (system zarządzania), 794
- ManageWise, 441
- Manchester Code, 442
- ManMan, 442
- MANTIS, 442
- mantissa (mantysa), 442
- manufacturing software (oprogramowanie produkcyjne), 553
- map (map), 442
- map accuracy (dokładność mapy), 143
- MAPI, 443
- MAPI method (metoda MAPI), 457
- MAPICS, 443
- MAPPER, 443
- mapping (mapowanie), 443
- MAPS, 444
- Marconi, 444
- marginal test (test marginesowy), 839
- Marimba, 444
- mark (znacznik), 1001
- Mark I, 444
- mark sensing (odczyt znaczników), 536
- mark up (znakowanie), 1004
- market cap (wartość kapitału), 909
- marking engine (element drukujący), 215
- markup language (język znaczników), 345
- Marvel, 445
- MAS, 445
- mask (maska), 445
- mask bit (bit maski), 58
- maskable interrupts (przerwania maskowalne), 659
- masked (zamaskowany), 982
- masked ROM (nieprogramowalna pamięć ROM), 517
- masking software (oprogramowanie maskujące), 553
- massage (era masowego przekazu), 221
- massively parallel (masowe przetwarzanie równoległe), 445
- master (nadrzędny), 498
- master boot record, 446
- master card (karta sterująca), 358
- master clock (zegar nadrzędny), 992
- master console (konsola nadrzędna), 397
- master control program (nadrzędny program sterujący), 498
- master file (plik nadrzędny), 599
- master record (rekord nadrzędny), 683
- master-slave communications (komunikacja nadrzędno-podrzędna), 392
- match print (odbitka próbna), 535
- material dispersion (dyspersja materiału), 199
- math coprocessor (koprocessor matematyczny), 401
- Mathcad, 449
- Mathematica, 449
- mathematical expression (wyrażenie matematyczne), 963
- mathematical function (funkcja matematyczna), 246
- MATLAB, 449
- matrix (macierz), 433
- matrix router (router macierzowy), 691
- MAU, 449
- maximize (maksymalizacja), 441
- Maya, 449

- MB, 450
- MB/s, 450
- MBC, 450
- Mbit, 450
- Mbits/sec (Mbit/s), 450
- Mbone, 450
- Mbps, 450
- MBR, 450
- Mbs, 450
- m-business, 450
- Mbyte (Mbajt), 450
- M-byte (M-bajt), 450
- Mbytes/sec (Mbajtów/s), 450
- MC68000, 450
- MCA, 450
- McAfee, 450
- MCB, 450
- MCC, 450
- MCDDBA, 450
- MCGA, 450
- MCI, 450
- MCI decision, 450
- McIntosh, 450
- MCIS, 450
- McKinley, 451
- MCM, 451
- m-commerce, 451
- MCP, 451
- MCS, 451
- MCSD, 451
- MCSE, 451
- MCT, 451
- MCU, 451
- MD, 452
- MD DATA, 452
- MD2, 452
- MD4, 452
- MD5, 452
- MDA, 452
- MDAC, 452
- MDBS IV, 452
- MDC, 452
- MDDDB, 452
- MDF, 452
- MDI, 452
- MDI port (port MDI), 618
- MDIS, 452
- MDI-X port (port MDI-X), 619
- MDRAM, 452
- MDU, 452
- mean time between failure (średni czas pomiędzy awariami), 808
- mean time to repair (średni czas naprawy), 808
- meatspace (przestrzeń fizyczna), 660
- mechanical splice (spłot mechaniczny), 762
- media (nośnik), 522
- media access method (metoda dostępu do nośnika), 457
- media bus (magistrala danych), 438
- media control (sterowanie nośnikiem), 773
- Media Control Interface, 453
- media conversion (konwersja nośnika), 400
- media converter (konwerter nośnika), 401
- media failure (uszkodzenie nośnika), 886
- media gateway (bramka nośników), 65
- media gateway controller (kontroler bramki nośników), 399
- Media GX, 453
- media player (odtwarzacz multimedialny), 538
- media processing (przetwarzanie nośnika), 662
- media processor (procesor multimedialny), 632
- Media Vision, 453
- MediaMap, 453
- medium frequency (zakres częstotliwości fal średnich), 981
- MEDLINE, 453
- meg, 453
- mega, 453
- megabit, 453
- megabyte (megabajt), 453
- MEGACO, 453
- megaflops (megaflopy), 453
- megahertz (megaherc), 453
- megapel, 453
- megapixel (megapiksel), 453
- MEL, 453
- Melissa virus (wirus Melissa), 948
- meltdown (całkowita awaria), 74
- MEM, 453
- membrane keyboard (klawiatura membranowa), 365
- Memmaker, 453
- memo field (pole memo), 615
- memory (pamięć), 568
- memory access time (czas dostępu do pamięci), 117
- memory address space (przestrzeń adresowa pamięci), 660
- memory bank (bank pamięci), 49
- memory based (bazujące na pamięci), 50
- memory cache (pamięć podręczna), 571
- memory card (karta pamięci), 356
- memory cell (komórka pamięci), 378
- memory chip (układ pamięci), 865
- memory compression (kompresja pamięci), 381
- memory cycle (cykl pamięci), 116
- memory cycle time (czas trwania cyklu pamięci), 118
- memory dump (zrzut pamięci), 1005
- memory effect (zjawisko pamięci kształtu), 996
- memory hierarchy (hierarchia pamięci), 275
- memory interleaving (przeplatanie pamięci), 658
- memory leak („wyciek” pamięci), 960
- memory management (zarządzanie pamięcią), 986
- memory manager (menedżer pamięci), 454
- memory map (mapa pamięci), 443
- memory mapped I/O (port we-wy mapowany do pamięci), 620
- memory module (moduł pamięci), 479
- memory protection (ochrona pamięci), 534
- memory sniffing (sprawdzanie pamięci), 763
- Memory Stick, 453
- memory types (typy pamięci), 862
- memory typewriter (maszyna do pisanía wyposażona w pamięć), 446
- Memphis, 454
- MEMS, 454
- mentor, 455
- menu, 455
- menu bar (pasek menu), 577
- menu-driven (sterowany za pomocą menu), 774
- menuing software, 456
- MEO, 456
- MERANT, 456
- Merced, 456
- merchant account (konto handlowe), 398
- merchant server (serwer handlowy), 722
- Mercury chipset (chipset Mercury), 88
- merge (scalanie), 710
- merge purge (scalanie i usuwanie), 710

- mesa (tworzenie wysepki), 861
 mesh (krata), 404
 mesh network (sieć o topologii „każdy z każdym”), 730
 message (wiadomość), 916
 message based (system oparty na komunikatach), 790
 message broker, 456
 message digest (skrót wiadomości), 738
 message digest (streszczenie wiadomości), 777
 message handling (przetwarzanie wiadomości), 663
 Message Handling Service, 456
 message handling system (system przetwarzania wiadomości), 792
 message header (nagłówek wiadomości), 498
 message queue (kolejka wiadomości), 377
 message sequence chart, 456
 message switch (przełącznik wiadomości), 657
 message thread (wątek na grupie dyskusyjnej), 910
 message transfer agent, 456
 MessagePad, 456
 messaging (kolejkowanie), 377
 messaging API (interfejs kolejki API), 306
 messaging gateway (bramka komunikacji), 65
 messaging middleware (systemy kolejki warstwy pośredniej), 797
 messaging protocol (protokół kolejki), 647
 messaging switch (przełącznik kolejki), 655
 messaging system (system kolejki), 789
 meta, 456
 meta ad (metareklama), 457
 meta refresh, 456
 meta tag (metaznacznik), 457
 MetaCrawler, 456
 metadata (metadane), 456
 Metadata Coalition, 456
 MetaDirectory, 456
 metafile (metaplik), 457
 Metaframe, 456
 metal oxide semiconductor (tranzystor polowy MOS), 849
 metal oxide varistor (układ MOV.), 865
 metalanguage (metajęzyk), 457
 metalization layer (warstwa metalizacyjna), 908
 metamail (Metamail), 457
 metamerism (metameria), 457
 metaphor (metafora), 456
 metasearch engine (metawyszukiwarka), 457
 metasearch sites (strony wyszukiujące), 778
 metasite (metastrona internetowa), 457
 MetaStream, 457
 Metcalfe's law (Prawo Metcalfe'a), 628
 meter (metr), 458
 method (metoda), 457
 methodology (metodologia), 458
 Methods, 457
 metric (metryczny), 458
 metric system (system metryczny), 790
 Metropolitan Area Ethernet, 458
 Metropolitan Area Exchange, 458
 metropolitan area network, 458
 mezzanine card (karta pośrednia), 357
 MFC, 458
 MF-COBOL, 458
 mFCP, 458
 MFD, 458
 Mflops (Mflop), 458
 MFM, 458
 MFP, 458
 MGA, 458
 MGCP, 458
 MGP, 458
 MHS, 459
 MHz, 459
 MIB, 459
 MIC, 459
 MIC connector (złącze MIC), 998
 mickey, 459
 MICR, 459
 micro (mikro), 466
 Micro ATX, 460
 Micro Channel, 460
 Micro Focus, 460
 micro machine (mikromaszyna), 467
 micro machining (mikroprodukcja), 468
 micro manager (mikromenedżer), 467
 Micro PDP-11, 460
 micro to mainframe, 460
 MicroBGA, 460
 microbrowser (mikroprzeglądarka), 468
 microchip (mikrochip), 466
 microchip art, 460
 microchip module (moduł mikrochipu), 479
 microcircuit (mikroukład), 469
 microcode (mikrokod), 467
 Microcom Protocol, 460
 microcommerce (mikrohandel), 466
 microcomputer (mikrokomputer), 467
 Microcomputer Industry Association, 460
 Microcomputer Managers Association, 460
 microcontroller (mikrokontroler), 467
 microdisplay (mikrowyświetlacz), 469
 Microdrive, 460
 microelectromechanical systems (systemy mikroelektromechaniczne), 797
 microelectronic (mikroelektronika), 466
 microfiche (mikrokarta), 467
 Microfilm (mikrofilm), 466
 microfloppy, 460
 microform (mikroforma), 466
 Micrografx, 461
 Micrografx Designer, 461
 Micrografx Graphics Suite, 461
 micrographics (mikrografika), 466
 microimage (mikroobraz), 467
 microinstruction (mikroinstrukcja), 466
 microjacket (mikroosłona), 468
 microJava, 461
 microkernel (mikrojądro), 466
 microlithography (mikrolitografia), 467
 micromainframe (miniaturowy komputer przemysłowy), 470
 micromechanics (mikromechanika), 467
 micrometer (mikrometr), 467
 micromini (mikromini), 467
 micron (mikron), 467
 micropayment (mikropłatność), 468
 Micropolis, 461
 micropower (mikromoc), 467
 microprocessor (mikroprocesor), 468
 microprocessor based (oparty na mikroprocesorze), 545
 microprogram (mikroprogram), 468
 microprogramming (mikropogramowanie), 468
 micropublishing (mikropublikacja), 468
 microrepublishing (mikropublikacja wtórna), 468
 microsecond (mikrosekunda), 469

- microsegmentation (mikrosegmentacja), 468
- Microsoft, 461
- Microsoft .NET, 462
- Microsoft Access, 462
- Microsoft and IBM (Microsoft i IBM), 462
- Microsoft BackOffice, 462
- Microsoft Bob, 462
- Microsoft C, 462
- Microsoft certification (programy certyfikacyjne firmy Microsoft), 644
- Microsoft Certified Professional, 462
- Microsoft Cluster Server, 462
- Microsoft Consulting Services, 462
- Microsoft DLC, 462
- Microsoft Exchange, 462
- Microsoft Internet Explorer, 462
- Microsoft Internet Information Server, 463
- Microsoft Mail, 463
- Microsoft Management Console, 463
- Microsoft Message Queue Server, 463
- Microsoft Net, 463
- Microsoft Network, 463
- Microsoft Office, 463
- Microsoft Plus!, 463
- Microsoft SQL Server, 463
- Microsoft SQL Server OLAP Services, 463
- Microsoft TechNet, 463
- Microsoft Transaction Server, 463
- Microsoft Virtual Machine, 464
- Microsoft Wallet, 464
- Microsoft Windows, 464
- Microsoft Windows network (Sieć Microsoft Windows), 730
- Microsoft Word (Word), 953
- Microsoft Works, 464
- Microsoft.NET, 464
- Microsoftie, 464
- microspacing (mikropozycjonowanie), 468
- MicroStation, 464
- MicroVAX, 464
- microwave (mikrofale), 466
- Microwindows, 464
- MID file (Plik MID), 599
- middle tier (warstwa pośrednia), 908
- middleware (systemy warstwy pośredniej), 799
- MIDI, 464
- MIDI file (Plik MIDI), 599
- MIDI Mapper, 464
- MIDI messages (komunikaty MIDI), 392
- MIDI patch (głos MIDI), 257
- MIDI sequencer (Sekwenser MIDI), 718
- MIDI sound module (moduł dźwiękowy MIDI), 479
- MIDI voices (głosy MIDI), 257
- midcomputer (midikomputer), 465
- midlet, 465
- MIDP, 465
- midpoint load (środkowy punkt startowy), 808
- midrange computer (komputer średniej klasy), 391
- midrange programmer (programista komputerów średniej klasy), 640
- MIF, 465
- migration (migracja), 466
- migration path (ścieżka migracji), 807
- mil, 469
- MIL STD, 469
- mill, 469
- Millenium Bug (pluskwa milenijna), 603
- millennium (milenium), 469
- Millennium project (Projekt Millennium), 645
- Miller Freeman, 469
- milli (mili), 469
- milliamp (miliamper), 469
- Millicent, 469
- millimeter (milimetr), 469
- million (milion), 469
- millisecond (milisekunda), 469
- MIMD, 469
- MIME, 469
- MIME type (typ MIME), 861
- Mind-it, 469
- mini, 470
- mini CD, 470
- mini CD-ROM, 470
- mini notebook, 470
- Mini PCI, 470
- Miniature Card, 470
- minicartridge (minikaseta), 470
- minicomputer (minikomputer), 470
- MiniDisc, 470
- MiniDV, 470
- minifloppy, 470
- minimize (minimalizacja), 471
- mini-phone connector (miniaturowe złącze słuchawkowe), 470
- mini-supercomputer (minisuperkomputer), 471
- Minitel, 471
- MINIX, 471
- minor key (klucz dodatkowy), 370
- minus sign (znak minus), 1002
- MIO, 471
- MIP mapping (mapowanie MIP), 443
- MIPS, 471
- MIPS Computer, 471
- mIRC, 471
- Mirror III, 471
- mirror site, 471
- mirrored, 471
- mirroring, 471
- Mirrors, 471
- MIS, 472
- MIS director (dyrektor ds. informatyki), 192
- missing links (nieaktualne odnośniki), 515
- mission critical, 472
- mitso, 472
- Mixed Mode CD, 472
- Mixed Mode CD-ROM, 472
- mixed object (obiekt złożony), 530
- mixed reality (rzeczywistość mieszana), 706
- mixed signal (sygnał mieszany), 785
- M-JPEG, 472
- MKS, 472
- MKS system (system MKS), 790
- ML, 472
- MLP, 472
- MLPF, 472
- MM, 472
- MMA, 472
- MMC, 472
- MMCA, 472
- MMCD, 472
- MMDS, 472
- MME, 472
- MMI, 472
- MMU, 472
- MMVF, 472
- MMX, 472
- mnemonic (mnemonik), 473
- MNP, 473
- MO, 473

- MO:DCA, 473
 MO7, 473
 mobile (urządzenie mobilne), 881
 mobile agent (mobilny agent), 473
 mobile computing (przetwarzanie mobilne), 662
 mobile data (dane mobilne), 124
 mobile data user (użytkownik mobilny), 888
 Mobile Daughter Card, 473
 mobile Internet (mobilny internet), 473
 Mobile IP, 473
 mobile positioning (lokalizacja obiektu mobilnego), 425
 mobile processor (procesor mobilny), 632
 mobile satellite (satelita mobilny), 710
 mobile wireless (beprzewodowa transmisja mobilna), 54
 Mobitex, 473
 mobo, 473
 mod, 474
 modal, 474
 modal bandwidth (przepustowość modalna), 659
 modal dispersion (dyspersja modalna), 199
 mode (tryb, mod), 857
 model, 474
 model-based expert system (system ekspertowy oparty na modelach), 789
 modeling (modelowanie), 475
 modem, 476
 modem bonding (łączenie modemów), 432
 modem eliminator (eliminatory modemów), 215
 modem lights (kontrolki stanu), 399
 modem PC Card (karta modemowa PC Card), 355
 modem pool (pula modemów), 666
 modem router, 478
 modem server (serwer modemowy), 722
 modem status signals (oznaczenia statusu modemu), 563
 modem teaming (grupowanie modemów), 268
 moderated newsgroup (monitorowana grupa dyskusyjna), 481
 modify structure, 478
 Modula-2, 478
 Modula-3, 478
 modular chassis (obudowa modułowa), 532
 modular hub (koncentrator modułowy), 394
 modular programming (programowanie modułowe), 643
 Modular Windows, 479
 modularity (modułowość), 480
 modulate (modulowanie), 479
 module (moduł), 479
 modulo, 479
 MOF, 480
 moire (mora), 483
 MOLAP, 480
 molecular beam epitaxy (epitaksja wiązki molekularnej), 220
 molecular memory (pamięć cząsteczkowa), 570
 MOM, 480
 monadic (pojedynczy), 613
 Monarch, 480
 Monday Morning Webmaster, 480
 money (elektroniczne pieniądze), 214
 moniker (indywidualizator), 299
 Monitor (monitor), 480
 monitor calibrator (kalibrator monitora), 350
 monitor profile (profil monitora), 635
 monitor size (wielkość monitora), 919
 mono, 481
 monochrome (monochromatyczny), 481
 monolithic integrated circuit (monolityczny układ scalony), 482
 monophonic (monofoniczny), 482
 monospaced font (czcionka o stałej szerokości), 118
 Monte Carlo method (metoda Monte Carlo), 457
 Monterey, 482
 MOO, 482
 Moore's law (prawo Moore'a), 628
 mopier, 482
 MOPS, 482
 mopy, 482
 MORE II, 483
 morphing (morfing), 483
 Morris worm („robak” Morrisa), 688
 Morse code (alfabet Morse'a), 27
 Mortice Kern, 483
 MOS, 483
 Mosaic, 483
 MoSCoW list (lista MoSCoW), 421
 MOSFET, 483
 Mosaic, 483
 MOSPF, 484
 most significant digit (najbardziej znacząca cyfra), 499
 MOT, 484
 mother glass (szklana płyta „matka”), 803
 motherboard (płyta główna), 604
 Motif, 484
 motion capture (rejestracja ruchu), 682
 Motion JPEG, 485
 motion path (ścieżka ruchu), 807
 motion video (sekwencja wideo), 718
 Motorola, 485
 mount (montowanie), 482
 mouse (mysz), 494
 mouse emulator (emulator myszy), 219
 mouse miles („przebieg” myszy), 650
 mouse pad (podkładka pod mysz), 609
 mouse port (port myszy), 619
 mouse trails (ślady kursora), 808
 mouseover, 486
 MOV, 486
 MOV surge suppression (eliminatory skoków napięcia MOV), 215
 moved to Atlanta, 486
 moves-adds-changes (przesuwa-dodaje-zmienia), 661
 movie file (sekwencja wideo), 718
 Mozilla, 486
 MP, 486
 MP3, 486
 MP3 file sharing (współużytkowanie plików MP3), 958
 MP3 player (odtwarzacz plików MP3), 538
 Mpact chip (układ Mpact), 865
 MPC, 486
 MPC601, 487
 MPE/iX, 487
 MPEG, 487
 MPEG Audio Layer 3, 487
 MPEG decoder (dekoder MPEG), 132
 MPG, 487
 MPK, 487
 MPLambdaS, 487
 MPLS, 487
 MPOA, 487
 MPOFR, 487
 MPP, 487
 MPPC, 488
 MPPE, 488

- MPPP, 488
MPR, 488
MPR II, 488
MPS, 488
MPU, 488
MPU-401, 488
MQ, 488
MQFP, 488
MQSeries, 488
MQSeries Integrator, 488
MR, 488
M-R, 488
MRAM, 488
MRCI, 488
MRP, 489
MRP II, 489
ms, 489
MS Access, 489
MS Mail, 489
MS SQL, 489
MS SQL Server, 489
MS Virtual Machine, 489
MS Word, 489
MSA, 489
MSa/s, 489
MSAA, 489
MSAP, 489
MSAudio, 489
MSC, 489
MSCDEX, 489
MSCS, 489
MSDN, 490
MS-DOS, 490
MSDOS.SYS, 490
MSI, 490
MSIE, 490
MSMQ, 490
MSN, 490
MS-Net, 490
MSO, 490
MSP, 490
mSQL, 490
mSQL-JDBC, 490
MSVBM50.DLL, 490
MSVBM60.DLL, 490
MSVBVMxx.DLL, 490
MS-Windows, 490
MS-Works, 490
MSXML, 490
MTA, 490
MTBF, 490
MTBSO, 490
MTF, 490
MTOPS, 491
MT-RJ connector (złącze MT-RJ), 998
MTS, 491
MTSO, 491
MTTR, 491
MTU, 491
MUA, 491
MUCK, 491
MUD, 491
MUG, 491
mu-Law, 491
multi user (wieloużytkownikowy), 920
Multibank DRAM, 491
MULTIBUS, 491
multicast (rozsyłanie grupowe), 695
multicast backbone (sieć szkieletowa oparta na rozsyłaniu grupowym), 731
multicast routing protocol (protokół routowania wykorzystujący rozsyłanie grupowe), 648
multichip module, 491
multicomputer (multikomputer), 491
multi-config (konfiguracja złożona), 396
MULTICS, 491
multidimensional database (wielowymiarowa baza danych), 920
multidimensional query (wielowymiarowe zapytanie), 920
multidimensional views (widoki wielowymiarowe), 918
multidrop line, 491
MultiFinder, 491
multifrequency monitor (monitor wieloczęstotliwościowy), 481
multifunction drive (urządzenie wielofunkcyjne), 882
multifunction printer (drukarka wielofunkcyjna), 181
multihandset cordless (bezprowadowy telefon wielosłuchawkowy), 54
multihomed, 491
multi-homed, 491
multilaunch (wielokrotne wywołanie), 919
multilayer optical disk (wielowarstwowy dysk optyczny), 920
multilayer switch (przełącznik wielowarstwowy), 657
multilevel optical disk (wielopoziomy dysk optyczny), 919
multiline (multilinia), 491
Multilink PPP, 491
multilocation extension dialing, 491
multimastering (multimastering), 492
MultiMate, 492
multimedia, 492
MultiMedia Card, 492
multimedia conferencing (konferencja multimedialna), 395
Multimedia Extensions, 492
multimedia monitor (monitor multimedialny), 481
multimedia PC (multimedialny komputer PC), 492
multimedia upgrade kit (multimedialny zestaw aktualizacyjny), 492
MultiMediaCard, 492
multimode fiber (światłowod wielomodowy), 809
multipath (odbior wielodrożny), 535
MultiPlan, 492
Multiple Document Interface, 492
multiple inheritance (dziedziczenie wielokrotne), 200
Multiple Master, 492
multiple platforms (oprogramowanie wieloplatformowe), 555
multiple zone recording (metoda zapisu danych z prędkością strefową), 458
multiplexing (mupleksowanie), 493
multiplexor (muplekser), 492
multiplexor channel (kanał mupleksera), 352
multiplier lock (blokada mnożnika), 61
multiplier-accumulator (koprocessor mnożąco-przechowujący), 401
multipoint (system wielopunktowy), 793
multipoint conferencing (konferencja wielopunktowa), 395
multipoint control unit, 493
multipoint line (łącze wielopunktowe), 432
multiport bridge (most wieloportowy), 484
multiport repeater (repeater wieloportowy), 684
multiport serial card (wieloportowa karta szeregową), 919
multiported memory (pamięć wieloportowa), 573
Multiprise, 493
multiprocessing (wieloprzetwarzanie), 919
multiprocessor (system wieloprocessorowy), 793

- multiprogramming (wieloprogramowość), 919
- multiprotocol router (router wieloprotokółowy), 691
- multipurpose cadastre system (uniwersalny system katastralny), 876
- MultiRead CD-ROM, 493
- MultiRead drive (napęd MultiRead), 501
- multi-read drive (napęd obsługujący wiele formatów), 501
- multiscanning, 493
- multiservice switch (przełącznik wielosługowy), 657
- multisession (multisesja), 493
- multisession drive (napęd obsługujący multisesję), 501
- Multistation Access Unit, 493
- Multisync monitor (monitor MultiSync), 481
- multi-tapping, 493
- multitasking (wielozadaniowość), 920
- multitenant (budynek wielolokalowy), 68
- multithreading (wielowątkowość), 920
- multi-timbral (polifonia), 617
- multiuser (system wielodostępny), 793
- Multiuser DOS, 493
- multiuser NT, 493
- multivariate (wiele zmiennych), 919
- MultiWin, 493
- MUMPS, 493
- MUSE, 493
- MUSH, 493
- music CD, 493
- music titles (baza tytułów piosenek), 50
- Musicam, 493
- Mustang, 493
- muteks, 493
- mutter machine, 493
- MUX, 493
- MVGA, 493
- MVIP, 494
- MVP, 494
- MVS, 494
- MVS/ESA, 494
- MVS/XA, 494
- My Computer (Mój komputer), 486
- My Network Places (Moje miejsca sieciowe), 480
- MYOB, 494
- MySQL, 494
- N-8-1, 497
- NA4NT, 497
- NACCB, 497
- Nacchio's law (Prawo Nacchio), 629
- NACOMEX, 497
- NADN, 497
- NAEC, 498
- nag screen, 498
- nagware, 498
- nailed up, 498
- NAK, 499
- name mangling (konwersja nazw), 400
- name resolution (tłumaczenie nazw), 844
- name server (serwer nazw), 722
- Named Pipes, 499
- names (usługa nazewnicza), 884
- namespace (przestrzeń nazw), 660
- naming fiascos (niefortunne nazewnictwo), 516
- N-AMPS, 499
- NAND, 499
- nanny software, 499
- nano, 499
- nanojet, 499
- nanometer (nanometr), 499
- nanosecond (nanosekunda), 499
- nanotechnology (nanotechnologia), 499
- nanotubes (nanorurki), 499
- NAP, 499
- NAPLPS, 502
- Napster, 502
- narrowband (wąskie pasmo), 910
- narrowcast, 502
- NAS, 503
- NAT, 504
- National Association of Systems Integrators, 504
- National Center for Supercomputer Applications, 504
- National Computer Exchange, 504
- National Computer Graphics Association, 504
- National Computer Security Association, 504
- National Computer Security Center, 504
- National Cristina Foundation, 504
- National Information Infrastructure, 504
- National Institute of Standards & Technology, 504
- National Semiconductor, 504
- National Software Testing Lab, 504
- National TV Standards Committee, 504
- native capacity (pojemność standardowa), 613
- native file (plik standardowy), 600
- native format (własny format pliku), 240
- native language (kod maszynowy), 372
- native mode (tryb macierzysty), 856
- Native Signal Processing, 504
- natively (w trybie własnym), 905
- NATURAL, 504
- natural language (język naturalny), 343
- natural language query (zapytanie w języku naturalnym), 984
- natural language recognition (rozpoznawanie języka naturalnego), 694
- NAU, 504
- nav, 505
- navigable database (baza danych z możliwością nawigacji), 50
- navigate (surfowanie), 784
- navigation bar (pasek nawigacji), 577
- navigation key (klawisz nawigacji), 367
- navigation system (system nawigacji), 790
- Navigator, 505
- Naviken, 505
- NB card (karta NB), 356
- NBS, 506
- NC machine (urządzenie NC), 881
- NC1, 506
- NCA, 506
- NCB, 506
- NCF, 506
- NCF file (plik NCF), 600
- NCGA, 506
- NCI, 506
- NCITS, 506
- NCOS, 506
- NCP, 506
- NCR, 506
- NCR paper (papier NCR), 574
- NCRP, 507
- NCSA, 507
- NCSC, 507
- NCSI, 507
- NCTP, 507
- NDA, 507
- n-dimensional (n-wymiarowy), 527
- NDIS, 508
- NDMP, 508
- NDPS, 508
- nDRAM, 508

- NDS, 508
- NE, 508
- NE1000, 508
- NE2000, 508
- near field optics, 508
- near letter quality, 508
- near online (dostępne prawie cały czas), 171
- nearest neighbor, 508
- nearline, 508
- NEAT chipset (chipset NEAT), 88
- neat stuff, 508
- NEBS compliant (zgodne z NEBS), 994
- NEC, 508
- NECT, 508
- negative logic (logika ujemna), 424
- nematic (nematyk), 508
- nemonic (nemonik), 508
- neo-Luddism (neoluddyzm), 508
- neo-Luddite (neoluddysta), 508
- NEON e-Biz Integrator, 508
- NeoPlanet, 509
- neper, 509
- Neptune chipset (chipset Neptune), 88
- nerd, 509
- nerd bird, 509
- nerd rustler, 509
- nerdspeak, 509
- NEST, 509
- nested folder (katalog zagnieżdżony), 360
- nesting (zagnieżdżanie), 981
- NET Act, 509
- Net appliance, 509
- Net PC, 509
- Net phone, 509
- Net TV, 509
- Net2phone, 509
- NetApp Filer, 509
- NetBeans, 509
- NetBench, 509
- NetBEUI, 509
- NetBEUI network (sieć NetBEUI), 730
- NetBIOS, 509
- netbooe (netbui), 510
- NetBurst, 510
- NetBus, 510
- NetCache, 510
- NetCam, 510
- netcast, 510
- Netcaster, 510
- Netcenter, 510
- NetCool, 510
- Netdocs, 510
- NetDynamics, 510
- netfilter (filtr sieci), 236
- Netfinity, 510
- Nethead, 511
- netid (identyfikator sieciowy), 292
- netiquette (netykieta), 514
- Netizen (internauta), 308
- Netlib, 511
- netlist, 511
- netmask (maska sieci), 445
- NetMeeting, 511
- NetNews, 511
- NetObjects Fusion, 511
- netopath, 511
- NetPC, 511
- Netra, 511
- Net-savvy, 511
- Netscape, 511
- Netscape Application Builder, 511
- Netscape Application Server, 511
- Netscape Collabra, 511
- Netscape color palette (paleta kolorów programu Netscape), 567
- Netscape Communicator, 511
- Netscape Composer, 512
- Netscape Conference, 512
- Netscape Constellation, 512
- Netscape Enterprise Server, 512
- Netscape Extension Builder, 512
- Netscape LiveWire, 512
- Netscape Messenger, 512
- Netscape Navigator, 512
- Netscape Netcaster, 512
- Netscape palette (paleta programu Netscape), 568
- Netscape plug-in („wtyczka” programu Netscape), 960
- NetShow, 512
- netsourcing, 512
- netspeak, 512
- netsplit, 512
- NetView, 512
- netViz, 512
- NetVue, 512
- netwar (cybernetyczna wojna), 110
- NetWare, 512
- NetWare 5, 513
- NetWare 6, 513
- NetWare certification (certyfikat NetWare), 86
- NetWare client (klient NetWare), 368
- NetWare Core Protocol, 513
- NetWare Directory Services, 513
- NetWare ELS, 513
- NetWare for Small Business, 513
- NetWare Global Messaging, 513
- NetWare Lite, 513
- NetWare Loadable Module, 513
- NetWare Management System, 513
- NetWare NFS, 513
- NetWare peer-to-peer network, 513
- NetWare shell (powłoka NetWare), 625
- NetWare SMP, 513
- NetWare Users International, 514
- NetWire, 514
- network (sieć), 729
- network access server (sieciowy serwer dostępowy), 729
- network access unit (sieciowe urządzenie dostępowe), 729
- network accounting (księgowanie sieci), 407
- network adapter, network card, network interface card (karta sieciowa), 357
- network address translation (translacja adresów sieciowych), 848
- network administrator (administrator sieci), 21
- network appliance (urządzenie), 882
- network architecture (architektura sieci), 37
- Network Associates, 514
- network cloud („chmurka” sieciowa), 88
- network computer (komputer sieciowy), 390
- Network Computer Rerence Profile, 514
- network control block (sieciowy blok kontrolny), 729
- network control center (centrum nadzoru sieci), 86
- network control program (program nadzorujący sieć), 639
- network database (sieciowa baza danych), 728
- network drive (dysk sieciowy), 195
- network driver (sterownik sieciowy), 775
- network driver interface (interfejs sterownika sieci), 306
- Network Driver Interface Specification, 514

- network effect (efekt sieciowy), 208
- network engineer (inżynier sieci), 316
- network externality (rozszerzalność sieci), 696
- Network File System, 514
- Network in a Box, 514
- Network Information Service, 514
- network layer (warstwa sieciowa), 908
- network management (zarządzanie siecią), 987
- network management console (konsola zarządzająca siecią), 397
- network meltdown (przeciążenie sieci), 651
- network modem (modem sieciowy), 478
- Network Neighborhood (Otoczenie sieciowe), 561
- Network OLE, 514
- network operating system (sieciowy system operacyjny), 729
- network operations center (sieciowe centrum operacyjne), 729
- network operator (operator sieci), 548
- network printer (drukarka sieciowa), 178
- network processor (procesor sieciowy), 632
- network protocol (protokół sieciowy), 648
- network ready (oprogramowanie sieciowe), 554
- network resource planning (planowanie zasobów sieciowych), 595
- network security (zabezpieczenia sieci), 980
- network segment (segment sieci), 717
- network server (serwer sieciowy), 723
- network switch (przełącznik sieciowy), 656
- network time protocol (sieciowy protokół czasu), 729
- network transparency („przezroczystość” sieci), 665
- network vulnerability probe (próba wykrycia słabych punktów sieci), 649
- network-attached storage, 514
- NetWorker, 514
- networking (tworzenie sieci), 860
- Neugents, 514
- neural network (sieć neuronowa), 730
- New Era, 514
- New Internet Computer, 514
- new media (nowe formy przekazu), 523
- new public network (nowa sieć publiczna), 523
- newbie, 514
- newline (nowy wiersz), 523
- NeWS, 514
- news and weather (wiadomości i pogoda), 916
- news server (serwer grup dyskusyjnych), 722
- newsfeed (wiadomości grupy dyskusyjnej), 916
- newsgroup (grupa dyskusyjna), 267
- newsreader (przeglądarka grup dyskusyjnych), 652
- Newton, 514
- NewWave, 514
- NexGen, 514
- NeXT, 514
- next generation Internet (internet następnej generacji), 310
- Nextel, 514
- NextStep, 514
- NFR, 515
- NFS, 515
- NFuse, 515
- NGI, 515
- NGIO, 515
- NGM, 515
- NGWS, 515
- NHRP, 515
- NI, 515
- nibble mode memory (pamięć półbajtowa), 572
- NIC, 515
- NICAD, 515
- NICC, 515
- NiCd, 515
- nickel cadmium (bateria niklowo-kadmowa), 50
- nickel hybryde (hybryda niklowa), 283
- nickel metal hybryde (hybryda niklowa-metalowa), 283
- nickname (przydomek), 665
- Nifty Serve, 519
- NIH, 519
- NII, 519
- Nile, 519
- NIP, 519
- NIS, 519
- NIST, 519
- nit, 519
- Nixdorf, 519
- nixie, 519
- NJE, 519
- N-key rollover, 519
- NLB, 519
- NLI, 519
- NLM, 519
- NLQ, 519
- NLSP, 520
- NLX motherboard (płyta główna NLX), 605
- nm, 520
- NMI, 520
- NMOS, 520
- NMS, 520
- NMT, 520
- nn, 520
- NNI, 520
- NNTP, 520
- NNTP client (klient NNTP), 368
- no parity (brak parzystości), 65
- no wait state memory (pamięć nie wymagająca cyklu oczekiwania), 571
- NOC, 520
- NOCTL, 520
- nodal (węzłowe), 915
- nodal processing delay (opóźnienie przetwarzającego węzła), 550
- node (węzeł), 915
- node address (adres węzła), 23
- noise (szum), 804
- NOMAD, 520
- NOMDA, 520
- NOME, 520
- non trivial (nietrywialne), 517
- non-blocking, 520
- non-breaking space (znak „twardej” spacji), 1003
- non-cacheable content (zawartość niebuforowana), 990
- non-desktop device (urządzenie przenośne), 881
- non-document mode (tryb tekstowy), 856
- non-impact printer (drukarka bezuderzeniowa), 176
- non-interlaced (bez przeplotu), 53
- nonlinear (nieliniowy), 517
- nonlinear editing (edycja nieliniowa), 205
- nonlinear video editing (nieliniowy montaż wideo), 517
- nonmaskable interrupt (przerwanie niemaskowalne), 659
- non-modal (beztrybowy), 55

- non-numeric programming
(programowanie nienumeryczne), 643
- non-parity memory (pamięć bez parzystości), 569
- non-parity RAM (pamięć RAM bez parzystości), 572
- non-preemptive multitasking
(wielozadaniowość bez wyłączenia), 920
- non-procedural language (język nieproceduralny), 343
- non-repudiation (bez odmowy), 53
- non-return-to-zero, 520
- non-routable protocol (protokół nieroutowalny), 648
- NonStop, 520
- Non-system disk error or disk error (Brak dysku systemowego lub błąd dysku), 64
- non-volatile memory (pamięć nieulotna), 571
- no-op, 520
- NOP, 520
- NOR, 520
- normal wear (codzienna eksploatacja), 95
- normalization (normalizacja), 520
- Normandy, 520
- Nortel Networks, 520
- Northbridge, 521
- Northgate, 521
- Norton Desktop for Windows, 521
- Norton Navigator, 521
- Norton SI, 521
- Norton Utilities, 521
- NOS, 521
- NOS/VE, 521
- NOT, 522
- Not ready error reading drive x (Brak możliwości odczytu dyskietki w stacji x), 65
- Not ready writing device PRN
(Urządzenie PRN nie jest gotowe do zapisu), 881
- Nota Bene, 522
- notation (notacja), 522
- not-com, 523
- Notepad (Notatnik), 523
- Notes, 523
- Notes ViP, 523
- notwork, 523
- Nova, 523
- NovaNET, 523
- Novell, 523
- Novell Directory Services, 523
- Novell DOS, 523
- Novell network (sieć Novell), 730
- Novonyx, 523
- NOW project (projekt NOW), 645
- NP, 524
- NPA, 524
- NPA/Nxx, 524
- NPN, 524
- nroff (Nroff), 524
- NRP, 524
- nrt-VBR, 524
- NRZ, 524
- NRZI, 524
- ns, 524
- NSAPI, 524
- NSBD, 524
- NSFnet, 524
- NSM, 524
- NSP, 524
- NSS, 525
- NSTL, 525
- NT, 525
- NT 4, 525
- NT Cluster Server, 525
- NT File System, 525
- NT multiuser, 525
- NT1, 525
- NT-1, 525
- NT4, 525
- NTAS, 525
- NTFS, 525
- NTFSDOS, 525
- n-tier (n-warstwowy), 527
- NTP, 525
- NTSC, 525
- NTSC port (port NTSC), 619
- NTT DoCoMo, 525
- NTTP, 525
- NTVDM, 525
- NuBus, 525
- NUI, 525
- nuke, 525
- NUL, 525
- null, 526
- null modem cable (kabel modemu zerowego), 350
- null pointer (wskaźnik zerowy), 957
- null string (łańcuch pusty), 431
- null value (wartość null), 909
- Num Lock, 526
- NUMA, 526
- NUMA-Q, 526
- Number 9, 526
- number cruncher, 526
- number cruncher (młyn), 472
- number crunching, 526
- number crunching (przemiał liczb), 658
- Number Nine, 526
- number sign (znak #), 1002
- numbers (liczby), 418
- numeric data (dane liczbowe), 124
- numeric field (pole numeryczne), 615
- numeric keypad (klawiatura numeryczna), 365
- numerical aperture (wartość apertury), 909
- numerical control (urządzenia sterowane numerycznie), 879
- NUON, 526
- NURB, 526
- NutCRACKER, 527
- Nutella, 527
- NVRAM, 527
- NWAdmin, 527
- NWLink, 527
- Nx586, 527
- Nx686, 527
- NxN switch (przełącznik NxN), 655
- Nyquist law (prawo Nyquista), 629
- Nyquist rate (częstotliwość Nyquista), 119
- NZ, 527
- OA, 529
- OAI, 529
- OASIS, 529
- OAW, 529
- object (obiekt), 530
- object browser (przeglądarka obiektów), 652
- object bus (szyna obiektowa), 805
- object code (kod obiektowy), 372
- object computer (komputer obiektowy), 386
- Object Database Management Group, 531
- object language (język obiektowy), 343
- Object Linking and Embedding (łączenie i osadzanie obiektów), 432
- Object Management Architecture, 531
- Object Management Group, 531
- object model (model obiektowy), 474
- object module (moduł obiektowy), 479

- Object Packager (Pakowarka obiektów), 567
- object program (program obiektowy), 639
- Object Request Broker, 531
- object signing (podpisywanie obiektów), 611
- object technology (technologia obiektowa), 827
- object technology references (technologie obiektowe — informacje), 828
- object-based (obiektowy), 530
- Objective-C, 531
- object-oriented database (obiektna baza danych), 530
- object-oriented DBMS (obiektny system SZBD), 530
- object-oriented graphics (grafika obiektowa), 265
- object-oriented interface (interfejs obiektny), 306
- object-oriented operating system (obiektny system operacyjny), 530
- object-oriented programming (programowanie obiektowe), 643
- ObjectPro, 531
- object-relational database (obiektno-relacyjna baza danych), 530
- object-relational DBMS (obiektno-relacyjny SZBD), 530
- objects (obiekty), 531
- ObjectStudio, 531
- ObjectView, 531
- ObjectVision, 531
- ObjectWindows, 531
- ObjectWorks, 531
- OC, 533
- OC1, 533
- OC-1, 533
- OC12, 533
- OC-12, 533
- OC192, 533
- OC-192, 533
- OC3, 533
- OC-3, 533
- OC48, 533
- OC-48, 533
- occam, 533
- OCE, 534
- OCF, 534
- Ockamy, 534
- OCR, 534
- octet (oktet), 541
- OCX, 534
- ODAPI, 535
- ODBC, 535
- ODBCDirect, 535
- ODBMS, 535
- ODI, 536
- Odin, 536
- ODMA, 536
- ODMG, 536
- ODS, 537
- ODSI, 537
- ODT, 538
- Oe, 539
- OEB, 539
- OEL, 539
- OEM, 539
- OEM font (czcionka OEM), 118
- OEM Service Release 2, 539
- OEMI, 539
- OEO, 539
- Oersted (ersted), 222
- OFDM, 539
- off site (poza stanowiskiem), 625
- offboard (poza płytą), 625
- off-hook (słuchawka zdjęta z widełek), 751
- Office, 539
- Office 2000, 539
- office automation (automatyzacja biur), 45
- office document (dokument biurowy), 143
- Office document (Dokument Office), 143
- Office Mac, 539
- Office Vision, 540
- Office XP, 540
- OfficeJet, 540
- offline, 540
- offline advertising (reklama offline), 682
- offline browser (przeglądarka offline), 652
- offline reader (czytnik offline), 121
- offline storage (pamięć offline), 571
- offload (rozładowanie obciążenia), 693
- offset (przesunięcie), 660
- offset lithography (litografia offsetowa), 421
- offset press (maszyna offsetowa), 448
- off-the-shelf (z półki), 979
- OH, 540
- ohnosecond („sekunda — o nie”), 718
- OIC, 540
- Oil Change, 540
- OJI, 540
- OK, 540
- Okamie, 540
- Okidata, 540
- OLAP, 541
- OLAP cube (kostka OLAP), 403
- OLAP Services (usługi OLAP), 885
- OLCP, 542
- OLE, 542
- OLE container (pojemnik OLE), 613
- OLE control (kontrolka OLE), 399
- OLE custom control (kontrolka użytkownika), 399
- OLE Database, 542
- OLE DB, 542
- OLE server (serwer OLE), 723
- OLED, 542
- OLR, 543
- OLTP, 543
- om, 543
- OM1, 543
- OMA, 543
- OME, 543
- OMEGAMON, 543
- OMG, 543
- OMI, 543
- omnidirectional (wielokierunkowy), 919
- OmniKey keyboard (klawiatura OmniKey), 366
- OmniPage, 543
- OMNIS 7, 543
- OmniTRACS, 543
- OMR, 543
- OMT, 543
- OM-Transact, 543
- on die (w tym samym układzie), 905
- on the fly (w locie), 905
- On2, 543
- On2Movie, 543
- ONA, 544
- onboard (na płycie), 497
- on-demand printing (drukowanie na żądanie), 181
- one-click buying (zakupy za jednym kliknięciem), 982
- one-off (jednorazowo), 340
- ones density (gęstość jedynek), 254
- one-way hash function (jednokierunkowa funkcja skrótu), 339

- on-hook (na widelkach), 497
- onion diagram (diagram cebulowy), 134
- online, 544
- online advertising (reklama online), 682
- online auction (aukcja internetowa), 43
- online complex processing (złożone przetwarzanie online), 1000
- online coupons (kupony internetowe), 407
- online help (pomoc elektroniczna), 617
- online industry (przemysł online), 658
- online marketplace (giełda internetowa), 254
- online postage (internetowe znaczki pocztowe), 313
- online services (usługi online), 885
- online stalker (internetowy natręt), 313
- online stamps („znaczki pocztowe” online), 1001
- online storefront (sklep online), 737
- online transaction processing (przetwarzanie transakcji online), 663
- OnNow, 544
- ontology (ontologia), 544
- Onyx, 544
- OO, 544
- OOB bug (robak OOB), 688
- OOB data (Dane OOB), 124
- OOBE, 544
- oobie, 544
- OODB, 544
- OODBMS, 544
- OOO, 544
- OOOS, 544
- OOP, 544
- OOPL, 544
- OOPS, 544
- OORDBMS, 544
- OOSE, 544
- OOT, 544
- op amp (wzmacniacz operacyjny), 967
- op code, 544
- Opal, 544
- OPC, 545
- open (otworzyć), 562
- open architecture (otwarta architektura), 561
- Open Blueprint, 545
- open computing (otwarte przetwarzanie), 562
- Open Database Connectivity, 545
- Open Data-link Interface, 545
- Open Desktop, 545
- Open eBook, 545
- open file (plik otwarty), 600
- Open Group, 545
- OPEN LOOK, 545
- Open Market, 545
- Open Messaging Environment, 546
- open pipe (otwarty kanał), 562
- open reel (otwarta szpula), 561
- Open Server, 546
- open shop (ośrodek obliczeniowy otwarty), 561
- Open Software Foundation, 546
- open source, 546
- open source UNIX (darmowy UNIX), 125
- open standard (otwarty standard), 562
- open storage (otwarte magazynowanie), 562
- open system (system otwarty), 792
- Open System Interconnection, 546
- open systems (systemy otwarte), 798
- Open Transport, 546
- OpenAir, 546
- OpenBSD, 546
- OpenDoc, 546
- OpenDoc parts (części OpenDoc), 120
- OpenGL, 546
- OpenLDI, 546
- OpenMail, 546
- OpenMG, 546
- OpenNT, 546
- OpenPIC, 546
- OpenROAD, 546
- OpenStep, 546
- OpenType, 546
- OpenView, 547
- OpenVME, 547
- OpenVMS, 547
- Openwave, 547
- Openwave Mobile Access Gateway, 547
- Openwave Mobile Browser (mobilna przeglądarka Openwave), 473
- Opera, 547
- operand, 547
- operating system (system operacyjny), 790
- operation code (kod operacji), 372
- operational data store (operacyjny magazyn danych), 547
- operations (operacje), 547
- operations manager (menedżer operacji), 454
- operations research (badania nad operacjami), 47
- operator, 547
- operator overloading (przeciążanie operatorów), 650
- operator services (usługi operatora), 885
- OPI, 548
- OPROM, 556
- OPS, 556
- optical amplifier (wzmacniacz optyczny), 968
- optical bands (pasma optyczne), 577
- optical character recognition (optyczne rozpoznawanie znaków), 556
- optical cross-connect (zwrótnica optyczna), 1006
- optical disk (płyta optyczna), 605
- optical disk library (biblioteka płyt optycznych), 56
- optical fiber (włókno optyczne), 951
- optical isolator (izolator optyczny), 325
- optical jukebox (optyczna szafa grająca), 556
- optical media (nośniki optyczne), 522
- optical mouse (mysz optyczna), 495
- optical networking (sieci optyczne), 728
- optical reader (czytnik optyczny), 121
- optical recognition (cyfrowe rozpoznawanie), 113
- optical resolution (rozdzielczość optyczna), 693
- optical scanner (skaner optyczny), 736
- optical storage (pamięć optyczna), 571
- Optical Storage Technology Association, 556
- optical switch (przełącznik optyczny), 655
- optical wireless (optyczne sieci bezprzewodowe), 556
- optical zoom (zoom optyczny), 1004
- Opti-Jack, 556
- optimizer (optymalizator), 556
- opt-in (opcja reklamowa), 545
- opt-in e-mail (opcja reklamowa e-mail), 545
- option ROM, 556
- optoelectronics (optoelektronika), 556
- opt-out (usunięcie opcji reklamowej), 886
- OQL, 556
- OR, 556
- Oracle, 556
- Oracle Browser, 557

- Oracle Data Query, 557
- Oracle Documents, 557
- Oracle Express Server, 557
- Oracle Forms, 557
- Oracle Media Server, 557
- Oracle Parallel Server, 557
- Oracle Rdb, 557
- Oracle Reports, 557
- Oracle Universal Server, 557
- Oracle8, 557
- Oracle8i (Oracle8i), 557
- Oracle8i Appliance, 557
- Oracle9i (Oracle9i), 557
- Orange Book (pomarańczowa księga), 617
- ORB, 557
- ORB disk (dysk ORB), 195
- ORB gateway (brama ORB), 65
- Orbix, 557
- ORDBMS, 557
- order (kolejność), 377
- order of magnitude (rząd wielkości), 706
- ordinal number (liczba porządkowa), 417
- organic chemistry (chemia organiczna), 87
- organic compound (związek organiczny), 1005
- organic LED (organiczny LED), 557
- organic semiconductor (półprzewodnik organiczny), 627
- organizer, 557
- orientation (orientacja), 557
- origin server (serwer pochodzenia), 723
- original equipment manufacturer (producent oryginalnego sprzętu), 635
- OROM, 557
- orphan (sierota), 731
- orthogonal (ortogonalny), 558
- OS, 558
- OS 10, 558
- OS X, 558
- OS/2, 558
- OS/2 for Windows, 558
- OS/2 PM, 558
- OS/2 Warp, 558
- OS/2 Warp Connect, 559
- OS/360, 559
- OS/390, 559
- OS/400, 559
- OS/8, 559
- OS/9000, 559
- OS-9, 559
- Osborne I, 559
- oscillate (oscylować), 560
- oscillator (oscylator), 559
- oscilloscope (oscyloskop), 560
- OSD, 560
- OSDL, 560
- OSF, 560
- OSF/Motif, 560
- OSI, 560
- OSI model (model OSI), 474
- OSI stack (stos OSI), 775
- OSP, 560
- OSPF, 560
- OSS, 560
- OSTA, 560
- OSU, 561
- OSX, 561
- OT, 561
- OTDR, 561
- OTG, 561
- OTP, 561
- OTPROM, 561
- OUI, 562
- out of box (rozpakowanie z oryginalnego opakowania i instalacja), 694
- out of the box (prosto z pudła), 646
- outboard (nie na płycie), 515
- outbox (skrzynka nadawcza), 739
- outdent (wycięcie), 960
- outer join (złączenie zewnętrzne), 1000
- outline font (czcionka krawędziowa), 118
- outline processor (procesor konspektów), 632
- Outlook, 562
- out-of-band (poza pasmem), 625
- out-of-band data (dane poza pasmem), 124
- out-of-process server (serwer pozaprocesowy), 723
- output (wyjście), 961
- output area (obszar wyjściowy), 532
- output bound (spowolnienie na wyjściu), 762
- output device (urządzenie wyjściowe), 882
- outside plant (instalacja zewnętrzna), 301
- outside the box (myśleć inaczej), 495
- outsourcing, 562
- overclock (podkręcanie), 610
- OverDrive CPU (Procesor OverDrive), 632
- overflow error (błąd przepełnienia), 62
- overflow server (serwer przepełnieniowy), 723
- overhead (nadmiarowy ruch), 497
- overlay (nakładka), 499
- overlay card (karta nakładkowa), 356
- overload server (serwer pomocniczy), 723
- overloading (przeciążanie), 650
- oversampling (nadpróbkowanie), 497
- overscan (skanowanie nadmiarowe), 736
- overstrike (przekreślenie), 653
- oversubscribed (przeciążenie), 651
- overwrite (zastępować), 989
- OWL, 562
- ownership tag (znak własności), 1003
- P Series (Seria P), 719
- P&D, 565
- P1394, 565
- P2, 565
- P24T, 565
- P2P, 565
- P3, 565
- P3P, 565
- P4, 565
- P5, 565
- P55C, 565
- P6, 565
- P6 class (klasa P6), 362
- P7, 565
- P75, P90, P100, itd., 565
- PABX, 565
- PAC, 565
- PACBASE, 565
- pack, 565
- pack (pakowanie), 567
- packaged software (oprogramowanie pudełkowe), 553
- Packard Bell NEC, 565
- packed decimal (spakowany format dziesiętny), 759
- packet (pakiet), 566
- packet cellular (pakietowa transmisja komórkowa), 567
- packet classification (klasyfikacja pakietów), 364
- Packet Exchange Protocol (protokół wymiany pakietów), 649
- packet filtering (filtrowanie pakietów), 236

- packet loss (strata pakietu), 776
packet over SONET, 565
packet overhead (nadmiar pakietowy), 497
packet radio (radio pakietowe), 675
packet switching (przelaczanie pakietów), 653
packet telephony (telefonía pakietowa), 832
packetized voice (pakietowy głos), 567
packing density (gęstość upakowania), 254
pad, 566
padding (znaki wypełnienia), 1004
paddle (manipulator), 442
page (strona), 777
page break (znak podziału strony), 1003
page description language (język opisu strony), 343
page fault (błąd strony), 63
page frame (ramka strony), 678
page header (nagłówek strony), 498
page hijacking (kradzież stron), 403
page layout program (program do składu), 637
page makeup (formatowanie strony), 240
page mode memory (pamięć stronicowa), 572
page on demand (strona na żądanie), 777
page printer (drukarka stronicowa), 179
page recognition (rozpoznawanie stron), 694
page source (źródło strony), 1007
page view (obejrzenie strony), 529
PageMill, 566
pagination (paginacja), 566
paging (stronicowanie), 777
paint program (program do malowania), 637
Painter, 566
pair gain (przewody z odzysku), 664
PAL, 567
palette (paleta), 567
Palm, 568
PalmPilot, 568
palmtop, 568
PAM, 568
PAN, 573
panacea (panaceum), 573
Panda Project (Projekt Panda), 645
Panduit, 573
Pantone Matching System (Pantone), 574
Panvalet, 574
PAP, 574
paper tape (taśma papierowa), 821
paper tape (taśma perforowana), 821
paperless office (biuro bez papieru), 59
paradigm (paradygmat), 574
Paradise, 574
Paradox, 574
paragraph (paragraf), 575
paragraph tag (znacznik akapitu), 1001
parallel channel (kanał równoległy), 352
parallel computer (komputer równoległy), 389
parallel data query (zapytanie równoległe), 984
Parallel Enterprise Server, 575
parallel interface (interfejs równoległy), 306
parallel port (port równoległy), 619
parallel processing (przetwarzanie równoległe), 662
Parallel Query Server, 575
parallel server (serwer równoległy), 723
Parallel Sysplex, 575
Parallel Transaction Server, 575
parallel transmission (transmisja równoległa), 848
parallelism (równoległość), 701
parallelizing (zrównoleglenie), 1004
parameter (parametr), 575
parameter RAM (parametryczny RAM), 575
parameter-driven (oprogramowanie parametryzowane), 553
parametric modeling (modelowanie parametryczne), 476
PARC, 575
parcel maps, 576
parent directory (katalog nadrzędny), 360
parent program (program nadrzędny), 639
parental control software (oprogramowanie do kontroli rodzicielskiej), 551
parent-child (rodzic-dziecko), 689
parentheses (nawiasy klamrowe), 505
parenthesis (nawias okrągły), 505
PA-RISC, 576
parity (parzystość), 576
parity bit (bit parzystości), 59
parity drive (napęd parzystości), 501
parity error (błąd parzystości), 62
parity memory (pamięć z kontrolą parzystości), 573
parity RAM (RAM z kontrolą parzystości), 677
park (zaparkować), 982
PARM, 576
parse (rozbiór gramatyczny (składniowy), 692
parser, 576
parsing, 576
partial CAV (częściowy CAV), 120
partition (partycja), 576
partition table (tablica partycji), 816
partitioning (partycjonowanie), 576
PartitionMagic, 576
Pascal, 576
Pascaline, 577
passive backplane (płyta montażowa), 605
passive component (element pasywny), 215
passive hub (koncentrator pasywny), 394
passive matrix (pasywna matryca), 578
passive star (pasywna gwiazda), 578
Passport, 578
Passport IntRprise, 578
passthrough SQL, 578
password (hasło), 272
password hint (podpowiedź do hasła), 611
paste (wklej), 951
paste bomb (bomba śmieciowa), 63
patch (lata), 431
patch cord (paczekord), 566
patch panel (panel krosujący), 573
path (ścieżka), 807
path determination (ustalanie ścieżki), 886
Path not found, 579
path vector protocol (protokół wektora ścieżki), 649
PATHWORKS, 579
PATROL, 579
PAX, 579
payload (ładunek), 431
payment service (usługa płatności), 884
payware, 579
PB, 579
PBX, 579
PC, 579
PC 95, 580
PC 97, 580
PC 98, 580
PC 99, 580

- PC 9x, 580
 PC bus (magistrala PC), 438
 PC Card (karta PC), 356
 PC Card adapter (adapter PCMCIA), 21
 PC chipset (chipset PC), 88
 PC clone (klon PC), 369
 PC color codes (kody kolorów PC), 374
 PC compatible (zgodny z PC), 995
 PC configuration (konfiguracja „peceta”), 396
 PC conflicts (konflikty sprzętowe), 397
 PC CPU models (rodziny procesorów PC), 689
 PC data buses (magistrale danych PC), 439
 PC display modes (tryby graficzne PC), 858
 PC display modes (details) (tryby graficzne PC (szczegóły), 857
 PC EXPO, 580
 PC floppy disks (dyskietki PC), 198
 PC hard disks (dyski twarde PC), 197
 PC I/O addressing (adresowanie we-wy), 23
 PC input/output (wejście-wyjście PC), 913
 PC keyboard (klawiatura PC), 366
 PC keyboards (klawiatury PC), 366
 PC LAN, 580
 PC memory (pamięć PC), 571
 PC memory map (mapa pamięci komputera PC), 443
 PC network (sieć PC), 730
 PC operating environments (systemy operacyjne komputerów PC), 797
 PC Paintbrush, 580
 PC Postage, 580
 PC printers (drukarki PC), 181
 PC screen resolutions (rozdzielczości ekranowe pecetów), 692
 PC server (serwer PC), 723
 PC software specialist (specjalista ds. oprogramowania), 760
 PC subscription service (wypożyczanie pecetów), 963
 PC technician (technik komputerowy), 827
 PC Tools, 580
 PC troubleshooting (rozwiązywanie problemów z komputerami PC), 701
 PC*MIP, 581
 PC/104, 580
 PC/104+, 581
 PC/TV, 582
 PC100, 580
 PC104, 580
 PC133, 581
 PC66, 581
 PC-8, 581
 pcANYWHERE, 581
 Pcard, 581
 PCAV, 581
 P-CAV, 581
 PCB, 581
 PCD file (plik PCD), 600
 PC-DOS, 581
 PCI, 581
 PCI steering (sterowanie PCI), 773
 PCI-ISA Passive Backplane (pasywna płyta PCI-ISA), 579
 PCIset, 581
 PCIx, 581
 PCI-X, 581
 PCjr, 581
 PCL, 582
 PCM, 582
 PCM modem (modem PCM), 478
 PCMCIA, 582
 PC-MOS/386, 582
 p-code (kod-p), 374
 Peradio, 582
 PCS, 582
 PCT, 582
 PCTE, 582
 PC-to-host, 582
 PCTV, 582
 PCX, 582
 PD disk (płyta PD), 606
 PD software (oprogramowanie PD), 553
 PDA, 582
 PDC, 582
 PDES, 583
 PDF, 583
 PDF417, 583
 PDIAL, 583
 PDIP, 583
 PDL, 583
 PDM, 583
 PDMS, 583
 PDN, 583
 PDP, 583
 PDQ, 583
 PDS, 583
 PDU, 584
 PE, 584
 PE format (format PE), 240
 PEBCAK (PIMKAK), 593
 pedestrian speed (szybkość pieszego), 804
 peek-poke, 584
 peer, 584
 peer protocol (protokół równorzędny), 648
 peer review (wspólna analiza kodu), 957
 peering, 584
 peer-to-peer, 584
 peer-to-peer communications (komunikacja peer-to-peer), 392
 peer-to-peer computing (przetwarzanie peer-to-peer), 662
 peer-to-peer network (sieć peer-to-peer), 730
 Pegasus, 584
 pel, 584
 PEM, 584
 pen computing (przetwarzanie ruchu pisaka), 663
 pen plotter (ploter pisakowy), 603
 pen tablet (tablet pisakowy), 814
 Pen Windows, 584
 pen-based computing (komputery pisakowe), 392
 penetration test (test penetracji), 839
 Penguinhead (pingwinogłowy), 593
 PenPoint, 584
 Pentium, 584
 Pentium 4, 585
 Pentium class (klasy Pentium), 363
 Pentium clone (klon Pentium), 369
 Pentium II, 585
 Pentium II class (klasy Pentium II), 363
 Pentium III, 586
 Pentium III class (klasy Pentium III), 363
 Pentium IV, 586
 Pentium MMX, 586
 Pentium Pro, 586
 Pentium Pro class (klasy Pentium Pro), 363
 Pentium upgradable (Z), 979
 pentode (pentoda), 586
 PeopleSoft, 586
 PEP, 586
 PEPPER board (płyta PEPPER), 606
 per clock (w cyklu), 905
 per seat (na stanowisko), 497

- per seat licensing (licencja stanowiskowa), 417
- percent sign (znak procentu), 1003
- perceptual audio coding (percepcyjne kodowanie audio), 586
- percussive maintenance (terapia wstrząsowa), 834
- Pereos, 586
- PerfectOffice, 586
- performance ratings (wskaźniki wydajności), 957
- peripheral (urządzenie peryferyjne), 881
- peripheral bus (magistrala peryferyjna), 438
- Peripheral Component Interconnect, 586
- peripheral controller (kontroler urządzeń peryferyjnych), 399
- peripheral device (urządzenie peryferyjne (zewnętrzne), 881
- Perl, 586
- permanent font (czcionka stała), 119
- permanent memory (pamięć stała), 572
- permanent virtual circuit (stały obwód wirtualny), 768
- permutation (permutacja), 586
- perpendicular recording (zapis prostopadły), 983
- persistence (poświata, trwałość), 622
- persistent data (trwałe dane), 855
- persistent object (obiekt stały), 530
- personal area network, 586
- personal communications services, 586
- personal communicator (osobisty komunikator), 560
- personal computer (komputer osobisty), 386
- personal digital assistant (cyfrowy asystent), 114
- personal information manager (menedżer informacji osobistych), 454
- Personal Intelligent Communicator, 586
- Personal NetWare, 586
- personal workstation (osobista stacja robocza), 560
- PersonaLink, 587
- PersonalJava, 587
- pervasive computing (wszechobecna komputeryzacja), 959
- pervasive workplace (wszechobecne biuro), 959
- PET computer (komputer PET), 388
- peta, 587
- petabyte (petabajt), 587
- PEX, 587
- PFA file (plik PFA), 600
- PFB file (plik PFB), 600
- PFM file (plik PFM), 600
- PFQ, 588
- PFS:First Choice, 588
- PFS:Write, 588
- PGA, 588
- PGP, 588
- PgUp/PgDn keys (klawisze PgUp/PgDn), 367
- phantom call (pozorne połączenie telefoniczne), 626
- phantom lines (linie przerywane), 419
- phase change (zmiana fazy), 1000
- phase change disk (płyta wykorzystująca zmianę fazy), 607
- phase change printer (drukarka wykorzystująca zmianę fazy), 181
- phase encoding (kodowanie fazy), 374
- phase locked (blokada fazy), 61
- phase modulation (modulacja fazy), 479
- phase-shift keying (kluczowanie z przesunięciem fazy), 370
- PHIGS, 588
- Phoenix BIOS, 588
- phone connector (duży jack), 188
- phone hawk (telefoniczny łupieżca), 832
- phone-home (telefon do domu), 830
- phoneme (fonem), 239
- PhoneNET, 588
- Phong shading (cieniowanie Phonga), 89
- phono connector (złącze chinch), 997
- phosphor (fosfor), 243
- Photo CD, 588
- photo editing (edycja fotografii), 205
- photo illustration program (program fotoilustracyjny), 638
- photo printer (drukarka fotograficzna), 176
- photo scanner (skaner fotograficzny), 735
- photocomposition (fotokompozycja), 243
- photoconductor (fotoprzewodnik), 243
- PhotoDeluxe, 588
- photodetector (fotodetektor), 243
- PhotoDraw, 588
- photoelectric (fotoelektryczny), 243
- photolithography (fotolitografia), 243
- photomask (maska fotograficzna), 445
- photomicrography (mikrofotografia), 466
- photomultiplier tube (tuba fotowzmacniająca), 859
- photon (foton), 243
- photonic (fotonowy), 243
- photonic sensor (czujnik fotonowy), 121
- photonic switch (przełącznik fotonowy), 654
- photonics (systemy fotonowe), 797
- photooptic memory (pamięć fotooptyczna), 571
- photorealistic (fotorealistyczny), 243
- photorealistic image synthesis (fotorealistyczna synteza obrazów), 243
- photoresist (kiszka fotoutrwaldzalna), 369
- photosensitive (fotoczuły), 243
- photosensor (fotosensor), 243
- Photoshop, 588
- Photoshop plug-in (wtyczka do Photoshopa), 959
- phototypesetter (fotoskładarka), 243
- PHP, 589
- phreaker, 589
- PHS, 589
- PHS-WLL, 589
- physical (fizyczny), 237
- physical address (adres fizyczny), 23
- physical drive (napęd fizyczny), 500
- physical format (fizyczny format), 237
- physical link (fizyczne łącze), 237
- physical lock (blokada fizyczna), 61
- Physical Unit (jednostka fizyczna), 340
- pi, 589
- PIC, 590
- pica, 590
- plCAsso, 590
- Pick System, 590
- PICMG, 590
- pico, 590
- picoJava, 590
- picometer (pikometr), 592
- picosecond (pikosekunda), 592
- PICS, 590
- PICT, 590
- picture (wzorzec), 968
- Picture CD, 590
- picture element (element obrazu), 215
- Picture Level Benchmark, 590
- Picture Publisher, 590
- Picturephone, 590
- pictures (obrazki), 532
- PID, 590

- pie chart (wykres kołowy), 961
 piezoelectric (piezoelektryczny), 592
 PIF, 592
 piggyback board (karta pomocnicza), 356
 pigtail (elastyczny przewód wielożyłowy), 212
 PII, 592
 PIL, 592
 PILOT, 592
 PIM, 592
 pin, 593
 pin compatible (zgodny na poziomie pinów), 994
 pin grid array, 593
 pinch roller (wałek dociskający), 906
 pincushioning (zniekształcenia poduszkowe), 1004
 ping, 593
 Ping of Death (ping śmierci), 593
 ping pong, 593
 ping-pong buffer (bufor ping-pong), 68
 Pink Elephant, 593
 pink noise (szum różowy), 804
 pinouts (schemat połączeń), 711
 PIO mode (tryb PIO), 856
 PIP, 594
 pipe (potok), 622
 pipeline burst cache (potokowa pamięć podręczna), 622
 pipeline processing (przetwarzanie potokowe), 662
 Pippin, 594
 piracy (piractwo), 594
 piracy investigator (kontroler oprogramowania), 399
 pit, 594
 pitch (przyrost, położenie), 665
 pitch-yaw-roll, 595
 pivot table (tabela przestawna), 812
 PIX firewall (firewall PIX), 236
 pixel (piksel), 592
 pixel depth (głębokość pikseli), 257
 pixelated (pikselizacja), 592
 PixelPaint, 595
 Pixie, 595
 Pixy, 595
 pJava, 595
 PJL, 595
 PK software, 595
 PKI (IKP), 295
 PKUNZIP, 595
 PKZIP, 595
 PKZIP cross platform (PKZIP na różnych platformach), 595
 PL/I, 596
 PL/M, 602
 PL/SQL, 603
 PL1, 595
 PLA, 595
 plain vanilla (podstawowe funkcje), 612
 plaintext (czysty tekst), 121
 plaintext (tekst jawny), 828
 planar, 595
 planning system (system planowania), 792
 plasma display (wyświetlacz plazmowy), 966
 plastic LCC (plastyczny obudowa LCC), 595
 plastic quad flat package (plastyczny obudowa QFP), 595
 platen (wałek), 906
 platform (platforma), 595
 platform dependent (zależny od platformy), 982
 Platinum, 596
 PLATO, 596
 platter (talerz), 817
 PLB, 596
 PLBmark, 596
 PLBsurf93, 596
 PLBwire93, 596
 PLC, 596
 PLCC, 596
 PLD, 596
 plenum (przestrzeń wentylacyjna), 660
 plenum cable (okablowanie ściennie), 540
 plesiochronous (quasi-synchroniczny), 672
 plot (plotować), 603
 plotter (ploter), 602
 Plotter in a Cartridge (ploter w kartridżu), 603
 PLP, 603
 plug and hope (podłącz i licz na to, że zadziała), 610
 plug and play, 603
 Plug and Play BIOS (BIOS Plug and Play), 58
 plug and pray (podłącz i módl się), 610
 plug and tell (podłącz i wykryj), 610
 plug compatible (w pełni zgodny), 905
 plugboard (płyta rozdzielcza), 606
 plugfest (test na żywym organizmie), 839
 plug-in (wtyczka), 959
 plug-inless (nie wymagający wtyczki), 515
 plugs & sockets (wtyczki i gniazda), 960
 plus sign (znak plus), 1003
 PM, 607
 PMC, 607
 PMD, 607
 PMJI, 607
 PMMU, 607
 PMOS, 607
 PMPO, 607
 PMS, 607
 PMT, 607
 PN sequence (sekwencja PN), 718
 PNG, 607
 PNNI, 607
 PnP, 607
 pocket computer (komputer kieszonkowy), 385
 Pocket Excel, 608
 Pocket Internet Explorer, 608
 Pocket PC, 608
 Pocket Word, 608
 PocketZip disk (dysk PocketZip), 195
 POD, 609
 point and shoot (wskaż i kliknij), 957
 point code (kod punktu), 372
 point of presence (punkt świadczenia usług), 667
 point of sale (punkt sprzedaży), 667
 point product (rozwiązanie punktowe), 701
 point sampling (próbkiwanie punktowe), 649
 point solution (doraźne rozwiązanie), 145
 PointCast, 613
 pointer (wskaźnik), 956
 pointing device (urządzenie wskazujące), 882
 pointing stick (manetka sterująca), 442
 point-to-multipoint (punkt-wielopunkt), 667
 point-to-point (dwupunktowy), 190
 Point-to-Point Protocol (protokół dwupunktowy), 647
 Poisson distribution (rozkład Poissona), 693
 poke, 613
 polarity (polaryzacja), 614
 polarized (spolaryzowany), 762
 policy (strategia), 776

- policy based (zgodna z polityką firmy), 994
- policy management (zarządzanie polityką firmy), 987
- policy routing protocol (protokół polityki routingu), 648
- Polish notation (notacja polska), 523
- polling (odpytywanie), 537
- polling cycle (cykl odpytywania), 116
- polycarbonate (poliwęglan), 617
- polygon (wielokąt), 919
- polyhedron (wielościan), 920
- polyimide (poliamid), 616
- polyline (polilinia), 617
- polymer (polimer), 617
- polymer diode (dioda polimerowa), 137
- polymer LED (LEDa polimerowa), 416
- polymorphic tweening (przejścia polimorficzne), 652
- polymorphic virus (wirus polimorficzny), 948
- polymorphism (polimorfizm), 617
- polyphonic (polifoniczny), 617
- poly-si (poli-si), 617
- polysilicon (krzem polikrystaliczny), 406
- polysilicon LCD (polikrystaliczny LCD), 617
- PON, 618
- POP, 618
- POP server (serwer POP), 723
- POP-1, 618
- POP3, 618
- Popper, 618
- populate (zapełniać), 983
- popup (menu podręczne), 455
- port, 618
- port (przenosić program), 658
- port 80, 618
- port address (adres portu), 23
- port aggregation (agregacja portów), 25
- port configuration hub (koncentrator konfigurujący porty), 394
- port density (gęstość portów), 254
- port expander (rozszerzacz portów), 696
- port multiplier (rozgałęźnik portów), 693
- port number (numer portu), 526
- port replicator (replikator portów), 684
- port scanning (skanowanie portów), 736
- port speed (szybkość portu), 804
- port switching hub (koncentrator przełączający porty), 394
- portability (przenośność), 658
- portable (przenośny), 658
- portable computer (komputer przenośny), 389
- Portable NetWare, 620
- portal, 620
- porting (przenoszenie), 658
- portrait (portret), 621
- POS, 621
- POS keyboard (klawiatura POS), 366
- POSIT, 621
- positional lighting (oświetlenie punktowe), 561
- positional sound (dźwięk przestrzenny), 200
- positive logic (logika dodatnia), 424
- POSIX, 621
- POSSI, 621
- POST, 621
- POST card (karta POST), 357
- POST code (kod POST), 372
- post dial delay (opóźnienie po wybraniu numeru), 550
- Post Office Protocol, 621
- postage sites (strony ze znaczkami), 778
- Postalsoft, 621
- posterization (posteryzacja), 621
- postfix notation (notacja przyrostowa), 523
- post-PC era (era post-PC), 221
- postprocessor (postprocesor), 621
- PostScript, 621
- PostScript emulation (emulacja PostScriptu), 218
- pot, 622
- potentiometer (potencjometr), 622
- POTS splitter (rozdzielacz POTS), 692
- POV-Ray, 623
- POWER, 623
- power (moc), 473
- power adapter (wtyczka transformatorowa), 960
- power down (wyłączenie, brak zasilania, stan obniżonego poboru mocy), 962
- power good, 623
- power management (zarządzanie energią), 985
- power margin (margines mocy), 444
- power platform (wydajna platforma), 960
- power supply (zasilacz), 988
- power supply glossary (zasilacze — słowniczek pojęć), 988
- power surge (skok napięcia), 737
- power up (włączyć zasilanie), 951
- power user (zaawansowany użytkownik), 979
- PowerBook, 623
- PowerBuilder, 623
- PowerCD, 623
- PowerChip, 623
- PowerHouse, 623
- PowerMac, 623
- PowerOpen, 623
- PowerPC, 623
- PowerPC Platform (platforma PowerPC), 596
- PowerPlay, 624
- PowerPoint, 624
- PowerSCSI, 624
- PowerShare, 624
- Powersoft, 624
- PowerTalk, 624
- PowerToys, 624
- poziomo, 626
- PPC, 627
- PPCP, 627
- PPD file (plik PPD), 600
- PPGA, 627
- pph (sng), 755
- ppi, 627
- ppm (snm), 755
- PPP, 627
- PPPoE, 628
- pps (pns), 607
- PPTP, 628
- PQFP, 628
- PR/SM, 650
- pragma, 628
- prairie dogging (efekt pieska preriowego), 208
- PRAM, 628
- precedence (pierwszeństwo operatorów), 591
- precision (precyzja), 629
- precomp (prekompensacja), 629
- precompile (prekompilować), 629
- preconfigured (prekonfigurowany), 629
- predicate (predykat), 629
- predication (predykcja), 629
- predictive branching (przewidywanie rozgałęzień kodu), 664

- preemptive multitasking (wielozadaniowość z wyłączeniem), 920
- preferences (preferencje), 629
- prefetch (pobieranie z wyprzedzeniem), 608
- prefix notation (notacja prefiksowa), 523
- premises distribution system (system okablowania budynku), 790
- premium content (płatne treści), 604
- premium digital content (płatne treści cyfrowe), 604
- PReP, 629
- pre-packaged software (przygotowany pakiet oprogramowania), 665
- prepress, 629
- preprocessor (preprocesor), 629
- presence (obecność), 529
- presentation graphics (grafika prezentacyjna), 265
- presentation layer (warstwa prezentacji), 908
- Presentation Level Protocol (protokół warstwy prezentacji), 649
- presentation logic (logika prezentacyjna), 424
- Presentation Manager, 629
- presentation services protocol (protokół warstwy prezentacyjnej), 649
- press proof (próbka drukarska), 649
- Prestel, 629
- Pretty Good Privacy, 629
- PrettyPark, 629
- preventive maintenance (konserwacja prewencyjna), 397
- PRI, 630
- PRI/T1, 630
- Primary Domain Controller (Podstawowy Kontroler Domeny), 612
- primary index (indeks podstawowy), 298
- primary key (klucz podstawowy), 370
- primary partition (partycja podstawowa), 576
- Primary Rate (prędkość podstawowa), 630
- primary storage (pamięć podstawowa), 572
- primitive (podstawowy element), 612
- PRINCE 2, 630
- print buffer (bufor wydruku), 68
- print column (kolumna wydruku), 378
- print engine (silnik drukujący), 732
- print head (głowica drukująca), 258
- print image (obraz wydruku), 532
- print image format (format obrazu wydruku), 240
- Print Manager (Menedżer wydruku), 455
- print screen (wydruk ekranu), 961
- print server (serwer druku), 722
- print spooler (kolejka wydruku), 377
- print to disk (drukowanie do pliku), 181
- printed circuit board (płytką drukowaną), 607
- printer (drukarka), 174
- printer buffer (bufor drukarki), 68
- printer cable (kabel do drukarki), 349
- Printer Control Language (Język Kontroli Drukarki), 342
- printer description file (plik opisu drukarki), 600
- printer driver (sterownik drukarki), 774
- printer engine (silnik drukarki), 732
- printer file (plik drukarki), 598
- printer font (czcionka drukarkowa), 118
- printing protocol (protokół drukowania), 647
- PRISM, 630
- privacy (poufność), 622
- Privacy Enhanced Mail (poczta o zwiększonym poziomie bezpieczeństwa), 608
- privacy policy (polityka poufności danych), 617
- private branch exchange (centrałka telefoniczna), 85
- private carrier (prywatny operator telekomunikacyjny), 650
- private data network (prywatna sieć wymiany danych), 650
- Private Eye, 630
- private file (plik prywatny), 600
- private key (klucz prywatny), 370
- private line (linia prywatna), 419
- private Web site (prywatna strona WWW), 650
- privileged mode (tryb uprzywilejowany), 856
- PRMD, 630
- PRML, 630
- PRMS, 630
- PRN, 630
- Pro*COBOL, 649
- problem-oriented language (język zorientowany problemowo), 345
- procedural language (język proceduralny), 344
- procedural rendering (rendering proceduralny), 684
- procedural texture (tekstura proceduralna), 829
- procedure oriented (proceduralny), 631
- process (przetwarzać), 661
- process bound (obciążenie przetwarzaniem), 529
- process color (kolor procesowy), 378
- process control (kontrola procesów), 398
- process identifier (identyfikator procesu), 292
- process management (zarządzanie procesami), 987
- process manufacturing (produkcja przetwórcza), 635
- process printing (druk procesowy), 174
- process technology (technologia procesowa), 827
- processing (przetwarzanie), 661
- processor (procesor), 631
- processor complex (kompleks procesorów), 380
- processor core (rdzeń procesora), 680
- Processor Direct Slot, 633
- Processor Independent NetWare, 633
- processor unit (jednostka procesorowa), 340
- Procomm Plus, 633
- Prodigy, 633
- ProDOS, 633
- product data management (zarządzanie danymi o produkcie), 985
- production database (produkcyjna baza danych), 635
- production printer (drukarka produkcyjna), 178
- production system (system produkcyjny), 792
- productivity (produktywność), 635
- productivity software (oprogramowanie zwiększające produktywność), 555
- productivity suite (wydajny zestaw aplikacji), 960
- Professional Write, 635
- Professional YAM, 635
- proficiency tests (testy biegłości), 840
- PROFS, 636
- Profusion chipset (chipset Profusion), 88
- ProgMan, 636
- PROGMAN.INI, 636
- program, 636
- program counter (licznik programu), 418

- program development (tworzenie programu), 860
- Program Files (Windows — folder Program Files), 926
- program generator (generator programów), 253
- Program Information File, 638
- program logic (logika programu), 424
- program maintenance (utrzymywanie programów), 887
- Program Manager (menedżer programów), 454
- Program Neighborhood (otoczenie programowe), 561
- program state (tryb programu), 856
- program statement (instrukcja programu), 302
- program status word (słowo stanu programu), 751
- program step (krok programu), 404
- programmability (programowalność), 641
- programmable (programowalny), 641
- programmable calculator (kalkulator programowalny), 350
- programmable IC (programowalny IC), 641
- Programmable Interrupt Controller (programowalny kontroler przerw), 641
- programmable logic array (programowalna matryca logiczna), 641
- programmable logic controller (programowalny kontroler logiczny), 641
- programmable logic device (programowalne urządzenie logiczne), 641
- programmable read only memory (programowalna pamięć tylko do odczytu), 641
- programmable shading (programowalne cieniowanie), 641
- programmatically (programistycznie), 641
- programmer (programista), 640
- programmer analyst (analityk-programista), 31
- Programmer's Switch (przełączniki programisty), 658
- programming (programowanie), 641
- programming tests (testy z programowania), 841
- Programs menu (Windows — menu Programy), 928
- program-to-program communications (komunikaty międzyprogramowe), 392
- Progress, 645
- progressive GIF (progresywny GIF), 645
- progressive JPEG (progresywny JPEG), 645
- progressive scan (progresywny), 645
- project leader (kierownik projektu), 361
- project life cycle (cykl życia produktu), 116
- project manager (menedżer projektu), 455
- Project StoreX (Projekt StoreX), 645
- projection panel (panel projekcyjny), 574
- PROLOG, 646
- PROM, 646
- PROM blower (programator PROM), 640
- PROM programmer (programator pamięci PROM), 640
- promiscuous mode (tryb mieszany), 856
- prompt (znak zachęty), 1003
- propagation (propagacja), 646
- propagation delay (opóźnienie propagacji), 550
- property list (lista właściwości), 421
- Property Sheet (Właściwości), 951
- proportional font (czcionka proporcjonalna), 119
- proportional spacing (proporcjonalne odstępki), 646
- proprietary protocol (protokół zastrzeżony prawnie), 649
- proprietary software (prawnie chronione oprogramowanie), 628
- protection (zabezpieczenie), 980
- protection error (błąd ochrony), 62
- protocol (protokół), 646
- protocol port (port protokołu), 619
- protocol stack (stos protokołów), 775
- protocol-based DRAM (protokołowa pamięć DRAM), 646
- protocol-based RAM (protokołowa pamięć RAM), 646
- provisioning (świadczenie usług lub obsługi), 809
- proxy, 649
- proxy cache (bufor proxy), 68
- proxy server (serwer proxy), 723
- Prt Sc, 650
- ps, 665
- PS/1, 665
- PS/2 bus (magistrala PS/2), 438
- PS/2 connector (złącze PS/2), 998
- PS/2 keyboard (klawiatura PS/2), 366
- PS/2 mouse (mysz PS/2), 495
- PS/2 port (port PS/2), 619
- PS2, 666
- PSCRIPT.DRV, 666
- pSeries, 666
- pseudo code (pseudokod), 666
- pseudo compiler (pseudokompilator), 666
- pseudo language (pseudojęzyk), 666
- pseudo-duplexing (pseudodupleksowanie), 666
- pseudo-random (pseudolosowe), 666
- PSF, 666
- PSN, 666
- PSS, 666
- PSW, 666
- psycho-acoustic model (model psychoakustyczny), 475
- p-System, 666
- PTG&LI, 666
- p-to-p, 666
- PTT, 666
- PU, 666
- PU 2.1, 666
- public data network (publiczna sieć danych), 666
- public domain software (oprogramowanie public domain), 553
- public file (plik publiczny), 600
- public key (klucz publiczny), 370
- public key cryptography (kryptografia z wykorzystaniem klucza publicznego), 406
- public key infrastructure (infrastruktura klucza publicznego), 300
- public Web site (publiczna strona WWW), 666
- public/private key cryptography (kryptografia z wykorzystaniem klucza publicznego i prywatnego), 406
- publish and subscribe messaging (system obsługi subskrypcji), 790
- publish-subscribe (publikacja-subskrypcja), 666
- puck (punktor), 667
- pull model (model pull), 475
- pull technology (technologia pull), 828
- pull-down menu (menu rozwijane), 455
- pulling glass (ciągnięcie szkła), 88
- pulse code modulation (modulacja impulsowo-kodowa), 479
- pulse dispersion (dyspersja impulsu), 199
- pulse level device (urządzenie impulsowe), 881
- PUMA, 667

- pump laser (laser pompujący, „pompa laserowa”), 412
 punch block (łącznik zaciskowy), 432
 punch in (wprowadzać, wklepywać), 956
 pundit (mędrzec), 458
 Pure Java, 667
 pure play (stawiać na), 773
 PURL, 667
 push client (klient technologii push), 368
 push model (model push), 475
 push technology (technologia push), 828
 push/pull tractor (traktor ciągnąco-pchający), 847
 push-pop, 668
 pushware, 668
 put, 668
 PVC, 668
 PVCS, 668
 PVGA, 668
 PVM, 668
 PVN, 668
 PVR („magnetowid cyfrowy”), 440
 PWB, 668
 Px64, 668
 PXE, 668
 PXP, 668
 Pyramid, 668
 Python, 668
 Q switch, 669
 Q&A, 669
 QA, 669
 QA analyst (analityk QA), 30
 QAM, 669
 QBasic, 669
 QBE, 669
 Q-bus, 669
 QCIF, 669
 QDOS, 669
 QEMM, 669
 QFE, 669
 QFP, 669
 QIC, 670
 QIC-157, 670
 QIC-EX, 670
 QIC-Wide, 670
 QMF, 670
 Qmodem Pro, 671
 QMS, 671
 QNX, 671
 QoS, 671
 Qpass, 671
 QppD, 671
 QPS, 671
 Q-server, 671
 Qt, 671
 QTAM, 671
 QthD, 671
 quad tree (drzewo czwórkowe), 182
 quadbit, 671
 Quadra, 671
 quadrature amplitude modulation (kwadraturowa modulacja amplitudy), 408
 quadrillion (biliard), 56
 QUALCOMM, 672
 quality of service (jakość usługi), 336
 QUAM, 672
 quantization (kwantyzacja), 408
 quantization error (błąd kwantyzacji), 62
 quantization noise (szum kwantyzacji), 804
 quantize (kwantyzować), 408
 quants (ilościowiec), 296
 quantum computing (kwantowa technika obliczeniowa), 408
 quantum cryptography (kryptografia kwantowa), 405
 quantum mechanics (mechanika kwantowa), 452
 quarantine (kwarantanna), 408
 QuarkImmedia, 672
 QuarkXPress, 672
 QuarkXTension, 672
 Quarterdeck, 672
 quartz crystal (kwarc), 408
 Quattro Pro, 672
 qubit, 672
 query (zapytanie), 984
 query by example (zapytanie przez przykład), 984
 query decomposition (dekompozycja zapytania), 132
 query language (język zapytań), 344
 query program (generator zapytań), 253
 Quest, 672
 Quest disk, 672
 question mark (znak zapytania), 1003
 queue (kolejka), 377
 Quick B, 672
 quick tape („szybka taśma”), 804
 QuickApp, 672
 QuickBASIC, 672
 QuickBooks, 672
 QuickC, 672
 quick-connect block (łączówka szczelinowa), 432
 QuickDB, 672
 QuickDraw, 672
 Quicken, 672
 QuickPascal, 672
 QuickPeer, 672
 QuickSilver, 673
 QuickTime, 673
 QuickTime VR, 673
 QuickWin, 673
 Quinta, 673
 quoted printable encoding (kodowanie drukowalne), 374
 quotes (cytaty), 117
 qwerty keyboard (klawiatura QWERTY), 366
 Qwest, 673
 R/3, 675
 R10000, 675
 R3000, 675
 R4000, 675
 R5000, 675
 R8000, 675
 RAB, 675
 RACE, 675
 RACE encoding (kodowanie RACE), 374
 RACF, 675
 rack (panel, stojak), 574
 rack mounted (panelowy, montowany w stojaku), 574
 rack unit (jednostka panelowa), 340
 RAD, 675
 RAD tool (narzędzie RAD), 503
 radar, 675
 radio, 675
 radio buttons (poła opcji), 614
 radio frequency (częstotliwość radiowa), 120
 radio frequency interference (interferencja częstotliwości radiowych), 308
 Radio Shack, 676
 radio signal (sygnał radiowy), 785
 radio spectrum (widmo radiowe), 918
 radiolocation (radiolokacja), 676
 radiosity (metoda bilansu energetycznego), 457
 RADIUS, 676

- radix (podstawa systemu liczenia), 612
- radix point (kropka pozycyjna), 404
- RADSL, 676
- R-ADSL, 676
- ragged right (chorągiewka), 88
- RAID, 676
- RAID Advisory Board (rada doradcza RAID), 675
- Rail, 677
- Rainbow, 677
- RAM, 677
- RAM cache (bufor RAM), 68
- RAM card (karta pamięci RAM), 356
- RAM chip (układ RAM), 866
- RAM cram (przepełnienie pamięci), 658
- RAM disk (RAM-dysk), 678
- RAM doubler (kompresja pamięci RAM), 381
- RAM latency (opóźnienie pamięci RAM), 550
- RAM Mobile, 677
- RAM network, 677
- RAM refresh (odświeżanie pamięci RAM), 538
- RAM resident (rezydentny), 685
- RAMAC, 677
- Raman amplifier (wzmacniacz Ramana), 968
- Rambus DRAM, 677
- RAMDAC, 677
- Ramdrive, 678
- RAMIS, 678
- RAMP-C, 678
- random access memory (pamięć o dostępie swobodnym), 571
- random noise (szum losowy), 804
- random number generator (generator liczb losowych), 252
- RangeLAN, 678
- ransom note typography („żądanie okupu”), 1009
- rapid application development (szybkie tworzenie aplikacji), 804
- rapid prototyping (szybkie tworzenie prototypów), 804
- RapidCAD, 678
- RARP, 678
- RAS, 678
- raster, 678
- raster display (wyświetlacz rastrowy), 966
- raster image processor (procesor grafiki rastrowej), 632
- raster scan (odchylanie rastrowe), 535
- raster scan display (monitor rastrowy), 481
- rasterize (rasteryzować), 678
- Rational Apex, 679
- Rational Rose, 679
- raw (surowy), 784
- raw capacity (pojemność przed formatowaniem), 613
- raw data („surowe” dane), 784
- Raw Iron, 679
- ray tracing (śledzenie promienia wodzącego), 808
- RBHC, 679
- RBL, 679
- ROBC, 679
- RC2, 679
- RC4, 679
- RC5, 679
- RCA connector (RCA („cinch”) — złącze), 679
- RCS, 679
- Rdb, 679
- RDBMS, 679
- RDBMS (SZRBD), 804
- RDF, 679
- RDO, 679
- RDP, 679
- RDRAM, 679
- RDS, 680
- Reachout, 680
- read (odczyt), 536
- read channel (kanał odczytu), 352
- read cycle (cykl odczytu), 116
- read error (błąd odczytu), 62
- read notification (potwierdzenie przeczytania), 622
- read only (tylko do odczytu), 861
- read only memory (pamięć tylko-do-odczytu), 573
- read only rights (uprawnienie tylko-odczyt), 877
- read rights (uprawnienie odczytu), 877
- read the flaming manual, 680
- read/write (odczyt-zapis), 536
- read/write head (głowica odczytująco-zapisująca), 258
- read/write memory (pamięć typu odczyt-zapis), 573
- read/write rights (uprawnienie odczyt-zapis), 877
- reader (czytnik), 121
- readme file (plik readme), 600
- readout (wskaźnik cyfrowy), 957
- read-while-write (odczyt w trakcie zapisu), 536
- Real Audio, 680
- Real Mode (tryb rzeczywisty), 856
- Real Mode driver (sterownik trybu rzeczywistego), 775
- real storage (pamięć rzeczywista), 572
- Real Video, 680
- RealAudio, 680
- Realizer, 680
- RealMagic, 680
- RealMedia, 680
- RealPC, 680
- RealPlayer, 680
- realtime (czasu rzeczywistego), 118
- realtime audio (przesyłanie dźwięku w czasie rzeczywistym), 661
- realtime chat (rozmowa w czasie rzeczywistym), 694
- realtime clock (zegar czasu rzeczywistego), 992
- realtime compression (kompresja w czasie rzeczywistym), 381
- realtime conferencing (połączenie konferencyjne w czasie rzeczywistym), 617
- realtime credit card processing (przetwarzanie kart kredytowych w czasie rzeczywistym), 662
- realtime image (grafika czasu rzeczywistego), 262
- realtime information system (system informacyjny czasu rzeczywistego), 789
- realtime operating system (system operacyjny czasu rzeczywistego), 792
- realtime system (system czasu rzeczywistego), 788
- realtime video (video w czasie rzeczywistym), 917
- RealVideo, 680
- reasonable test (test zdroworozsądkowy), 840
- reboot (ponowny rozruch), 618
- receiver (odbiornik), 535
- recompile (rekompilować), 682
- record (rekord), 682
- record format (format rekordu), 240
- record head (głowica rejestrująca), 258
- record layout (układ rekordu), 866
- record locking (blokowanie rekordów), 61
- record mark (znacznik rekordu), 1002

- record number (numer rekordu), 526
- records management (zarządzanie aktami), 985
- recovery (odzyskiwanie), 538
- recruiter information (dane rekrutacyjne), 124
- rectifier (prostownik), 646
- recursion (rekurencja), 683
- recycle bin (kosz), 403
- recycling old computers (recykling starych komputerów), 680
- Red Book (Czerwona Księga), 119
- red green blue (czerwony-zielony-niebieski), 119
- Red Hat, 680
- redaction (redakcja), 680
- redirection (readresowanie), 680
- redirector (zwrotnica (readresator), 1006
- redlining (wyróżnianie zmian), 963
- redraw (przerysować), 659
- redundancy (nadmiar), 497
- redundancy check (kontrola nadmiarowa), 398
- redundant (nadmiarowy), 497
- Redwood, 680
- ReelMagic, 680
- reengineering (reinzynieria), 681
- reentrant code (kod wielobieżny), 373
- referential integrity (spójność odwołań), 762
- referrer (polecający), 615
- Reflection, 680
- reflection mapping (mapowanie odbić), 443
- reflective art (odblaskowy), 535
- reflective media (materiał odblaskowy), 449
- Reflective Memory, 681
- reflective spot (znak końca taśmy), 1002
- reflective VGA (odblaskowy ekran VGA), 535
- reflow (lutowanie rozplywowe), 429
- reformat (reformatowanie), 681
- refraction (załamanie), 982
- refractive index (współczynnik załamania), 958
- refresh (odświeżanie), 538
- refresh rate (częstotliwość odświeżania), 119
- REGEDIT.EXE, 681
- regenerator, 681
- ReGIS, 681
- register (rejestr), 681
- register level compatibility (zgodny na poziomie rejestrów), 995
- regression testing (testowanie regresyjne), 840
- reinstall (przeinstalowanie), 652
- reintermediation (powrót do roli pośrednika), 625
- related files (pliki powiązane), 602
- relational calculus (rachunek relacyjny), 675
- relational database (relacyjna baza danych), 683
- relational DBMS (relacyjny system SZBD), 683
- relational model (model relacyjny), 475
- relational operator (operator relacyjny), 548
- relational query (zapytanie relacyjne), 984
- relative address (adres względny), 23
- relative movement (przesunięcie względne), 660
- relative path (ścieżka względna), 808
- relative reference (odwołanie względne), 538
- relative URL (względny adres URL), 967
- relative vector (wektor względny), 914
- relay (przekaznik), 653
- Relay Gold, 683
- release (edycja), 205
- Reliable HTTP, 683
- Reliant, 683
- reload (ponowne ładowanie), 618
- relocatable code (kod relokowalny), 372
- Rem, 683
- remedial maintenance (konserwacja interwencyjna), 397
- remmed out („wyremować”), 963
- remote access (zdalny dostęp), 991
- remote access concentrator (koncentrator zdalnego dostępu), 395
- remote access router (router zdalnego dostępu), 691
- remote access server (serwer zdalnego dostępu), 724
- Remote Access Service (usługa zdalnego dostępu), 884
- remote access software (oprogramowanie zdalnego dostępu), 555
- remote batch (zdalne przetwarzanie wsadowe), 991
- remote boot (zdalny rozruch), 991
- remote bridge (zdalny most), 991
- remote call forwarding (zdalne przekazywanie wywołań), 990
- remote communications (zdalna komunikacja), 990
- remote console (zdalna konsola), 990
- remote control software (oprogramowanie zdalnego sterowania), 555
- Remote Desktop Protocol (protokół zdalnego pulpitu), 649
- remote echo (zdalne echo), 990
- remote emergency boot (zdalny rozruch awaryjny), 991
- Remote Imaging Protocol (protokół zdalnego przetwarzania obrazów), 649
- remote invocation (zdalne wywołanie), 991
- remote new system startup (zdalne uruchamianie nowego systemu), 991
- remote node (zdalny węzeł), 991
- remote procedure call (zdalne wywoływanie procedur), 991
- remote resource (zdalny zasób), 991
- remote sensing (pomiar zdalny), 617
- remote startup (zdalne uruchamianie), 991
- remote wake-up (zdalne uaktywnianie), 991
- remote-office router (router zdalny), 691
- removable disk (dysk wymienny), 197
- Renaissance CS, 683
- rendering, 683
- Renderman interface (interfejs Renderman), 306
- repeater (wzmacniacz), 967
- repetitive brain injury (uraz przeciążeniowy mózgu), 879
- repetitive strain injury (uraz przeciążeniowy mięśni), 879
- Replica, 684
- replication (replikacja), 684
- report (raport), 678
- report file (plik raportu), 600
- report format (format raportu), 240
- report program generator (generator programów raportowych), 253
- report writer (generator raportów), 253
- repository (repozytorium), 684
- reproducer (reproduktor), 684
- reprographics (reprografia), 684
- repurpose (przeformatowanie), 651
- Requester, 684
- resampling (ponowne próbkowanie), 618
- ResEdit, 684

- reserved word (słowo zarezerwowane), 751
- reset button (reset), 684
- resident module (moduł rezydentny), 480
- resident program (program rezydentny), 639
- resident protection (ochrona rezydentna), 534
- residential gateway (brama domowa), 65
- resistor (opornik), 550
- resolution (rozdzielczość), 692
- resolve (rozwiązywać), 701
- resolver (klient usługi nazw), 368
- resource (zasób), 989
- resource compiler (kompilator zasobów), 380
- resource discovery (rozpoznawanie zasobów), 695
- resource fork (blok zasobów), 60
- resource manager (menedżer zasobów), 455
- resource requirements (wymagane zasoby), 962
- response time (czas odpowiedzi), 118
- responsibility (odpowiedzialność), 537
- restart, 684
- restricted function (funkcja zastrzeżona), 246
- retrieve (pobrać), 608
- return (powrót), 625
- return key (klawisz Return), 367
- reusability (wieloużywalność), 920
- reverse bias (polaryzacja w kierunku zaporowym), 614
- reverse DNS (odwrocony system DNS), 538
- reverse engineer (inżynieria odwrotna), 316
- reverse link (łącze „w górę”), 432
- reverse polish notation (odwrotna notacja polska), 538
- reverse proxy cache (odwrotny bufor proxy), 538
- reverse video (negacja obrazu), 508
- rewritable (wielokrotnego zapisu), 919
- REXX, 684
- RF, 685
- RF modulation (modulacja RF), 479
- RF shielding (ekranowanie RF), 210
- RF/ID, 685
- RFC, 685
- RFI, 685
- RFID, 685
- RFP, 685
- RFS, 685
- RFT, 685
- RGB, 685
- RGB color (kolor RGB), 378
- RGB monitor (monitor RGB), 481
- Rhapsody, 685
- RHYTHM, 685
- RIAA, 685
- ribbon cable (kabel taśmowy), 350
- rich text (tekst wzbogacony), 829
- RichLink, 685
- Ricochet, 686
- RIFF, 686
- right click (prawe kliknięcie), 628
- right justify (dosunięcie do prawej), 171
- rightsizing (dobieranie właściwego rozmiaru), 143
- rigid disk (dysk sztywny), 195
- RIMM, 686
- ring (pierścień), 590
- ring network (sieć pierścieniowa), 730
- RIP, 686
- RISC, 686
- RISC System/6000, 686
- riser card (nadkarta), 497
- Rivest-Shamir-Adleman, 687
- RJ-11, 687
- RJ-21, 687
- RJ-45, 687
- RJ-48, 687
- RJE, 687
- RL, 687
- RLE, 687
- RLL, 687
- RLL interface (interfejs RLL), 306
- rlogin, 687
- RMA, 687
- RMI, 687
- RMI over IIOP (RMI przez IIOP), 687
- RMI/IIOP, 687
- RMON, 687
- RMON probe (sonda RMON), 757
- RMS, 688
- rn, 688
- RNI, 688
- RO, 688
- RO terminal (terminal odbiorczy), 835
- roaming (mobilność), 473
- RoboCAD, 688
- robot, 688
- robotics (robotyka), 689
- robust (solidny), 757
- Rocket eBook, 689
- rogue site (oszukańcza witryna WWW), 561
- ROLAP, 689
- roll in/roll out (sprowadzanie-odprowadzanie), 763
- rollback (wycofanie transakcji), 960
- rollover (najazd), 689
- ROM, 690
- ROM BIOS, 690
- ROM BIOS swapping (wymiana pamięci ROM BIOS), 962
- ROM card (karta pamięci ROM), 356
- ROM emulator (emulator pamięci ROM), 219
- ROMable (ROM-owalny), 690
- roman type (antykwa), 33
- root (korzeń), 402
- root directory (katalog główny), 360
- root domain (domena główna), 145
- root mean square (średnia kwadratowa), 808
- root server (serwer root), 723
- ROP, 690
- RosettaNet, 690
- rot13, 690
- rotating ad (reklama dynamiczna), 682
- rotational delay (opóźnienie rotacyjne), 550
- ROTFL, 690
- rotoscope (rotoskopia), 690
- round robin (karuzela), 358
- routable protocol (protokół routowalny), 648
- route dampening (tłumienie tras), 844
- route miles (długość sieci), 141
- route server (serwer tras), 724
- router, 690
- router cache (pamięć podręczna routera), 572
- router cluster (klaster ruterów), 363
- router droppings („zrzuty ruterów”), 1005
- router protocol (protokół routerów), 648
- router table (tablica routera), 816
- routine (procedura), 631
- routing (routing, wyznaczanie tras), 692
- Routing Information Protocol (protokół informowania o trasach), 647

- routing protocol (protokół routingu, protokół wyznaczania tras), 648
- routing switch (przełącznik routingu), 656
- routing table (tablica routingu), 816
- row (wiersz), 920
- RPC, 702
- RPG, 702
- RPGLE, 702
- rpm, 702
- RPN, 703
- RPQ, 703
- RRAS, 703
- RS/6000, 703
- RS-170, 703
- RS232, 703
- RS-232, 703
- RS-422, 703
- RS-423, 703
- RS-449, 703
- RS-485, 703
- RS-530, 703
- RSA, 704
- RSAC, 704
- RSCS, 704
- RSDL, 704
- rsh, 704
- RSI, 704
- RSTS/E, 704
- RSVP, 704
- RSX-11, 704
- RT, 704
- RT-11, 704
- RTC, 704
- RTC/BIOS fix, 704
- RTCP, 704
- RTF, 704
- RTFM, 704
- RTL, 705
- RTOS, 705
- RTP, 705
- RTS, 705
- RTSP, 705
- RTTI, 705
- RTUA, 705
- rt-VBR, 705
- RU, 705
- rubout key (klawisz usuwania), 367
- ruggedized PC (wstrząsoodporny komputer PC), 959
- rule-based expert system (regulowy system ekspertowy), 681
- rules (reguły), 681
- rules based (regulowy), 681
- Rumbaugh, 705
- run (uruchomienie), 879
- run around (oblewanie), 531
- run length limited (ograniczona długość serii), 540
- run native (uruchomienie w trybie macierzystym), 879
- run on top of (wykorzystywać program), 961
- run time (czas wykonania), 118
- run under (pracować pod kontrolą), 628
- runt („reszta”), 684
- runtime (wykonawczy), 961
- runtime version (wersja wykonawcza), 914
- RUP, 705
- RVP, 705
- RWIN, 706
- RX, 706
- RXD, 706
- S interface (S — interfejs), 707
- S.M.A.R.T., 707
- S/360, 707
- S/370, 707
- S/390, 707
- S/3x, 707
- S/key, 736
- S/MIME, 753
- S/PDIF, 760
- S/PDIF port (port S/PDIF), 619
- S-100 bus, 707
- S3, 707
- S3 chip (S3 — akcelerator), 707
- SAA, 707
- sabermetrician, 707
- SACD, 707
- SAD, 707
- Safe Mode (tryb awaryjny), 855
- Safe-Tcl, 707
- sag (SAG, załamanie napięcia), 707
- SAGE, 707
- salaries (płace), 603
- salary survey (badania wynagrodzeń), 47
- SAM, 707
- Samba, 707
- Samna, 708
- sample size (rozmiar próbki), 693
- sampling (próbkiwanie), 649
- sampling rate (częstotliwość próbkowania), 119
- samurai (samuraj), 708
- SAN, 708
- Sand Hill Road, 709
- sandbox (piaskownica), 589
- sans-serif (bezszerifowy), 55
- Santa Cruz Operation, 709
- SAP, 709
- SAPI, 709
- SAR, 709
- SAS, 709
- SAS System, 709
- SASI, 710
- SATAN, 710
- satcom, 710
- satellite (satelita), 710
- satellite channel (kanał satelitarny), 352
- satellite computer (komputer satelitarny), 390
- satellite link (łącze satelitarne), 432
- satellite modem (modem satelitarny), 478
- satellite radio (radio satelitarne), 675
- saturation (nasycenie), 503
- save (zapisać), 983
- Save As (Zapisz jako), 983
- Save command (Zapisz — polecenie), 983
- SAX, 710
- Sbus, 710
- SC connector (złącze SC), 998
- SCA, 710
- SCADA, 710
- SCAI, 710
- scalability (skalowalność), 733
- scalable (skalowalny), 733
- scalable font (czcionka skalowalna), 119
- scalar (skalar), 733
- scalar processor (procesor skalarny), 632
- scalar variable (zmienna skalarna), 1001
- scale (skalować), 733
- scaler, 711
- scaling (skalowanie), 733
- SCAM, 711
- scan (skanować), 736
- scan converter (konwerter skanujący), 401
- scan head (głowica skanująca), 258
- scan line (linia skanowania), 419
- scan rate (szybkość skanowania), 804

- scan technology (skanowanie układów scalonych), 736
- ScanDisk, 711
- ScanJet, 711
- scanner (skaner), 733
- scanning device (urządzenie skanujące), 882
- SCART connector (złącze SCART), 998
- scatter diagram (diagram punktowy), 134
- scatter plot (wykres punktowy), 961
- scatter read (odczyt rozrzucony), 536
- SCbus, 711
- S-CDMA, 711
- scene description language (język opisu sceny), 343
- SCERT, 711
- scheduler (zarządca procesów/wątków/zadań), 985
- schema (schemat), 711
- Scheme, 711
- Schottky, 711
- SCI, 712
- scientific computer (komputer naukowy), 386
- scientific language (język naukowy), 343
- scientific notation (notacja naukowa), 523
- scientific visualization (wizualizacja naukowa), 950
- SCL, 712
- SCM, 712
- SCM file (plik SCM), 600
- SCMS, 712
- SCO, 712
- SCO Merge, 712
- SCO MPX, 712
- SCO Open Desktop, 712
- SCO OpenServer, 712
- SCO SMP, 712
- SCO UNIX, 712
- SCO UnixWare, 712
- SCO UnixWare 7, 712
- SCO Wabi, 712
- SCO XENIX, 712
- scope (zakres), 981
- SCP, 712
- scramble (mieszać), 465
- scrambler (szyfrator), 805
- scrambling, 713
- ScramDisk, 713
- Scrapbook, 713
- scratch disk (dysk tymczasowy), 196
- scratch tape (taśma robocza), 822
- scratchpad (pamięć notatnikowa), 571
- screen (ekran), 210
- screen angle (kąt rastra), 361
- screen capture (przechwytywanie ekranu), 650
- screen dump (zrzut ekranu), 1005
- screen font (czcionka ekranowa), 118
- screen frequency (gęstość rastra), 254
- screen grabber (program do przechwytywania ekranu), 637
- screen grid (siatka ekranująca), 728
- screen modes (tryby pracy ekranu), 858
- screen name (nazwa ekranowa), 505
- screen overlay (nakładka ekranu), 499
- screen reader (czytnik ekranu), 121
- screen resolution (rozdzielczość ekranu), 692
- screen saver (wygaszacz ekranu), 961
- ScreenCam, 713
- scriptlet (skrypcik), 738
- script (skrypt), 738
- script error (błąd skryptu), 63
- script kiddie (skryptowy bobas), 739
- script language (język skryptów), 344
- ScriptActive, 713
- Script-Fu, 713
- scripting host (host skryptów), 279
- scripting language (język skryptowy), 344
- scriptlet (skryptlet), 739
- ScriptX, 713
- scroll (przewijać), 664
- scroll arrow (strzałka przewijania), 781
- scroll back buffer (bufor przewijania wstecz), 68
- scroll bar (pasek przewijania), 577
- Scroll Lock, 713
- scroll mouse (mysz z kółkiem), 495
- scrollable (przewijalny), 664
- scrollable field (pole przewijalne), 615
- scrollable window (okno przewijalne), 541
- scrub, 713
- scrubbing, 713
- SCSA, 713
- SCSI, 713
- SCSI asynchronous mode (tryb asynchroniczny SCSI), 855
- SCSI chain (łańcuch SCSI), 431
- SCSI controller (kontroler SCSI), 399
- SCSI host adapter (adapter SCSI), 21
- SCSI switch (przełącznik SCSI), 656
- SCSI synchronous mode (tryb synchroniczny SCSI), 856
- SCSI termination (terminator SCSI), 836
- scuzzy, 715
- SD, 715
- SD Card, 715
- S-DARS, 715
- SDBN, 715
- SDDS, 715
- SDF, 715
- SDH, 715
- SDI, 715
- SDI/O Card, 715
- S-DIMM, 715
- SDIP, 715
- SDK, 715
- SDL, 715
- SDLC, 716
- SDMA, 716
- SDMI, 716
- SDP, 716
- SDRAM, 716
- SDSL, 716
- SDTV, 716
- SDX, 716
- SE, 716
- Seagate, 716
- SEALink, 716
- seamless integration (bezszerwowa integracja), 55
- search (wyszukiwanie), 964
- search and replace (wyszukiwanie i zastępowanie), 965
- search box (pole wyszukiwania), 615
- search engine (aparat wyszukiwania), 34
- search engine optimization (optymalizacja aparatu wyszukiwania), 556
- search key (klucz wyszukiwania), 370
- search path (ścieżka wyszukiwania), 808
- search scope (zakres wyszukiwania), 981
- search sites (wyszukiwarki), 965
- searchable database (przeszukiwalna baza danych), 661
- seat (stanowisko), 772
- Sebring ring (pierścien Sebringa), 590
- SEC, 716
- SECAM, 717
- SECC, 717
- second system syndrome (syndrom drugiego systemu), 786

- secondary cache (pamięć drugiego poziomu), 570
- secondary channel (kanał pomocniczy), 352
- secondary index (indeks pomocniczy), 298
- secondary storage (pamięć pomocnicza), 572
- second-generation computer (komputer drugiej generacji), 384
- second-level cache (pamięć podręczna drugiego poziomu), 572
- secret key cryptography (kryptografia klucza tajnego), 405
- SECS/GEM, 717
- sector (sektor), 718
- sector interleave (przeplot sektorów), 659
- sector map (mapa sektorów), 443
- sector sparing (wykorzystanie sektorów zapasowych), 961
- sector tandem (tandem sektora), 818
- secure server (bezpieczny serwer), 53
- secure site (bezpieczna witryna WWW), 53
- secure transaction (bezpieczna transakcja), 53
- secure Web protocol (bezpieczny protokół WWW), 53
- secure Web server (bezpieczny serwer WWW), 53
- SecurID card (SecurID), 717
- security (zabezpieczenia), 980
- security audit (inspekcja zabezpieczeń), 301
- security card (karta dostępową), 354
- security ID, 717
- security kernel (jądro zabezpieczeń), 339
- security levels (poziomy zabezpieczeń), 626
- security protocol (protokół zabezpieczeń), 649
- security scan (skanowanie zabezpieczeń), 736
- sed, 717
- seed (ziarno), 995
- seek (pozycjonować), 626
- seek time (czas wyszukiwania), 118
- seeleek, 717
- segment, 717
- segment register (rejestr segmentu), 682
- segmented address space (segmentowana przestrzeń adresowa), 717
- segmented network (segmentacja sieci), 717
- SEI, 717
- SeI, 718
- Select All (Zaznacz wszystko), 990
- selection sort (sortowanie przez wybór), 758
- selective calling (wywoływanie selektywne), 967
- selector channel (kanał selektorowy), 352
- Selectric typewriter (maszyna do pisania Selectric), 446
- self-clocking (autozegar), 45
- self-documenting code (zrozumiały kod), 1004
- self-healing network (samouzdrawiająca się sieć), 708
- self-subscribing (subskrybowanie dobrowolne), 781
- semantic error (błąd semantyczny), 63
- semantic gap (luka semantyczna), 428
- semantic processor (procesor semantyczny), 632
- semantics (semantyka), 718
- semaphore (semafor), 718
- semiconductor (półprzewodnik), 627
- semiconductor device (element półprzewodnikowy), 215
- semiconductor IP (IP układu), 318
- semiconductor laser (laser półprzewodnikowy), 412
- sendmail, 718
- sensor (czujnik), 121
- SEPP, 719
- sequence check (sprawdzenie kolejności), 763
- Sequenced Packet Exchange (sekwencyjna wymiana pakietów), 718
- sequencer (sekwenser), 718
- Sequent, 719
- sequential (sekwencyjny), 718
- sequential access method (metoda dostępu sekwencyjnego), 457
- sequential access storage device (urządzenie o dostępie sekwencyjnym), 881
- sequential scan (skanowanie sekwencyjne), 736
- serial (szeregowy), 802
- serial async card (karta asynchronicznej komunikacji szeregowej), 353
- serial bus (magistrala szeregową), 438
- serial computer (komputer szeregowy), 391
- serial dot matrix printer (szeregową drukarką mozaikową), 802
- Serial Infrared (szeregowe łącze komunikacji w podczerwieni), 802
- serial interface (interfejs szeregowy), 307
- Serial Line IP (IP na łączu szeregowym), 317
- serial matrix printer (drukarka szeregową mozaikową), 179
- serial mouse (mysz szeregową), 495
- serial number (numer seryjny), 526
- serial port (port szeregowy), 619
- serial printer (drukarka szeregową), 179
- Serial SCSI (szeregowy interfejs SCSI), 802
- serial transmission (transmisja szeregową), 848
- serialize (serializować), 719
- Series 1900, 719
- Series 2900, 719
- Series 39, 719
- series mode surge suppression (szeregowe eliminowanie skoków napięcia), 802
- Series/1, 719
- serif (szeryf), 803
- serpentine recording (nagrywanie wężykowate), 498
- server (serwer), 719
- server appliance (urządzenie serwerowe), 881
- server application (aplikacja serwerowa), 34
- server based (serwerowy), 724
- server based rules (reguły serwerowe), 681
- server farm (zespół serwerów), 992
- server program (program serwera), 639
- server software (oprogramowanie serwerowe), 554
- server-based computing (przetwarzanie serwerowe), 663
- ServerBench, 719
- server-centric („przeznaczony dla serwera”), 664
- ServerNet, 719
- servers (serwery), 724
- server-side (strony serwera), 778
- server-side include (dołączanie dokumentów po stronie serwera), 144
- server-side script (skrypt strony serwera), 739
- service (usługa), 883
- service bureau (biuro usług), 59
- service discovery (wykrywanie usług), 961

- service engineer (serwisant), 724
service level agreement (umowa o poziomie usług), 873
service level management system (system zarządzania poziomem usług), 794
service pack (pakiet serwisowy), 567
Service Provider (SP), 759
service provider (usługodawca), 885
Service Provider Interface (interfejs usługodawcy), 307
service-aware switch (przełącznik z rozpoznawaniem usług), 658
servlet (serwlet), 724
servo (serwomechanizm), 725
session (sesja), 725
session layer (warstwa sesji), 908
SET, 725
set theory (teoria zbiorów), 834
SETI, 725
SETL, 725
settlement rate (opłata likwidacyjna), 550
set-top box (dekoder), 132
setup, 725
setup memory (pamięć konfiguracyjna), 571
setup program (program Setup), 640
setup string (ciąg konfiguracyjny), 88
SETUP.INF, 725
seven dwarfs (siedmiu krasnoludków), 731
seven-segment display (wyświetlacz siedmiosegmentowy), 966
seven-segment display (wyświetlacz siedmiosegmentowy), 966
seven-segment display (wyświetlacz siedmiosegmentowy), 966
SEX/GEM, 725
SGI, 725
SGML, 726
SGRAM, 726
sh, 726
SHA-1, 726
shading (cieniowanie), 89
shadow mask (maska kineskopu), 445
shadow RAM (powielenie w pamięci RAM), 624
shaped CD (profilowy dysk CD), 636
share (udział), 865
share name (nazwa udziału), 506
SHARE.EXE, 726
shared DASD (współużytkowany system DASD), 958
shared Ethernet (Ethernet ze współużytkowaniem), 224
shared logic (wspólna logika), 957
shared media LAN (sieć LAN ze współużytkowaniem nośnika), 730
shared memory (pamięć współużytkowana), 573
shared resource (współużytkowany zasób), 958
shared slot (gniazdo uniwersalne), 259
share-level security (zabezpieczenia na poziomie udziałów), 980
shareware, 726
Sharing Violation (naruszenie zasad współużytkowania), 502
Shark disk, 726
sheet feeder (podajnik arkuszowy), 609
sheet-fed scanner (skaner arkuszowy), 735
shelfware („półkownik”), 626
shell (powłoka), 625
shell account (konto shellowe), 398
shell out (wyjście do powłoki), 961
shell script (skrypt powłoki), 739
Sherlock, 727
shielded pair (skrętka ekranowana), 738
shift register (rejestr przesuwany), 682
Shiva, 727
Shlaer-Mellor, 727
Shockmachine, 727
Shockwave, 727
shopping bot (robot do zakupów), 689
shopping cart (koszyk), 403
short, 727
short card (krótka karta rozszerzeń), 405
short haul (krótki zasięg), 405
short messaging (krótka wiadomość tekstowa), 405
shortcut (skrót), 738
shortcut key (klawisz skrótu), 367
shortcuts (skrót), 738
shorthand (stenografia), 773
short-haul modem (modem krótkiego zasięgu), 477
shout (krzyczeć), 407
shovelware (oprogramowanie ładowane szuflą), 553
shows (pokazy), 613
Shrink DIP, 727
SHS virus (wirus SHS), 949
SHTML, 727
SHTTP, 727
shunt (bocznikować), 63
shut down (zamknąć system), 982
SI, 727
SID, 728
sideband (wstęga boczna), 958
SideBar, 728
Sidekick, 728
sidetone (efekt lokalny), 208
SIDF, 728
Siemens, 731
Siemens Computer, 731
Siemens Nixdorf, 731
SIG, 731
SIGCAT, 731
SiGe, 731
SIGGRAPH, 731
sign off, 731
sign on, 731
signal (sygnał), 785
signal converter (konwerter sygnału), 401
signal path (ścieżka sygnału), 807
signal processing (przetwarzanie sygnału), 663
signal to noise ratio (względny wskaźnik szumów), 967
signaling (sygnalizacja), 785
signaling in/out-of-band (sygnalizacja wewnątrz- i pozapasmowa), 785
signaling point (punkt sygnalizacyjny), 667
signature (arkusz drukarski), 37
signature (sygnatura), 785
signature file (plik podpisu), 600
signed document (podpisany dokument), 611
significant digits (liczby znaczące), 418
SIIA, 731
silence suppression (eliminowanie ciszy), 216
silica (krzemionka), 406
silica gel (silikażel, żel krzemionkowy), 731
silicon (krzem), 406
Silicon Alley (Krzemowa Aleja), 406
silicon compiler (kompilator krzemowy), 379
silicon dioxide (dwutlenek krzemu), 191
silicon disk (dysk krzemowy), 193
Silicon Forest (Krzemowy Las), 407
silicon foundry (krzemowa odlewnia), 406
silicon germanium (germanek krzemu), 254
Silicon Glen (Krzemowy Jar), 407

- Silicon Graphics, 731
 silicon nitride (azotek krzemu), 46
 silicon on insulator (krzem na izolatorze), 406
 silicon on sapphire (krzem na szafirze), 406
 Silicon Prairie (Krzemowa Preria), 407
 Silicon Valley (Krzemowa Dolina), 406
 SiLK, 731
 SilkRoad, 731
 SIM, 732
 SimCity 2000, 732
 SIMD, 732
 SIMM, 732
 SIMM converter (konwerter modułów SIMM), 400
 SIMOX, 732
 Simple Mail Interface (prosty interfejs pocztowy), 646
 Simple Mail Transfer Protocol (prosty protokół przesyłania poczty), 646
 Simple Network Managment Protocol (prosty protokół zarządzania siecią), 646
 Simply Interactive PC, 732
 SIMSCRIPT, 732
 SIMULA, 732
 simulation (symulacja), 786
 simultaneous voice and data (jednoczesne przesyłanie głosu i danych), 339
 sine (sinus), 732
 sine wave (fala sinusoidalna), 230
 single board computer (komputer jednopłytkowy), 384
 single density disk (dysk o pojedynczej gęstości zapisu), 195
 Single Document Interface (interfejs jednodokumentowy), 306
 single inheritance (jedenodziedziczenie), 339
 single in-line memory module (jednorzędowy moduł pamięci), 340
 single in-line package (obudowa jednorzędowa), 532
 single point of failure (pojedynczy punkt awaryjny), 613
 single precision (pojedyncza precyzja), 613
 single quotes (pojedynczy cudzysłów), 613
 single session (jednosesyjny), 340
 single sided disk (dysk jednostronny), 193
 single sign-on (jednokrotne logowanie), 340
 single threading (jednowątkowość), 340
 Single UNIX Specification, 732
 single-ended configuration (konfiguracja asymetryczna), 396
 single-hub cartridge (kaseta jednoszpulowa), 358
 singlemode fiber (włókno światłowodowe jednomodowe), 952
 single-mode fiber (włókno jednomodowe), 951
 single-system image (wrażenie jednolitego systemu), 956
 sink (ujście), 865
 SIP, 732
 SIPC, 733
 SIPP, 733
 SIR, 733
 SISD, 733
 SIT file (plik SIT), 600
 site license (licencja lokacji), 417
 site management (zarządzanie ośrodkiem), 986
 site map (mapa witryny), 443
 SiteMill, 733
 Sito Erastotenesa, 733
 six degrees of freedom (sześć stopni swobody), 803
 SIXEL, 733
 skew (pochylenie), 608
 skin (skóra), 738
 skin effect (naskórkowość), 503
 Skinny DIP, 737
 sky wave (fala przestrzenna), 230
 SkyTel, 739
 SL Enhanced, 739
 SLA, 739
 slamming, 740
 slashdot effect (efekt Slashdota), 208
 slate PC („gliniany” PC), 256
 slave (podległy), 610
 slave tube (lampa podległa), 409
 SLC, 740
 SLDRAM, 740
 SLED, 740
 Sledgehammer, 740
 sleep (uśpienie), 886
 slew rate (szybkość narastania napięcia), 804
 slice and dice (przekroje i rzuty), 653
 slick, 740
 slide adapter (adapter slajdów), 21
 slide scanner (skaner do slajdów), 735
 slider (suwak), 784
 slideware („oprogramowanie slajdowe”), 554
 sliding window (okno przesuwne), 541
 slime (muł), 493
 SLIP, 740
 SLM, 740
 slot (gniazdo, szczelina, przedział), 259
 Slot 1, 740
 Slot 2, 740
 Slot A, 740
 slot loading (ładowanie szczelinowe), 431
 slot mask (maska szczelinowa), 445
 slot pitch (roztaw szczelin), 695
 slow scan TV (mała częstotliwość klatek), 441
 slow scan TV (mała częstotliwość ramki), 441
 slug (wiersz linotypowy), 920
 SMA, 751
 SMA connector (złącze SMA), 998
 small outline gull-wing (łamany o małej ramce), 431
 small outline IC (układ scalony o małej ramce), 870
 small outline J-lead (o małej ramce z wyprowadzeniami „J”), 529
 Smalltalk, 751
 Smalltalk/V, 752
 SMART, 752
 smart apostrophes (apostrofy drukarskie), 35
 smart appliance (urządzenie inteligentne), 881
 smart book (książka inteligentna), 407
 smart browser (inteligentna przeglądarka), 303
 smart browsing (inteligentne przeglądanie), 303
 smart cable (przewód inteligentny), 664
 smart car (inteligentny samochód), 304
 smart card (karta inteligentna), 355
 SMART drive (napęd SMART), 501
 smart house (inteligentny dom), 303
 smart install program (inteligentny program instalacyjny), 304
 Smart Media, 752
 smart network (sieć inteligentna), 729
 smart pager (inteligentny pager), 304
 smart phone (inteligentny telefon), 304

- smart picture frame (inteligentna rama obrazu), 303
- smart quotes (cudzysłowy drukarskie), 109
- Smart Sockets, 752
- Smart Start, 752
- Smart Tags, 752
- smart terminal (inteligentny terminal), 304
- Smart Warehouse, 752
- SmartBase, 752
- Smartcom, 752
- Smartdrive, 752
- SmartFilter, 752
- SmartMart, 752
- SmartMedia, 752
- SmartMode, 752
- SmartNIC, 752
- SmartServer, 752
- SmartSockets, 752
- smartstamps (inteligentne znaczki), 303
- SmartSuite, 752
- Smarty, 752
- SMB, 753
- SMBus, 753
- SMD, 753
- SMDS, 753
- SME, 753
- SMF, 753
- SMI, 753
- SMIL, 753
- smile (uśmiech), 886
- SMM, 753
- smoke test (test dymowy), 839
- smoothed data (dane wygładzone), 125
- smoothing circuit (obwód wygładzający), 533
- SMP, 753
- SMPTE, 754
- SMR, 754
- SMRAM, 754
- SMS, 754
- SMS Installer, 754
- SMT, 754
- SMTP, 754
- smurf attack (atak smurfów), 40
- SNA, 754
- SNA Over Async (SNA na łączu asynchronicznym), 755
- SNA-A, 755
- SNADS, 755
- snail mail (poczta ślimacza), 609
- Snap Server, 755
- snap to (przyciąganie), 665
- Snap! Server, 755
- snap-in (przystawka), 665
- snapshot (migawka), 465
- snapshot dump (zrzut migawkowy), 1005
- snapshot program (generator zrzutów pamięci), 253
- SNARC, 755
- SND file (plik SND), 600
- sneakernet (sieć piesza), 730
- sneezer (kichacz), 361
- sneezing (kichanie), 361
- SNIA, 755
- sniffer (szperacz), 804
- snippet, 755
- SNMP, 755
- SNOBOL, 755
- snow (śnieżenie), 808
- snowflake structure („płatki śniegu”), 604
- SNR, 756
- SOAP, 756
- SoC, 756
- social engineer (socjotechnik), 756
- Society for Information Display, 756
- Society for Information Management, 756
- Society for Motion Picture and TV Engineers, 756
- socket (gniazdo), 259
- Socket 370, 756
- Socket 7, 756
- Socket 8, 756
- socket flash (gniazdowa pamięć Flash), 259
- socket mount (montaż gniazdowy), 482
- socket services (usługi gniazd), 885
- socketed (montowanie w podstawce), 482
- SOCKS, 756
- SOCKS server (serwer SOCKS), 723
- SODIMM, 756
- SO-DIMM, 756
- soft, 756
- soft copy (wersja elektroniczna), 914
- soft error (błąd miękkiej), 62
- soft font (czcionka ładowalna), 118
- soft handoff (miękkie przekazywanie wywołań), 465
- soft hyphen (miękki łącznik), 465
- soft key (klawisz programowy), 367
- soft launch (uruchamianie programowe (wieloletapowe), 879
- soft macro, 756
- soft modem (modem programowy), 478
- soft patch (pro wizoryczny program korygujący), 649
- soft return (miękki powrót karetki, miękki podział wiersza), 465
- soft sector (miękki podział na sektory), 465
- SOFTBANK COMDEX, 756
- SoftPC, 756
- Softstrip, 756
- softswitch (przełącznik programowalny), 656
- Soft-Switch, 756
- software (oprogramowanie), 550
- software bug (defekt oprogramowania), 131
- software bus (magistrala programowa), 438
- Software Carousel, 756
- software codec (kodek programowy), 373
- software companies (firmy produkujące oprogramowanie), 237
- software configuration management (zarządzanie konfiguracją oprogramowania), 986
- software distribution program (program dystrybucyjny), 638
- software engineer (inżynier oprogramowania), 316
- software engineering (inżynieria oprogramowania), 316
- Software Engineering Institute, 756
- software house (producent oprogramowania), 635
- software IC („programowy układ scalony”), 644
- software interrupt (przerwanie programowe), 659
- Software Maintenance Association, 756
- software metering (zliczanie oprogramowania), 996
- software metrics (miary oprogramowania), 459
- software package (pakiet oprogramowania), 567
- software piracy (piractwo), 594
- software programmer (projektant oprogramowania), 645
- software protection (ochrona oprogramowania), 534
- software publisher (wydawca oprogramowania), 960

- Software Publishers Association, 756
 software reuse (wielokrotne użycieoprogramowania), 919
 software RIP (programowy procesor RIP), 644
 software stack (stos programowy), 775
 software tool (narzędzie programistyczne), 503
 software validation (sprawdzanie zgodności funkcjonalnej), 763
 software vendors (producenci oprogramowania), 633
 SoftWindows, 756
 SOG, 756
 SOHO, 756
 SOI, 757
 SOIC, 757
 SoIP, 757
 SOJ, 757
 Solaris, 757
 solder (lut), 429
 solder ball (kulka lutu), 407
 solder mask (maska lutownicza), 445
 soldered (lutowany), 429
 solenoid, 757
 solid ink printer (drukarka stałootramentowa), 178
 solid logic (logika monolityczna), 424
 solid modeling (modelowanie bryłowe), 475
 solid state (monolityczny), 482
 solid state disk (dysk monolityczny), 195
 solid state laser (laser monolityczny), 412
 solid state memory (pamięć monolityczna), 571
 solid state relay (przełącznik monolityczny), 653
 soliton, 757
 solutions (rozwiązania), 701
 solver (mechanizm rozwiązywania), 453
 SOM, 757
 SONET, 757
 SONET ring (pierścień SONET), 590
 SONICblue, 758
 SOP, 758
 Sophos, 758
 sort (sortowanie), 758
 sort field (pole sortowania), 615
 sort key (klucz sortowania), 370
 sortation (sortacja), 758
 sorter, 758
 SOS, 759
 SOT, 759
 sound bandwidth (pasmo dźwiękowe), 578
 Sound Blaster, 759
 sound board (adapter dźwięku), 20
 sound card (karta dźwiękowa), 354
 source (źródło), 1007
 source code (kod źródłowy), 373
 source code compatible (zgodny na poziomie kodu źródłowego), 994
 source code management (zarządzanie kodem źródłowym), 985
 source computer (komputer źródłowy), 391
 source data (dane źródłowe), 125
 source data acquisition (pozyskiwanie danych źródłowych), 626
 source data capture (zbieranie danych źródłowych), 990
 source directory (katalog źródłowy), 360
 source disk (dysk źródłowy), 197
 source document (dokument źródłowy), 144
 source drive (napęd źródłowy), 501
 Source Edp, 759
 source language (język źródłowy), 345
 source program (program źródłowy), 640
 source route bridging (mostkowanie trasy źródłowej), 484
 source statement (instrukcja źródłowa), 302
 Southbridge (mostek południowy), 484
 SOX, 759
 SP2, 759
 SPA, 759
 space (spacja), 759
 space/time (rozmiar/czas), 693
 spam (spamować), 760
 spam relay (transzycowanie spamu), 849
 spamdexing (spamdeksowanie), 759
 spamming (spamowanie), 760
 SPARC, 760
 SparQ disk (SparQ), 760
 spatial data (dane przestrzenne), 124
 spatial light modulator (przestrzenny modulator światła), 660
 spatial resolution (rozdzielczość przestrzenna), 693
 spatially immersive display (zanurzenie przestrzenne), 982
 spawn (rozmnożyć proces), 694
 SPD, 760
 SPDIF, 760
 speaker recognition (identyfikacja głosowa), 292
 spec, 760
 Spec 1170, 760
 SPEC CPU92, 760
 SPEC CPU95, 760
 SPEC SFS 1, 760
 spec sheet (dane techniczne), 125
 SPECfp, 760
 special character (znak specjalny), 1003
 specialized mobile radio (specjalne radio przenośne), 760
 special-purpose computer (komputer specjalizowany), 391
 special-purpose language (język specjalizowany), 344
 specification (specyfikacja), 761
 SPECint, 760
 SPECmark, 760
 specs, 760
 Spectra, 760
 Spectra 70, 761
 spectral bands (pasma widma), 578
 spectral color (barwa widmowa), 49
 spectral response (wrażliwość widmowa), 956
 spectral width (szerokość widma), 802
 spectroscopy (spektroskopia), 761
 spectrum (widmo), 917
 SPECweb96, 761
 SPECweb97, 761
 speech codec (kodek mowy), 373
 speech compression (kompresja mowy), 381
 speech recognition (rozpoznawanie mowy), 694
 speech synthesis (synteza mowy), 787
 speed buffering (buforowanie szybkości), 69
 Speed Doubler, 761
 speed of electricity/light (szybkość fal elektromagnetycznych/światła), 804
 SPEEDE, 761
 speedif port, 761
 Speedo, 761
 Speedware, 761
 spell checker (korektor pisowni), 402
 Sperry, 762
 SPGA, 762
 spherization (sferyzacja), 725
 SPI, 762

- SPICE, 762
 SPID, 762
 spider (pająk), 566
 spike (impuls szpilkowy), 297
 spindle (trzcina), 858
 SpinRite, 762
 Spitfire, 762
 SPL, 762
 splash screen (winieta programu), 942
 splay tree (drzewo Splay), 182
 SPLD, 762
 splice (sklejka), 737
 spline (splajn), 762
 split screen (podział ekranu), 613
 Splitterless ADSL, 762
 spoof (podrabiać), 611
 spoofing (złudzenie), 1005
 spoofing your technical friend (zartowanie z komputerowców), 1009
 spool (kolejka we-wy), 377
 spooling, 762
 spot color (kolor dodatkowy), 377
 SPP, 763
 spread spectrum (spektrum rozrzutu), 761
 Spreadsheet Connector, 763
 sprite (sprajt), 763
 SPS, 763
 SPSS, 764
 spt, 764
 SPUFI, 764
 sputtering (napylenie katodowe), 502
 SPX, 764
 spyware (oprogramowanie szpiegujące), 554
 SQFP, 764
 SQL, 764
 SQL engine („silnik” SQL), 732
 SQL Forms, 764
 SQL precompiler (prekompilator SQL), 629
 SQL Server, 764
 SQL Windows, 764
 SQL*Forms, 764
 SQL/DS, 764
 SQLBase Server, 764
 SQLJ, 764
 SQLWindows, 764
 SQR, 764
 square wave (fala prostokątna), 230
 SQUID, 764
 SRAM, 764
 S-RAM, 764
 SRAPI, 764
 SRB, 764
 SRI, 764
 SRPI, 765
 SRSC, 765
 SRT, 765
 SS/DD, 766
 SS7, 765
 SSA, 766
 SSAD, 766
 SSADM, 766
 SSCP, 766
 SSD, 766
 SSE, 766
 SSE2, 766
 SSFDC, 766
 SSI, 766
 SSJS, 766
 SSL, 766
 SSP, 766
 ST, 767
 ST connector (złącze ST), 999
 ST412, 767
 ST506, 767
 ST506 RLL, 767
 stack (stos), 775
 stack dump (zrzut stosu), 1005
 stack fault (błąd stosu), 63
 stack overflow (przepełnienie stosu), 658
 stack pointer (wskaźnik stosu), 957
 stack underflow (niedopełnienie stosu), 516
 stackable hub (koncentrator wieżowy), 394
 stacker (układarka), 870
 stacks, 768
 stackware (talia), 817
 staging server (serwer próbny), 723
 STAIRS, 768
 stair-stepping („schodki”), 711
 Stamps.com, 768
 stand-alone PC (samodzielny komputer PC), 708
 standard (norma), 520
 standard cell (komórka standardowa), 378
 standard data format (standardowy format danych), 769
 standard deviation (odchylenie standardowe), 535
 standard input (wejście standardowe), 913
 standard mapping (odzworowanie standardowe), 538
 standard memory (pamięć standardowa), 572
 Standard Messaging Format (standardowy format wymiany komunikatów), 769
 Standard Mode (tryb standardowy), 856
 standard output (wyjście standardowe), 961
 standards (standardy), 771
 standards — character codes (standardy — kody znakowe), 769
 standards — communications & networking (standardy — komunikacja i sieci), 770
 standards — DBMSs (standardy — SZBD), 771
 standards — file management systems (standardy — systemy zarządzania plikami), 771
 standards — graphics systems (standardy — systemy graficzne), 770
 standards — hardware interfaces (standardy — interfejsy sprzętowe), 769
 standards — Internet (standardy — internet), 769
 standards — machine languages (standardy — języki maszynowe), 771
 standards — operating systems (standardy — systemy operacyjne), 770
 standards — programming languages (standardy — języki programowania), 769
 standards — storage media (standardy — nośniki pamięci masowej), 770
 standards — text systems (standardy — systemy przetwarzania tekstu), 770
 standby power system (system zasilania rezerwowego), 795
 Star, 772
 star configuration (konfiguracja gwiazdy), 396
 star network (sieć o topologii gwiazdy), 730
 Star Office, 772
 Star Portal, 772
 star query (zapytanie gwiazdowe), 984
 star schema (schemat gwiazdowy), 711
 star topology (topologia gwiazdy), 845
 StarFlashpoint, 772
 Starfire, 772
 Starlan, 772
 StarOffice, 772
 StarPortal, 772

- start bit (bit startowy), 59
- Start menu (menu Start), 456
- start/stop transmission (transmisja start-stopowa), 848
- StartUp folder (folder Autostart), 239
- startup routine (procedura uruchomieniowa), 631
- STARTUP.CMD, 772
- stat mux, 772
- state (stan), 768
- stateful inspection (inspekcja stanowa), 301
- stateless (bezstanowy), 54
- statement (instrukcja), 301
- state-of-the-art (state of the art), 773
- static (statyczny), 773
- static ad (reklama statyczna), 682
- static binding (wiązanie statyczne), 916
- static column memory (statyczna pamięć kolumnowa), 773
- static electricity (elektryczność statyczna), 214
- static HTML (statyczny kod HTML), 773
- static IP address (statyczny adres IP), 773
- static RAM (statyczna pamięć RAM), 773
- static routing (routing statyczny), 691
- static SQL (statyczny kod SQL), 773
- static typing (statyczne deklaracje typu), 773
- station (stacja), 767
- stationery (papeteria), 574
- statistical multiplexor (multiplexer statystyczny), 492
- status line (wiersz stanu), 920
- STD bus (magistrala STD), 438
- stdin, 773
- STDM, 773
- stdout, 773
- stealth virus (wirus „stealth” (utajniony), 949
- Steelhead, 773
- steganography (steganografia), 773
- STEP, 773
- step frame (przechwytywanie klatek), 650
- step index fiber (włókno o współczynniku uskokuwym), 951
- stepper motor (silnik krokowy), 732
- stereophonic (stereofoniczny), 773
- Sterling Software, 773
- stick font (czcionka kreskowa), 118
- stick model (model kreskowy), 474
- stickiness (lepkość), 416
- sticky (lepki), 416
- sticky connection (przedłużone połączenie), 651
- StickyKeys (KlawiszeTrwałe), 367
- stiction (tarcie spoczynkowe), 819
- stilb, 775
- STN, 775
- stochastic (stochastyczny), 775
- stop bit, 775
- stop-motion animation (animacja poklatkowa), 32
- storage (pamięć masowa), 571
- storage area network (sieć pamięci masowej), 730
- storage array (macierz pamięci masowej), 434
- storage capacity (pojemność pamięci masowej), 613
- storage device (urządzenie pamięci masowej), 881
- storage hierarchy (hierarchia pamięci), 275
- storage management (zarządzanie magazynowaniem danych), 985
- Storage Management Services (usługi zarządzania magazynowaniem danych), 885
- storage media (nośnik pamięci masowej), 522
- storage over IP (pamięć masowa oparta na protokole IP), 571
- storage subsystem (podsystem pamięci masowej), 612
- storage system (system pamięci masowej), 792
- storage technologies (technologie pamięci masowych), 828
- storage virtualization (wirtualizacja pamięci masowej), 943
- StorageTek, 775
- store locator service (lokalizator sklepów), 425
- store-and-forward switch (przełącznik pamiętająco-wysyłający), 655
- stored procedure (procedura składowana), 631
- stored program concept (zaprogramowanie w pamięci), 984
- stored-value card (karta gotówkowa), 354
- storewidth (rozpiętość magazynu danych), 694
- StoreX, 775
- StoryServer, 775
- STP, 776
- straight through processing (przetwarzanie przelotowe), 662
- Strand88, 776
- StrataFlash, 776
- Stratus, 776
- stream (strumień), 780
- stream cipher (szyfr strumieniowy), 805
- streaming (przesyłanie strumieniowe), 661
- streaming audio (przesyłanie strumieniowe dźwięku), 661
- streaming data (dane strumieniowe), 124
- streaming media (przesyłanie strumieniowe multimediów), 661
- streaming tape (streamer), 776
- streaming video (przesyłanie strumieniowe wideo), 661
- Streamline, 776
- stream-oriented file (plik strumieniowy), 601
- STREAMS, 776
- STRETCH, 777
- stretch blt (operacja blt z rozciąganiem), 547
- stretching (rozciąganie), 692
- string (ciąg), 88
- string handling (obsługa ciągów), 532
- Stringy Floppy, 777
- striping (paskowanie), 577
- stroke (pociągnięcie), 608
- stroke font (czcionka liniowa), 118
- stroke weight (szerokość linii), 802
- strong encryption (szyfrowanie silne), 805
- strong typing (ściśła kontrola typów), 808
- StrongARM, 777
- structured data (dane strukturalne), 124
- structured programming (programowanie strukturalne), 644
- structured query language (strukturalny język zapytań), 780
- Structured Storage (strukturalna pamięć masowa), 780
- STS-1, 781
- stub (procedura pośrednicząca, pniak), 631
- stub file (pniak), 607
- StuffIt, 781
- stupid network (sieć głupia), 729
- style sheet (arkusz stylów), 37
- stylus (pióro), 593
- subarea node (węzeł podobszaru), 915
- subclass (podklasa), 609
- subdirectory (podkatalog), 609

- subdomain (poddomena), 609
- subfolder (podfolder), 609
- submarining (nurkowanie), 527
- submenu (podmenu), 610
- subnet (podsieć), 611
- subnet mask (maska podsieci), 445
- subnetting (tworzenie podsieci), 860
- subnotebook, 781
- subroutine (podprogram), 611
- subschema (podschemat), 611
- subscribe (subskrybować), 781
- subscript (indeks dolny), 298
- subset (podzbiór funkcji), 613
- substrate (podłoże), 610
- substring (podciąg), 609
- subsystem (podsystem), 612
- subtract (różnica zbiorów), 702
- subwoofer, 781
- SUI, 781
- suit (garnitur), 250
- SuiteSpot, 781
- Sun, 781
- SunGard, 782
- Sun-Netscape Alliance, 782
- SunOS, 782
- SunSoft, 782
- Super 7, 782
- Super Audio CD, 782
- Super Density Disc (Super Density Disc, dysk o super gęstości), 782
- super floppy (superdyskietka), 783
- Super POP, 782
- Super VGA, 782
- Super7, 782
- Superbase, 783
- SuperCalc, 783
- superclass (superklasa, nadklasa), 783
- supercomputer (superkomputer), 783
- supercomputer sites (superkomputery — lista), 783
- superconductor (nadprzewodnik), 498
- SuperDisk, 783
- SuperDLT, 783
- SuperDrive, 783
- superframe, 783
- SuperKermit, 783
- SuperKey, 783
- supermini, 783
- SuperNOS, 783
- SuperPaint, 783
- superparamagnetic limit (ograniczenie nadparamagnetyczne), 540
- superscalar (superskalarny), 784
- superscript (indeks górny), 298
- superserver (superserwer), 783
- superset (nadzbiór), 498
- SUPERSTITIAL, 784
- supertwist (superskręt), 784
- superuser (superużytkownik), 784
- supervisor (program nadzorczy), 639
- supervisor call (wywołanie systemowe), 967
- supervisor control program (systemowy program sterujący), 797
- supervisor mode (tryb nadzoru), 856
- supervisor state (tryb nadzorczy), 856
- suppliers (dostawcy), 170
- supply chain management (zarządzanie łańcuchem dostaw), 986
- supply chain system (system łańcucha dostaw), 790
- support (obsługa), 532
- suppressor grid (siatka zerowa), 728
- SUPRA, 784
- surf abuse (nadużycie „surfowania”), 498
- surf control (kontrola „surfowania”), 399
- surf the Net („surfować” po Sieci), 784
- surface (powierzchnia), 624
- surface modeling (modelowanie powierzchni), 476
- surface mount (montaż powierzchniowy), 482
- surface normal (normalna), 520
- surface Web (powierzchnia sieci WWW), 624
- surfing, 784
- surge protection (filtrowanie przepięć), 236
- surge protector (eliminatory skoków napięcia), 215
- surge suppression (eliminowanie skoków napięcia), 216
- surge suppressor (eliminatory przepięć), 215
- SUS, 784
- suspend and resume (wstrzymać i wznowić), 959
- SV, 784
- SVC, 784
- SVD, 784
- SVG, 784
- SVGA, 784
- S-VHS, 784
- SVID, 784
- S-video, 784
- SVR4, 784
- SVR5, 784
- swap file (plik wymiany), 601
- SWAP protocol (SWAP — protokół), 784
- SwapCrypt, 784
- swapping (wymiana pamięci), 962
- sweet spot („słodki punkt”), 740
- Swing, 785
- switch fabric (osnowa przełączająca), 560
- switch router (router przełączający), 691
- Switched 56, 785
- switched broadband network (przełączana sieć szerokopasmowa), 653
- switched digital service (komutowana usługa cyfrowa), 393
- switched Ethernet (przełączana sieć Ethernet), 653
- switched line (łącze komutowane), 431
- switched multimegabit data service (komutowana, wielomegabitowa usługa danych), 393
- switched network (sieć komutowana), 730
- switched SCSI (przełączana magistrala SCSI), 653
- switched virtual circuit (komutowany obwód wirtualny), 393
- switching hub (koncentrator przełączający), 394
- switch-to-computer (łącze przełącznik-komputer), 432
- SX, 785
- SXGA, 785
- Sybase, 785
- Sybase database (Sybase — baza danych), 785
- Sybase System, 785
- Syberperl, 785
- SyJet disk (SyJet), 786
- SYLK file (SYLK), 786
- Symantec, 786
- Symbian, 786
- Symbian OS, 786
- symbol, 786
- symbol set (zestaw symboli), 993
- symbolic language (język symboliczny), 344
- symmetric (symetryczny), 786
- symmetric compression (kompresja symetryczna), 381
- symmetric DSL (symetryczna linia DSL), 786

- symmetric encryption (szyfrowanie symetryczne), 805
- symmetric multiprocessing (symetryczne przetwarzanie wieloprocessorowe), 786
- Symphony, 786
- SYN flood attack (atak „SYN flood”), 40
- sync character (znak synchronizacyjny), 1003
- sync generator (generator synchronizujący), 253
- synchronous (synchroniczny), 786
- synchronous mode (tryb synchroniczny), 856
- synchronous protocol (protokół synchroniczny), 648
- synchronous transmission (transmisja synchroniczna), 848
- syndromes (syndromy), 787
- synergy (synergia), 787
- Synopsys, 787
- syntax (składnia), 737
- syntax error (błąd składniowy), 63
- synthesis (synteza), 787
- synthesize (syntetyzować), 787
- synthesizer (syntezator), 787
- SyQuest, 787
- SyQuest disk (SyQuest — dysk), 787
- sysadmin, 788
- SYSCON, 788
- sysgen, 788
- sysop, 788
- Sysplex, 788
- SysReq key (SysReq), 788
- system, 788
- System 2000, 788
- System 7, 788
- System 8, 788
- System 9, 788
- system administrator (administrator systemu), 21
- system analyst (analityk systemowy), 30
- System Application Architecture (systemowa architektura aplikacji), 796
- system BIOS, 788
- system board (płyta systemowa), 607
- system bus (magistrala systemowa), 438
- system development cycle (cykl produkcyjny systemu), 116
- system development methodology (metodologia wytwarzania systemów), 458
- system disk (dysk systemowy), 195
- system failure (awaria systemu), 46
- system file (plik systemowy), 601
- system folder (folder systemowy), 239
- system font (czcionka systemowa), 119
- System Halted (System zatrzymany), 795
- system image (obraz systemu), 532
- system integrator (integrator systemowy), 302
- system level (poziom systemu), 626
- system life cycle (cykl życia systemu), 116
- system management (zarządzanie systemem), 987
- System Management Bus (magistrala zarządzania systemem), 439
- System Management Interrupt (system zarządzania przerwaniem), 794
- System Management Mode (tryb zarządzania systemem), 856
- system memory (pamięć systemowa), 572
- System Network Architecture (systemowa architektura sieci), 796
- System Object Model (systemowy model obiektów), 796
- system policy (założenia systemowe), 982
- system program (program systemowy), 640
- system programmer (programista systemowy), 640
- system prompt (systemowy znak zachęty), 797
- system resources (zasoby systemowe), 989
- system software (oprogramowanie systemowe), 554
- system test (test systemu), 840
- system time/date (czas systemowy), 118
- System Tray (zasobnik systemowy), 989
- system unit (jednostka systemowa), 340
- System V Release 4.0, 793
- System V.4, 793
- SYSTEM.DAT, 795
- SYSTEM.INI, 795
- System/3, 795
- System/32, 795
- System/34, 795
- System/36, 795
- System/360, 796
- System/370, 796
- System/38, 796
- System/390, 796
- System/3x, 796
- System/88, 796
- systems (systemy), 797
- systems administrator (administrator systemów), 21
- systems analysis & design (analiza i projektowanie systemów), 31
- systems analyst (analityk systemów), 30
- systems disk (dysk(i) systemowy), 197
- systems engineer (inżynier systemów), 316
- systems house (wytwórca systemów), 966
- systems integration (integracja systemów), 302
- systems integrator (integrator systemów), 302
- systems management (zarządzanie systemami), 987
- Systems Management Server (serwer zarządzania systemami), 724
- systems person (systemowiec), 796
- systems program (program systemu), 640
- systems programmer (programista systemów), 640
- Systems Programming Language (język programowania systemów), 344
- systems representative (przedstawiciel ds. systemów), 651
- systems software (oprogramowanie systemu), 554
- SystemView, 797
- SYSTIMAX, 800
- systolic array (tablica skurczowa), 816
- SysTray, 800
- T, 811
- T interface (T – interfejs), 811
- T&L (transformacja i oświetlanie), 848
- T.120, 811
- T.2, 811
- T.30, 811
- T.4, 811
- T.6, 811
- T.RES, 811
- T.share, 811
- T.TUD, 811
- T+0, 811
- T+1, 811
- T+3, 811
- T+5, 811
- T1, 812
- T1 font (T1 – czcionka), 812
- T1/E1, 812
- T1/PRI, 812
- T2, 812

- T3, 812
T4, 812
T9, 812
TA, 812
tab, 812
tab character (znak tabulacji), 1003
tab delimited (rozdzielany tabulatorami), 692
tab key (klawisz tabulacji), 367
tab stop (pozycja tabulacji), 626
tabbing (tabulacja), 817
table (tabela), 812
table lookup (wyszukiwanie w tabeli), 965
table view (widok tabeli), 918
tablet computer (tablet, komputer tabliczkowy), 814
tablet cursor (wskaznik), 957
tablet PC, 814
tabulate (tabularyzować), 817
tabulating equipment (wyposażenie tabulacyjne), 963
tabulator, 817
TACACS, 817
TACS, 817
TAD, 817
tag (znacznik), 1001
tag RAM, 817
tag sort (sortowanie znacznikowe), 759
tag switching (przełączanie znacznikowe), 654
tag-based language (język znacznikowy), 345
Tailgate, 817
Taligent, 818
talk-off, 818
TalOS, 818
Tandem, 818
tandem office (centrala tandemowa), 84
tandem processors (procesory tandemowe), 633
tandem switch (przełącznik tandemowy), 656
tandem/toll office, 818
tandem/toll switch, 818
Tandy, 818
Tanner, 818
tanstaaf!, 818
tantalum capacitor (kondensator tantalowy), 395
TAO, 818
tap, 818
tape automated bonding (automatyczny montaż taśmowy), 44
tape automation (zmieniacz taśm), 1000
tape backup (archiwizacja na taśmach), 37
tape cartridge (kartridż z taśmą), 358
tape cassette (kaseta taśmowa), 359
tape drive (napęd taśm), 501
tape dump (zrzut taśmy), 1005
tape library (biblioteka taśm), 56
tape mark (znacznik taśmy), 1002
tape out (nagrać i oddać), 498
tape transport (mechanizm przesuwu taśmy), 453
taped out (nagrania i oddane), 498
TAPI, 819
tar, 819
tarball („kula smoły”), 407
Targa, 819
target computer (komputer docelowy), 384
target directory (katalog docelowy), 359
target disk (dysk docelowy), 192
target drive (napęd docelowy), 500
target language (język docelowy), 342
target machine (maszyna docelowa), 446
tariff (taryfa), 819
task (zadanie), 981
task management (zarządzanie zadaniami), 987
task swapping (wymiana zadań), 962
task switching (przełączanie zadań), 654
taskbar (pasek zadań), 577
TAWPI, 822
TAXI, 822
TB, 822
Tbit, 822
Tbits/sec (Tb/s), 822
TBps, Tbps, 822
TByte, 822
T-byte, 822
Tbytes/sec, 822
TCAL, 822
T-cal, 822
TCAM, 822
TCAP, 822
T-carrier, 822
TCF, 822
Tcl/Tk, 823
TCM, 823
TCO, 823
TCP, 823
TCP splicing (zestawianie łącz TCP), 993
TCP/IP, 826
TCP/IP abc's (TCP/IP — omówienie), 823
TCP/IP stack (stos TCP/IP), 775
TCSEC, 826
TCU, 826
TDD, 826
TDES, 826
TDM, 826
TDMA, 826
TEA, 827
tear down (rozmontować obwód), 694
tear-off menu (menu odrywane), 455
tech support (pomoc techniczna), 617
techie, 827
TechNet, 827
Technical Office Protocol, 827
technical writer, tech writer (autor dokumentacji), 45
technology (technologia), 827
technology transfer (transfer technologii), 847
technophile (technofil), 827
technophobic (technofob), 827
technorealism (technorealizm), 828
technoscaping (technoarchitektura), 827
telco, 829
Telcordia, 829
tele, 829
telecom, 829
Telecom Act of 1996, 829
telecom company, telecommunications company (firma telekomunikacyjna), 237
telecom hotel (hotel telekomunikacyjny), 279
telecommunications (telekomunikacja), 832
Telecommunications Act of 1996 (ustawa telekomunikacyjna z 1996 roku), 886
Telecommunications Industry Association, 829
telecommunity (telespołeczność), 833
telecommuter (telepracownik), 833
telecon, 829
teleconferencing (telekonferencja), 832
teletyping (telekopowanie), 832
teledensity (gęstość sieci telefonicznej), 254

- Teledesic, 829
- Teledildonics, 830
- telefax (telefaks), 830
- telegraph (telegraf), 832
- tele-immersion (teleimersja), 832
- telemanagement (telezarządzanie), 833
- telemarketing, 832
- telematics (telematyka), 832
- telemedicine (telemedycyna), 833
- telemetry (telemetria), 833
- Telenet, 833
- telephone (telefon), 830
- telephone channel (kanał telefoniczny), 353
- telephone switch (przełącznik telefoniczny), 656
- telephone wiring (okablowanie telefoniczne), 540
- telephony (telefonía), 831
- Telephony API (interfejs programowania funkcji telefonicznych), 306
- telephony server (serwer telefonii), 724
- Telephony Server NLM (moduł NLM serwera telefonii), 479
- Telephony Services API (interfejs programowania usług telefonicznych), 306
- telepresence surgery (telechirurgia), 829
- teleprinter (dalekopis), 123
- teleprocessing (teleprzetwarzanie), 833
- teleprocessing monitor (monitor teleprzetwarzania), 481
- Telescript, 833
- teleservices (teleserwis), 833
- teleteaching (telenauka), 833
- teletext (teletekst), 833
- Teletype, 833
- teletype interface (interfejs dalekopisowy), 306
- teletype mode (tryb dalekopisowy (TTY), 855
- teletypewriter (dalekopis), 124
- televaulting (teleskarbiec), 833
- telewebber (telewebowiec), 833
- telework (telepraca), 833
- Teligent, 833
- TeLink, 833
- Telnet, 833
- Telon, 834
- TELRIC, 834
- temp directory (TEMP — katalog), 834
- temp folder (TEMP — folder), 834
- TEMPEST, 834
- template (szablon), 800
- temporary directory (katalog tymczasowy), 360
- temporary file (plik tymczasowy), 601
- temporary folder (folder tymczasowy), 239
- temporary font (czcionka tymczasowa), 119
- ter, 834
- tera, 834
- terabit, 834
- terabyte (terabajt), 834
- teraflops (teraflap), 834
- Terastor, 834
- term set (zestaw zakończeniowy), 993
- terminal, 834
- terminal adapter (adapter terminala), 21
- terminal emulation (emulacja terminala), 218
- terminal mode (tryb terminala), 856
- terminal server (serwer terminali), 724
- Terminal Services (usługi terminalowe), 885
- terminal session (sesja terminala), 725
- terminal strip (listwa zaciskowa), 421
- terminal window (okno terminala), 541
- termination (zakończenie), 981
- terminator, 836
- terminology (terminologia), 836
- terra, 839
- terraflop, 839
- terrestrial link (łącze naziemne), 432
- test automation software (oprogramowanie do automatyzacji testowania), 551
- test data (dane testowe), 125
- testing (testowanie), 840
- tests (testy), 840
- tethered (na uwięzi), 497
- tetrode (tetroda), 841
- TeX, 841
- Texas Instruments, 841
- texel (tekseł), 828
- text (tekst), 828
- text based (tekstowy), 829
- text editing (edycja tekstu), 205
- text editor (edytor tekstów), 207
- text entry (wprowadzanie tekstu), 956
- text field (pole tekstowe), 615
- text file (plik tekstowy), 601
- text management (zarządzanie tekstem), 987
- text messaging (wiadomości tekstowe), 916
- text mode (tryb tekstowy), 856
- text-to-speech (konwersja tekstu na mowę), 400
- texture map (tekstura), 829
- texture mapping (odwzorowanie tekstur), 538
- texture memory (pamięć tekstur), 573
- TFT, 841
- TFT LCD, 841
- TFTP, 841
- TGA, 841
- The Computer Glossary, 841
- The Computer Museum, 841
- The Grid, 841
- The Learning Company, 841
- The Open Group, 841
- The Rail, 841
- the Web (Wielka Światowa Pajęczyna), 919
- thematic map (mapa tematyczna), 443
- theme-based search (wyszukiwanie tematyczne), 965
- thermal calibration (kalibracja termiczna), 350
- thermal dye transfer (termiczne nanoszenie barwy), 834
- thermal grease (pasta termoprzewodząca), 578
- thermal recalibration (rekalibracja termiczna), 682
- thermal sensor (czujnik termiczny), 121
- thermal transfer (druk termiczny), 174
- thermal wax transfer printer (drukarka termiczna), 180
- thick Ethernet („gruby” Ethernet), 267
- thick film (grubowarstwowy), 267
- ThickNet, 841
- ThickWire, 841
- thimble printer (drukarka naparstkowa), 178
- thin client (cienki klient), 89
- thin film (cienkowarstwowy), 90
- thin film deposition (osadzanie cienkowarstwowe), 559
- thin film head (głowica cienkowarstwowa), 258
- thin pipe („chude łącze”), 88
- thin server (serwer uproszczony), 724
- ThinkPad, 841

- ThinNet, 841
- ThinWire, 841
- third normal form (trzecia postać normalna), 858
- third party (firma niezależna), 237
- third-generation computer (komputer trzeciej generacji), 391
- third-generation language (język trzeciej generacji), 344
- THOR, 841
- Thoroughbred Basic, 841
- thrashing (migotanie), 466
- thread (wątek), 910
- threaded connector (złącze gwintowane), 998
- threaded discussion (dyskusja z wątkami), 198
- threading (obsługa wątków), 532
- three degrees of freedom (trzy stopnie swobody), 858
- three-spindle drive (trzy trzpienie napędów), 858
- three-state logic element (trójstanowy element logiczny), 854
- three-tier client/server (trójwarstwowa aplikacja klient-serwer), 854
- threshold (próg), 650
- throughput (przepustowość), 659
- thru-hole (przewlekany), 664
- thumb, 841
- thumb culture (kultura kciuka), 407
- thumbnail (miniaturka), 470
- Thunderbird, 841
- thunk, 841
- THX, 841
- THz, 842
- TI, 842
- TIA, 842
- TIA/EIA-232, 842
- TIA/EIA-568, 842
- TIA/EIA-569, 842
- TIA/EIA-606, 842
- TIA/EIA-607, 842
- TIC, 842
- tick (takt), 817
- tickle (sygnał aktywności), 785
- tickle packet (pakiet aktywności), 566
- tickler (system przypominania), 792
- Tier 1 (pierwsza kategoria), 591
- TIES, 842
- TIF file (plik TIF), 601
- TIFF, 842
- TIGA, 843
- Tiger, 843
- tight code (zwarty kod), 1005
- tightly coupled (ściśle powiązany), 808
- tilde (tylda), 861
- tile (sąsiadująco), 710
- Tillamook, 843
- timbre (barwa dźwięku), 49
- Timbaktu, 843
- time base generator (generator podstawy czasu), 253
- time out (przeterminowanie), 661
- time shifting (przemieszczenie w czasie), 658
- time slice (odcinek czasu), 535
- time slot (szczelina czasowa), 802
- time synchronization (synchronizacja czasowa), 786
- timed out (przekroczenie limitu czasu), 653
- time-division multiplexing (multipleksowanie przez podział czasu), 493
- time-of-day clock (zegar godzinowy komputera), 992
- timeout (limit czasu), 418
- timer interrupt (przerwanie zegarowe), 659
- timesharing (podział czasu), 613
- timestamp (znacznik czasu), 1002
- timing clock (zegar taktowania), 992
- timing signals (taktowanie), 817
- tin, 843
- Tiny BASIC, 843
- TIP, 843
- tip and ring (końcówka i pierścień), 401
- TIRIS, 843
- TI-RPC, 843
- Titanium, 843
- Tivoli Enterprise Management, 843
- Tk, 843
- TLA, 843
- TLAN, 843
- TLD, 843
- TLI, 843
- TLS, 843
- TM1, 844
- TMDs, 844
- TME, 844
- TMN, 844
- TN, 844
- TN3270, 844
- TNT, 844
- to the recruiter (jak wybierać pracowników), 330
- toaster (toster), 845
- TOC, 844
- TOF, 844
- toggle (przełączacz), 653
- toggle switch (przełącznik dwupozycyjny), 654
- token (żeton), 1009
- token bus network (sieć żetonowa magistralowa), 731
- token passing (przekazywanie żetonu), 652
- Token Ring, 844
- Token Ring adapter (adapter Token Ring), 21
- Token Ring connector (złącze Token Ring), 999
- token ring network (sieć żetonowa pierścieniowa), 731
- TokenTalk, 845
- toll office (centrala rozliczeniowa), 84
- toll quality audio (jakość telefoniczna), 336
- toll switch (przełącznik rozliczeniowy), 656
- toll/tandem office (centrala tandemowa rozliczeniowa), 84
- toll/tandem switch (przełącznik tandemowy rozliczeniowy), 656
- tombstoning (nagrobek), 498
- tomography (tomografia), 845
- toneloc, 845
- toner, 845
- TONS, 845
- tool (narzędzie), 502
- tool kit, 845
- tool palette (paleta narzędzi), 567
- toolbar (pasek narzędzi), 577
- ToolBook, 845
- toolbox (przybornik), 665
- toolkit (zestaw narzędzi), 993
- Tools menu (Narzędzia — menu), 502
- tools vendor, tool vendor (producent narzędzi), 635
- TOP, 845
- top level domain (domena wysokiego poziomu), 145
- top of file (początek pliku), 608
- topdown design (projektowanie zstępujące), 646

- topdown programming (programowanie zstępujące), 644
 topographic map (mapa topograficzna), 443
 topology (topologia), 845
 TOPS, 845
 top-tier vendor (producent „z górnej półki”), 635
 TopTOOLS, 845
 TOPVIEW, 845
 torn down (rozmontowany), 694
 TOS, 845
 TOTAL, 845
 total bypass (obejście całkowite), 529
 total internal reflection (całkowite odbicie wewnętrzne), 74
 touch screen (ekran dotykowy), 210
 touch typing (pisanie bezzwrokowe), 594
 touchpad (tabliczka dotykowa), 816
 tower (wieża), 921
 TP, 846
 TP monitor (monitor TP), 481
 TP0 — TP4, 846
 TPA, 846
 TPC, 846
 TPC-A, 846
 TPC-B, 846
 TPC-C, 846
 TPC-D, 846
 TPF, 846
 tpi, 846
 TPM, 846
 tpmC, 846
 TPMS, 846
 TPO, 846
 TP-PMD, 846
 TPS, 846
 tpsA, 846
 tpsB, 846
 TQFP, 846
 TQM, 846
 TR, 846
 trace (wektoryzacja), 914
 Traceroute, 846
 TRACERT, 846
 track (ścieżka), 807
 track density (gęstość ścieżek), 254
 track-at-once, 846
 trackball (manipulator kulowy), 442
 tracking (rozstaw), 695
 TrackPoint, 847
 trackstick, 847
 TrackWrite, 847
 tractor feed (traktor), 847
 TRADACOMS, 847
 trade shows (targi), 819
 trademarks (znaki towarowe), 1004
 traffic (ruch sieciowy), 705
 traffic engineering (inżynieria ruchu sieciowego), 316
 traffic management (zarządzanie ruchem sieciowym), 987
 traffic shaping (kształtowanie ruchu sieciowego), 407
 traffic surge protection (ochrona przed skokami ruchu sieciowego), 534
 trailer, 847
 trailer label (etykieta końca zbioru), 225
 train (pociąg), 608
 train printer (drukarka seryjna), 178
 training (nauka), 504
 Transact, 847
 transaction (transakcja), 847
 transaction environment (środowisko transakcyjne), 809
 transaction file (plik transakcji), 601
 transaction monitor (monitor transakcji), 481
 transaction processing (przetwarzanie transakcyjne), 663
 transaction tracking system (system śledzenia transakcji), 792
 transactional software (oprogramowanie transakcyjne), 555
 transceiver (transceiver, nadbiornik), 847
 transcode (przekodować), 653
 transcribe (przepisać), 658
 transducer (przetwornik), 664
 transfer (przesyłać), 661
 transfer protocol (protokół przesyłania danych), 648
 transfer rate (szybkość przesyłania), 804
 transfer time (czas przesyłania), 118
 transformer (transformator), 848
 transient (przebieg przejściowy), 650
 transient area (obszar tymczasowy), 532
 transient data (dane tymczasowe), 125
 transient state (stan przejściowy), 768
 transistor (tranzystor), 849
 transistor transistor logic (układ logiczny tranzystorowo-tranzystorowy), 865
 translate (translacja), 848
 translating bridge (most translacyjny), 484
 translation layer (warstwa translacji), 908
 TransLISP PLUS, 848
 translucency (półprzezroczystość), 627
 Transmeta, 848
 transmission (transmisja), 848
 transmission channel (kanał transmisji), 353
 Transmission Control Unit (jednostka sterowania transmisją), 340
 transmission multiplexor (multiplexer transmisyjny), 492
 transmission speed (szybkość transmisji), 805
 transmissive art (przepuszczalny), 659
 transmit (transmitować), 848
 transmitter (nadajnik), 497
 transmogrify (zmiana całkowita), 1000
 transparency (transparentność), 848
 transparency adapter (przystawka do przezroczystości), 665
 transparent (przezroczysty), 665
 transparent bridge (most przezroczysty), 484
 transparent cache (przezroczysty bufor), 665
 transparent GIF (przezroczysty plik GIF), 665
 transparent LAN service („przezroczysta” usługa sieci LAN), 664
 transparent media (nośnik przezroczysty), 522
 transparent media adapter (adapter nośników przezroczystych), 21
 transparent network (sieć przezroczysta), 730
 transponder, 849
 transport layer (warstwa transportowa), 908
 Transport Level Interface (interfejs poziomu transportu), 306
 transport protocol (protokół transportowy), 648
 transport services (usługi transportowe), 885
 transputer, 849
 trap (pułapka), 667
 trap door (trapdoor), 849
 trapdoor (furtka), 246
 trash can (kosz na śmieci), 403
 trashware (oprogramowanie „śmieciowe”), 554
 Travan, 849
 tray (taca), 817

- tray card (wkładka CD, inlay), 951
- tray drive (napęd z tacką), 501
- tray load (tacka), 817
- tree (drzewo), 182
- treeware (materiały drzewne), 449
- Trellis-coded modulation (modulacja Trellisa), 479
- trends („gorące” tematy), 260
- Trenton Computer Festival, 853
- triangle (trójkąt), 854
- triangle setup (konfigurowanie trójkątów), 396
- trichromatic (trójkolorowy), 854
- trigger (wyzwalacz), 967
- trilinear interpolation (interpolacja trójliniowa), 314
- trillion (bilion), 56
- Trilogy, 853
- Trimetra, 853
- Trinux, 853
- triode (trioda), 853
- Triple DES (potrójne szyfrowanie DES), 622
- triple dub (potrójne „dablu”), 622
- triple precision (potrójna precyzja), 622
- triple twist (potrójny skręt), 622
- TRITON, 853
- Triton chipset (Triton — chipset), 853
- trivestiture (trywestytura), 858
- trn, 854
- troff, 854
- Trojan (trojan), 854
- Trojan horse (koń trojański), 401
- Trojan virus (wirus trojański), 949
- trolling (trolowanie), 854
- TRON, 854
- troubleshoot (rozwiązywać problemy), 701
- TRS-80, 854
- Tru64 UNIX, 854
- True BASIC, 854
- true color, 854
- True Web Integration, 854
- TrueImage, 854
- TrueMotion, 854
- TrueType, 854
- TrueX, 854
- truncate (obcinać), 529
- trunk, 855
- trust relationship (relacja zaufania), 683
- TRUSTe, 855
- trusted computer system (bezpieczny system komputerowy), 53
- trusted domain relationship (międzydomenowa relacja zaufania), 465
- trustee (powiernik), 624
- truth table (matryca prawdziwości), 449
- TSAPI, 858
- TSAT, 858
- Tseng Labs, 858
- TSO, 859
- TSOP, 859
- T-span, 859
- TSR, 859
- TSS, 859
- TT font (czcionka TT), 119
- TTCN, 859
- TTF file (plik TTF), 601
- TTFN, 859
- TTL, 859
- TTS, 859
- TTY protocol (protokół TTY), 648
- tube (lampa), 409
- tunable laser (laser przestrajalny), 413
- tuner, 859
- tunneling (tunelowanie), 859
- TUO, 859
- tuple (krotka), 404
- Turbo C, 859
- turbo code (turbokodowanie), 859
- Turbo Mouse, 859
- Turbo Pascal, 859
- TURBOchannel, 859
- Turing test (test Turinga), 840
- turnaround document (dokument obiegowy), 143
- turnaround time (czas obiegu), 117
- turnkey system (system „pod klucz”), 792
- turnpike effect (efekt korka), 208
- Turtle Beach, 859
- Turtle Graphics (grafika żółwia), 265
- tutorial (samouczek), 708
- TUV (TÜV), 860
- Tuxedo, 860
- TV, 860
- TV board (karta TV), 357
- TV in a window (okno TV), 541
- TV recorder (nagrywarka telewizyjna), 498
- TV tuner board (karta tunera TV), 357
- TV-out port (TV out — port), 860
- TVPC, 860
- TWAIN, 860
- tweak (podkręcać), 610
- tweening (uśrednianie), 886
- twinx, 860
- twinx card (karta twinax), 358
- twinaxial (kabel twinax), 350
- TWIP, 860
- twisted nematic (skręcone kryształy nematiczne), 738
- twisted pair (skrętka telefoniczna), 738
- two-out-of-five code (kod „dwa z pięciu”), 371
- two-phase commit (zatwierdzanie dwufazowe), 990
- two-spindle drive (napęd o dwu trzpieniach), 501
- two-tier client/server (dwuwarstwowa architektura klient-serwer), 191
- two-way radio (dwukierunkowe radio), 190
- two-wire lines (łącze dwuprzewodowe, łącze jednotorowe), 431
- TWX, 861
- TX, 861
- TX chipset (TX — chipset), 861
- TXD, 861
- TXT file (plik TXT), 601
- type, 861
- Type 1 connector (złącze Type 1), 999
- Type 1 font (Type 1 — czcionka), 861
- Type 3 font (Type 3 — czcionka), 861
- Type A plug (wtyk typu A), 960
- Type B plug (wtyk typu B), 960
- type ball (kulista głowica drukująca), 407
- type casting (rzutowanie typów), 706
- type font (czcionka stylu pisma), 119
- type scaler (rasteryzator pisma), 678
- typeahead buffer (bufor wpisywania), 68
- typeface (krój pisma), 404
- typeface family (rodzina krojów), 689
- typematic (samopowtarzanie), 708
- typeover mode (tryb zastępowania), 857
- typesetter (składarka), 737
- typewriter font (czcionka dalekopisowa), 118
- typewriter keyboard (klawiatura maszyny do pisania), 365
- typing, 861
- typographer's quotes (cudzysłowy typograficzne), 109
- U, 863

- U interface (interfejs U), 307
- U.S. Robotics, 863
- UA, 863
- UAE, 863
- UART, 863
- UART overrun (przepełnienie układu UART), 658
- UBR, 863
- UCC 2B, 863
- UCE, 863
- UCITA, 863
- UCR, 864
- UCSD p-System, 864
- UDA, 864
- UDDI, 864
- UDF, 864
- UDI, 864
- UDMA, 864
- UDP, 864
- UDP/IP, 865
- UFO, 865
- ugly code (nieczytelny kod), 516
- UHF, 865
- UI, 865
- UI specialist (projektant interfejsu użytkownika), 645
- UIDL, 865
- UIMX, 865
- ULAW, 871
- u-Law, 871
- ULS server, 871
- ULSI, 871
- Ultra ATA, 871
- Ultra DMA, 871
- Ultra DMA/100, 871
- Ultra DMA/33, 871
- Ultra DMA/66, 871
- Ultra IDE, 871
- Ultra SCSI, 871
- UltraCard, 871
- ultrafiche, 872
- UltraJava, 872
- UltraSPARC, 872
- ultraviolet (fiolet), 497
- Ultrium, 872
- ULTRIX, 872
- UM, 872
- UMA, 872
- UMB, 872
- umbrella term, 872
- UML, 872
- UMTS, 873
- unary (unarny), 873
- unbalanced line (tor niesymetryczny), 845
- unbundle, 873
- unbundling, 873
- UNC, 873
- uncached speed (szybkość transmisji niebuforowanej), 805
- unchannelized (bezkanałowość), 53
- unconditional branch (skok bezwarunkowy), 737
- undelete (odtworzenie), 538
- under cover removal, 873
- underflow (przepełnienie), 658
- Undernet, 873
- underrun (przepełnienie bufora), 658
- underscan, 873
- underscore (znak podkreślenia), 1003
- undo (wycofywanie), 960
- UNI, 873
- Unibus, 873
- unicast (transmisja jednostkowa), 848
- unicast routing protocol (protokół routingu obsługujący transmisję jednostkową), 648
- Unicenter, 874
- Unicode, 874
- unidirectional (jednokierunkowy), 340
- UNIFACE, 874
- unified messaging (zunifikowany system informacyjny), 1005
- Unified Modelling Language, 874
- Uniform Resource Locator, 874
- UniForum, 874
- UNIFY 2000, 874
- Unimodem, 874
- uninstall (deinstalacja), 131
- uninstaller (deinstalator), 131
- Uninterruptible Application Error, 874
- uninterruptible power supply (zasilacz awaryjny), 988
- union (unia), 873
- uniprocessor (uniprocessor), 874
- unique visitors (unikalni użytkownicy), 874
- UniSQL, 874
- Unisys, 874
- unit record equipment, 875
- unit test (test jednostkowy), 839
- UNIVAC I, 875
- UniVBE, 875
- Univel, 875
- universal client (uniwersalny klient), 875
- Universal DSL, 875
- Universal Naming Convention, 875
- Universal Plug and Play, 875
- universal port replicator (uniwersalny replikator portu), 875
- Universal Product Code, 875
- Universal Serial Bus, 875
- universal server (uniwersalny serwer), 875
- universal time (czas uniwersalny), 118
- UniVerse, 875
- UNIX, 876
- UNIX 93, 877
- UNIX 95, 877
- UNIX 98, 877
- UNIX International, 877
- UNIX server (serwer unixowski), 724
- UNIX shell account (konto systemu UNIX), 398
- UNIX socket (gniazdo systemu UNIX), 259
- UNIX to UNIX copy, 877
- UNIX/X, 877
- UnixWare, 877
- unlicensed band (pasmo nie zastrzeżone), 578
- unload, 877
- UNMA, 877
- unmanaged hub (koncentrator bez funkcji zarządzania), 394
- unmark (odznaczenie), 538
- unpack (rozpakowanie), 694
- unqualified address (adres niekwalifikowany), 23
- unscramble (odszyfrowywanie), 537
- unshielded twisted pair (skrętka nieekranowana), 738
- unstructured data (dane niestrukturalne), 124
- unsubscribe (usunięcie subskrypcji), 886
- untethered (niezwiązany), 518
- unzip, 877
- up (włączone), 951
- UP technology, 877
- UP.Browser, 877
- UP.Link Server, 877
- UPA, 877
- UPC, 877
- upgrade (uaktualnienie), 863

- uplink, 877
- uplink port (port uplink), 620
- upload, 877
- UPnP, 877
- upper ASCII, 877
- Upper Memory Area, 877
- Upper Memory Block, 877
- UPS, 877
- upstream, 879
- uptime (czas bezawaryjnej pracy), 117
- upward compatible (kompatybilność „do przodu”), 379
- upward compatible (zgodność „do przodu”), 994
- urban legend (miejska legenda), 465
- URI, 879
- URL, 879
- URL hijacking, 879
- URL switch (przełącznik URL), 656
- usability (użyteczność), 888
- usability lab (testery użyteczności), 840
- USB, 882
- USB hub (koncentrator USB), 394
- USB modem (modem USB), 478
- use-case analysis (analiza przypadków użycia), 31
- use-case analysis (metoda analizy przypadków użycia), 457
- used computers (używane komputery), 888
- Usenet, 883
- USENIX, 883
- user (użytkownik), 888
- user account (konto użytkownika), 398
- user agent, 883
- user area (obszar użytkownika), 532
- User Datagram Protocol, 883
- user default profile (domyślny profil użytkownika), 145
- user defined (zdefiniowane przez użytkownika), 991
- user friendly (przyjazny użytkownikowi), 665
- user group (grupa użytkowników), 267
- user interface (interfejs użytkownika), 307
- user level (poziom użytkownika), 626
- user profile (profil użytkownika), 636
- user provisioning, 883
- user session (sesja użytkownika), 725
- user sessions (liczba sesji użytkownika), 418
- USER.DAT, 883
- userid (identyfikator użytkownika), 292
- user-level security (kontrola dostępu na poziomie użytkownika), 398
- username (nazwa użytkownika), 506
- USG, 883
- USL, 883
- USO, 885
- USOC, 885
- USR, 885
- USRobotics, 885
- USRT, 886
- UTC, 886
- UTF, 886
- UTF-7, 887
- UTF-8, 887
- UTG, 887
- utilities (narzędzia), 502
- utility program (program narzędziowy), 639
- UTP, 887
- UTP Ethernet, 887
- UTS, 887
- UUcoding, 887
- UUCP, 887
- UUdecode, 887
- UUencode, 887
- UUNET, 887
- UWC Consortium, 887
- UWC-136, 887
- UWCC, 887
- UXGA, 887
- V dot (V.), 889
- V Series, 889
- V.110, 889
- V.120, 889
- V.17, 889
- V.21, 889
- V.22, 889
- V.22bis, 889
- V.23, 889
- V.24, 889
- V.25, 889
- V.25bis, 889
- V.26, 889
- V.26bis, 889
- V.26ter, 890
- V.27, 890
- V.27bis, 890
- V.27ter, 890
- V.28, 890
- V.29, 890
- V.32, 890
- V.32bis, 890
- V.32terbo, 890
- V.33, 890
- V.34, 890
- V.35, 890
- V.42, 890
- V.42bis, 890
- V.44, 890
- V.54, 890
- V.56, 890
- V.90, 891
- V.92, 891
- V.Everything, 891
- V.Fast Class, 891
- V.FC, 891
- V.PCM, 891
- V20, V30, 891
- VAC, 891
- vacuum tube (lampa próżniowa), 409
- vacuum tube types (typy lamp próżniowych), 862
- VAD, 891
- VADSL, 891
- VAFC, 891
- VAIO, 891
- validity checking (walidacja), 906
- value (wartość), 909
- Value Added Process, 891
- value added reseller, 891
- value market, 891
- value PC, 891
- value proposition, 891
- value-added network (sieci przydanej wartości), 728
- vampire tap, 891
- VAN, 891
- vandal (wandal), 906
- VAP, 891
- vaporware, 891
- VAR, 892
- variable (zmienna), 1000
- variable data printing (drukowanie różnorodnych danych), 181
- variable length field (pole o zmiennej długości), 615
- variable length record (rekord o zmiennej długości), 683
- varname, 892
- VAX, 892

- VAXcluster, 892
- VAXELN, 892
- VAXmate, 892
- VAXstation, 892
- VB, 892
- VB Script, 892
- VB3, 892
- VB4, 892
- VB5, 892
- VB6, 892
- VBA, 892
- VBE, 892
- VBE/AI, 892
- vBNS, 892
- Vbox, 892
- VBR, 892
- VBRUNxxx.DLL, 892
- VBS, 893
- VBScript, 893
- VBX, 893
- VC, 893
- Vcache, 893
- vCalendar, 893
- vCard, 893
- VCD, 893
- V-Chip, 893
- VCO, 893
- V-Commerce, 893
- VCPI, 893
- VCR, 893
- VCS, 893
- VCSEL, 893
- VdB, 893
- Vdeck, 893
- VDI, 894
- Vdisk, 894
- VDM, 894
- VDS, 894
- VDSL, 894
- VDT, 894
- VDT radiation (promieniowanie VDT), 646
- VDU, 894
- vector (wektor), 914
- vector display (monitor wektorowy), 481
- vector font (czcionka wektorowa), 119
- vector graphics (grafika wektorowa), 265
- vector processor (procesor wektorowy), 632
- vector to raster (konwersja wektorowo-rastrowa), 400
- Vectra, 894
- veesa, 894
- Venn diagram (diagram Venn), 135
- Ventura Publisher, 894
- verbose (tryb rozszerzony), 856
- verify (weryfikacja), 914
- Verilog, 894
- VERITAS file system (system plików VERITAS), 792
- Veronica, 894
- version (wersja), 914
- version control (kontrola wersji), 399
- version number (numer wersji), 526
- Versit, 894
- vertex (wierzchołek), 921
- vertical bandwidth (częstotliwość pionowa), 119
- vertical bar (pionowa kreska), 593
- vertical market (rynek „pionowy”), 706
- vertical market software (vertical software (oprogramowanie dla rynku „pionowego”), 551
- vertical portal (portal „pionowy”), 620
- vertical recording (zapis wgłębny), 983
- vertical redundancy checking, 894
- vertical resolution (rozdzielczość pionowa), 693
- vertical retrace (powrót plamki w kierunku pionowym), 625
- vertical scaling (skalowanie w kierunku pionowym), 733
- vertical scan rate (częstotliwość odświeżania pionowego), 119
- VerticalNet, 894
- Vertigo, 894
- verti-port, 894
- very large instruction word, 894
- very long instruction word, 894
- VESA, 894
- VESA Advanced Feature Connector, 894
- VESA BIOS, 894
- VESA BIOS Extension, 894
- VESA BIOS Extension/Audio Interface, 895
- VESA DDC, 895
- VESA Display Data Channel, 895
- VESA Display Power Management Signaling, 895
- VESA DPMS, 895
- VESA driver (sterownik VESA), 775
- VESA Enhanced Video Connector, 895
- VESA local bus, 895
- VESA Media Channel, 895
- VESA modes (tryby VESA), 858
- VESA Plug and Display, 895
- VESA screen modes (tryby graficzne VESA), 858
- VESA/EISA, 895
- VESA/ISA, 896
- vesicular film (film pęcherzykowy), 234
- Vespa, 896
- VFAT, 896
- VFP, 896
- VfW, 896
- VGA, 896
- VGA adapter, VGA card (karta graficzna VGA), 355
- VGA feature connector (VGA Feature Connector), 896
- VGA HC, 896
- VGA pass through, 896
- VHD, 896
- VHDCI, 896
- VHDL, 896
- VHDSL, 897
- VHF, 897
- VHS, 897
- VHSIC, 897
- vi, 897
- via, 897
- video (wideo), 916
- Video 1, 897
- video accelerator (akcelerator wideo), 26
- video bandwidth (szerokość pasma wideo), 802
- video camera (kamera wideo), 351
- video capture board (karta do przechwytywania obrazu), 353
- video capture board (karta przechwytyująca obraz), 357
- Video CD, 897
- video clip (wideoklip), 917
- video codec (kodek wideo), 374
- video compression (kompresja wideo), 381
- video controller (kontroler graficzny), 399
- Video Device Interface, 897
- video digitizer (przetwornik graficzny), 664
- video editing (montaż wideo), 482
- video editor, 897

- video effects (efekty wideo), 208
- Video Electronics Standards Association, 897
- Video for Windows, 897
- Video Graphics Array, 897
- video graphics board (karta graficzna), 355
- video on demand (wideo na żądanie), 917
- video overlay, 897
- video port (port Video), 620
- video RAM, 897
- video server (serwer wideo), 724
- video streaming (transmisja obrazu w trybie strumieniowym), 848
- video terminal (terminal wideo), 835
- Video Toaster, 897
- video window (okno wideo), 541
- Video1, 898
- VideoCd, 898
- videodisc (wiedodisk), 917
- videographer, 898
- video-out port (port Video Out), 620
- videophone (wideofon), 917
- videotape (taśma wideo), 822
- videotex (wideotekst), 917
- view (widok, perspektywa), 918
- viewable image (rzeczywista wielkość ekranu), 706
- Viewdata, 898
- viewer (przeglądarka), 651
- Viewperf, 898
- viewport, 898
- Vignette StoryServer, 898
- vignetting (winietowanie), 942
- VIM, 898
- VINES, 898
- ViP, 898
- viral marketing (marketing wirusowy), 444
- viral programming (tworzenie wirusów), 860
- ViRGE, 898
- virtual (wirtualny), 945
- Virtual 8086 Mode (wirtualny tryb 8086), 947
- virtual card (karta wirtualna), 358
- virtual circuit (wirtualny obwód), 946
- virtual community (wirtualna społeczność), 945
- virtual companion (wirtualny przyjaciel), 946
- virtual company (wirtualna firma), 944
- virtual connection (wirtualne połączenie), 945
- virtual desktop (wirtualny pulpit), 946
- virtual desktop services (usługi wirtualnego pulpitu), 885
- virtual device (wirtualne urządzenie), 945
- virtual device driver (sterownik urządzenia wirtualnego), 775
- Virtual Device Interface, 898
- virtual disk (wirtualny dysk), 945
- virtual display (wirtualny ekran), 945
- Virtual DOS Machine (wirtualna maszyna DOS), 944
- virtual greeting card (wirtualna pocztówka), 944
- virtual image (wirtualny obraz), 946
- virtual ISP (wirtualny dostawca usług internetowych), 945
- virtual LAN (wirtualna sieć lokalna), 944
- virtual library (wirtualna biblioteka), 943
- virtual machine (wirtualna maszyna), 944
- Virtual Machine Manager, 898
- virtual memory (pamięć wirtualna), 573
- virtual mentoring (wirtualne doradztwo), 945
- virtual monitor (wirtualny monitor), 946
- virtual network (wirtualna sieć), 944
- virtual newscaster (wirtualny prezenter), 946
- virtual operating system (wirtualny system operacyjny), 947
- virtual peripheral (wirtualne urządzenie peryferyjne), 945
- virtual printer (wirtualna drukarka), 943
- virtual private network (wirtualna sieć prywatna), 945
- virtual processing (wirtualne przetwarzanie), 945
- virtual processor (wirtualny procesor), 946
- virtual reality (wirtualna rzeczywistość), 944
- virtual root (wirtualny katalog główny), 946
- virtual route (wirtualna trasa), 945
- virtual routing (wirtualny routing), 947
- virtual screen (wirtualny ekran), 946
- virtual server (wirtualny serwer), 947
- virtual storage (wirtualny magazyn danych), 946
- virtual store (wirtualny sklep), 947
- virtual subnet (wirtualna podsieć), 944
- virtual supercomputer (wirtualny superkomputer), 947
- virtual tape (wirtualna taśma), 945
- virtual tape system (wirtualny system taśmowy), 947
- virtual terminal (wirtualny terminal), 947
- virtual toolkit (wirtualne programy narzędziowe), 945
- virtual workgroup (wirtualna grupa robocza), 944
- virtualize (wirtualizacja), 943
- virus (wirus), 947
- virus hoaxes (żartobliwe wirusy), 1009
- virus scanner (skaner antywirusowy), 734
- virus signature (sygnatura wirusa), 786
- virus signature file (plik sygnatur wirusów), 601
- VirusScan, 898
- VIS, 898
- visa, 898
- ViSCA, 898
- VisiBroker, 898
- VisiCalc, 898
- Visio, 898
- Vision, 898
- Vision Server, 898
- visit (odwiedzenie), 538
- Visor, 898
- Visual Age, 898
- Visual AppBuilder, 898
- Visual Basic, 899
- Visual Basic Control, 899
- Visual C++, 899
- Visual Cafe, 899
- visual computing (wizualizacja komputerowa), 950
- Visual dBASE, 899
- Visual FoxPro, 899
- Visual InterDev, 899
- Visual J++, 899
- Visual Objects, 899
- Visual Page, 899
- visual programming (programowanie wizualne), 644
- Visual Smalltalk, 899
- Visual Smalltalk Enterprise, 899
- Visual Studio, 899
- visual tool (narzędzie wizualne), 503
- Visual Workbench, 900
- Visual Works, 900
- VisualAge, 900
- visualization (wizualizacja), 949
- VisualWorks, 900

- VITA, 900
 Viterbi decoder (dekoder Viterbiego), 132
 vixel, 900
 VKD, 900
 VLAN, 900
 VLB, 900
 VL-bus, 900
 VLD scanner (skaner VLD), 736
 VLDB, 900
 VLF, 900
 VLIW, 900
 VLR, 900
 VLSI, 900
 VM, 900
 VM Channel, 900
 VM/386, 900
 VM/SP, 901
 v-mail, 900
 VMARK, 900
 VMC, 901
 VME, 901
 VME bus (magistrala VME), 439
 VME card (karta VME), 358
 VMEbus, 901
 VML, 901
 VMM, 901
 VMRAM, 901
 VMS, 901
 VMTP, 901
 VOC, 901
 vocoder (wokoder), 952
 VOD, 901
 VoDSL, 901
 VOFDM, 901
 VoFR, 901
 voice (głos), 257
 voice analyst (analityk systemów głosowych), 30
 voice channel (kanał głosowy), 352
 voice chat, 901
 voice codec (kodek głosu), 373
 voice coil (cewka drgająca), 87
 voice compression (kompresja głosu), 381
 voice grade (barwa głosu), 49
 voice information service (informacyjna usługa głosowa), 300
 voice mail (poczta głosowa), 608
 voice menu (menu głosowe), 455
 voice messaging (poczta głosowa), 608
 voice navigation (sterowanie głosem), 773
 voice network (sieć transmisji głosu), 731
 voice over IP, 901
 voice processing (przetwarzanie głosu), 662
 voice recognition (rozpoznawanie głosu), 694
 voice response (generowanie głosu), 253
 voice store and forward (zapisywanie i przekierowywanie głosu), 983
 voiceprint (próbka głosu), 649
 VoiceSpan, 901
 VoiceView, 901
 VoiceXML, 902
 VoIP, 902
 volatile memory (pamięć ulotna), 573
 volt (wolt), 953
 voltage regulator (regulator napięcia), 681
 volt-amps (woltioamper), 953
 volume (wolumen), 953
 volume label (etykieta wolumenu), 225
 volume serial number (numer seryjny wolumenu), 526
 volume set (zestaw wolumenów), 993
 volumetric texture (tekstura objętościowa), 829
 volumetrics (wolumetryka), 953
 VON, 902
 von Neumann architecture (architektura von Neumanna), 37
 Voodoo Graphics, 902
 vortal (wortal), 955
 VOS, 902
 voxel (Voxel), 902
 Voyetra, 902
 VP ratio (wskaźnik VP), 957
 VP3, 902
 VP4, 902
 VPC, 902
 VPN, 902
 VPS, 902
 VR, 902
 Vr Series, 902
 Vr10000, 902
 Vr4400, 902
 Vr5000, 902
 VRAM, 902
 VRC, 902
 VRML, 902
 VS, 902
 VSAM, 902
 VSAT, 902
 VSB, 902
 VSE, 902
 VSHARE.386, 902
 VSPA, 903
 VSX, 903
 VT, 903
 VT 100, 200, 300, etc. (VT 100, 200, 300 itp.), 903
 VTAM, 903
 VTOC, 903
 VTR, 903
 VTS, 903
 VUE, 903
 VUI, 903
 vulnerabilities (luki w zabezpieczeniach), 428
 vulnerability (luka w zabezpieczeniach), 428
 VUP, 903
 VX chipset (chipset VX), 88
 VxD, 903
 VxFS, 903
 VXML, 903
 W2K, 905
 W3C, 905
 WAA, 905
 Wabi, 905
 wafer (wafel), 905
 wafer scale integration (integracja do wielkości wafela), 302
 WAFL, 905
 WAIS, 906
 wait state (cykl oczekiwania), 116
 Wake-on-LAN, 906
 walkie talkie, 906
 wall humping, 906
 wallet („portfel”), 621
 wallpaper (tapeta), 819
 Walsh code (kod Walsha), 373
 Walsh-Hadamard code (kod Walsha-Hadamarda), 373
 WAMBAM, 906
 WAN, 906
 WAN administrator (administrator sieci WAN), 21
 wand, 906
 Wang, 907
 WAP, 907
 WAP Forum, 907
 WAP gateway (bramka WAP), 65
 war dialer, 907

- warehouse (hurtownia danych), 283
Warehouse BOSS, 907
wares (zwrot(y) ware), 1006
warez, 907
warm boot („gorący” restart), 260
warm swap (wymiana „w locie”), 962
warmware, 907
Warnier-Orr diagram (diagram Warniera-Orra), 135
WARP, 907
Warp Server, 908
watchdog packet (pakiet alarmowy), 566
Watcom compilers (kompilatory Watcom), 380
Watcom SQL, 910
waterfall („wodospad”), 952
watermark („znak wodny”), 1003
watt (wat), 909
WAV, 910
wave (fala), 230
wave audio, waveform audio (dźwięk cyfrowy), 200
wave soldering (lutowanie falowe), 429
waveform (kształt fali), 407
waveguide (falowód), 230
waveguide dispersion (rozproszenie falowodu), 695
wavelength (długość fali), 140
wavelength division multiplexing, 910
wavelet compression (kompresja falkowa), 380
wavelets (falki), 230
wave-particle duality (dualizm falowo-korpuskularny), 187
wavetable (Wavetable), 910
wavetable synthesis (synteza Wavetable), 787
WAW, 910
ways (wways), 960
WBEM, 910
WBT, 910
WCDMA, 910
W-CDMA, 910
WDM, 911
weak typing (słaba kontrola typów), 740
wearable computer (komputer „noszony”), 386
Web accelerator (akcelerator WWW), 26
Web address (adres internetowy), 23
Web aggregator (internetowy agregator), 313
Web application server (internetowy serwer aplikacji), 313
Web authoring software (system tworzenia stron internetowych), 793
Web based (bazujące na technologii WWW), 50
Web beacon, 911
Web box (przystawka internetowa), 665
Web browser (przeglądarka internetowa), 652
Web bug (internetowy „robak”), 313
Web cache (internetowy serwer buforujący), 314
Web client (klient WWW), 368
Web clipping (selekcja zawartości strony internetowej), 718
Web cluster (klastery serwerów WWW), 363
Web conferencing (konferencja internetowa), 395
Web connect (łączenie z serwerem WWW), 432
Web converter (konwerter internetowy), 400
Web cramming, 911
Web designer (projektant stron internetowych), 645
Web development software (środowisko tworzenia stron internetowych), 809
Web directories (katalogi internetowe), 360
Web e-mail (klient poczty elektronicznej oparty na przeglądarce), 368
Web enabled (zgodne z technologią WWW), 994
Web Express, 911
Web farm (farma serwerów WWW), 230
Web filter (filtr internetowy), 236
Web filtering (filtrowanie danych internetowych), 236
Web hosting, 911
Web hub (internetowa platforma), 311
Web integration specialist (integrator technologii WWW), 302
Web log (internetowy rejestr), 313
Web logic, 911
Web mail service (usługa poczty elektronicznej opartej na technologii WWW), 884
Web master (administrator serwera WWW), 21
Web monitoring (monitorowanie stron internetowych), 481
Web objects, 911
Web pad, 911
Web page (strona internetowa), 777
Web page editor (edytor stron internetowych), 207
Web palette (paleta internetowa), 567
Web payment service (usługa płatności internetowych), 884
Web PC (internetowy komputer), 313
Web player (gracz na rynku technologii WWW), 262
Web player (internetowy odtwarzacz), 313
Web portal (portal internetowy), 620
Web programmer (programista aplikacji internetowych), 640
Web programming (programowanie aplikacji internetowych), 643
Web publishing (publikowanie stron internetowych), 666
Web rage (internetowa złość), 312
Web ring, 911
Web search engines (wyszukiwarki internetowe), 965
Web search sites (strony z wyszukiwarkami internetowymi), 778
Web services (usługa internetowa), 884
Web site management (zarządzanie serwerem WWW), 987
Web site name (nazwa strony internetowej), 506
Web slate (internetowa tabliczka), 312
Web switch (przełącznik internetowy), 654
Web switching (przełączanie internetowe), 653
Web TV, 911
Web white pages (internetowe książki adresowe), 312
Web yellow pages (internetowe książki adresowe), 312
Web-based application (aplikacja internetowa), 34
Web-based e-mail (klient poczty elektronicznej oparty na przeglądarce internetowej), 368
Web-based payment service (płatność realizowana z poziomu przeglądarki), 604
WebBench, 911
WebCam, 911
Webcast, 911
Web-centric (związane z technologią WWW), 1005
WebCompass, 911
WebCrawler, 911
WebDAV, 912

- Web-enabled call center (internetowe centrum telefoniczne), 312
- WebFOCUS, 912
- WebGain Studio, 912
- Webhead, 912
- Webhippie, 912
- Webified, 912
- Webinar, 912
- Webisode, 912
- Weblication, 912
- Weblog, 912
- Weblogic, 912
- WebMail, 912
- Webmaster, 912
- Webmistress, 912
- WebNFS, 912
- WebObjects, 912
- Webpad, 912
- WebPDA, 912
- WebRazor Pro, 912
- Webring, 912
- WebShare (Webshare), 912
- Websphere, 913
- Webtop, 913
- Web-to-phone (telefonía internetowa), 831
- WebTV, 913
- Webzine, 913
- WECA, 913
- Weitek coprocessor (koprocesor Weitek), 401
- well-behaved (dobrze napisany program), 143
- well-known port (ogólnie znany numer portu), 540
- Western Digital, 914
- Western Electric, 914
- WetPC, 915
- wetware, 915
- WfM, 915
- WFW, 915
- wheel mouse (mysz mechaniczna), 495
- Whetstones, 915
- Whirlwind, 915
- Whistler, 916
- White Book, 916
- white box (białe pudełko), 55
- white box testing (testowanie metodą białej skrzynki), 840
- white hat hacker (włamywacz w „białych rękawiczkach”), 951
- white noise (biały szum), 55
- white pages (książki adresowe), 407
- white paper, 916
- white point (punkt bieli), 667
- whiteboard (tablica), 814
- whois, 916
- WHQL, 916
- wide area adapter (karta sieci WAN), 357
- Wide Area Information Server, 916
- wide area network (sieć rozległa), 731
- Wide SCSI, 916
- wideband (szerokopasmowa), 802
- wide-format printer (drukarka szerokoformatowa), 179
- widget, 917
- widget set (zestaw widgetów), 993
- widow & orphan („wdowa” i „sierota”), 911
- width table (szerokość tabeli), 802
- Wi-Fi, 921
- wild cards (znaki grupowe), 1003
- Willamette, 921
- wimp interface (interfejs WIMP), 307
- Win, 921
- Win 9x interface (interfejs systemów Win 9x), 307
- Win 9x/3.1 Differences (Windows — różnice pomiędzy platformami 3.1 i 9x), 932
- Win abc's (Windows — abc), 925
- Win Associating files (kojarzenie plików z programami), 377
- Win Change window appearance (Windows — zmiana wyglądu okna (schematu kolorów), 941
- Win Change window position and size (Windows — zmiana wielkości i położenia okna), 940
- Win Clipboard (Windows — schowek systemu), 933
- Win Configuration settings (Windows — konfiguracja systemu), 927
- Win Control panels (Windows — Panel sterowania), 930
- Win Copy between windows (Windows — kopiowanie pomiędzy oknami), 927
- Win Create new folder (Windows — tworzenie nowego katalogu), 935
- Win Device Manager (Windows — Menedżer urządzeń), 928
- Win Dial-up Networking (Windows — narzędzie Dial-up Networking), 929
- Win Display settings (Windows — ustawienia wyświetlania), 937
- Win Drag and Drop (Windows — przeciąganie i upuszczanie), 931
- Win Explorer (Eksplorator Windows), 211
- Win File Association (Windows — kojarzenie typów plików z programami), 926
- Win File names (nazwy plików w systemie Windows), 506
- Win File Open (Windows — otwieranie plików), 930
- Win File Open multiple files (Windows — otwieranie wielu plików), 930
- Win File Types (Windows — typy plików), 935
- Win Finding files (Windows — wyszukiwanie plików), 940
- Win Folder organization (Windows — organizacja katalogów), 930
- Win Format a disk (formatowanie dysku w systemie Windows), 240
- Win Hardware configuration (Windows — konfiguracja sprzętu), 927
- Win Hide Taskbar (Windows — ukrywanie paska zadań), 936
- Win IRQs (Windows — przerwania IRQ), 932
- Win Keyboard commands (Windows — skróty klawiaturowe), 933
- Win Long file names (długie nazwy plików w systemie Windows), 140
- Win Long file names (Windows — długie nazwy plików), 926
- Win Maximize windows (Windows — maksymalizacja okien), 927
- Win Minimize windows (Windows — minimalizacja okien), 929
- Win Move windows (Windows — przemieszczanie okien), 932
- Win My Computer (Windows — okno Mój komputer), 929
- Win My Network Places (ikona Moje miejsca sieciowe w systemie Windows), 295
- Win Network Neighborhood (ikona Otoczenie sieciowe systemu Windows), 295
- Win Open With (Windows — Otwórz z), 930
- Win Path hierarchy (hierarchia ścieżek w systemie Windows), 275
- Win Path hierarchy (Windows — hierarchia ścieżek), 926
- Win Print screen (drukowanie zrzutu ekranu w systemie Windows), 181
- Win Print screen (Windows — zrzut ekranu), 941

- Win Properties (Windows — menu kontekstowe Właściwości), 928
- Win Recognizing a peripheral (Windows — wykrywanie urządzeń), 940
- Win Registry (Windows — rejestr systemu), 932
- Win Rescan peripherals (Windows — ponowne wykrywanie urządzeń), 931
- Win Resize windows (Windows — zmiana wielkości okien), 940
- Win Run DOS programs (Windows — uruchamianie programów DOS-owych), 937
- Win Run Windows programs (Windows — uruchamianie programów), 936
- Win Safe Mode (Windows — tryb awaryjny), 935
- Win Searching for text (Windows — wyszukiwanie tekstu), 940
- Win Sharing files (Windows — udostępnianie plików), 935
- Win Short file names (Windows — krótkie nazwy plików), 927
- Win Shortcuts (Windows — skróty do plików i katalogów), 933
- Win Show desktop (Windows — wyświetlanie pulpitu), 940
- Win Show file extensions (Windows — rozszerzenia nazw plików), 932
- Win Start & stop (Windows — uruchamianie i wyłączanie systemu), 936
- Win Start menu (Windows — menu Start), 928
- Win Switch windows (Windows — przełączanie pomiędzy oknami), 931
- Win Taskbar (Windows — pasek zadań), 930
- Win Technical details (Windows — szczegóły konfiguracji), 934
- Win Tips (Windows — wskazówki), 939
- Win Typing special characters (Windows — wprowadzanie znaków specjalnych), 938
- Win Undo (Windows — cofanie operacji), 926
- Win Version number (Windows — numer wersji systemu), 929
- WIN.COM, 921
- WIN.INI, 922
- Win2K, 922
- Win32, 922
- Win32s, 922
- Winamp, 922
- WinBatch, 922
- WinBench, 922
- Winchester disk (dysk Winchester), 196
- WinChip, 922
- WinCIM, 922
- Wincode, 922
- Wind/U, 941
- WinDisk, 922
- windoid, 922
- window (okno), 541
- window manager (menedżer okien), 454
- window system (system okienkowy), 790
- Windows, 922
- Windows — DNA, 926
- Windows 1.0, 923
- Windows 2.0, 923
- Windows 2000, 923
- Windows 3.0, 924
- Windows 3.1, 924
- Windows 3.11, 924
- Windows 3.x modes (Windows — tryby pracy systemu 3.x), 935
- Windows 4GL, 924
- Windows 95, 924
- Windows 95 interface (interfejs systemu Windows 95), 307
- Windows 95/98/ME/NT/2000, 924
- Windows 95/98/ME/NT/2000/XP, 924
- Windows 95/98/NT/2000/XP, 924
- Windows 95B, 924
- Windows 95C, 924
- Windows 95J, 924
- Windows 97, 924
- Windows 98, 924
- Windows 98 SE, 925
- Windows 9x, 925
- Windows accelerator (akcelerator Windows), 26
- Windows batch file (Windows — plik wsadowy), 931
- Windows call (Windows — wywołanie systemowe), 940
- Windows CE, 925
- Windows command line (Windows — wiersz polecenia), 938
- Windows configuration settings (Windows — ustawienia konfiguracyjne), 937
- windows environment (środowisko Windows), 809
- Windows error message (Windows — komunikat o błędzie), 927
- Windows for Workgroups, 926
- Windows help system (Windows — system pomocy), 934
- Windows history (historia systemu Windows), 276
- Windows history (Windows — historia systemu), 926
- Windows ME, 927
- Windows Media, 927
- Windows Media format (format Windows Media), 240
- Windows Media Packager, 927
- Windows Media Player, 927
- Windows Media Rights Manager, 927
- Windows Media Technologies, 928
- Windows Metafile, 928
- Windows Millenium Edition, 929
- Windows network (sieć Windows), 731
- Windows NT, 929
- Windows on Windows, 930
- Windows path (Windows — ścieżka dostępu), 934
- Windows Printing System, 931
- windows program (program okienkowy), 639
- Windows requirements (wymagania systemu Windows), 962
- Windows Resource Kit, 932
- Windows Script Host, 933
- Windows Scripting Host, 933
- Windows SDK, 933
- Windows Second Edition, 933
- Windows settings (Windows — ustawienia), 937
- Windows shell (Windows — powłoka systemu), 931
- Windows SNA APIs (interfejsy programowania Windows SNA), 308
- Windows sockets (gniazda w systemie Windows), 259
- Windows sockets (Windows — gniazda), 926
- Windows Sound System, 934
- Windows swap file (Windows — plik wymiany), 931
- Windows Telephony, 934
- Windows terminal (terminal Windows), 835
- Windows Terminal Server, 934
- Windows Update, 936
- Windows versions (Windows — wersje systemu), 937
- WINDOWS WORLD, 938
- Windows XP, 940

- Windows/286, 941
- Windows/386, 941
- Windows-based terminal (terminal oparty na systemie Windows), 835
- Windows-based Terminal Server (system Windows Terminal Server), 794
- Windoze, 941
- Wine, 941
- WINFILE.EXE, 941
- WinFrame, 941
- WinG, 942
- WINGZ, 942
- WinInet, 942
- WinInstall, 942
- WinJet, 942
- WINMAIL.DAT, 942
- WinMark, 942
- WinNT, 942
- WinNuke, 942
- Win-OS/2, 942
- WINS, 942
- Winsock, 942
- Winsock client (klient Winsock), 368
- Winstone, 943
- Wintel, 943
- Winterm, 943
- WinWord, 943
- WinXS, 943
- WinZip, 943
- wire (kabel), 349
- wire speed (maksymalna szybkość transmisji), 441
- wire trace (ścieżka), 807
- wire wrap (owijanie końcówek), 562
- wired (okablowany), 540
- wired access point (punkt dostępu do systemu przewodowego), 667
- wireframe modeling (model siatkowy), 475
- wirehead (majsterkowicz), 441
- wireless (bezprzewodowa), 54
- wireless bridge (mostek beprzewodowy), 484
- wireless broadband (szerokopasmowa sieć bezprzewodowa), 802
- wireless cable (bezprzewodowa sieć kablowa), 54
- wireless data (przesyłanie danych siecią bezprzewodową), 661
- Wireless Fidelity, 943
- wireless generations (generacje technologii bezprzewodowych), 252
- wireless glossary (terminologia sieci bezprzewodowych), 836
- wireless LAN (bezprzewodowa sieć lokalna), 54
- wireless local loop (pętla lokalna w sieci bezprzewodowej), 587
- wireless modem (modem bezprzewodowy), 477
- wireless networking (bezprzewodowa transmisja danych), 54
- wireless optics (optyczna sieć bezprzewodowa), 556
- wireless portal (portal dla użytkowników mobilnych), 620
- wireless service provider (dostawca usług w oparciu o sieć bezprzewodową), 170
- wireless technologies (technologie sieci bezprzewodowych), 828
- wiring rack (szafa kablowa), 800
- WISP, 949
- WITI, 949
- wizard (kreator), 404
- WK1, 951
- WKS, 951
- WLAN, 951
- WLL, 951
- WMF, 952
- WMI, 952
- WML, 952
- WMT, 952
- WO, 952
- WOLAP, 952
- Wolfe-Spence tests (testy Wolfe-Spence'a), 841
- Wolfpack, 952
- word (słowo), 751
- word addressable (adresowalny), 23
- Word file (dokument programu Word), 143
- Word for Windows, 953
- Word macro (makro programu Word), 441
- Word macro virus (wirus makra programu Word), 948
- Word Pro, 953
- word processing (edycja tekstu), 205
- word processing machine (komputer przenośny), 389
- word processor (edytor tekstu), 207
- word separator (separator słowa), 719
- word stuffing, 953
- word wheel (Word wheel), 953
- word wrap (zawijanie tekstu), 990
- WordBASIC, 953
- WordPad, 953
- WordPerfect, 953
- WordPerfect Corporation, 953
- WordPerfect Office, 953
- WordPerfect Suite, 954
- WordStar, 954
- WordStar diamond („diant” WordStar), 135
- work function (praca wyjścia), 628
- workflow (obieg zadań), 529
- workflow automation (automatyzacja obiegu zadań), 45
- workgroup (grupa robocza), 267
- workgroup switch (przełącznik dla grup roboczych), 654
- workgroup system (system dla grup roboczych), 788
- working directory (katalog roboczy), 360
- working draft (dokument roboczy), 143
- Workplace, 954
- Workplace Shell, 954
- worksheet compiler (kompilator arkuszy kalkulacyjnych), 379
- workstation (stacja robocza), 767
- World Wide Wait, 954
- World Wide Web, 954
- World Wide Web Consortium, 955
- World Wild Web, 955
- WorldNet, 955
- WorldWorx, 955
- WORM, 955
- worm („robak”), 688
- Worm.ExploreZip virus (wirus Worm.ExploreZip), 949
- WOSA, 955
- WOW, 956
- WPAN, 956
- WPBX, 956
- WPG, 956
- WPS, 956
- WRAM, 956
- wrapper (program „owijający”), 639
- wrist rest (podkładka pod nadgarstki), 609
- wrist strap (pasek uziemiający), 577
- wrist support (ochrona nadgarstków), 534
- writable DVD (format DVD umożliwiający zapis), 240
- write (zapis), 983
- write access (kontrola dostępu przy zapisie), 398

- write back cache (pamięć podręczna Write Back), 572
- write cycle (cykl zapisu), 116
- write error (błąd zapisu), 63
- write once (nośnik jednorazowego zapisu), 522
- write once CD (płyta CD z możliwością jednorazowego zapisu), 604
- write once-run anywhere (uniwersalne programy), 875
- write only code, 956
- write precompensation (wstępna kompensacja przy zapisie), 958
- write protect (ochrona przed zapisem), 534
- Write protect error (błąd ochrony przed zapisem), 62
- write protect notch (wycięcie blokady przed zapisem), 960
- write through cache (pamięć podręczna Write Through), 572
- writer (osoba pisząca), 560
- wrong-reading, 956
- WRQ, 956
- WSDL, 956
- WSFL, 956
- WSH, 956
- WSI, 956
- WSP, 957
- WTS, 959
- WUGNET, 960
- WWW, 960
- WXmodem, 960
- WYSIWYG, 964
- WYSIWYG MOL, 964
- x, 969
- x-, 969
- X Bitmap, 969
- X Image Extension, 969
- X library, 969
- X Pixelmap, 969
- X Pixmap, 969
- X protocol, 969
- X Series, 969
- X server (serwer X), 724
- X standard (standard X), 769
- X terminal (terminal X), 836
- X toolkit, 969
- X Window, 969
- X Windows, 969
- X.12, 969
- X.21, 969
- X.25, 969
- X.28, 970
- X.29, 970
- X.3, 970
- X.32, 970
- X.400, 970
- X.400 API Association, 970
- X.445, 970
- X.500, 970
- X.509, 970
- X.75, 970
- X.PC, 970
- X/Open, 974
- X/Open Portability Guide, 974
- X11, 970
- X12, 970
- x2, 970
- X25, 970
- X400, 970
- X500, 971
- x86, 971
- x-86, 971
- x86 based (oparty na x86), 545
- x86 clone (klon x86), 369
- x86 compatible (zgodne z x86), 994
- x86 emulator (emulator x86), 219
- XA, 971
- XAPIA, 971
- x-axis (oś x), 561
- Xbase, 971
- X-based (Zgodne z X), 994
- XBM, 971
- Xbox, 971
- XCIS, 971
- XCMD, 971
- Xcopy, 971
- XDB Enterprise Server, 971
- XDF, 971
- XDR, 971
- xDSL, 971
- XENIX, 971
- Xeon, 971
- xerography (kserografia), 407
- Xerox, 971
- Xerox Network Services, 972
- Xerox PARC, 972
- XFCN, 972
- xfr, 972
- XGA, 972
- x-height (wysokość x), 964
- XHTML, 973
- XICS, 973
- XIE, 973
- XIP, 973
- Xlib, 973
- XLink, 973
- XLISP, 973
- XLL, 973
- XLR Connector (złącze XLR), 999
- XMI, 973
- XML, 973
- XML namespace (przestrzeń nazw języka XML), 660
- XML parser (parser języka XML), 576
- XML Protocol, 973
- XML repository (magazyn schematów XML), 437
- XML schema (schemat XML), 711
- XML schema library (biblioteka schematu XML), 56
- XML tag set (zestaw znaczników XML), 993
- XML vocabulary (słownik XML), 751
- XML-Data, 973
- XML-Data Reduced, 973
- XMLP, 973
- XML-RPC, 973
- Xmodem, 973
- XMP, 974
- XMS, 974
- XMT, 974
- XNOR, 974
- XNS, 974
- xon-xoff, 974
- Xopen, 974
- XOR, 974
- XP, 974
- XPath, 974
- XPEDITER, 974
- XPG, 974
- Xplor, 974
- XPM, 974
- Xpointer, 974
- xSeries, 975
- XSL, 975
- XSLT, 975
- xSP, 975
- XT, 975
- XT bus (magistrala XT), 439
- XT class (klasa XT), 363

- XT interface (interfejs XT), 307
 XTACACS, 975
 XTI, 975
 XTP, 975
 XTree, 975
 Xtrieve, 975
 XVT, 975
 XWindows, 975
 x-y matrix (macierz x-y), 434
 x-y monitor (monitor x-y), 481
 xy plotter (ploter x-y), 603
 XyWrite dla Windows, 975
 XyWrite III Plus, 975
 x-y-z matrix (macierz x-y-z), 434
 Y, (R-Y), (B-Y), 977
 Y/C video, 977
 Y2K, 977
 Y2K compliant (zgodność z rokiem 2000), 994
 Y2K problem (problem roku 2000), 630
 YAAP, 977
 yacc, 977
 Yahoo!, 977
 Yahoo! Mail, 977
 Yahoo! Messenger, 977
 Yahoo! Store, 977
 Yahoo!igans!, 977
 Yankee Group, 977
 y-axis (oś y), 561
 YCrCb, 977
 Year 2038 problem (problem roku 2038), 631
 Yellow Book, 977
 Yellow Box, 977
 Yellow Pages, 978
 yield (uzysk), 888
 YIQ, 978
 YK2, 978
 Ymodem, 978
 yocto, 978
 yotta, 978
 youth grinder, 978
 YUV, 978
 Z, 979
 z buffer (bufor Z), 69
 Z Series, 979
 z/Architecture, 985
 z/OS, 1004
 Z180, 979
 Z280, 979
 Z380, 979
 Z39.50, 979
 Z80, 979
 Z8000, 979
 ZAI, 981
 ZAK, 981
 zap, 982
 ZAW, 990
 z-axis (oś z), 561
 ZBR, 990
 ZCAV, 990
 Z-CAV, 990
 ZCLV, 990
 Z-CLV, 990
 ZDBOp, 991
 ZDNet, 991
 zebra strip (taśma „zebra”), 822
 zeen, 992
 ZENworks, 992
 zeon, 992
 zepto, 992
 zero administration (zero administracji), 992
 zero latency (brak opóźnienia), 65
 zero suppression (brak wypełnienia), 65
 zero wait state (brak cyklu oczekiwania), 64
 zero-slot LAN, 992
 zetta, 994
 ZIF socket (gniazdo ZIF), 259
 ZiffNet, 995
 Zilog, 995
 zinc air (bateria cynkowo-powietrzna), 49
 zine, 996
 zip (pakowanie), 567
 Zip disk (dysk Zip), 197
 Zip drive (napęd Zip), 501
 ZIP file (plik ZIP), 602
 ZipCD, 996
 zipped (spakowany), 759
 zipped file (plik spakowany), 600
 Zmodem, 1001
 zone (strefa), 776
 zone bit recording (zapis bitowy z podziałem na strefy), 983
 zone file (plik stref), 600
 zoned constant angular velocity (zoned CAV), 1004
 zoned constant linear velocity (zoned CLV), 1004
 Zoo, 1004
 zoom (powiększenie lub pomniejszenie), 624
 Zoomed Video Port, 1004
 Zortech compilers (kompilatory Zortech), 380
 zSeries, 1005
 ZV Port, 1005
 ZyIMAGE, 1006
 ZyINDEX, 1006

O

o małej ramce z wyprowadzeniami „J” (small outline J-lead) Patrz *SOJ*.

OA (*Open Architecture Development Group*) Organizacja założona w 1991 roku przez firmę IBM Japan, mająca na celu promowanie komputerów PC w Japonii. Patrz *DOS/V*.

OAI (*Open Application Interface*) Interfejs między komputerem a telefonem, pozwalający komputerowi kontrolować i konfigurować operacje centralek PBX i ACD.

OASIS (*Organization for the Advancement of Structured Information Standards*, Billerica, USA, www.oasis-open.org) Organizacja zaangażowana w promowanie publicznych standardów przechowywania informacji, takich jak XML, SGML oraz CGM. Sponsoruje seminaria, konferencje, wystawy i inne imprezy o charakterze edukacyjnym.

OAW (*Optically Assisted Winchester*) Technologia dysków komputerowych rozwijana przez firmę Seagate, przypominająca rozwiązanie magnetooptyczne. Za operacje magnetyczne i optyczne odpowiedzialna jest ta sama głowica, a nie dwie niezależne głowice umieszczone po obu stronach talerza, jak to ma miejsce w konkurencyjnych rozwiązaniach. Technologia OAW została stworzona przez dział firmy Seagate o nazwie Quinta. Wykorzystuje ona wiązkę światła kierowaną na obracające się, mikroelektromechaniczne lustro (MEMS), co pozwala uzyskać gęstość zapisu rzędu 100 000 tpi i większą. Patrz *dysk magneto-optyczny*.

obciążenie łącza (line load) (1) W telekomunikacji: procentowa wartość czasu, przez jaką kanał telekomunikacyjny jest zajęty.
(2) W elektronice: wartość prądu przesyłanego w obwodzie.

obciążenie przetwarzaniem (process bound) Wymuszenie na procesorze przetworzenia tak dużej ilości danych, że zakłóca to równowagę między przetwarzaniem danych a obsługą operacji wejścia-wyjścia. W zależności od tego, jak system operacyjny przydziela czas poszczególnym aplikacjom, niektóre programy mogą tak obciążyć procesor, że pozostałe zostają wyraźnie spowolnione. Patrz *wielozadaniowość z wywłaszczaniem*. Na komputerze osobistym taka sytuacja może wystąpić na przykład w trakcie przeliczania arkusza kalkulacyjnego.

obcinać (truncate) Usuwać początkowe lub końcowe cyfry lub znaki z pewnego elementu danych, bez analizowania pozostałej części ciągu. Obcięcie jest stosowane najczęściej przy przenoszeniu danych do rekordów o mniejszym rozmiarze pól.

obcinanie (clipping) Odcinanie zewnętrznych krawędzi lub brzegów słowa, sygnału lub rysunku. W przypadku renderowania lub wyświetlania sceny 3D obcinanie usuwa wszystkie obiekty lub ich części, które nie są widoczne na ekranie.

obecność (presence) Obecność danej osoby w danej chwili w internecie. Tego określenia używa się zazwyczaj w odniesieniu do komunikatorów internetowych. Patrz *lista kumpli*.

obejrzenie strony (page view) Strony internetowe mogą być bardzo długie i zawierać dowolną liczbę obrazków. Obejrzenie takiego dokumentu HTML i wszystkich skojarzonych z nim obrazów uznawane jest za „przeczytanie strony”. Tak więc przeczytanie strony jest tym samym, co obejrzenie strony, tylko wówczas, gdy nie zawiera ona żadnych elementów graficznych. Patrz *trafienia*.

obejście (bypass) W komunikacji: ominięcie lokalnej firmy telefonicznej z wykorzystaniem satelitów i systemów mikrofalowych.

obejście całkowite (total bypass) Pominięcie lokalnych i międzymiastowych operatorów telefonicznych poprzez użycie komunikacji satelitarnej.

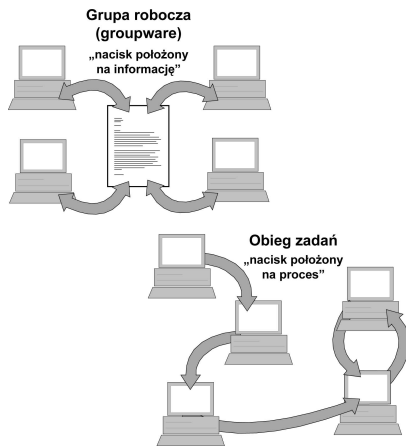
obelgi (flame) Komunikacja e-mailowa o szczególnie emocjonalnym charakterze. W ocenie zachowań kulturalnych i niegrzecznych można się jednak różnić, stąd klasyfikacja wiadomości e-mail jako obelgi również pozostaje subiektywna. Obelgami są na pewno wulgaryzmy i przekleństwa. Patrz *netykieta* i *święta wojna*.

obieg zadań (workflow) Zautomatyzowany przepływ dokumentów do użytkowników odpowiedzialnych za ich edycję. Obieg zadań ma na celu przekazywanie informacji wymaganej na każdym etapie procesu biznesowego. Dokumenty mogą być fizycznie przesyłane za pośrednictwem sieci lub przechowywane we wspólnej bazie danych, do której w odpowiednim momencie mają dostęp wybrani użytkownicy. W celu powiadomienia menedżerów o opóźnieniach w realizacji operacji w systemie mogą zostać zastosowane wyzwalacze (triggers).

Ręczny obieg dokumentów w organizacji jest podatny na błędy. Dokumenty mogą zaginać lub cały czas wędrować do kosza na śmieci. Automatyczny obieg zadań określa chwile czasowe, które zapewniają, że dokumenty zostaną dostarczone w z góry wyznaczonym terminie, a ponadto że ich edycją we właściwej kolejności zajmą się kompetentne osoby.

Integracja obiegu zadań z istniejącym oprogramowaniem może być związana z koniecznością ponownego wykonania wielu prac programistycznych. Wynika to stąd, że pomimo tego, iż niezależny program obsługujący obieg zadań może wywołać całą aplikację, to system obiegu zadań musi mieć możliwość uruchomienia pojedynczych procedur umieszczonych wewnątrz aplikacji. W efekcie — w celu opracowania odpowiednich interfejsów — producenci oprogramowania rozpoczęli współpracę z firmami tworzącymi systemy obiegu zadań lub we własnym zakresie zaprojektowali takie rozwiązania. Oczekuje się, że standardy systemów obiegu zadań, opracowane przez organizację WFMC (*Workflow Management Coalition*), zagwarantują możliwość współpracy różnych programów i systemów opartych na obiegu zadań.

Oprogramowanie bazujące na obiegu zadań nie jest tym samym, co aplikacje przeznaczone dla grup roboczych, inaczej określane terminem *groupware*. Obieg zadań realizuje procesy krok po kroku, natomiast w systemach grup roboczych nacisk położony jest na współużytkowanie informacji przez użytkowników i umożliwianie im uczestniczenia w grupach dyskusyjnych opartych na wątkach.

Porównanie grupy roboczej (groupware) z obiegiem zadań

W oprogramowaniu przeznaczonym dla grup roboczych (groupware) nacisk położony jest na przetwarzanie informacji i umożliwienie użytkownikowi jej współużytkowania. Z kolei w oprogramowaniu opartym na obiegu zadań bardziej istotny jest proces, który pełni funkcję kontenera przechowyującego informacje. Obieg zadań polega na sobie zasady decydujące o wykonywanych zadaniach, a ponadto koordynuje przepływ informacji wymaganych przy ich realizacji. W tym przypadku nacisk jest kładziony bardziej na proces niż na informację (ilustracja została zamieszczona na zgodą firmy Delphi Consulting Group)

obiekt (object) (1) Moduł zawierający dane i procedury, które je przetwarzają. Obiekty są podstawowymi elementami programów komputerowych tworzonych w technologii obiektowej. Patrz *technologia obiektowa* i *programowanie obiektowe*.

(2) W dokumencie, który powstał na skutek złączenia kilku innych dokumentów, jest to niezależny blok danych, tekstu lub obrazów, który został utworzony w tej samej aplikacji.

Obiekt ActiveX (ActiveX object) Patrz *komponent ActiveX*.

obiekt COM (COM object) Komponent programowy zgodny ze specyfikacją firmy Microsoft *Component Object Model* (COM). Patrz *COM*.

obiekt stały (persistent object) Obiekt, który istnieje nawet po usunięciu z pamięci programu, który go utworzył. Aby można było wykorzystywać go w kolejnych sesjach, trzeba zapisać informacje o jego bieżącym stanie i o klasie, do której należy. W technologiach obiektowych zapisywanie obiektów do późniejszego użytku nazywamy utrwalaniem danych.

obiekt złożony (mixed object) Synonim *dokument złożony*.

objektowa baza danych (object-oriented database) Baza danych przechowująca abstrakcyjne typy danych (obiekty) i zarządzana przez obiektowy system SZBD. Patrz *objektowy system SZBD*.

obiektoowo-relacyjna baza danych (object-relational database) Patrz *uniwersalny serwer*.

obiektoowo-relacyjny SZBD (object-relational DBMS) Patrz *uniwersalny serwer*.

obiektowy (object-based) Mający związek z technologią obiektowa. Patrz *technologia obiektowa*.

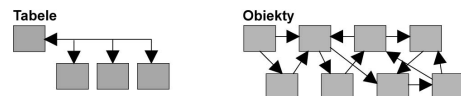
obiektywny system operacyjny (object-oriented operating system) System operacyjny zbudowany w architekturze obiektowej.

obiektowy system SZBD (object-oriented DBMS) System zarządzania bazami danych (SZBD), który nadzoruje obiekty będące abstrakcyjnymi typami danych. Tego rodzaju systemy nadają się do obsługi danych, między którymi występują skomplikowane zależności, trudne do przedstawienia w relacyjnych i procesowych bazach danych. Mogą one również przechowywać dane multimedialne (obrazy, nagrania audio oraz sekwencje wideo).

Relacyjne systemy DBMS projektuje się w taki sposób, aby mogły one przechowywać liczby, teksty złożone ze znaków alfanumerycznych oraz daty. Obsługują one też pola LOB, w których mogą się znaleźć dane binarne (obrazki, nagrania wideo itp.). Jednak program obsługujący bazę danych nie może bezpośrednio operować na polach tego typu. W tym celu trzeba utworzyć osobną aplikację lub wykorzystać jakiś program pośredniczący (middleware). Z kolei w obiektowych bazach danych obiekt przechowujący obrazek lub nagranie może zawierać instrukcje odpowiadające za wyświetlenie go na ekranie, które mogą zostać wywołane bezpośrednio przez system DBMS.

Niektóre systemy ODBMS są w całości obiektowe, a dostęp do nich odbywa się za pośrednictwem aplikacji napisanych w jednym z obiektowych języków programowania. Istnieją też takie systemy, z których korzysta się za pośrednictwem języka SQL lub jednej z jego odmian.

Przykładami w pełni obiektowych systemów obsługi baz danych są: Gemstone firmy Servio Corporation, Object Store firmy Object Design oraz ONTOS DB firmy Ontos. Coraz częściej systemy obiektowe (ODBMS) integrowane są z systemami relacyjnymi (RDBMS), w wyniku czego powstaje jedno środowisko, w którym można przeprowadzać wszystkie operacje biznesowe, a także przechowywać dane multimedialne i inne skomplikowane struktury danych. Firma UniSQL była jednym z pierwszych dostawców, którzy wprowadził na rynek produkt łączący w sobie funkcjonalność obu opisywanych tu systemów; z czasem wszyscy więksi producenci relacyjnych baz danych poszli tym śladem. Patrz *uniwersalny serwer* oraz *ODMG*.

Elastyczna struktura

Systemy obiektowe oferują większą elastyczność niż relacyjne bazy danych. Podczas gdy w tych ostatnich można z łatwością stosować relacje „jeden do wielu” i „wiele do jednego”, obiektowe bazy danych obsługują też model „wiele do wielu”. Obiektowe bazy danych są naturalnym wyborem w przypadku systemów przetwarzania informacji, w których wymagane jest opisanie złożonych zależności między danymi. Są one w takiej sytuacji dużo lepszym rozwiązaniem niż bazy relacyjne, w których dane muszą zostać „upchnięte” w odpowiednie wiersze i kolumny

[illegible]

Format obiektowy: dowolna struktura wiersze i kolumny

--	--	--	--

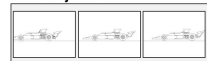
tablice

n, n, n, n, n, n, n, n, n, n, n, n

obrazy

sekwencje wideo

Obsługa multimedialnych

Relacyjne bazy danych przechowują wszystko w wierszach i kolumnach. Choć obsługują one pola zawierające duże obiekty binarne (LOB), czyli w praktyce dowolne dane, bazy obiektowe mają tę przewagę, że można w nich umieścić również procedury odpowiadające za wyświetlanie obiektów LOB na ekranie

Modelowanie relacyjne

Modelowanie obiektowe

Modelowanie obiektowe

Gdy w systemach przetwarzania informacji stosuje się modelowanie obiektowe, możliwe jest stosowanie dziedziczenia, co daje ogromne możliwości. Zamiast tworzenia dwóch oddzielnych tabel, z których jedna zawiera informacje o pracownikach danego działu, a druga o możliwych do objęcia stanowiskach, modeluje się jedynie typ pracownik. Klasa pracownik zawiera dane i procedury odnoszące się do wszystkich pracowników. Z kolei każda podklasa (dyrektor, sekretarka itd.) zawiera tylko te dane i procedury, które są unikatowe dla danego stanowiska. Wszystkie zmiany mogą być wprowadzane globalnie bądź lokalnie. Wystarczy jedynie zmodyfikować definicję wybranej klasy

obiekty (objects) Patrz *technologia obiektowa* i *programowanie obiektowe*.

obiekty rozproszone (distributed objects) Moduły programowe zaprojektowane z myślą o wzajemnej współpracy, ale umieszczone w różnych systemach komputerowych firmy. Program na jednym komputerze wysyła komunikaty do obiektu na innym, zdalnym komputerze i żąda przetworzenia pewnych informacji. Wyniki tej operacji są odsyłane z powrotem do nadawcy komunikatu. Patrz *CORBA* i *DCOM*.

Object Database Management Group (*Object Database Management Group*, Burnsville, USA, www.odmg.org) Założona w 1991 roku organizacja, której celem jest promowanie standardów obiektowych baz danych. Standardy ODMG rozszerzają języki C++ i Smalltalk o elementy pozwalające na uzyskiwanie dostępu do obiektowych baz danych. W ich skład wchodzi też nadzbiór języka SQL 92 Entry Level, będącego najpopularniejszą odmianą SQL.

Organizacja ODMG zajmuje się definiowaniem interfejsów do baz danych, podczas gdy *Object Management Group* (OMG) definiuje interfejsy pozwalające na wykorzystywanie obiektów w środowiskach rozproszonych. Model obiektowy opracowany przez ODMG jest zgodny z podstawowym modelem architektury OMA (*Object Management Architecture*), opracowanej przez OMG. Patrz *OMA* oraz *CORBA*.

Object Management Architecture Definicja standardowego modelu obiektowego, opracowanego przez Object Management Group. Opisuje on zachowanie obiektów w środowisku rozproszonym. Składnik architektury OMA odpowiadający za komunikację między obiektami nazywa się Common Object Request Broker, w skrócie CORBA. Z terminem tym można spotkać się znacznie częściej niż z OMA, ale należy pamiętać, że CORBA jest tylko jego częścią. Patrz *CORBA*.

Object Management Group (*Object Management Group*, Framingham w USA, www.omg.org) Międzynarodowa organizacja założona w 1989 roku w celu promowania technologii mających stać się otwartymi standardami dla projektowania i tworzenia aplikacji obiektowych. OMG jest twórcą architektury OMA (*Object Management Architecture*), czyli standardowego modelu obiektowego wykorzystywanego w środowiskach rozproszonych, znanego jako CORBA. Patrz *CORBA*. Patrz również *Object Database Management Group*.

Object Request Broker Patrz *ORB*.

Objective-C Pierwsza komercyjna, obiektowa wersja języka C. Jest ona przeznaczona dla komputerów PC, Mac oraz dla stacji roboczych pracujących pod kontrolą różnych odmian systemu operacyjnego UNIX. Jej twórcą jest firma Stepstone Corporation. Później projekt został przejęty przez NeXT Computer.

ObjectPro Obiektowy system do tworzenia aplikacji klient-serwer, opracowany przez firmę Platinum Technology, przejęty później przez Computer Associates i włączony do aplikacji tejże firmy o nazwie CleverPath Aion. System ObjectPro dysponował własnym językiem programowania i tworzył programy wykonywalne przeznaczone dla systemów Windows, HP/UX oraz Solaris. System obsługiwał najważniejsze bazy danych i pozwalał na pracę w trybie interpretacji poleceń.

ObjectStudio Obiektowy system do tworzenia aplikacji klient-serwer w języku Smalltalk, przeznaczony dla systemów z rodziny Windows. Pierwszą wersję pakietu ObjectStudio opracowała firma Easel Corporation, przejęta następnie przez VMARK Software. ObjectStudio zostało wówczas sprzedane firmie Cincom.

ObjectView Patrz *KEY:Assemble*.

ObjectVision Używany niegdyś pakiet do tworzenia aplikacji dla Windows i OS/2 2.0, opracowany przez firmę Borland. Umożliwiał on tworzenie interfejsu użytkownika i definiowanie logiki programu w trybie graficznym. Pozwalał też na wiązanie aplikacji z plikami baz danych i arkuszami kalkulacyjnymi.

ObjectWindows Patrz *OWL*.

ObjectWorks Patrz *VisualWorks*.

oblewanie (run around) W DTP: układanie tekstu wokół grafiki.

obliczać (compute) Wykonywać operacje matematyczne; termin oznacza też ogólne przetwarzanie przez komputer. Wyjaśnienie „trzech C” i sposobu przetwarzania danych przez komputer znajduje się w hasle *komputer*.

obliczać część wspólną (intersect) W relacyjnej bazie danych: operacja polegająca na porównywaniu dwóch zbiorów i utworzeniu trzeciego, w którym znajdują się rekordy wspólne dla obu porównywanych zbiorów. Na przykład wykonanie tej operacji dla zbioru Amerykanów i programistów spowoduje utworzenie zbioru amerykańskich programistów.

obliczenia geometryczne (geometry calculations) W grafice 3D: obliczanie podstawowych właściwości każdego punktu (wierzchołka) trójkątów tworzących obiekty sceny 3D. Podstawowe właściwości to m.in. współrzędne, wartości RGB, przezroczystość alfa i współczynnik odbijania światła. Obliczenia geometryczne obejmują przekształcania współrzędnych 3D na odpowiednie współrzędne 2D, obcinanie elementów niewidocznych na ekranie i wyznaczanie oświetlenia.

obliczeniowy (computational) Wymagający obliczeń. Coś, co jest „wysoko obliczeniowe”, wymaga dużej ilości kalkulacji.

obniżenie napięcia (brownout) Obniżenie napięcia zasilania na pewien okres czasu. Jeżeli trwa przez dłuższy czas, może być niebezpieczne dla urządzeń elektronicznych. Obniżenie napięcia może powodować migotanie lub zaciemnienie monitora, a komputer może sprawiać problemy. Patrz *zaciemnienie*. Obecnie używane zasilacze w sprzecie elektronicznym najczęściej pozwalają na poprawną pracę w zakresie napięć sieci energetycznej od 160 i 170 do 250 V.

obraz (image) (1) Obraz (grafika).

(2) Patrz *obraz systemu*.

obraz dysku (disk image) Skopiowana sektor po sektorze zawartość dysku twardego, umieszczona w jednym pliku. Obrazy dysków wykorzystuje się do kopiowania całych dysków twardych. Patrz plik IMG.

obraz karty (card image) Reprezentacja karty dziurkowanej, w której każda dziurka jest reprezentowana przez bit na taśmie lub dysku.

obraz systemu (system image) (1) Kompletna zawartość pamięci, łącznie z systemem operacyjnym i uruchomionymi programami.

(2) Perspektywa klastra systemów komputerowych zorganizowanych tak, aby można było z nich korzystać jak z systemu pojedynczego, ułatwiająca zarządzanie systemem. Patrz *wirtualny serwer* i *Sysplex*.

obraz wydruku (print image) Dokument tekstowy lub graficzny przygotowany do wydruku. Są w nim osadzone kody formatujące dla danej drukarki. W przypadku plików tekstowych obrazy wydruku mają na każdej stronie nagłówki, stopki i numery stron.

obrazki (pictures) Patrz *grafika komputerowa* i *formaty graficzne*.

obrazy ASCII (ASCII art) Rysunek utworzony za pomocą znaków tekstowych z zestawu ASCII. Jest wykonywany ręcznie lub za pomocą programów konwertujących skanowane rysunki na postać znaków ASCII. Poniższy rysunek został utworzony przez artystkę ASCII, Joan Stark z Westlake (Ohio). Obrazy ASCII wymagają dużo wyobraźni. Więcej prac Joan oraz innych artystów można obejrzeć w galerii znajdującej się pod adresem www.ascii-art.com.

obsługa (support) (1) Pomoc przy instalacji i konserwacji sprzętu lub oprogramowania, zapewniana przez sprzedawcę produktu.

(2) Możliwość współpracy z pewnym oprogramowaniem lub produktem sprzętowym. Przykładowo, jeżeli komputer „zapewnia obsługę wielu procesorów”, oznacza to, że można w nim zamontować więcej niż jeden procesor. Jeżeli system programowania „zapewnia obsługę systemu Windows”, można w nim tworzyć aplikacje dla tego systemu. Jeżeli system „zapewnia obsługę popularnych baz danych”, oznacza to, że jest wyposażony w interfejsy tych baz danych.

obsługa błędów (error handling) Procedury w programach, wywoływane w reakcji na błędy. Jakość obsługi błędów mierzy się tym, w jaki sposób program informuje użytkownika o takich sytuacjach oraz jakie proponuje sposoby wyjścia z sytuacji.

obsługa ciągów (string handling) Funkcje operujące na danych alfanumerycznych (nazwach, adresach, tekście itp.). Typowe funkcje obsługi ciągów to operacje na tablicach ciągów, wyrównywanie do prawej, do lewej i centrowanie oraz szukanie wystąpienia pewnej sekwencji znaków.

obsługa dokumentów (document handling) Procedury określające, jak mają być traktowane i przysyłane dokumenty papierowe, przeznaczone do zeskanowania lub wprowadzenia do komputera.

obsługa plików (file handling) Praca z przechowywanymi na dysku twardym plikami. Patrz *plik*, *uchwyt pliku* i *zarządzanie dyskiem*.

obsługa ramek (frames) Funkcja przeglądarki WWW, która umożliwia wyświetlenie strony WWW w oddzielonej części okna.

Starsze przeglądarki nie obsługują tej funkcji, co powoduje, że wiele witryn WWW jest projektowanych w dwóch wersjach — przeznaczonych dla przeglądarek nowszych i starszych.

obsługa wątków (threading) Patrz *wielowątkowość*.

obszar działania operatora (carrier serving area) Obszar geograficzny łączony przez firmę telefoniczną w jedną sieć transmisji cyfrowej. Każdy obszar działania (CSA) jest obsługiwany przez pętlę cyfrową (DLC), która multipleksuje setki linii analogowych w jednej, bardzo szybkiej magistrali cyfrowej. Rozmiar fizyczny obszaru CSA jest zależny od liczby linii obsługiwanych przez DLC oraz od gęstości zaludnienia. Patrz *centrala telefoniczna*.

obszar inicjujący (lead-in) Grupa 4500 sektorów, zapisana na początku sesji zapisu płyty CD-R. Podczas zamykania sesji w obszarze inicjującym zapisywany jest spis treści oraz lokalizacja, w której można zapisać następną sesję. Porównaj z *obszar zamykający*.

obszar tymczasowy (transient area) Obszar pamięci wykorzystywany do przechowywania wykonywanych programów. Jako obszar tymczasowy wykorzystuje się większość pamięci komputera.

obszar użytkownika (user area) Część dysku lub pamięci, przeznaczona na dane użytkownika.

obszar wejściowy (input area) Zarezerwowany segment pamięci, wykorzystywany do przyjmowania danych z urządzeń peryferyjnych. Synonim *bufor*.

obszar We-Wy (I/O area) Zarezerwowany segment pamięci, wykorzystywany do pobierania danych z urządzenia wejściowego lub w celu gromadzenia danych, które mają być przesłane do urządzenia wyjściowego. Patrz *bufor*.

obszar wyjściowy (output area) Zarezerwowany segment pamięci wykorzystywany do zbierania danych, które mają być wysłane z komputera. Synonim *bufor*.

obszar zamykający (lead-out) Grupa sektorów zapisywana na końcu sesji zapisu płyty CD-R, oznaczająca koniec danych. Pierwszy obszar zamykający ma rozmiar 6750 sektorów, natomiast wszystkie kolejne mają rozmiar 2250 sektorów. Porównaj z *obszar inicjujący*.

obudowa jednorzędowa (single in-line package) Patrz *SIP*.

obudowa modułowa (modular chassis) Urządzenie pełniące funkcję rozszerzenia, umożliwiające instalację modułów różnego typu. Zazwyczaj w tego typu obudowie są wyposażone takie urządzenia sieciowe, jak przełącznik i router. Patrz *karta łącza*.

obudowa typu krab (flatpack) Plastikowy, prostokątny układ scalony do montażu powierzchniowego z końcówkami (nóżkami) z czterech stron, wyprowadzonymi poziomo na zewnątrz. Końcówki są wyginane i docinane w trakcie montażu. Patrz *QFP* i *obudowa układu*.

obudowa układu (chip package) Obudowa układu wkładana (montaż na podstawkach) lub lutowana (montaż powierzchniowy) do płytki drukowanej. Patrz *CDIP*, *CERDIP*, *CERQUAD*, *CLCC*, *DIP*, *obudowa typu krab*, *PLCC*, *QFP*, *MCM*, *MCP*, *SOP*, *SOIC*, *SOJ* i *TSOP*.

obudowa układu z pinami (leadless chip carrier) Układ scalony montowany powierzchniowo, w którym wykorzystuje się

piny wystające z układu. Porównaj z *bezpiniowa obudowa układu*. Patrz *PLCC*.

obudowa z pinami (lead frame) Popularny typ obudowy układów scalonych, w których metalowe nóżki wystają z podstawy. Technologia sięga początków układów DIP, ale jest w dalszym ciągu powszechnie używana w wielu odmianach układów. Patrz *obudowa układu*.

Obudowa z nóżkami (standardowa)

Obudowa z nóżkami (CSP)

Układy z nóżkami

Na tych przekrojach pokazano różnice pomiędzy układami z nóżkami (lead frame) w odmianach standardowej oraz CSP (ilustrację zamieszczono dzięki uprzejmości Josepha Fjelstada)

obwiednia (envelope) (1) Zakres częstotliwości dla określonej operacji.

(2) Grupa bitów lub elementów w pakiecie, interpretowana jako osobna jednostka.

obwoluta (jacket) Plastikowa obudowa dyskietki. Dyskietki 5,25" są wbudowane w elastyczną obwolutę, natomiast w dyskietkach 3,5" obwoluta jest sztywna.

obwód (hardware circuit) System złożony z elementów elektronicznych, takich jak tranzystory, rezystory i kondensatory. W przypadku komputerów i innych urządzeń cyfrowych niemal wszystkie obwody to układy scalone. Pojedynczy układ scalony zawiera cały podsystem — procesor, kontroler, kodek itp. Wyjątkiem pozostaje zasilacz i inne urządzenia, w których wykorzystuje się transformatory i elementy dyskretnie, które są zbyt duże, aby umieścić je w układzie scalonym.

obwód cyfrowy (digital circuit) Obwód elektroniczny pobierający i przetwarzający dane w postaci cyfrowej (wł.-wyl.), zgodnie z regułami algebry Boole'a (AND, OR, NOT itd.). Patrz *układ scalony*.

Cyfrowa hydraulika!

Obwód cyfrowy można wyobrazić sobie jako sieć hydrauliczną. Ścieżki poszczególnych obwodów to rury, tranzystory to zawory, a prąd elektryczny to woda. Wyobraź sobie, że odkręcasz zawór, a woda przepływa przez niego i w końcu trafia na kolejny zawór, który otwiera się, aby ją przepuścić i umożliwić jej dotarcie do kolejnego zaworu itd.

Rezystor można postrzegać jako dużą rurę, która na końcu zawiera redukcję do dużo mniejszej rury, natomiast kondensator przypomina zbiornik na wodę. Z kolei dioda to zawór przepuszczający wodę tylko w jednym kierunku.

obwód Darlingtona (Darlington circuit) Obwód wzmacniający, wykorzystujący dwa połączone ze sobą tranzystory.

obwód elastyczny (flexible circuit) Układ przewodników naniesiony na giętką błonę, która odgrywa rolę nieprzewodzącej (dielektrycznej) podstawy. Wierzch pokrywa się dielektryczną warstwą zabezpieczającą. Obwód elastyczny to giętka wersja obwodu drukowanego. Stosowanie obwodów elastycznych pozwala często przyspieszyć budowanie urządzenia. Możliwość ich wyginania nie jest w trakcie normalnej pracy wykorzystywana.

obwód elektroniczny (electronic circuit) Patrz *obwód cyfrowy*.

obwód giętki (flex circuit) Patrz *obwód elastyczny*.

obwód hybrydowy (hybrid circuit) Obwód zawierający różne typy układów. Patrz *sygnał mieszany i mikroobwód hybrydowy*.

obwód logiczny (logic circuit) Obwód wykonujący funkcję przetwarzającą lub zarządzającą. Porównaj z *pamięć*.

obwód wygładzający (smoothing circuit) Elektroniczny obwód filtrujący w zasilaczu z prostownikiem, który usuwa tętnienie prądu zmiennego.

OC (Optical Carrier) Prędkości przesyłu danych, zdefiniowane w specyfikacji SONET. OC definiuje prędkości, z jakimi pracują urządzenia optyczne, natomiast jego odpowiednikiem dla urządzeń elektrycznych jest STS.

Serwis		Prędkość świadczenia usług (Mb/s)	
OC-1	STS-1	51,84	(28 DS1 lub 1 DS3)
OC-3	STS-3	155,52	(3 STS-1)
OC-3c	STS-3c	155,52	(sumaryczna)
OC-12	STS-12	622,08	(12 STS-1, 4 STS-3)
OC-12c	STS-12c	622,08	(12 STS-1, 4 STS-3c)
OC-48	STS-48	2 488,32	(48 STS-1, 16 STS-3)
OC-192	STS-192	9 953,28	(192 STS-1, 64 STS-3)
OC-768	STS-768	38 813,12	(768 STS-1, 256 STS-3)

OC1 Patrz *OC*.

OC-1 Prędkość przesyłu danych, zdefiniowana w standardzie SONET i równa 51,84 Mb/s. Patrz *OC*.

OC12 Patrz *OC*.

OC-12 Prędkość przesyłu danych, zdefiniowana w standardzie SONET i równa 622,08 Mb/s. Patrz *OC*.

OC192 Patrz *OC*.

OC-192 Prędkość przesyłu danych, zdefiniowana w standardzie SONET i równa 9 953,28 Mb/s. Patrz *OC*.

OC3 Patrz *OC*.

OC-3 Prędkość przesyłu danych, zdefiniowana w standardzie SONET i równa 155,52 Mb/s. Patrz *OC*.

OC48 Patrz *OC*.

OC-48 Prędkość przesyłu danych, zdefiniowana w standardzie SONET i równa 2 488,32 Mb/s. Patrz *OC*.

occam Język przetwarzania równoległego, zaprojektowany z myślą o obsłudze operacji współbieżnych. Kod języka occam nadaje się do niemal bezpośredniego uruchamiania na transputerach INMOS. Poniższe instrukcje wczytują dwie zmienne i jednocześnie inkrementują ich wartości. Wyrażenie PAR oznacza, że najbliższe instrukcje mają zostać wykonane jednocześnie, natomiast SEQ oznacza konieczność wykonania ich jedna po drugiej.

```

PAR
  SEQ
    chan1 ? item1
    item1 := item1 + 1
  SEQ
    chan2 ? item2
    item2 := item2 + 1

```

OCE Patrz *AOCE*.

OCF (*OpenCard Framework*) Specyfikacja inteligentnych kart, opracowana przez konsorcjum OpenCard. Została ona opublikowana na początku 1998 roku i jest standardem opisującym karty wykorzystywane w bankomatach, przystawkach telewizyjnych i terminalach płatniczych.

ochrona nadgarstków (wrist support) Rozwiązanie, które poprzez utrzymywanie dłoni w położeniu nieszkodliwym dla nadgarstków zapobiega wystąpieniu syndromu cieśni nadgarstków. Produkt przypomina bandaż, który jest zakładany na nadgarstki.

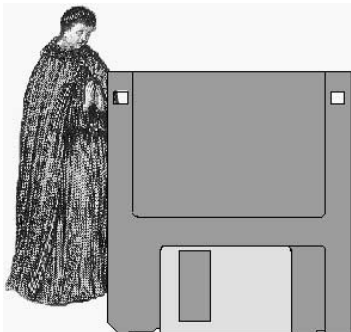
ochrona oprogramowania (software protection) Patrz *zabezpieczenie przed kopiowaniem*.

ochrona pamięci (memory protection) Metoda zapobiegająca przypadkowemu zapisywaniu danych przez jeden program w obszarze pamięci przydzielonym innemu programowi. Przy zastosowaniu różnych rozwiązań ochrony pamięci wokół programu jest tworzona granica, która uniemożliwia jego instrukcjom odwoływanie się do danych znajdujących się poza nią.

W momencie, gdy program przekroczy ustaloną dla niego granicę, system operacyjny komputera, taki jak DOS lub Windows 3.x (lub starsze wersje), ulega „zawieszeniu” (błąd krytyczny, awaria). Systemy operacyjne takie jak UNIX, OS/2 i Windows NT są bardziej stabilne, dlatego też zazwyczaj umożliwiają zamknięcie błędnie działającego programu bez ingerencji w działanie pozostałych aplikacji, które są aktywne.

ochrona plików (file protection) Ochrona przed przypadkowym usunięciem danych. Fizyczną ochronę plików na wymiennym nośniku danych zapewnia zwykle zmiana pozycji przełącznika lub dźwigni albo też zakrycie specjalnego wycięcia. Zapis jest wówczas niemożliwy — nawet wtedy, gdy oprogramowanie przekazuje do podzespołów komputera odpowiednie polecenia. Przykładowo w przypadku taśmy półcalowej zabezpieczenie fizyczne polega na usunięciu plastikowego krążka.

Logiczną ochronę plików zapewnia system operacyjny, który może traktować pewne pliki jako pliki tylko do odczytu. Dzięki temu zarówno zwykłe pliki (do odczytu i zapisu), jak i pliki przeznaczone tylko do odczytu mogą być przechowywane na tym samym woluminie dyskowym. Pliki mogą również zostać określone jako ukryte, co sprawia, że pozostają niewidoczne dla większości programów.

Jesteś zabezpieczony!

Jeśli w dyskietkach 3,5" oba otwory są widoczne, włączone jest zabezpieczenie dyskietki przed zapisem

ochrona przed skokami ruchu sieciowego (traffic surge protection) Zabezpieczanie serwera przed przeciążeniem występującym w wyniku nagłego wzrostu liczby żądań klientów. Patrz *serwer pomocniczy, krótki tłok i przełącznik internetowy*.

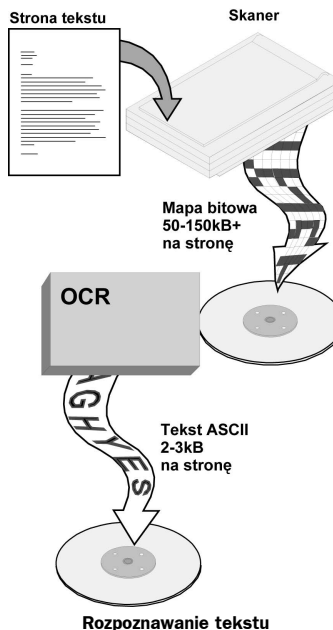
ochrona przed zapisem (write protect) Ustawienie uniemożliwiające usunięcie pliku z dysku lub jego modyfikację. Patrz *ochrona plików*.

ochrona rezydentna (resident protection) Program antywirusowy lub podobny, który pozostaje w pamięci komputera.

Ockamy Patrz *Akamai*.

OCR (*Optical Character Recognition*) Rozpoznawanie znaków wydrukowanych na papierze przez maszynę. Systemy OCR radzą sobie z wieloma różnymi krojami pisma. Potrafią też rozpoznawać teksty napisane na maszynie lub wydrukowane z komputera. Zaawansowane systemy OCR umożliwiają również rozpoznawanie pisma odręcznego.

Po zeskanowaniu dokumentu do komputera ma on postać mapy bitowej, czyli obrazka, na którym widoczny jest tekst. Oprogramowanie OCR analizuje ciemne i jasne obszary takiego obrazu, wyodrębniając poszczególne litery i cyfry i zamieniając je na znaki systemu ASCII. Rozpoznawanie pisma odręcznego jest dużo trudniejsze. Podobne problemy sprawiają stare, spłowiałe i rozmazane wydruki. Skanowanie dokumentów i przetwarzanie ich za pomocą programów OCR ma w sobie niekiedy więcej ze sztuki niż z nauki.

Po zeskanowaniu tekst ma postać „fotografii” przechowywanej na komputerze. Oprogramowanie OCR potrafi zamienić obrazki na ciągi pojedynczych znaków. Tekst w takiej postaci zajmuje znacznie mniej miejsca na dysku

OCX (*OLE Control Extension*) Technologia modułów programowych opracowana przez Microsoft, pozwalająca na rozszerzanie funkcjonalności programów przeznaczonych dla środowiska Windows. Aplikacje te mogą wykorzystywać gotowe komponenty OCX. Z punktu widzenia użytkownika kontrolki OCX są częścią programu. Często spotyka się też określenie „kontrolki OLE”.

Kontrolki OCX są rozwiązaniem drugiej generacji. Wcześniej Microsoft promował 16-bitowe kontrolki VBX, które można było pisać jedynie w języku Visual Basic. W przeciwieństwie do nich moduły OCX można tworzyć w wielu różnych językach. Mogą one mieć postać 16- lub 32-bitową. Ograniczono też interfejs implementowany przez kontrolki — po to, aby uprościć interakcje

zachodzące między nimi w sieci WWW. Z czasem przekształciły się one w kontrolki ActiveX. Patrz *VBX*.

oczyszczanie adresu (address cleansing) Konwersja adresu pocztowego na standardową postać ustaloną przez amerykańską pocztę. Wykorzystywane są standardowe skróty, a kody pocztowe są konwertowane na postać 9-cyfrową. Patrz *PC Postage*.

oczyszczanie danych (data scrubbing) (1) Zwiększanie spójności i adekwatności danych. Chodzi tu o eliminowanie powtarzających się rekordów, poprawianie błędów ortograficznych i literówek w nazwiskach oraz adresach, upewnianie się, że wszystkie opisy mają zbliżoną postać, poprawianie błędów składniowych, interpunkcyjnych itp. Często jest tak, że proces oczyszczania danych trzeba przeprowadzić przed połączeniem dwóch baz danych w jedną.

(2) W systemie dyskowym RAID jest to monitorowanie i korygowanie błędów bitów parzystości, które mogą się od czasu do czasu pojawić, w celu utrzymania synchronizacji pomiędzy dyskami.

oczyszczanie dysku (disk grooming) Kasowanie starych i niepotrzebnych plików z dysku.

ODAPI (Open Data API) Interfejs programowania baz danych, opracowany przez firmę Borland. Po wprowadzeniu pewnych zmian przekształcono go w interfejs IDAPI. Patrz *Borland Database Engine*.

ODBC (Open DataBase Connectivity) Interfejs programowania baz danych, opracowany przez firmę Microsoft. Za jego pomocą wszystkie aplikacje Windows korzystające z baz danych za pośrednictwem sieci mogą posługiwać się tym samym zestawem wywołań. Na ODBC składają się wywołania funkcji umieszczane przez programistów w aplikacjach oraz sterowniki ODBC, przekształcające te wywołania do postaci wymaganej w konkretnym SZBD.

W systemach baz danych typu klient-serwer, takich jak Oracle czy SQL Server, sterowniki ODBC zapewniają dostęp do silnika baz danych. Z kolei w bazach dla komputerów osobistych, takich jak dBASE czy FoxPro, sterowniki ODBC operują bezpośrednio na docelowych danych. Mechanizm ODBC współpracuje zarówno z bazami, które obsługują język SQL, jak i z tymi, które tego nie robią. Wszystkie aplikacje końcowe komunikują się ze sterownikiem ODBC w języku SQL, a ten — jeżeli baza nie obsługuje tego języka — przekłada uzyskane informacje na rodzimy język bazy danych. Patrz *JDBC*.

ODBCDirect Patrz *DAO*.

odbiornik (receiver) Urządzenie, które odbiera sygnały. Porównaj z *nadajnik*.

odbior wielodrożny (multipath) Termin dotyczy sygnału radiowego, który na skutek odbić od budynków oraz innych przeszkód ulega rozbiciu na dwie lub więcej ścieżek. Przykładem takiego sygnału są zjawy na kanale telewizyjnym.

odbitka próbna (match print) W przygotowaniu do druku: termin określający wysokiej jakości próbny wydruk, przeznaczony do wglądu dla odbiorcy oraz jako wzór dla osoby obsługującej maszynę drukarską. Odbitka próbna jest uzyskiwana metodą naświetlania klisz CMYK na jeden arkusz światłoczułego materiału. Patrz *kluczowanie kolorów i próbka drukarska*.

odbity e-mail (bounced e-mail) Przesyłka e-mail zwrócona nadawcy. Zazwyczaj zwroty następują z powodu błędu w nazwie lub niewłaściwego adresu. Przesyłka e-mail może również nie być przyjęta, jeżeli jej rozmiar przekracza limit określony przez dostawcę internetu. Patrz *e-mail*.

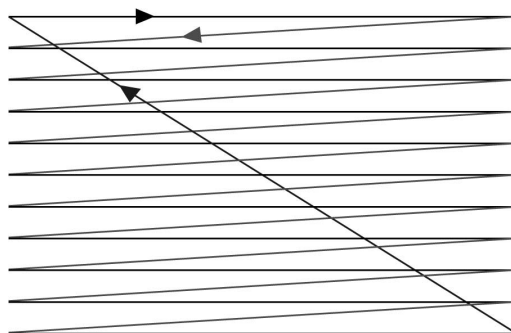
odblaskowy (reflective art) Patrz *materiał odblaskowy*.

odblaskowy ekran VGA (reflective VGA) Ekran ciekłokrystaliczny, który wymaga jasnego, rozproszonego oświetlenia. Znacznie lepszą widoczność obrazu zapewniają ekrany podświetlane od tyłu i z boku.

odblokowanie (Deblock) Oddzielenie rekordów od bloku.

ODBMS Patrz *obiektowy system SZBD*.

odchylanie rastrowe (raster scan) Wyświetlanie obrazu wideo wiersz po wierszu. Metoda stosowana w monitorach komputerowych i telewizorach. Strumień elektronów jest odchylany tak, aby padał na luminofor ekranu w układzie wierszowym, od lewej do prawej, poczynając od lewego górnego rogu. Po dojściu do końca poziomej linii wiązka jest wyłączana i przenoszona na lewą stronę ekranu, do kolejnej linii. Jest to tzw. powrót poziomy. Po dotarciu do prawego dolnego rogu ekranu następuje powrót pionowy, czyli skierowanie działu elektronowego do lewego górnego rogu ekranu. W przypadku sygnału telewizyjnego powrót pionowy określa się jako wygaszanie pionowe.

Odchylanie rastrowe

Obraz wyświetlaczy rastrowych jest generowany wiersz po wierszu (linie poziome), od lewego górnego rogu do prawego dolnego rogu. Równoległe ukośne linie symbolizują powrót poziomy, a linia biegnąca po przekątnej — powrót pionowy

odchylenie standardowe (standard deviation) W statystyce: średnia różnica między wartościami serii a średnią serii.

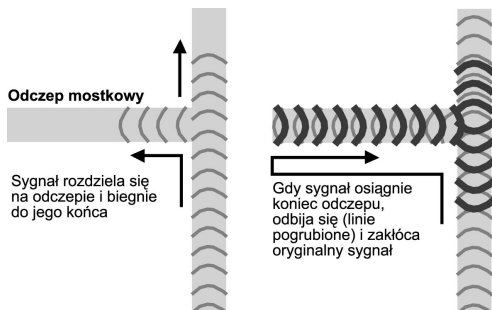
odcień (hue) Dominująca długość fali w danym kolorze. System (model) kolorów opisuje kolory przy użyciu odcienia, nasycenia i jasności. Odcień to dominujący kolor, nasycenie to jego intensywność, a jasność to jego jasność. Patrz *HSB*.

odcienie ciągłe (continuous tone) Proces drukowania, w wyniku którego powstaje produkt podobny do fotografii. W obrazie o tonacji ciągłej wzory pikselowe (poszczególne kropki) są niewidoczne lub słabo widoczne pod szkłem powiększającym. Różne technologie sublimacyjne, CYCOLOR oraz laserowe, zapewniają do 256 odcieni koloru, a nawet mieszanie atramentów. Patrz *drukarka contone, drukarka termosublimacyjna i CYCOLOR*.

odcinek czasu (time slice) Krótki przedział czasu, przypisywany kolejno użytkownikom lub programom w systemie wielozadaniowym lub z podziałem czasu. Długość odcinków czasu wyraża się najczęściej w milisekundach.

odcinek końcowy (home run) Przewód, który zaczyna się w centralnym punkcie dystrybucyjnym, takim jak koncentrator lub centrala PBX, i biegnie do stacji końcowej, bez dodatkowych połączeń z innymi urządzeniami. Typowe przebiegi końcowe można spotkać w sieciach o topologii gwiazdowej.

odczep mostkowy (bridged tap) W telefonii: dowolna para kabli wpleciona w główną parę. Wiele nieużywanych odczepów mostkowych pozostaje z czasów, gdy łącza towarzyskie były normą i dwa lub więcej odczepów było wykonywanych na niemal każdej linii. Dodatkowe odczepy były później odcinane, zakańczane i ginęły w labiryncie kabli, co utrudniało ich lokalizację. Odczepy mostkowe powodują niepożądane odbicia, które mogą zakłócić sygnały o wysokich częstotliwościach, używane w nowoczesnych technologiach transmisji.

odczyt (read) Wprowadzanie danych do komputera z urządzenia peryferyjnego (dysku, taśmy itp.). Podobnie jak czytanie książki lub odtwarzanie taśmy magnetofonowej, odczyt nie powoduje zniszczenia odczytywanych danych.

Odczyt ma charakter operacji wejściowej dla komputera i wyjściowej dla urządzenia peryferyjnego. Jeżeli dane są przesyłane do urządzenia peryferyjnego lub kopiowane do innej lokalizacji w pamięci, mamy do czynienia z operacją odczytu z pamięci (lub „odczytu pamięci”). Każda zewnętrzna i wewnętrzna operacja przesyłania danych wiąże się z ich odczytem z pewnej lokalizacji i zapisem w innej.

odczyt rozrzucony (scatter read) Możliwość pobierania danych z dwóch lub większej liczby nieciągłych obszarów pamięci przy użyciu pojedynczej operacji odczytu. Patrz *zapis zbiorczy*.

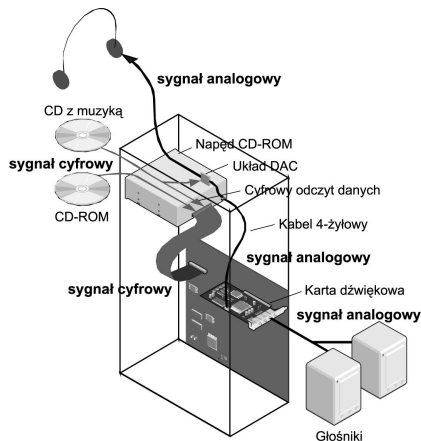
odczyt w trakcie zapisu (read-while-write) Funkcja napędów taśm, umożliwiająca natychmiastowe odczytywanie zapisywanych danych w celu ich weryfikacji. Umożliwia uniknięcie dwukrotnego przewijania taśmy.

odczyt znaczników (mark sensing) Detekcja linii wykonanych ołówkiem we wcześniej zdefiniowanych ramach, znajdujących się na papierowym formularzu. Formularz zawiera obszary ograniczające zakres każdego ruchu ołówka i odpowiadające słowom „tak”, „nie”, pojedyncze cyfry lub litery, w wyniku czego dla każdego pytania dostępne są wszystkie możliwe odpowiedzi. Czytnik znaczników wykrywa je i zamienia na postać cyfrową.

odczytywanie cyfrowego dźwięku (digital audio extraction) Obsługiwana przez większość nowych napędów CD-ROM funkcja przesyłania dźwięku z płyt kompaktowych w postaci cyfrowej, bezpośrednio do głównej magistrali komputera (IDE lub SCSI), tak samo jak przesyłane są dane zapisane na płytach CD-ROM. Ze starszych napędów sygnał musi wyjść przez złącze analogowe, które podłączane jest do wejścia na karcie dźwiękowej. Musi też zostać ponownie przekształcony na postać cyfrową, co pogarsza jakość dźwięku. *Patrz kabel audio napędu CD-ROM i MP3.*

odczyt-zapis (read/write) (1) Określenie stosowane w odniesieniu do urządzeń, które mogą wysyłać i odbierać (lub odczytywać i zapisywać) dane.

(2) Rodzaj pliku, który może być aktualizowany lub usunięty.

Wyjścia cyfrowe i analogowe

Napędy CD-ROM zamieniają dane audio zapisane na płytach CD na postać cyfrową i przesyłają je do karty graficznej oraz do słuchawek. Wysyłają one też dane do głównej magistrali komputera, co nazywamy „odczytywaniem cyfrowego dźwięku”

oddzielnac (decollator) Urządzenie oddzielające od siebie wielość formularze papierowe, wypełniane przez kalkę.

ODI (*Open Data-Link Interface*) Interfejs sterownika sieciowego opracowany przez firmę Novell. ODI powstał na bazie interfejsu LSL, zaprojektowanego przez firmę AT&T na potrzeby systemu operacyjnego UNIX System V. Patrz *interfejs sterownika sieci i LSL*.

Odin Emulator pozwalający na uruchamianie 32-bitowych aplikacji dla Windows w systemie OS/2. Jest to produkt typu Open Source. Co prawda istnieją rozszerzenia OS/2 pozwalające uruchamiać programy przeznaczone dla Windows, ale potrafią one emulować najwyżej Windows 95, w związku z czym działają tylko niektóre programy. Odin emuluje natomiast pełny interfejs Win32 systemów Windows NT/2000. Zespół zajmujący się rozwijaniem tego produktu pochodzi z Niemiec, co tłumaczy nazwę Odin — w mitologii nordyckiej i germańskiej oznacza ona „najwyższego boga”. Więcej informacji na temat Odina znajdziesz pod adresem <http://en.os2.org/projects/odin>.

ODMA (1) (*Open Document Management API*) Interfejs programistyczny umożliwiający aplikacjom klienckim komunikowanie się z systemem zarządzania dokumentami, uruchomionym na serwerze.

(2) (*Optical Disc Manufacturing Association*, Milford, USA, www.odma.com) Organizacja zajmująca się różnymi zagadnieniami związanymi z produkcją, testowaniem, oznaczaniem i pakowaniem płyt CD i DVD.

ODMG Patrz *Object Database Management Group*.

odmowa dostępu (access denied) System nie może pobrać żadanego pliku. Najczęściej oznacza to, że plik, który chcemy otworzyć, jest już otwarty w innej aplikacji. Może to również znaczyć, że celowo zabroniono dostępu do tego pliku. Patrz *plik ukryty*.

odmowa obsługi (denial of service) Sytuacja, w której system nie może już odpowiadać na prawidłowe zapytania. Patrz *atak odmowy obsługi*.

„odpluskwienie”, debugowanie (Debug) Poprawienie problemu ze sprzętem lub oprogramowaniem. Debugowanie aplikacji polega na odnajdywaniu błędów w ich algorytmach, natomiast „odpluskwienie” przerosło to odszukiwanie błędnie zaprojektowanych obwodów. Patrz *DSO Debug*.

odporny na błędy (fault resilient) Patrz *wysoka dostępność*.

odporny na przyszłość (future proof) Żargonowe określenie produktów, które nie staną się szybko przestarzałe. W przemyśle komputerowym tego rodzaju produktów jest stosunkowo niewiele. Wyjątkiem mogą być światłowody, w przypadku których oczekuje się, że będą mogły zapewnić niewyobrażalne jeszcze dziś przepustowości.

odporny na uszkodzenia (fault tolerant) Zdolność nieprzerwanego kontynuowania pracy mimo wystąpienia awarii sprzętowej. Komputer odporny na uszkodzenia musi zostać od podstaw zaprojektowany pod kątem niezawodności. Wykorzystuje się w nim po dwa procesory (lub więcej), zestawy pamięci, dysków i (lub) zasilaczy. W przypadku awarii jednego z elementów urządzenie rezerwowe natychmiast przejmuje jego funkcje.

Wiele systemów projektuje się pod kątem możliwości odtwarzania stanu sprzed awarii, opartych na szybkim wykrywaniu zakłóceń i zastępowaniu komputera jednostką rezerwową. Tak zabezpieczane systemy, mimo częstego określania ich jako odporne na uszkodzenia, klasyfikuje się jako systemy „o wysokiej dostępności” (high availability).

Właściwe systemy odporne na uszkodzenia należą do najbardziej kosztownych. Większość nadmiarowego wyposażenia pozostaje niewykorzystana aż do momentu wystąpienia awarii. Z drugiej strony systemy odporne na uszkodzenia zapewniają zachowanie po awarii niezmiennych parametrów wydajnościowych. W przypadku systemów o wysokiej dostępności wartości wielu z nich często nie są zachowywane.

Jako dużych producentów systemów komputerowych odpornych na uszkodzenia dla rynku związanego z przetwarzaniem transakcji (OLTP) można wskazać firmy Tandem i Stratus. Komputery firmy Stratus wykorzystują operatorzy międzynarodowi, oferujący usługi marszrutowania połączeń z numerami 0-800 i inne usługi związane z dostępem do sieci z zewnątrz. Patrz *zarządzenie uszkodzeniami*.

odpowiedzialność (responsibility) W technologii obiektowej: etap przetwarzania danych, który może być wykonany przez dany obiekt.

odpowiedź dźwiękowa (audio response) Patrz *generowanie głosu*.

odpytywać (interrogate) (1) Wyszukiwać, podsumowywać lub zliczać rekordy w pliku. Patrz *zapytanie*.

(2) Testować warunek lub status terminala albo systemu komputerowego.

odpytywanie (polling) (1) Technika wykorzystywana w systemach łączności, za pomocą której sprawdza się, kiedy terminal jest gotowy do wysłania danych. W tym celu komputer przez cały czas bada po kolei wszystkie podłączone do niego terminale. Jeżeli któryś z nich ma gotowe do wysłania dane, odsyła potwierdzenie i rozpoczyna się transmisja. Jest to przeciwieństwo rozwiązania opartego na przerwaniach, w którym to terminal wysyła do komputera sygnał informujący, że chce przesłać jakieś dane.

(2) Technika polegająca na ciągłym badaniu urządzenia peryferyjnego i sprawdzaniu, czy nie chce ono przesłać jakichś danych. W ten sposób można na przykład sprawdzać, czy naciśnięto klawisz myszy lub czy port komunikacyjny nie odebrał jakichś danych. Jest to przeciwieństwo rozwiązania opartego na przerwaniach, w których to system operacyjny wysyła sygnały wstrzymujące na chwilę pracę komputera.

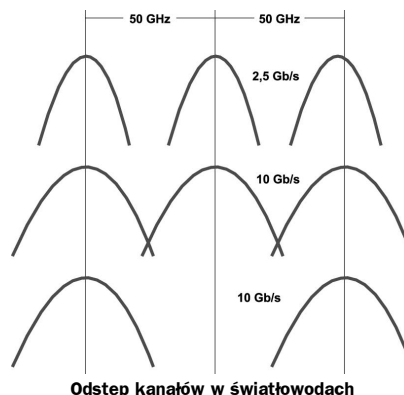
ODS (Operational Data Store) Baza danych zaprojektowana z myślą o wykonywaniu zapytań na danych transakcyjnych. ODS jest często tymczasową „przechowalnią” danych, które mają trafić do hurtowni danych. Różni się ona od tej ostatniej tym, że przechodzą

wywane w niej informacje są na bieżąco uaktualniane, natomiast dane, które trafiają do hurtowni danych, mają charakter stały. Bazy ODS projektuje się z myślą o wydajnym przeprowadzaniu wielu zapytań na niewielkich ilościach danych (na przykład zapytań o stan konta). Z kolei hurtownie danych tworzy się z myślą o rozbudowanych zapytaniach, wykonywanych na bardzo wielu danych.

ODSI (Open Directory Services Interface) Interfejs programistyczny opracowany przez Microsoft. Pozwala on uzyskać dostęp do usług katalogowych i usług DNS świadczonych w sieci.

odstona (ad view) Synonim *impresja*.

odstęp kanałów (channel spacing) Szerokość pasma przypisana każdemu kanałowi w systemie komunikacyjnym przesyłającym wiele częstotliwości, jak na przykład w światłowodach. Jest on mierzony jako odstęp pomiędzy środkami częstotliwości (lub fali) sąsiednich kanałów. Patrz *pasmo międzykanałowe*.

Odstęp kanałów w światłowodach

Pierwszy przykład — 10 Gb/s z odstępem 50 GHz — powoduje niewielkie nakładanie kanałów, ale w przypadku 100 GHz już ten efekt nie występuje. W pierwszym przykładzie zapewniona jest większa przepustowość, ale nakładanie może być wystarczające, aby pojawiały się znaczne przesłuchy (rysunek otrzymany dzięki uprzejmości Jeffa Hechta)

odstęp międzywierszowy (leading) W typografii: pionowy odstęp pomiędzy wierszami wydruku (pomiędzy wierszami podstawowymi). Nazwa pochodzi z czasów początków składu drukarskiego,

kiedy spacje uzyskiwało się za pomocą cienkich pasków ołowiu (ang. lead). Odstęp międzywierszowy mierzy się w punktach. Na odstęp ten składa się rozmiar czcionki oraz właściwy odstęp między wierszami. Tak więc 15 punktów odstępu międzywierszowego w przypadku czcionki 12-punktowej w rzeczywistości oznacza trzy punkty odstępu pomiędzy wierszami. Patrz *krój pisma*.

odszyfrować (decrypt) Przywrócić zaszyfrowanym danym ich pierwotną postać. Patrz *kryptografia*.

odszyfrowywanie (unscramble) Synonim *odszyfrować*. Patrz *mieszać*.

odśmiecianie (garbage collection) Procedura, która wyszukuje w pamięci obszary nieaktywnych danych i instrukcji w celu przywrócenia ich do ogólnodostępnej puli pamięci (stery). Funkcję taką może zapewniać system operacyjny. Windows jest przykładem systemu, który nie zapewnia automatycznego odśmieciania, co zmusza programistę do jawnego zwalniania pamięci, która w przeciwnym wypadku nie zostanie zwolniona, co przyczyni się do zmniejszenia zasobów systemowych w wyniku tzw. wycieku pamięci. Jeżeli program zaalokuje w pamięci tyle buforów danych, że ich rozmiary przekroczą możliwości pamięci fizycznej, system operacyjny przenosi część z nich do pamięci wirtualnej (na dysk),

co umożliwia mu dalszą pracę, ale spowalnia pracę komputera. Dezalokowanie pamięci po zakończeniu jej wykorzystywania jest uciążliwym zajęciem, o którym programiści często zapominają. Nie brakuje też przykładów błędnie zaprojektowanych procedur dealokowania. Jednym z języków, które zapewniają automatyczne odświeżanie pamięci, jest język Java — maszyna wirtualna Javy przejmując zadanie zwalniania nieużytków, uwalniając programistę od tej ciężkiej pracy. Patrz *steria* i *Java*.

odświeżanie (refresh) (1) Systematyczne ładowanie urządzenia, które nie jest w stanie utrzymać pewnej zawartości. Odświeżania wymagają monitory, ponieważ luminofor rozbłyskuje tylko na kilka milisekund. Odświeżania wymagają również układy pamięci RAM, aby utrzymać zapisane w nich bity danych. Patrz *przerysować*.

(2) Ponowne pobieranie (ładowanie) tej samej strony WWW co strona wyświetlana, w celu sprawdzenia, czy jej zawartość uległa zmianie. Patrz *ponowne ładowanie*.

odświeżanie pamięci RAM (RAM refresh) Ponowne ładowanie (impulsem elektrycznym) dynamicznych układów pamięci RAM, powtarzane wiele razy na sekundę i niezbędne, aby utrzymać zawartość tych układów.

ODT Patrz *SCO Open Desktop*.

odtwarzacz multimedialny (media player) (1) Oprogramowanie służące do odtwarzania plików dźwiękowych, wideo i animacji. Patrz *gracz na rynku technologii WWW*.

(2) (Media Player) Multimedialny program dołączony do systemu Windows, używany do odtwarzania plików dźwiękowych i wideo. Patrz *Windows Media Player*.

odtwarzacz plików MP3 (MP3 player) Oprogramowanie lub urządzenie służące do odtwarzania plików dźwiękowych zakodowanych w formacie MPEG Audio Player 3. Patrz *MP3*.

odtworzenie klucza (key recovery) Zdolność odzyskania tajnego klucza w komunikacji kryptograficznej. Patrz *deponowanie klucza*.

odtworzenie (undelete) Czynność polegająca na cofnięciu ostatniej wykonanej operacji usunięcia. W przypadku, gdy obsługiwanych jest kilka poziomów odtwarzania, istnieje możliwość cofnięcia kilku lub wszystkich wcześniej wykonanych operacji usuwania. Patrz *DOS Undelete*.

odwiedzenie (visit) Wyświetlenie strony internetowej. Patrz *unikalni użytkownicy*.

odwołanie bezwzględne (absolute reference) Adres lub wskaźnik, który się nie zmienia. Na przykład w arkuszu kalkulacyjnym komórka z odwołaniem bezwzględnym nie zmienia się nawet wtedy, gdy jest skopiowana w inne miejsce. Porównaj z: *odwołanie względne*.

odwołanie względne (relative reference) Adres lub wskaźnik, który zmienia się wraz z przenoszeniem obiektu docelowego lub zmianą związku z nim. Przykładowo w arkuszu kalkulacyjnym wzór w komórce z odwołaniem względnym zmienia się, gdy komórka zostaje skopiowana. Porównaj z *odwołanie bezwzględne*.

odwołanie zewnętrzne (external reference) W programowaniu: odwołanie do programu lub funkcji zlokalizowanej w oddzielnej, niezależnej bibliotece.

odwrotna notacja polska (reverse polish notation) Matematyczny sposób zapisu wyrażeń, w którym liczby poprzedzają operator. Przykładowo $2+2$ zostaje zapisane jako $2\ 2\ +$, a $10-3*4$ jako $10\ 3\ 4\ *\ -$. Patrz *FORTH*.

odrotny bufor proxy (reverse proxy cache) Określany również jako „akcelerator serwerowy”; serwer buforujący, który pracuje u usługodawcy internetowego, a nie w siedzibie użytkownika. Wszystkie przesyłane do przeglądarki strony WWW są przekazywane za pośrednictwem tego serwera, który jednocześnie zapisuje je w buforze. Jeżeli późniejsze żądanie pobrania strony WWW może zostać zrealizowane przy użyciu zawartości bufora, strona jest bez dalszej zwłoki przesyłana do klienta. Pozwala to ograniczyć wolumen komunikacji z serwerem WWW. Patrz *bufor proxy* i *internetowy serwer buforujący*.

odwrócony system DNS (reverse DNS) (Reverse Domain Name System) — odwrócony system nazw domen Oprogramowanie systemu odwzorowania nazw, które ustala nazwę domenową na podstawie adresu IP. Działa odwrotnie niż serwer DNS, który zamienia nazwy na adresy IP. Odwrócony system DNS wykorzystują usługodawcy internetowi, aby rejestrować komunikację odbieraną przez domenę. Zliczane są wówczas wywołania z poszczególnych domen wysokiego poziomu (.com, .net itd.) i wybranych domen podrzędnych (np. slackware.com). Odwrotne zapytania DNS wykorzystuje się również do weryfikowania tożsamości. Przykładem może być porównanie adresu komputera wysyłającego pocztę elektroniczną z nazwą domeny podaną w jej nagłówku. Patrz *DNS*.

odwzorowanie (imaging) Tworzenie reprezentacji zdjęcia lub rysunku w formie elektronicznej lub na błonie fotograficznej. Uzyskiwane poprzez skanowanie lub fotografowanie obiektu i przekształcenie go na macierz punktów (bitmapę), której treść jest niezrozumiała dla komputerów, lecz jedynie dla ludzi. Skanowane obrazy tekstu można przekształcać na dane komputerowe (w kodzie ASCII lub EBCDIC) za pomocą oprogramowania do rozpoznawania znaków (OCR). Patrz *mikrografia*, *przetwarzanie obrazów* i *zarządzanie obrazami dokumentów*.

odwzorowanie indeksu (index map) Patrz *indeks* i *paleta kolorów*.

odwzorowanie standardowe (standard mapping) Sformalizowany sposób przekształcania pewnego zbioru kodów na inny zbiór kodów.

odwzorowanie tekstur (texture mapping) W grafice komputerowej: dołączanie pewnego wzoru powierzchni do trójwymiarowego obrazu. Tekstura może być jednolita (jak wzór ceglanego muru) lub nieregularna (np. symulująca drewno lub marmur). Dwuwymiarowe tekstury są najczęściej tworzone niezależnie, a następnie „nakładane” na obiekty trójwymiarowe. Metodą alternatywną jest generowanie tekstur metodami matematycznymi, bez stosowania dwuwymiarowej grafiki rastrowej. Nie jest ona szeroko stosowana, ale pozwala uzyskać bardzo dobre wyniki, zwłaszcza gdy obiekty znajdują się w dużej odległości od kamery. Patrz *tekseł*, *próbkowanie punktowe*, *interpolacja dwuliniowa*, *interpolacja trójliniowa*, *mapowanie MIP*, *tekstura proceduralna* i *tekstura objętościowa*.

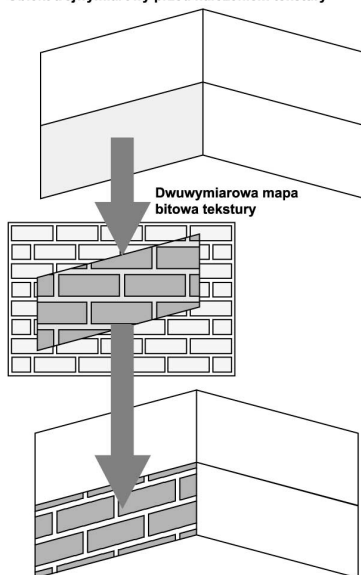
odznaczenie (unmark) (1) W edytorze tekstu terminem tym określa się operację polegającą na usunięciu zaznaczenia bloku tekstu, co zazwyczaj objawia się zniknięciem podświetlenia.

(2) Operacja usunięcia zaznaczenia elementu, który został wyróżniony w określonym celu.

odzyskiwanie (recovery) Patrz *punkt kontrolny-restart* i *archiwizacja na taśmach*.

odzyskiwanie danych (data recovery) Przywracanie danych zapisanych na dysku lub taśmie, które zostały fizycznie uszkodzone.

Obiekt trójwymiarowy przed nałożeniem tekstury

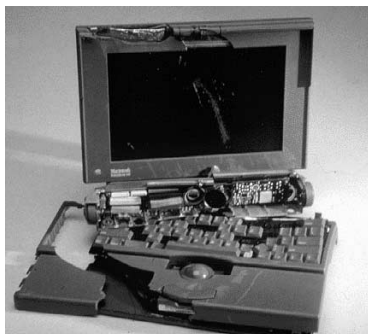

Obiekt trójwymiarowy po nałożeniu tekstury

Odwzorowywanie tekstur

Każdy piksel obiektu 3D jest mapowany do odpowiedniego tekseła dwuwymiarowej tekstury (zamieszczono na podstawie ilustracji udostępnionej przez firmę Intergraph Computer Systems)

dzione. Uszkodzenia te mogą być skutkiem działania wirusa, błędnie napisanego programu, awarii sprzętowej lub odcięcia zasilania w chwili zapisywania danych na nośniku magnetycznym. Oczywiście dane mogą też zostać uszkodzone w wyniku pożaru i innego rodzaju wypadków. Pamiętaj, że dyski umieszczone w laptopach, które często przenosi się z miejsca na miejsce, są szczególnie narażone na awarie.

Odzyskane dane

Od 1985 roku firma DriveSavers z Novato w USA (www.drivesavers.com) odzyskuje dane z uszkodzonych dysków twardych wszelakiego rodzaju. Przed odczytaniem informacji ze zniszczonych komputerów nie powstrzyma ich nawet pożar ani klęski żywiołowe (ilustracja dzięki uprzejmości DriveSavers)

Oe Patrz *ersted*.

OEB (*Open eBook*) Otwarty standard książek elektronicznych, opracowany przez Open eBook Forum (www.openebook.org). Publikacji OEB nie można odczytywać bezpośrednio w czytniku e-book. Wcześniej trzeba przekonwertować je na specjalny format książek elektronicznych. W wyniku tej operacji dane zostaną zaszyfrowane i zoptymalizowane pod kątem danego urządzenia (czytnika). Standard OEB uwzględni unikatowe cechy poszczególnych urządzeń, w tym rozmiary ekranu, możliwości w zakresie przewijania tekstu itd. Są to elementy, których nie można kontrolować za pomocą standardowych języków opisu strony, stworzonych z myślą o dokumentach papierowych. Każdy dokument zapisany w formacie OEB może zostać przekształcony na postać wymaganą przez dany czytnik e-booków.

Omawiany standard powstał w połowie 1999 roku i jest oparty na językach HTML, XML, CSS i innych. Do jego powstania przyczyniły się przede wszystkim firmy Microsoft i Gemstar. Oficjalna nazwa OEB to „Open eBook Publication Structure Specification”. Definiuje on formaty plików przechowujących treść i opisy. Oczekuje się, że format plików OEB, opracowany przez NuvoMedia i SoftBook Press (obie firmy zostały przejęte przez Gemstar), stanie się dominującym formatem książek elektronicznych i że na jego podstawie zostanie zatwierdzony nowy typ MIME. Patrz *e-książka*.

OEL Patrz *OLED*.

OEM (*Original Equipment Manufacturer*) Producent sprzedający urządzenia pośrednikom, którzy rozprowadzają je pod inną nazwą lub w innych opakowaniach. W miarę upływu czasu zmieniano się znaczenie tego terminu. Obecnie w ten sposób określa się także samych pośredników. Sprzedawca OEM wprowadza zatem do produktu jakąś wartość dodaną, sprzedaje go pod własną marką lub rozprowadza go w zestawie z innymi (własnymi) produktami. Określenie OEM odnosi się więc generalnie do wszelkiego, co nie jest tradycyjną sprzedażą hurtową czy detaliczną. Patrz *VAR*.

OEM Service Release 2 Patrz *Windows 95B*.

OEMI (*OEM Information*) Publikacja firmy IBM, opisująca interfejs kanału równoległego. Patrz *kanal równoległy*.

OEO (*Optical in Electrical processing Optical out*) Termin odnoszący się do urządzeń sieciowych, które przekształcają sygnały przenoszone przez fotony na postać elektryczną i poddają je analizie, aby ustalić, jak należy przetłumaczyć przesyłany w sieci ruch. Następnie sygnały zamieniane są z powrotem na postać optyczną, w której opuszczają urządzenie. Przeciwnieństwo *OOO*.

OFDM (*Orthogonal FDM*) Technika modulacji wykorzystywana w systemach telewizji cyfrowej stosowanych w Europie, Japonii i Australii. Na początku lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku promowano ją jako technologię dla bezprzewodowych sieci LAN. OFDM przenosi dane za pośrednictwem dużej liczby fal nośnych, których częstotliwości różnią się od siebie o precyzyjnie ustaloną wartość. Za sprawą tych odstępów można uzyskać „prostotałość”, w wyniku której każdy demodulator „widzi” tylko swoją częstotliwość. Technologia Coded OFDM (COFDM) rozszerza OFDM o mechanizm korekcji błędów. Porównaj z *8-VSB*.

Office Patrz *Microsoft Office*.

Office 2000 Patrz *Microsoft Office*.

Office Mac Zbiór aplikacji biznesowych opracowanych przez firmę Microsoft dla komputera Macintosh. Patrz *Microsoft Office*.

Office Vision Zestaw zintegrowanych aplikacji automatyzujących operacje biurowe, opracowany przez firmę IBM i przeznaczony dla wszystkich komputerów tej firmy. Pakiet ten pojawił się na rynku w 1989 roku i pozwalał na przysyłanie wiadomości e-mail, planowanie zadań oraz tworzenie i dystrybucję dokumentów. Obsługiwał on również grafikę komputerową i był wyposażony w system wspomagania decyzji. Była to pierwsza ważniejsza implementacja SAA, w której zastosowano interfejs Presentation Manager i która pracowała w sieciach OS/2 oraz na komputerach klasy mainframe z rodziny AS/400.

Office XP Patrz *Microsoft Office*.

OfficeJet Urządzenie firmy HP, łączące w sobie drukarkę, koparkę i faks. Pierwszy OfficeJet pojawił się na rynku w 1994 roku.

offline (1) Niepodłączony do internetu, usługi online lub wewnątrznej sieci.

(2) Niezainstalowany w komputerze lub niepodłączony do niego. Jeżeli terminal, drukarka lub jakieś inne urządzenie jest fizycznie przyłączone do komputera, ale nie jest włączone, przyjmuje się, że jest ono w stanie offline.

Dyski i taśmy, które odłączono od komputera i umieszczono w bibliotece danych, również znajdują się w stanie offline. Przeciwnieństwo *online*.

(3) Być „nie na bieżąco”. Sytuacja, w której dana osoba nie została o czymś poinformowana. Patrz 404.

oficjalny standard (de iure standard) Format lub język promowany przez jakąś organizację standaryzacyjną.

ogniwo paliwowe (fuel cell) Technologia wytwarzania prądu elektrycznego, która może zastąpić tradycyjne metody produkcji i dystrybucję elektryczności. Oczekuje się również, że będzie stosowana w samochodach osobowych i ciężarowych oraz autobusach. Ogniwa paliwowe korzystają z wodoru i tlenu, które to pierwiastki zamieniają na energię elektryczną i wodę. Próbné modele samochodów i autobusów zostały wyprodukowane pod koniec lat 90. ubiegłego wieku. Nie brakuje opinii, że przemysł ogniwiw paliwowych nabierze w XXI wieku wielkiego znaczenia. Patrz *Hypercar*.

ogólnie znany numer portu (well-known port) Numery portów protokołów z zakresu od 0 do 1023, które są powszechnie wykorzystywane przez określonego typu dane przesyłane w sieci. Przykładowo pakiety protokołu HTTP (strony WWW) zazwyczaj korzystają z portu o numerze 80. W przypadku protokołu FTP jest to port 20, natomiast protokół autoryzacji Kerberos korzysta z portu o numerze 88. W celu uzyskania pełnej listy numerów portów należy zajrzeć na stronę internetową Internet Assigned Numbers Authority, której adres jest następujący:

www.iana.org/assignments/port-numbers

Powyższy adres strony internetowej może ulec zmianie w chwili połączenia organizacji IANA z ICANN. Patrz *port protokołu, skanowanie portów, ICANN i IANA*.

ogólny błąd ochrony (General Protection Fault) Patrz *GPF*.

ograniczenie nadparamagnetyczne (superparamagnetic limit) Największa liczba bitów na cal kwadratowy, którą można przechowywać w urządzeniu pamięci masowej. Zwiększanie gęstości zapisu jest ograniczane przez zdolność materiału magnetycznego do utrzymania ładunku. Fluktuacje termiczne zmniejszają moc sygnału i sprawiają, że zawartość nośnika traci stabilność. W praktyce gęstość zapisu staje się coraz większa wraz z opracowywaniem nowych technik zapisywania i odczytywania bitów. Granicą możliwości jest obecnie 100 – 200 gigabitów na cal kwadratowy. W przeszłości za istotne ograniczenie uznawano 20 Gb/cal kwadratowy.

Obecnie uważa się, że uzyskiwana gęstość zapisu może jeszcze wzrosnąć. Patrz *gęstość powierzchniowa i AFC*.

ograniczona długość serii (run length limited) Patrz *RLL*.

ograniczony wejściem-wyjściem (I/O bound) Odnosi się do zbyt dużej ilości czasu potrzebnego do pobrania danych do komputera lub wyprowadzenia danych z komputera w porównaniu z czasem przetwarzania tych danych. Usprawnienie działania komputerów ograniczonych wejściem (wyjściem) można usprawnić, instalując szybsze kanały lub napędy dyskowe. Patrz *intensywnie korzystający z we-wy*.

OH Patrz *sluchawka zdjęta z widelek i modem*.

OIC Skrót „oh, I see”.

Oil Change Usługa świadczona przez firmę CyberMedia z Santa Monica w USA (www.cybermedia.com), polegająca na uaktualnianiu oprogramowania zainstalowanego w systemach Windows 95/98. Aplikacja Oil Change sprawdza, jakie programy zainstalowano w komputerze i łączy się ze stroną WWW firmy CyberMedia, na której wyświetlana jest lista wszystkich poprawek, rozszerzeń i aktualizacji oprogramowania, które użytkownik może pobrać.

OJI (Open Java VM Interface) Interfejs programistyczny opracowany przez firmę Netscape z myślą o jej przeglądarce internetowej, która może za jego pomocą wykorzystywać dowolną maszynę wirtualną Javy.

OK Często występujący na ekranie przycisk, który trzeba kliknąć, aby zatwierdzić wykonanie jakiejś operacji. Jeżeli możliwe jest jej anulowanie, na ekranie będzie też wyświetlany przycisk Anuluj (lub podobny). Przycisk OK występuje również w oknach komunikatów, które znikają z ekranu po jego naciśnięciu. Oczywiście komunikatów nie można anulować.

okablowanie ścienne (plenum cable) Kable, które można prowadzić szybami wentylacyjnymi i umieszczać w stropach międzykondygnacyjnych. Mają one powłokę chroniącą przed ogniem i spełniają wszystkie normy budowlane. Patrz *przestrzeń wentylacyjna*.

okablowanie telefoniczne (telephone wiring) Patrz *skętka telefoniczna*.

okablowany (wired) Podłączony. Potoczne określenie słowa „połączony z”.

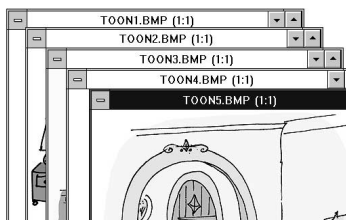
Okamie Patrz *Akamai*.

Okidata (*Okidata*, Mount Laurel, USA, www.okidata.com) Producent faksów i drukarek mozaikowych, laserowych oraz atramentowych. Ta założona w 1972 roku firma znana jest z wytrzymałości swoich produktów. Przez lata wytwarzane przez nią drukarki igłowe uważane były za najlepsze. W roku 1982 firma wprowadziła na rynek drukarki laserowe, które są obecnie bardzo szeroko stosowane.

Okidata jest częścią firmy Oki America, a ta z kolei podlega przedsiębiorstwu Oki Electric Industry Company z Tokio (Japonia). Firma Oki Electric zaczęła w 1881 roku od produkcji telefonów, a w 1976 roku opracowała pierwszy faks wykorzystujący technologię termiczną.

okna kaskadowe (cascading windows) Wyświetlanie kolejno okien w taki sposób, że wszystkie belki tytułowe są jednocześnie widoczne na ekranie.

okno (window) (1) Obszar ekranu z możliwością przewijania. Co prawda okna zazwyczaj są prostokątne, ale w specjalistycznych aplikacjach można się spotkać z oknami okrągłymi lub wielobocznymi. Termin może oznaczać część aplikacji, taką jak przewijane okno indeksu lub okno tekstowe, stosowane w elektronicznej wersji

Okna kaskadowe

Funkcja kaskadowo układa otwarte dokumenty w sposób pokazany na tym ekranie

niniejszej encyklopedii. Może też dotyczyć całej aplikacji zawartej w oknie. Okna po raz pierwszy zostały zastosowane pod koniec lat 60. ubiegłego wieku w laboratorium Stanford Research Laboratories (obecnie SRI). Patrz *GUI*. Patrz też *Windows*.

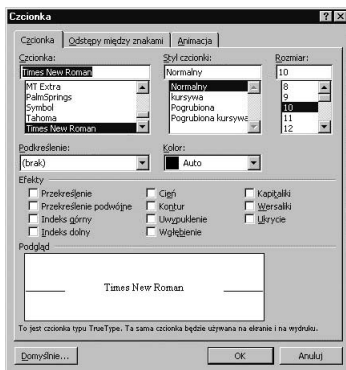
(2) Zarezerwowany obszar pamięci.

(3) Okres czasu.

okno aktywne (active window) Okno, które jest w danym momencie na pierwszym planie. Porównaj z *okno nieaktywne*.

okno aplikacji (application window) Prostokątny obszar ekranu, w którym działa aplikacja. W graficznym interfejsie użytkownika (GUI) granice okna mogą być łatwo zmniejszane lub zwiększane.

okno dialogowe (dialog box) Okienko wyświetlane na ekranie po wybraniu jakiejś opcji z menu. Zawiera informacje o bieżącym stanie jakiegoś zadania realizowanego przez program i związane z nim opcje. Okna dialogowe mogą być małe lub duże, w zależności od ilości informacji, które muszą pomieścić.

Przykładowe okno dialogowe

Jest to okno dialogowe pozwalające na wybranie czcionki. Jest ono wyświetlane przez program Microsoft Word po wybraniu polecenia Czcionka z menu Format

okno DOS-a (DOS window) Termin ten zazwyczaj odnosi się do sesji DOS zainicjowanej pod Windows. System Windows może uruchamiać programy DOS-owe na pełnym ekranie lub w skalowalnych oknach, znanych z innych aplikacji systemu Windows.

okno nieaktywne (inactive window) Okno na ekranie, które w danym momencie nie jest wybrane. Pasek tytułu takiego okna jest przyciemniony. W systemie Windows wciśnięcie kombinacji

klawiszy Alt+Tab powoduje przełączanie pomiędzy wszystkimi aktywnymi i nieaktywnymi oknami. Porównaj z *okno aktywne*.

okno o programie (About Box) Okno dialogowe wyświetlające informacje na temat praw autorskich i numeru wersji aplikacji. W systemie Windows okno to znajduje się w menu Pomoc. (W polskiej wersji systemu Windows często jest to pozycja menu zawierająca nawę programu, następnie myślnik oraz słowo informację).

okno ostrzeżenia (alert box) Okno dialogowe zawierające komunikat ostrzeżenia. Patrz *ostrzeżenie*.

okno potomne (child window) Okno podrzędne, tworzone i wyświetlane z poziomu okna nadrzędnego aplikacji.

okno przesuwne (sliding window) (1) Technika protokołu komunikacyjnego, umożliwiająca przesyłanie wielu pakietów danych bez potwierdzenia. Obie strony połączenia śledzą, które pakiety zostały wysłane i potwierdzone (na lewo od okna), wysłane i niepotwierdzone (w oknie) oraz które jeszcze nie były wysyłane (na prawo od okna).

(2) „Widok” pamięci, który może być błyskawicznie przeniesiony do innej lokalizacji.

okno przewijalne (scrollable window) Okno, które zawiera więcej danych niż może być wyświetlone w bieżącej jego wielkości. Zawartość takiego okna może być przewijana (przesuwana w górę, w dół lub w bok) w celu wyświetlenia dalszych części dokumentu, obrazu czy listy elementów.

okno rozmowy (chat window) Okno tekstowe używane do konferencji pomiędzy dwoma użytkownikami lub większą ich liczbą. Patrz *pokój rozmów*.

okno terminala (terminal window) Okno dialogowe, które umożliwia wysyłanie poleceń do modemu. W konfiguracji połączeń Dial-Up Networking systemów Windows 95/98 użytkownik może wybrać opcję wyświetlania okna terminala bezpośrednio przed lub po wybraniu numeru telefonu.

okno TV (TV in a window) Patrz *karta TV*.

okno wideo (video window) Niezależne okno umieszczone na ekranie monitora, w którym jest odtwarzana sekwencja wideo.

okno wsadowe (batch window) Czas przeznaczony na intensywne operacje przetwarzania wsadowego, na przykład tworzenie kopii zapasowej dysku.

oktet (octet) 8-bitowa jednostka zapisu informacji. Określenie oktet jest często używanym synonimem słowa bajt, wykorzystywanym zwłaszcza tam, gdzie trzeba podkreślić ośmiobitowy rozmiar bajtu.

OLAP (OnLine Analytical Processing) Oprogramowanie wspomagające podejmowanie decyzji, umożliwiający szybkie analizowanie informacji przedstawianych w postaci wielowymiarowych widoków i struktur hierarchicznych. Narzędzia OLAP wykorzystywane są na przykład do analizowania trendów sprzedaży i innych zagadnień finansowych. Pozwalają one zagłębić się w ogromne ilości danych składających się na podsumowania sprzedaży i wyodrębnić te produkty, które sprzedają się najlepiej.

Tradycyjne produkty OLAP, czyli tak zwane wielowymiarowe aplikacje OLAP (w skrócie MOLAP), tworzą z wyprzedzeniem podsumowania transakcji w postaci wielowymiarowych widoków. Zapytania w tego rodzaju bazach danych przeprowadzane są z bardzo dużą prędkością, ponieważ dane przeszły już proces kon-

solidacji. Narzędzia OLAP umieszczają dane w strukturach sześciennych, które użytkownicy mogą obracać. Taka forma jest szczególnie przydatna do tworzenia zestawień finansowych.

Relacyjne narzędzia OLAP (ROLAP) wyodrębniają dane z tradycyjnych relacyjnych baz danych. Wykonują one w tym celu szereg złożonych zapytań SQL i tworzą wielowymiarowe widoki w czasie rzeczywistym. Aplikacje ROLAP stosuje się przede wszystkim tam, gdzie występują dane mające wiele różnych atrybutów, których nie daje się łatwo umieszczać w strukturach sześciennych. Chodzi tu na przykład o dane na temat klientów, zawierające wiele pól opisowych.

Określenie „bazy danych OLAP”, w skrócie DOLAP, odnosi się do relacyjnych systemów DBMS zaprojektowanych w taki sposób, aby można w nich było przechowywać struktury OLAP i przeprowadzać na nich obliczenia.

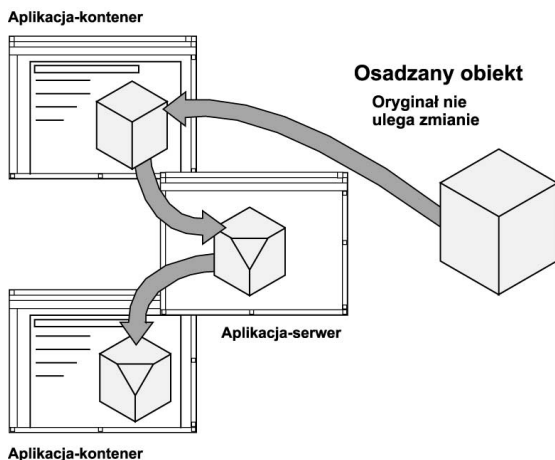
Z kolei oznaczenie WOLAP (*Web OLAP*) odnosi się do danych OLAP, do których można się dostać za pośrednictwem przeglądarki internetowej.

OLCP (*OnLine Complex Processing*) Przetwarzanie złożonych zapytań, długich transakcji oraz jednoczesnych operacji odczytu i zapisu wykonywanych na tym samym rekordzie. Przeciwnieństwo podejścia (OLTP), w którym rekordy uaktualniane są w bardziej przewidywalny sposób.

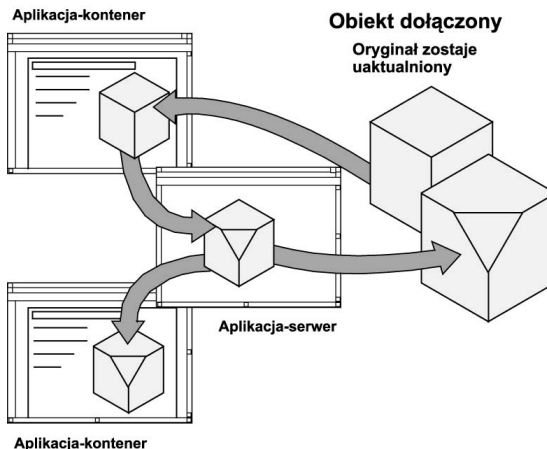
OLE (*Object Linking and Embedding*) Technologia łączenia dokumentów, opracowana przez firmę Microsoft i oparta na modelu obiektowym COM (*Component Object Model*). OLE pozwala na osadzanie w dokumentach (tak zwanych pojemnikach-kontenerach) obiektów takich, jak arkusze kalkulacyjne czy klipy wideo. Po dwukrotnym kliknięciu danego obiektu uruchamiana jest „aplikacja serwerowa”, w której został on utworzony.

Obiekty można też łączyć. W tym przypadku „pojemnik” nie przechowuje fizycznie dołączonego obiektu, lecz jedynie wskaźnik do niego. Jeżeli obiekt ulegnie zmianie, wszystkie dokumenty, do których był on dołączony, zostaną przy najbliższym otwarciu automatycznie uaktualnione. Każda aplikacja może być jednocześnie klientem i serwerem. Patrz *pakowarka obiektów*.

Mechanizm OLE występował pierwotnie pod nazwą „Łączenie i Osadzanie Obiektów”, jednak w wersji 2.0 zmieniono architekturę tego systemu i oparto go na modelu COM (*Component Object Model*). Rozszerzyło to zakres zastosowań OLE. Pojawiły się nowe

Jeżeli obiekt jest osadzany, to w danym dokumencie zapisywana jest jego kopia. Wszelkie zmiany obiektu widoczne są jedynie w tym dokumencie, który go zawiera

Łączenie OLE

Jeżeli obiekt jest dołączony do dokumentu, to w dokumencie występuje jedynie wskaźnik do zawierającego go pliku. Jeżeli taki obiekt ulegnie zmianie, będzie ona widoczna we wszystkich dokumentach, do których ten obiekt został dołączony

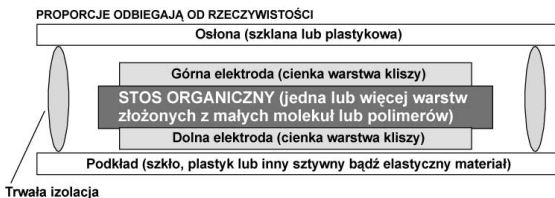
mechanizmy, takie jak OLE automation i Network OLE, które były powszechnie promowane. W późniejszym okresie firma Microsoft przestała używać terminu OLE w odniesieniu do operacji COM — obecnie dotyczy on jedynie łączenia ze sobą kilku dokumentów. Patrz *COM*.

OLE Database Patrz *OLE DB*.

OLE DB (*OLE DataBase*) Interfejs programistyczny zapewniający dostęp do danych, stworzony przez firmę Microsoft. Implementowany w postaci obiektu COM, działającego na podobnej zasadzie, jak sterownik ODBC, przy czym współpracuje on z danymi pochodzącymi z różnych źródeł, a nie tylko z bazami danych SQL. Aplikacje mogą wykorzystywać OLE DB do przeprowadzania bezpośrednich manipulacji na danych. Mogą też posługiwać się nim w charakterze pośrednika między aplikacją a sterownikiem ODBC. Istnieje też interfejs OLE DB dla OLAP, zapewniający dostęp do baz danych OLAP. Microsoft opracował też tak zwane obiekty danych ActiveX (ADO). Tworzą one zbiór obiektów COM, definiujących uproszczony w stosunku do OLE DB interfejs dostępu do danych. Patrz *ODBC*, *DAO* oraz *RDO*.

OLED (*Organic Light Emitting Device, Organic Light Emitting Diode*). Urządzenia tego typu są też oznaczane symbolem OEL (*Organic Electroluminescent Device*). Mają one postać cienkiej kliszy emitującej światło. Zazwyczaj składają się z kilku warstw organicznych, umieszczonych między dwiema okładkami (elektrodami). Do produkcji diod OLED wykorzystuje się materiały organiczne o niskiej masie atomowej (diody SM-OLED) lub materiały polimerowe (diody PLED i LEP). W przeciwieństwie do urządzeń LCD i FED, zbudowanych z warstwowo ułożonych materiałów, diody OLED są jednolite, ponieważ wszystkie warstwy są ze sobą ściśle połączone. Innymi słowy, są one niepodzielne.

Diody tego rodzaju opracowano z myślą o różnego rodzaju wyświetlaczach. Pozwalają one uzyskać jasny, kolorowy obraz, widoczny pod dość szerokim kątem, pobierają niewiele energii i — w przeciwieństwie do układów LCD — nie wymagają podświetlania. Zazwyczaj umieszcza się je na szkłe, choć równie dobrze nadaje się do tego plastyk i inne elastyczne materiały przypominające klisze (jak w przypadku rozwiązania Flexible OLED firmy Universal Display). Przewiduje się, że w przyszłości ta technologia będzie miała ogromny wpływ na rynek urządzeń przenośnych.

Przekrój urządzenia OLED

Na tym rysunku pokazano przekrój prostego urządzenia OLED. W zależności od zastosowanej konstrukcji użytkownik może widzieć obraz od góry, od dołu lub z obu stron (ilustracja dzięki uprzejmości Universal Display Corporation, www.universaldisplay.com)

Przyszłość

Widoczny tu ekran OLED, wysuwany z długopisu, może dziś wydawać się czystą fantazją, ale przewiduje się, że tego rodzaju produkty już za kilka lat wejdą na rynek (ilustracja dzięki uprzejmości Universal Display Corporation, www.universaldisplay.com)

OLR Patrz czytnik offline.

OLTP (OnLine Transaction Processing) Patrz przetwarzanie transakcyjne i OLCP.

om Jednostka oporności elektrycznej. Mówimy, że obwód elektryczny ma oporność jednego oma, jeżeli po przyłożeniu do niego napięcia 1V popłynie w nim prąd o natężeniu 1A.

OM1 (Open MPEG-I) Interfejs programistyczny opracowany przez Open PC MPEG Consortium z myślą o różnorodnych zastosowaniach formatu MPEG-1. Definiuje on ujednolicony zestaw poleceń, za pomocą których można tworzyć interaktywne gry wykorzystujące dane skompresowane algorytmem MPEG. Interfejs OM1 współpracuje z kartą RealMagic MPEG-I firmy Sigma Design i jest faktycznym standardem przemysłowym.

OMA Patrz Object Management Architecture.

OME (Open Messaging Environment) Otwarty system przesyłania wiadomości, opracowany przez firmę Novell. Wykorzystuje on interfejs MAPI Microsoftu i stanowi nadzbiór systemu MHS Novella oraz systemu wiadomości występującego w pakiecie WordPerfect Office.

OMEGAMON Rodzina programów narzędziowych firmy Candle, badających szybkość wykonywania operacji w środowisku S/390. Monitorują one przetwarzanie danych przez większość systemów, takich jak MVS, CICS czy DB2. OMEGAMON to pierwszy monitor wydajności dla MVS pracujący w czasie rzeczywistym.

OMG Patrz Object Management Group.

OMI (1) Patrz Open Market.

(2) (Open Microprocessor Initiative, Brussels, Belgium) Organizacja działająca pod patronatem Komisji Europejskiej. Zajmuje się finansowaniem projektów badawczych poświęconych tematyce zaawansowanych mikrokontrolerów. W jej skład wchodzi 400 współpracujących ze sobą podmiotów.

(3) (Open Messaging Interface) Protokół przesyłania komunikatów opracowany przez firmę Lotus, który z czasem stał się częścią interfejsu VIM.

OmniPage System rozpoznawania znaków dla komputerów PC i Macintosh. opracowany przez firmę ScanSoft z Los Gatos w USA (www.scansoft.com). Była to pierwsza aplikacja dla komputerów osobistych potrafiąca odróżnić tekst od grafiki i rozpoznająca tekst napisany różnymi czcionkami. Pracę nad programem rozpoczęła firma Caere Corporation, która w roku 2000 połączyła się z firmą ScanSoft

OMNIS 7 Środowisko tworzenia aplikacji klient-serwer, przeznaczone dla komputerów Mac i komputerów PC z systemem Windows, autorstwa firmy Blyth Software. Pakiet ten zawierał własny moduł menedżera baz danych, który mógł być wykorzystywany lokalnie i na komputerach przenośnych. Obsługiwał on wiele różnorodnych baz danych. Środowisko OMNIS wyposażało programistę w narzędzia do wizualnego tworzenia kodu i własny język programowania czwartej generacji.

OmniTRACS System zarządzania flotą, opracowany przez firmę QUALCOMM i opublikowany pod koniec lat osiemdziesiątych XX wieku. Składał się z przenośnych urządzeń do łączności dwukierunkowej, oprogramowania zarządzającego flotą oraz satelitarnego systemu śledzenia pojazdów, z którego można było korzystać za pośrednictwem centrum zarządzania siecią, mieszczącego się w San Diego w USA.

OMR (Optical Mark Reader) Skaner odczytujący znaki rozmieszczone w określonych miejscach na stronie. Patrz odczyt znaczników.

OMT (Object Modeling Technique) Obiektowa metoda projektowania i prowadzenia analiz, opracowana przez Jamesa Rumbaugh. Patrz Rational Rose.

OM-Transact Patrz Transact.

On2 (On2 Technologies, Nowy Jork, USA, www.on2.com) Firma pracująca nad metodami kompresji wideo, znana z wysokiej jakości kodeków, charakteryzujących się bardzo niską gęstością bitową (ang. bitrate). Przedsiębiorstwo zostało założone w 1992 roku pod nazwą The Duck Corporation. W 1999 roku połączyło się z jeszcze jedną firmą, w wyniku czego powstało On2.com. Natomiast w 2001 roku nazwę firmy zmieniono na On2 Technologies.

Jej pierwszym kodekiem był TrueMotion. Pozwalał on kompresować pełnoekranowe sekwencje wideo zapisywane na płytach CD i DVD i oferował gęstość bitową na poziomie 250 Kb/s. Obecnie dla komputerów pracujących pod kontrolą systemów Windows i Mac OS firma oferuje pakiety narzędziowe TrueMotion 2x (TM2X). Kodek VP3 firmy On2 został stworzony z myślą o zastosowaniach internetowych, natomiast jego „młodszy brat”, VP4, nadaje się do wszelkich zastosowań i obsługuje gęstości bitowe z zakresu od 56 Kb/s do 3 Mb/s. VP4 pozwala na uzyskanie jakości DVD już przy 1 Mb/s, podczas gdy format MPEG2, w którym zapisuje się filmy na płytach DVD, wymaga od 3 do 5 Mb/s. VP4 nadaje się też do internetu, gdzie już przy 450 Kb/s zapewnia jakość bardzo zbliżoną do standardu DVD.

On2Movie Patrz On2.

ONA (*Open Network Architecture*) Rozporządzenie FCC, na mocy którego użytkownicy końcowi i operatorzy telekomunikacyjni mają równy dostęp do podstawowych usług telefonicznych. Europejskim odpowiednikiem ONA jest ONP.

online Dostępny do natychmiastowego użytku. Określenie to zazwyczaj odnosi się do bycia podłączonym do internetu lub jakiegś zdalnej usługi. Jeżeli łączysz się przez modem, jesteś online dopiero po wybraniu numeru i zalogowaniu się do swojego dostawcy internetu. Wymaga to podania nazwy użytkownika i hasła. Po wylogowaniu się z sieci jesteś znów offline. Jeżeli natomiast masz modem kablowy lub korzystasz z usługi DSL, jesteś online przez cały czas (always on).

„Online” są również wszystkie te urządzenia peryferyjne (takie jak terminal, drukarka itp.), które są włączone i podłączone do komputera. Jeżeli na przykład do komputera podłączony jest dysk twardy, mówimy, że on i zgromadzone na nim dane są w stanie online. Natomiast dane zapisane na dysku kieszeniowym, który znajduje się w szafie, to dane offline. Przełączenie drukarki w stan offline spowoduje się najczęściej do naciśnięcia przycisku ONLINE, GO lub SEL. Po wykonaniu tej czynności drukarka będzie w dalszym ciągu podłączona do komputera, ale występujące w jej wnętrzu układy nie będą dłużej przyjmować danych napływających z komputera. Ponowne naciśnięcie któregoś ze wspomnianych przycisków przywraca urządzenie do stanu online.

W latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych XX wieku, uwarunkowanych w świecie komputerów za okres prehistoryczny, wszystkie systemy dzieliły się na dwie grupy: wsadowe i online. Urządzeniami online nazywano terminale podłączone do centralnego komputera, natomiast do systemów wsadowych dane wprowadzane były dużymi partiami, zapisanymi na taśmach lub kartach perforowanych. Na bazie terminu „przetwarzanie online” powstało kilka innych określeń, takich jak *czasu rzeczywistego* czy *przetwarzanie transakcyjne*. Patrz również *nearline*.

Chcesz zrobić wrażenie na znajomych?

Powiedz, że masz system przetwarzania transakcji w czasie rzeczywistym, będący stale online (pod warunkiem, że faktycznie go masz). W dzisiejszych czasach wszelkie takie wydumane terminy są bardzo modne, a wspomniane określenie wciąż brzmi nowatorsko. Uważaj tylko, żeby nie powiedzieć czegoś takiego na przyjęciu, bo będziesz musiał wysłuchiwać problemów, jakie Twoi goście mają z drukarkami i „zawieszającymi się” programami. Tak czy inaczej, każdy doświadczony analityk systemowy będzie umiał ze śmiechu.

„Być online to być szczęśliwym!”

OnNow Rozwiązanie pozwalające na włączanie komputerów PC przez zewnętrzne urządzenia. Korzystając z nowych płyt głów-

nych, implementujących interfejs ACPI (*Advanced Configuration and Power Interface*), użytkownik może wprowadzić komputer w stan „uśpienia”, w którym nie zużywa on prawie wcale energii elektrycznej. Taki komputer może oczywiście zostać w każdej chwili „obudzony”. Patrz *ACPI*.

ontologia (ontology) Struktura systemu, jego model. Słowo to oznacza dosłownie gałąź metafizyki, zajmującą się naturą bytu i rzeczywistości. Jest to więc wyszukane określenie tego, co „jest” w systemie.

Onyx Rodzina superkomputerów graficznych firmy SGI (Silicon Graphics), wykorzystujących procesory MIPS R10000. Najprostsze modele to jednoprocessorowe stacje robocze, a najbardziej zaawansowane to komputery przeznaczone do montażu w szafach przemysłowych, zawierające 24 procesory. Wykorzystują one podsystem graficzny InfiniteReality firmy SGI, przetwarzający geometrię i dane o obrazie w czasie rzeczywistym.

OO (*Object Oriented*) — obiektowy.

OOBE (*Out Of Box Experience*) Uczucia towarzyszące instalowaniu nowego komputera lub oprogramowania.

oobie Patrz *OOBE*.

OODB Patrz *obiektowa baza danych*.

OODBMS Patrz *obiektowy system SZBD*.

OOO (*Optical in Optical processing Optical out*) Termin odnoszący się do urządzeń sieciowych, w których sygnały przetwarzane są w postaci optycznej, to znaczy nie są konwertowane na postać elektryczną. Przeciwnieństwo *OEO*. Patrz *przełącznik optyczny*.

OOOS Patrz *obiektowy system operacyjny*.

OOP Patrz *programowanie obiektowe*.

OOPL (*OOP Language*) Obiektowy język programowania.

OOPS (*Object-Oriented Programming System*) Patrz *programowanie obiektowe*.

OORDBMS (*Object-Oriented Relational DBMS*) System zarządzania relacyjnymi bazami danych o cechach obiektowych.

OOSE (*Object-Oriented Software Engineering*) Obiektowa metoda projektowania i analizowania systemów, opracowana przez Ivara Jacobsena. OOSE znane jest z możliwości projektowania na wysokim poziomie abstrakcji. Patrz *Rational Rose*.

OOT (*Object-Oriented Technology*) Patrz *obiekty i programowanie obiektowe*.

op code Patrz *kod operacji*.

op kanału (channel op) (*OPerator kanału*) Również „chanop” i „CHOP”. Osoba mająca największe przywileje w kanale IRC. Op kanału może usuwać użytkowników i nadawać innym prawo opa kanału. Patrz *IRC*.

Opal Oprogramowanie firmy Computer Associates, nadające graficzną postać informacjom zwracanych przez przestarzałe mini-komputery i systemy klasy mainframe. Wersja Opal Integrator ma wbudowane środowisko programistyczne i obsługuje terminale 3270, 5250 oraz VT220, a także współpracuje z bazami danych zgodnymi z ODBC. Użytkownicy mogą tworzyć programy metodą „przeciągnij i upuść” lub poprzez pisanie skryptów w języku Opal-Script bądź VBScript. Opal Server ustanawia sesję telnetu z mini-

komputerem lub systemem mainframe, w wyniku czego otrzymywane z minikomputera sformatowane odpowiednio dane można oglądać w przeglądarce internetowej lub w oprogramowaniu klienckim Opal Player, przeznaczonym dla systemu Windows.

oparty na goście (host based) (1) System pozostający pod kontrolą komputera centralnego lub głównego. Określenie „host-based system” dotyczy najczęściej hierarchicznego systemu komunikacyjnego, którym zarządza komputer centralny.

(2) Dotyczy operacji wykonywanych przez oprogramowanie komputera, a nie przez urządzenie peryferyjne. Patrz *drukarka korzystająca z pamięci i procesora komputera i modem programowy*.

oparty na mikroprocesorze (microprocessor based) Komputer, którym główna jednostka obliczeniowa ma postać pojedynczego układu scalonego (mikroprocesora).

oparty na systemie dziesiętnym (decimal based) Wykorzystujący dziesiętny system liczbowy. Tak projektowano na przykład pierwsze kalkulatory. Porównaj z *korzystający z systemu binarnego*. Patrz też *Mark I* i *ENIAC*.

oparty na x86 (x86 based) Termin odnosi się do komputera wyposażonego w procesor firmy Intel (486, Pentium itp.) lub jego klonu, opartego na architekturze x86.

OPC (*OpenGL Performance Characterization*) Grupa robocza w ramach GPC, zajmująca się programami testującymi wydajność systemów wykorzystujących bibliotekę OpenGL. Promuje ona programy testujące Viewperf i GLperf. Autorem aplikacji Viewperf jest firma IBM, natomiast OPC dostarcza do niej interface. Są to zestawy testów stworzonych na bazie różnych aplikacji, badających wydajność komputera w programach OpenGL. Test modelowania i renderowania scen oparty jest na aplikacji CDRS (CDRS-03) firmy PTC. Tworzenie wizualizacji testowane jest w programie Data Explorer (DX-03) firmy IBM. Test modeli 3D odbywa się w module DesignReview (DRV-04) firmy Intergraph, natomiast test animacji utworzony jest przy wykorzystaniu programu Advanced Visualizer (AWadv5-01) firm Alias i Wavefront. Ostatni test wizualizacji przeprowadzany jest przez aplikację Lightscape Visualization System (Light-01) firmy Lightscape Technology.

Program GLperf firmy OPC bada wydajność komputera w zakresie niskopoziomowego rysowania dwu- i trójwymiarowych podstawowych kształtów geometrycznych. Uzyskane w ten sposób rezultaty świadczą o ogólnej wydajności systemu, a nie jakiejś konkretnej aplikacji. Program Viewperf podaje liczbę klatek na sekundę, natomiast GLperf informuje o liczbie figur geometrycznych, jakie udało się narysować w ciągu jednej sekundy. Patrz *GPC*.

opcja reklamowa (opt-in) Propozycja akceptacji (zgodzenia się) z wyprzedzeniem czasowym niektórych warunków lub sytuacji. Na przykład w stosunku do kampanii reklamowych prowadzonych poprzez e-mail oznacza to okresowe otrzymywanie informacji o nowościach, reklam od firmy, która nam to zaproponowała, bądź reklam stron trzecich. W przypadku programów natomiast oznacza to, że można zrezygnować z dodatkowych opcji reklamowanych bądź z określonych usług — w odróżnieniu od niechcianych przesyłek i reklam, czyli spamu. Patrz *spamować*.

opcja reklamowa e-mail (opt-in e-mail) Patrz *opcja reklamowa*.

Open Blueprint Architektura i jednocześnie strategia, opracowana przez IBM z myślą o systemach korporacyjnych. Jest to rozbudowany zbiór informacji na temat integrowania rozwiązań mainframe, klient-serwer i sieciowych w jedno spójne środowisko.

Taką dokumentację może otrzymać każdy obecny, jak również potencjalny klient. Opisuje ona wszystkie zagadnienia, które są interesujące z punktu widzenia analityków systemowych i innych pracowników działu technicznego. Więcej informacji na ten temat znajdziesz pod adresem www.software.ibm.com/openblue.

Open Database Connectivity Patrz *ODBC*.

Open Data-link Interface Patrz *ODI*.

Open Desktop Patrz *SCO OpenServer*.

Open eBook Patrz *OEB*.

Open Group (*The Open Group*, Cambridge, USA, www.open-group.org) Organizacja powstała w 1996 roku w wyniku połączenia organizacji Open Software Foundation (OSF) i X/Open. Zajmuje się promowaniem otwartych standardów. Skrzydło OSF jest odpowiedzialne za badania, rozwój i licencjonowanie kodu źródłowego, natomiast X/Open zajmuje się certyfikacją i rejestrowaniem opracowywanych rozwiązań.

OSF powstała w 1988 roku jako międzynarodowa koalicja producentów i użytkowników nowoczesnych technologii wykorzystywanych w systemach otwartych, natomiast organizacja X/Open została założona w 1984 roku i zajmuje się tworzeniem specyfikacji systemów otwartych oraz badaniem zgodności gotowych rozwiązań z tymi specyfikacjami. W imieniu całej społeczności producentów organizacja X/Open zarządza też znakiem handlowym UNIX. Niżej wymieniono najważniejsze produkty powstałe pod patronatem OSF.

OSF/1

System operacyjny OSF/1 wykorzystuje jądro Mach, powstałe na uniwersytecie Carnegie Mellon. Obsługuje symetryczne przetwarzanie równoległe i oferuje bezpieczeństwo na poziomie B1. Zachowuje przy tym zgodność z systemami POSIX i XPG4 oraz z jądrem SVID i jego rozszerzeniami. Z OSF/1 korzystają w części lub w całości takie firmy, jak IBM, HP, DEC czy Hitachi.

Motif

Motif jest graficznym interfejsem użytkownika (GUI), przeznaczonym dla aplikacji pracujących w dowolnym systemie operacyjnym z zainstalowanym X Window Version 11. Jest to faktyczny standard obowiązujący w systemach UNIX, zgodny z POSIX, ANSI C oraz XPG.

DCE

Distributed Computing Environment jest zbiorem programów umożliwiających tworzenie aplikacji działających w sieciach heterogenicznych. Wykorzystuje go wiele firm i organizacji.

DME

Distributed Management Environment to zbiór programów, za pośrednictwem których można zarządzać sieciami i systemami. Nie zdobył dużej popularności.

OPEN LOOK Graficzny interfejs użytkownika dla systemu UNIX, opracowany przez firmę Sun i bazujący na X Window. Powszechnie stosowany przez Suna i rozpowszechniany przez firmę AT&T w czasach, gdy była ona jeszcze zaangażowana w prace nad Uniksem. OPEN LOOK ustąpił pola interfejsowi Motif, który stał się standardem w świecie systemów uniksowych.

Open Market (*Open Market*, Cambridge, USA, www.openmarket.com) Firma programistyczna, założona w 1994 roku przez Shikara Ghosha i Davida Gifforda, specjalizująca się w handlu elektronicznym w internecie. Stworzony przez nią system Transact pozwala na składanie bezpiecznych zamówień na serwerach

WWW i płacenie za towary między innymi kartami kredytowymi i e-gotówką. Była to pierwsza firma, która udostępniła pakiet programowy, za pomocą którego z jednego miejsca można było zarządzać uwierzytelnianiem użytkowników, poziomami dostępu oraz przetwarzaniem operacji finansowych na wielu serwerach naraz. Patrz *cyfrowe pieniądze*.

Open Messaging Environment Patrz *OME*.

Open Server Patrz *SCO OpenServer*.

Open Software Foundation Patrz *Open Group*.

open source Darmowy kod źródłowy programu, udostępniany całemu środowisku programistów. Osoby decydujące się na taki krok zakładają, że szersza grupa programistów jest w stanie stworzyć bardziej użyteczny i wolny od błędów produkt, przeznaczony dla całej społeczności użytkowników komputerów. Uważa się, że im więcej osób obejrzy dany kod, tym większa jest gwarancja, że nie ma w nim błędów. Jednak firmy programistyczne niemal w ogóle nie stosują takiego podejścia. Jest ono w naturalny sposób związane głównie z projektami open source.

Poza obietnicą lepszego kodu oprogramowanie open source daje użytkownikom możliwość zmodyfikowania tych funkcji programu, które są dla nich istotne. Nie muszą więc oni czekać, aż producent programu umieści w nim (bądź nie) sugerowane funkcje. Przykładami popularnego oprogramowania typu open source są: serwer stron WWW Apache, serwer poczty sendmail oraz system operacyjny Linux. W 1998 roku udostępniono też kod źródłowy przeglądarki Netscape Communicator (patrz *Mozilla*). Więcej informacji na ten temat znajdziesz pod adresem www.opensource.org.

Open System Interconnection Patrz *OSI*.

Open Transport Część systemu operacyjnego Macintosh, implementująca AppleTalk, TCP/IP i protokoły komunikacji szeregowej (WLIF). Wszyscy programiści tworzący aplikacje korzystające z sieci, niezależnie od stosowanego mechanizmu przesyłania danych, posługują się tym samym interfejsem programistycznym — Open Transport. Open Transport jest szerszą wersją interfejsu Transport Interface firmy X/Open.

OpenAir Protokół dla bezprzewodowych sieci lokalnych, promowany przez organizację Wireless LAN Interoperability Forum (WLIF). Wykorzystuje on interfejs FHSS i jest przystosowany do pracy w paśmie 2,4 GHz, na korzystanie z którego nie potrzeba zezwolenia. Protokół ten oparto na architekturze RangeLAN2 firmy Proxim. Patrz *RangeLAN* i *beprzewodowa sieć lokalna*.

OpenBSD System operacyjny typu UNIX na licencji open-source, stworzony w Berkeley na Uniwersytecie Kalifornijskim. Został on zaprojektowany w taki sposób, aby mógł pełnić rolę przemysłowego serwera internetowego obsługującego zaawansowane rozwiązania kryptograficzne, zabezpieczające go przed atakami hakerów. OpenBSD pracuje na platformach x86, Sun, Alpha i innych. Więcej informacji na jego temat znajdziesz pod adresem www.openbsd.org. Patrz *BSD UNIX*.

OpenDoc Obiektowa architektura złożonych dokumentów i komponentów, opracowana przez firmę Apple w połowie lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku. Wyróżniało się w niej pewien rodzaj dokumentów zwanych pojemnikami (kontenerami), w których można było osadzać inne dokumenty lub odnośniki do nich. OpenDoc stanowił nadzbiór OLE, a obiekty OLE można było z powodzeniem osadzać w dokumentach OpenDoc. Komponenty OpenDoc (tak zwane Live Objects) są zgodne ze specyfikacją CORBA i mogą być wywoływane zdalnie. Architektura OpenDoc opiekowało się

konsorcjum Component Integration Labs (CI Labs). W czerwcu 1997 organizacja ta przestała istnieć, a OpenDoc przeszło do historii.

OpenGL (*OPEN Graphics Language*) Język opisu grafiki trójwymiarowej, opracowany przez firmę SGI. OpenGL stał się faktycznym standardem i został zaaprobowany przez wiele firm. Można go zaimplementować w postaci rozszerzenia systemu operacyjnego. Jest on obsługiwany przez większość stacji roboczych bazujących na systemie typu UNIX, a także w komputerach wykorzystujących Windows i X Window. Obsługuje go również większość zaawansowanych akceleratorów grafiki trójwymiarowej. Patrz *OPC*.

OpenLDI (*OPEN LVDS Digital Interface*) Interfejs dla monitorów LCD, oparty na LVDS. Jego twórcami są między innymi firmy SGI, Number Nine i National Semiconductor. Pierwszym wykorzystującym go monitorem jest panel 1600SW firmy SGI, zdolny do pracy w rozdzielczości 1600×1024 przy wyświetlaniu 16 milionów kolorów. Przewiduje się, że OpenLDI zostanie zastąpiony przez DVI. Patrz *DVI*, *wyświetlacz płaski* i *LVDS*.

OpenMail System poczty elektronicznej dla serwerów uniksowych, opracowany przez firmę HP. Jest on zgodny ze standardami X.400 i X.500 i współpracuje z większością popularnych programów pocztowych uruchamianych na komputerach klienckich.

OpenMG Cyfrowy system zarządzania prawami autorskimi, zgodny z SDML. Jego twórcą jest firma Sony. Po pobraniu danych na twardy dysk użytkownika nie można już udostępnić ich w sieci. Moduł programowy odpowiadający za pobieranie i kodowanie plików nazywa się OpenMG Jukebox. Obsługuje on formaty ATRAC3, WAV oraz MP3 i umożliwia przesyłanie plików do przenośnego odtwarzacza VAIO Music Clip. Odbywa się to przy tym w taki sposób, aby nie zostały naruszone niczyje prawa autorskie. Patrz *DRM*.

OpenNT Oprogramowanie umożliwiające uruchamianie programów przeznaczonych dla systemów typu UNIX w systemie Windows NT, autorstwa Softway Systems. Zestaw narzędzi programistycznych, który wchodzi w jego skład, pozwala przekompilować aplikacje w taki sposób, aby były one zgodne ze standardami POSIX oraz X/Open i aby można było uruchamiać je w Windows NT.

OpenPIC (*OPEN Programmable Interrupt Controller*) Architektura układów SMP, aprobowana przez firmy AMD i Cyrix, za pomocą której możliwe jest budowanie systemów przetwarzania równoległego wykorzystujących do 32 procesorów x86 lub PowerPC. Patrz *APIC*.

OpenROAD Środowisko tworzenia aplikacji klient-serwer autorstwa firmy Computer Associates. Obsługuje ono najbardziej znane bazy danych SQL, w tym Ingres. OpenROAD wywodzi się ze środowiska Windows 4GL firmy Ingres, które obsługiwało wyłącznie bazę Ingres. Patrz *Ingres II*.

OpenStep Obiektowe środowisko tworzenia aplikacji, rozwijane przez firmę Apple i przeznaczone dla komputerów Sun, HP oraz maszyn działających pod kontrolą systemu Windows. Pierwsza wersja OpenStep powstała w firmie NeXT Computer i stanowiła część systemu operacyjnego NextStep. W późniejszym okresie czasu OpenStep znalazł się w systemie Rhapsody, aż w końcu trafił do Mac OS X (pod nazwą „interfejs programistyczny Yellow Box” lub inaczej Cocoa). Patrz *NeXT* oraz *Rhapsody*.

OpenType Technologia zapisu i generowania czcionek, opracowana przez firmy Adobe i Microsoft. Stanowi ona rozwinięcie formatu TrueType i przewiduje specjalne „opakowanie” na czcionki Type 1, za sprawą którego będą one zgodne z czcionkami TT.

W porównaniu ze stosowanymi wcześniej formatami OpenType w szerszym stopniu obsługuje ligatury i wyszukane kształty oraz upraszcza przenoszenie dokumentów między systemami Mac OS i Windows. Podobnie jak czcionki TrueType, czcionki OpenType zapisane są w pojedynczych plikach — w przeciwieństwie do czcionek Type 1, z których każda wymaga zastosowania dwóch plików. Ponadto technologia OpenType jest zgodna ze standardem Unicode.

OpenView Oprogramowanie do zarządzania sieciami autorstwa firmy HP. Obsługuje ono protokoły SNMP i CMIP, a oprogramowanie firm trzecich korzystające z OpenView zyskuje dostęp do protokołów SNA i DECnet. Jest to rozwiązanie, za pomocą którego można zarządzać całą siecią korporacyjną.

OpenVME System operacyjny firmy ICL, który po raz pierwszy pojawił się w jej komputerach w 1994 roku. Były to maszyny klasy mainframe z serii 39. Później stosowano go także w systemach Trimetra. OpenVME jest otwartą wersją systemu operacyjnego VME, w której znalazły się wszystkie interfejsy, wcześniej dostępne jedynie w formie rozszerzeń. Już pod koniec 1992 roku VME osiągnął zgodność ze standardem XPG4. Patrz *VME*.

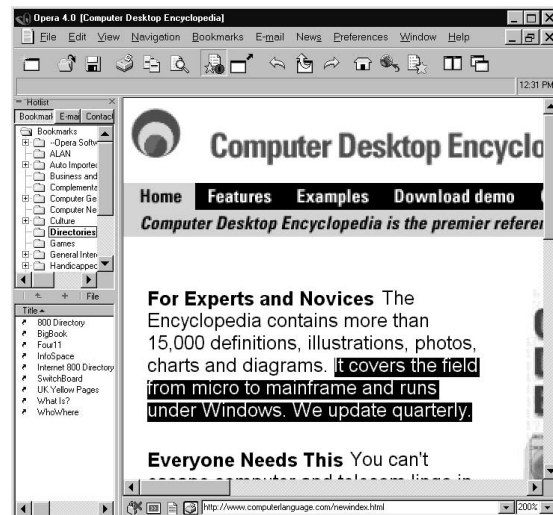
OpenVMS Następna wersja systemu operacyjnego VMS firmy Compaq (dawniej Digital), zgodna z interfejsem POSIX oraz standardem XPG3 i przeznaczona dla systemów VAX i Alpha.

Openwave (*Openwave Systems*, Redwood City, USA, www.openwave.com) Firma programistyczna tworząca „infrastrukturę” dla danych przesyłanych bezprzewodowo. Jej mikroprzeglądarki i serwery pozwalają na odczytywanie na telefonach komórkowych i innych urządzeniach bezprzewodowych notowań giełdowych, wiadomości pocztowych i innych danych pochodzących z internetu. Firmę założono w 1994 roku pod nazwą Libris. Dwa lata później zmieniono jej nazwę na Unwired Planet. Wtedy też ukazała się jej mikroprzeglądarka wykorzystująca język znaczników HDML i przeznaczona dla urządzeń korzystających z usługi Wireless PocketNet firmy AT&T. W 1997 roku firma Unwired Planet (UP) założyła — wraz z Ericssonem, Motorolą i Nokią — organizację Wap Forum, która przekształciła HDML w WML (*Wireless Markup Language*) i opracowała kompletny zestaw protokołów wykorzystywanych w transmisjach bezprzewodowych. W 1999 roku firma ponownie zmieniła nazwę — tym razem na Phone.com. Pod koniec 2000 roku, po fuzji z Software.com, przedsiębiorstwu nadano nazwę Openwave. Patrz *Openwave Mobile Access Gateway*, *mobilna przeglądarka Openwave*, *WAP* i *T9*.

Openwave Mobile Access Gateway Bramka WAP firmy Openwave, odgrywająca rolę pośrednika między serwerem WWW a mikroprzeglądarką uruchamianą na kliencie. Wcześniej znana pod nazwą UP.Link Server. Obsługuje ona aplikacje WAP operatorów telekomunikacyjnych i przekłada dokumenty HTML na języki HDML oraz WML. Zaimplementowano w niej też mechanizm „push”, za pomocą którego można przysyłać dane do telefonów. Bramka obsługuje ponadto usługi faksowe, przy użyciu których twórcy aplikacji mogą przysyłać zawartość stron WWW na wskazany przez użytkownika numer faksu. Patrz *Openwave*.

Opera Przeglądarka internetowa dla systemów Windows, EPOC, BeOs i Linux, rozwijana przez Opera Software z Oslo w Norwegii (www.opera.com). Opera powstała w 1994 roku w norweskiej firmie telekomunikacyjnej Telenor, a od roku 1995 sprzedawana jest jako komercyjny produkt przez firmę Opera Software. Jest to produkt mający kilka unikatowych cech, takich jak szybkie renderowanie stron WWW i możliwość ich powiększania. Ponadto Opera potrafi wyświetlać kilka stron naraz bez konieczności uruchamiania kolejnych kopii programu. Pozwala to na przykład wy-

świetlać cały czas na ekranie stronę zawierającą wiele odnośników i otwierać strony, do których one prowadzą, w niezależnych „zakładkach”. Do przeglądarki można zaimportować listę ulubionych stron z Netscape Navigatora i Internet Explorera.

Przeglądarka Opera

Opera pozwala powiększyć oglądaną stronę WWW od 20% do 1000% (na ilustracji widzimy stronę w powiększeniu 200%)

operacja bit z rozciąganiem (stretch bit) Zaawansowana operacja bitbłt, służąca do zmieniania rozmiaru obrazu wideo. Funkcja ta zwiększa lub zmniejsza liczbę bitów danych w trakcie ich kopiowania z pamięci głównej do pamięci ekranu. Patrz *bitbłt*.

operacja iteracyjna (iterative operation) Operacja wymagająca sukcesywnego wykonywania instrukcji lub procesów.

operacja logiczna (logic operation) Operacja analizująca jedną lub kilka informacji wejściowych i generująca określony wynik na podstawie zbioru reguł. Patrz *AND-OR-NOT* oraz *logika Boole'a*.

operacja wsadowa (batch operation) Operacja wykonywana jednocześnie na grupie elementów.

operacje (operations) Patrz *centrum danych*.

operacje porządkowe (housekeeping) Zestaw instrukcji wykonywanych na początku programu. Zapewnia zainicjowanie wszystkich liczników i znaczników oraz wykonanie podstawowych czynności przygotowujących środowisko pracy programu.

operacyjny magazyn danych (operational data store) Patrz *ODS*.

operand Część operacji wskazująca na konkretne dane lub urządzenie peryferyjne. Na przykład w instrukcji DODAJ A do B operandami są A i B, natomiast DODAJ jest kodem operacji. Z kolei w instrukcji CZYTAJ ŚCIEŻKA 9, SEKTOR 32 operandami są ścieżka 9 i sektor 32.

operator (1) Osoba nadzorująca pracę komputera w centrum danych. Zarządza systemem operacyjnym, montuje napędy dyskowe i taśmowe i jest odpowiedzialna za umieszczanie papieru w drukarce. Operatorzy mogą też pisać skrypty w języku kontroli zadań (JCL), które definiują zadania dla komputera na każdy dzień. Patrz *cykl produkcyjny systemu* oraz *badania wynagrodzeń*. Patrz również *operator sieci*.

(2) W programowaniu i logice matematycznej jest to symbol oznaczający przeprowadzenie operacji na jakiejś wartości. Patrz *operatory arytmetyczne* i *operator Boole'a*.

operator Boole'a (Boolean operator) Jeden z logicznych operatorów Boole'a, na przykład AND, OR i NOT.

operator dominujący (dominant carrier) Dostawca usług telekomunikacyjnych, kontrolujący duży segment określonego rynku.

operator logiczny (logical operator) Jeden z operatorów AND, OR lub NOT.

operator lokalnego dostępu (local access carrier) Patrz *LEC* oraz *CLEC*.

operator lokalny (local exchange carrier) Patrz *LEC*.

operator międzycentralowy (interexchange carrier) Patrz *IXC*.

operator publiczny (common carrier) Firma sterowana przez rząd i zapewniająca publiczne usługi telekomunikacyjne, na przykład AT&T, MCI i Western Union. Porównaj z *prywatny operator telekomunikacyjny*.

operator relacyjny (relational operator) Symbol operacji porównania dwóch wartości.

Operator relacyjny	Porównanie	Symbol
EQ (Equal to)	jest równy	=
NE (Not equal to)	jest różny od	<> lub # lub !=
GT (Greater than)	jest większy niż	>
GE (Greater than or equal to)	jest większy lub równy	>=
LT (Less than)	jest mniejszy niż	<
LE (Less than or equal to)	jest mniejszy lub równy	<=

operator sieci (network operator) Organizacja świadcząca usługi operatora sieci przewodowej lub bezprzewodowej. Patrz także *administrator sieci*.

operator wprowadzający dane (data entry operator) Osoba wprowadzająca dane do komputera za pomocą klawiatury bądź innego czytnika lub urządzenia skanującego.

operatorska centrala telefoniczna (carrier switch) Duży system komputerowy przełączający (łączy) rozmowy telefoniczne. Jest to typ centrali telefonicznej używany przez operatorów dalekodystansowych, takich jak AT&T, MCI Worldcom i Sprint. Głównymi producentami takich central są firmy Lucent i Nortel Networks. Centrale te zapewniają usługi dla klientów, takie jak numery 800 i obciążanie kart kredytowych, ale nie obsługują lokalnych usług, takich jak przekierowanie i informacja o rozmowie. Lokalne firmy telefoniczne korzystają z central końcowych i central tandemowych, ale we wszystkich tych centralach używany jest dokładnie taki sam sprzęt, natomiast różne usługi są udostępniane przez zainstalowane oprogramowanie. Patrz *przełącznik tandemowy* i *przełączalnia centrali końcowej*.

operatory arytmetyczne (arithmetic operators) Symbole funkcji arytmetycznych: dodawanie (+), odejmowanie (-), mnożenie (*), dzielenie (/). Patrz *przeważstwo operatorów*.

operatory bitowe (bitwise operators) Podstawowymi operatorami bitowymi są:

- << — przesunięcie w lewo
- >> — przesunięcie w prawo
- ~ — negacja (0 na 1; 1 na 0)

- & — AND
- | — OR
- ^ — różnica symetryczna (XOR)

OPI (Open Prepress Interface) Otwarty interfejs przygotowania do druku. Rozszerzenie języka PostScript, pozwalające między innymi na wykonywanie separacji barwnych. Jego twórcą jest firma Aldus Corporation, przejęta przez Adobe.

opis stanowisk (job descriptions) Poniżej znajduje się zestawienie nazw stanowisk używanych w niniejszej publikacji. W większości przypadków więcej informacji można znaleźć w oddzielnych hasłach, dotyczących poszczególnych stanowisk.

administrator bazy danych

Osoba odpowiedzialna za fizyczny projekt bazy danych i zarządzanie nią oraz za wybór, testowanie i implementację systemu zarządzania bazami danych (DBMS).

administrator sieci

Osoba zarządzająca lokalną siecią LAN w przedsiębiorstwie. Patrz *administrator sieci*.

administrator sieci WAN

Osoba zarządzająca siecią rozległą. Patrz *administrator sieci WAN*.

administrator systemu (systemowy)

Osoba zarządzająca serwerem (wielodostępnym środowiskiem pracy wielu użytkowników). Patrz *administrator systemu*.

administrator WWW (Webmaster)

Osoba odpowiedzialna za implementację serwera WWW oraz administrację tym serwerem oraz serwisem WWW. Patrz *Webmaster*.

analityk bazy danych

Osoba odpowiedzialna za analizowanie wymagań dotyczących danych w firmie, a także modelowanie danych i ich przepływu pomiędzy wydziałami.

analityk biznesowy

Osoba analizująca działanie wydziału lub jednostki funkcjonalnej. Patrz *analityk biznesowy*.

analityk ds. jakości

Osoba odpowiedzialna za utrzymywanie wysokiej jakości oprogramowania w organizacji. Patrz *analityk QA*.

analityk EDI

Osoba odpowiedzialna za implementację systemów wymiany danych w postaci elektronicznej pomiędzy firmami. Patrz *analityk EDI*.

analityk oprogramowania

Osoba prowadząca analizę systemów oraz oprogramowania. Patrz *analityk-programista*.

analityk pomocy technicznej

Osoba świadcząca usługi pomocy technicznej we wszystkich aspektach dotyczących systemów informatycznych. Patrz *analityk działu obsługi klienta*.

analityk sieci przesyłania danych

Osoba odpowiedzialna za opracowywanie i utrzymywanie sieci przesyłania danych. Patrz *datacom analyst*.

analityk systemowy

Osoba odpowiedzialna za rozwój systemów informatycznych. Patrz *analityk systemów*.

analityk systemów mainframe

Osoba odpowiedzialna za projektowanie aplikacji mainframe. Patrz *analityk systemów*.

analityk systemów telefonii

Osoba odpowiedzialna za projektowanie systemów telefonii, włączając w to centrale (PBX), interaktywną obsługę głosową (IVR), systemy i centra typu „call centers”.

analityk systemu klient-serwer

Osoba odpowiedzialna za wykonywanie analizy i projektu systemu klient-serwer. Patrz *analityk systemu klient-serwer*.

audytor systemowy

Osoba przeprowadzająca kontrolę systemów informatycznych w przedsiębiorstwie. Patrz *audytor EDP* i *audyt EDP*.

bibliotekarz

Osoba pracująca w bibliotece danych. Patrz *biblioteka danych*.

CIO

(*Chief Information Officer* — główny informatyk) Pracownik szczebla kierowniczego, odpowiedzialny za przetwarzanie informacji w firmie. Patrz *CIO*.

CTO

(*Chief Technical Officer* — dyrektor ds. technicznych) Pracownik szczebla kierowniczego, odpowiedzialny za wszystkie sprawy techniczne w przedsiębiorstwie. Patrz też *CIO*.

dyrektor ds. informatyki

Patrz *CIO*.

integrator systemowy

Osoba bądź organizacja tworząca systemy poprzez integrację różnych rozwiązań w ramach danego projektu. Patrz *integrator systemów*.

Inżynier

osoba odpowiedzialna za instalację sprzętu, jego utrzymanie i naprawy. Formalny pożądaný profil i zakres wiedzy takiego pracownika to elektronika, ale wielu pracowników zdobywa doświadczenie w pracy.

inżynier ds. oprogramowania

Osoba projektująca rozwiązania dotyczące oprogramowania na poziomie systemów operacyjnych, baz danych itp. Patrz *inżynier oprogramowania*.

inżynier ds. sieci

Osoba zajmująca się w dużej skali projektowaniem, implementacją i utrzymywaniem sieci LAN i WAN. Patrz *inżynier sieci*.

inżynier e-handlu

Osoba odpowiedzialna za opracowywanie i utrzymywanie aplikacji e-handlu w ramach publicznej witryny WWW firmy. Patrz *inżynier e-handlu*.

inżynier internetu

Osoba odpowiedzialna za projektowanie i utrzymywanie infrastruktury publicznej witryny WWW, sieci intranet oraz dołączonych systemów LAN i WAN. Patrz *inżynier internetu*.

inżynier systemowy

Odpowiedzialny za wiele zadań w instytucjach przemysłowych czy też o profilu handlowym. Określenie to może się odnosić zarówno do programisty, jak i sprzedawcy sprzętu itd. Patrz *inżynier oprogramowania*.

inżynier wiedzy

Osoba przekształcająca wiedzę ekspertów na postać bazy wiedzy w systemie ekspertowym. Patrz *system ekspertowy*.

kierownik ośrodka przetwarzania danych

Osoba odpowiedzialna za działanie systemów komputerowych w ośrodku przetwarzania danych. Kierownikowi ośrodka przetwarzania danych podlegają wydziały wprowadzania danych i kontroli danych.

kierownik projektu

Osoba odpowiedzialna za prowadzenie projektów informatycznych. Patrz *kierownik projektu*.

konsultant

Osoba pełniąca funkcję doradcy użytkowników lub personelu technicznego. Patrz *konsultant*.

menadżer projektu

Osoba nadzorująca projekt jako całość oraz koordynująca wszystkie związane z nim działania. Patrz *menedżer projektu*.

operator

Operator w centrum przetwarzania danych. Patrz *operator*.

operator wprowadzania danych

Osoba odpowiedzialna za wprowadzanie danych do komputera z klawiatury lub za pomocą skanera albo innego czytnika.

programista

Osoba tworząca oprogramowanie (koder). Patrz *programista*.

programista (analityk) mainframe

Osoba odpowiedzialna za projektowanie i programowanie aplikacji mainframe. Typowe języki programowania używane w takich aplikacjach to COBOL, CICS oraz języki czwartej generacji (4GL). Patrz *analityk-programista*.

programista (analityk) średniej klasy

Osoba odpowiedzialna za projektowanie i programowanie aplikacji biznesowych średniego rozmiaru. Do języków programowania należą COBOL, RPG oraz inne języki czwartej generacji (4GL), zazwyczaj przeznaczone dla komputera IBM AS/400. Patrz *analityk-programista*.

programista mainframe

Osoba zajmująca się pisanie aplikacji dla komputerów mainframe w takich językach programowania, jak COBOL, CICS oraz innych językach czwartej generacji (4GL). Patrz *programista*.

programista systemowy

Osoba, która jest ekspertem technicznym w wybranych dziedzinach lub posiada rozległą wiedzę w dziedzinie oprogramowania (np. systemy operacyjne, sieci, bazy danych); może to być też osoba projektująca i tworząca oprogramowanie. Patrz *programista systemów*.

programista systemu klient-serwer

Osoba odpowiedzialna za programowanie aplikacji o architekturze klient-serwer. Patrz *programista klient-serwer*.

programista średniej klasy

Osoba zajmująca się pisanie aplikacji w takich językach programowania, jak COBOL, RPG oraz językach czwartej generacji (4GL), zazwyczaj przeznaczonych dla komputerów IBM AS/400. Patrz *programista*.

programista WWW

Osoba tworząca oprogramowanie do serwisów WWW, specjalizująca się w językach stosowanych do projektowania stron WWW. Patrz *programista aplikacji internetowych*.

projektant systemów komputerowych

Osoba zajmująca się projektowaniem struktury elektronicznej komputera. Takie osoby są inżynierami posiadającymi wykształcenie w dziedzinie układów cyfrowych.

projektant WWW

Osoba tworząca serwisy WWW. Patrz *projektant stron internetowych*.

projektant-specjalista ds. interfejsu użytkownika

Osoba odpowiedzialna za projektowanie interfejsu użytkownika. Patrz *projektant interfejsu użytkownika*.

specjalista ds. oprogramowania PC

Osoba zarządzająca komputerami osobistymi — zarówno ich oprogramowaniem, jak i sprzętem. Patrz *specjalista ds. oprogramowania*.

technik PC

Osoba odpowiedzialna za utrzymanie bezawaryjnej pracy komputerów osobistych. Patrz *technik komputerowy*.

technik-dokumentalista

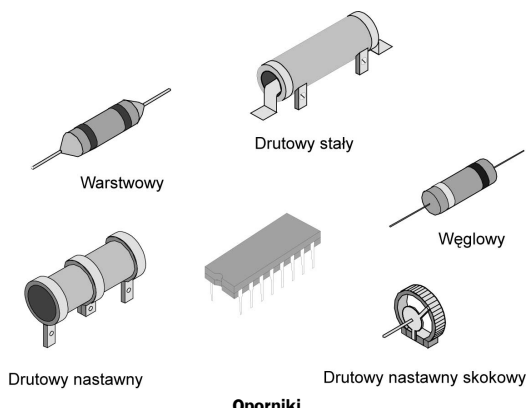
Osoba odpowiedzialna za tworzenie dokumentacji dotyczącej zarówno rozwiązań sprzętowych, jak i programowych.

opłacanie rachunków (bill payment) Patrz *EBPP* i *usługa płatności internetowych*.

opłata dostępową (access charge) Opłata, jakiej firma telefoniczna lub dostawca usługi żąda za korzystanie z sieci.

opłata likwidacyjna (settlement rate) Opłata pobierana przez operatora lokalnego przy zakończeniu przychodzącej rozmowy międzynarodowej.

opornik (resistor) Element obwodu elektronicznego o charakterze wyłącznie opornościowym.

Współcześnie stosuje się dość dużą liczbę różnych typów oporników. Mogą one być również wbudowywane w obwody układów scalonych

opóźnienie (latency) Czas od zainicjowania żądania danych do właściwego rozpoczęcia transmisji. W przypadku dysku opóźnienie oznacza czas, jaki zajmuje odnalezienie wybranego sektora i umieszczenie nad nim głowicy odczytu (zapisu). Opóźnienie ka-

nału oznacza czas, jaki zajmuje zwolnienie kanału komputerowego w celu rozpoczęcia transmisji danych. Opóźnienie sieci oznacza odcinek czasu, kiedy pakiet jest przez chwilę zapisywany, analizowany, a następnie przesyłany dalej.

opóźnienie pamięci RAM (RAM latency) Czas pomiędzy zainicjowaniem żądania znaku z pamięci a pobraniem tego znaku. Jeżeli dane nie znajdują się w pamięci podręcznej, ich pobranie wymaga dłuższego czasu. Patrz *pamięć buforowa* i *opóźnienie*.

opóźnienie po wybraniu numeru (post dial delay) Czas, jaki upływa od chwili wybrania ostatniej cyfry numeru telefonicznego do momentu usłyszenia sygnału zajętości lub oczekiwania na podniesienie słuchawki.

opóźnienie propagacji (propagation delay) Czas potrzebny na przesłanie sygnału z jednego miejsca do drugiego. Opóźnienie propagacji zależy wyłącznie od odległości i od dwóch trzecich prędkości światła. Dzieje się tak dlatego, że właśnie z taką prędkością przesyła się sygnały we włóknach optycznych i przewodach. Porównaj z *opóźnienie przetwarzającego węzła*.

opóźnienie przerwania (interrupt latency) Czas, jaki zajmuje obsługa przerwania. Jest to kluczowy czynnik podczas obsługi funkcji działających w czasie rzeczywistym, jak np. transmisja na łączach telekomunikacyjnych. Patrz *przepełnienie układu UART*.

opóźnienie przetwarzającego węzła (nodal processing delay) Czas wymagany na przetworzenie pakietu przez węzeł sieci (router, przełącznik, koncentrator itp.). Zależy od szybkości urządzenia i obciążenia sieci. Porównaj z *opóźnienie propagacji*.

opóźnienie rotacyjne (rotational delay) Ilość czasu wymagana przez dysk do wykonania obrotu, po którym właściwy obszar wyrówna się z głowicą odczytująco-zapisującą.

oprogramowanie (software) Instrukcje nakazujące komputerowi wykonywanie pewnych operacji. Ciąg instrukcji prowadzących do wykonania pewnych czynności to „program”. Dwie główne kategorie oprogramowania to „oprogramowanie systemowe” i „oprogramowanie aplikacyjne”. Oprogramowanie systemowe to programy sterujące, takie jak system operacyjny i system zarządzania bazami danych (SZBD). Oprogramowanie aplikacyjne to programy przetwarzające dane dla potrzeb użytkownika (obsługa magazynu, przygotowywanie listy płac, arkusz kalkulacyjny, edytor tekstu itp.). Patrz *oprogramowanie systemowe* i *oprogramowanie aplikacyjne*.

Typowym błędem jest identyfikowanie „software’u” z danymi. Różnica między oprogramowaniem a danymi jest jednak wyraźna. „Software” zarządza przetwarzaniem danych przez „hardware” (sprzęt).

Oprogramowanie jest „uruchamiane”.
Dane są „przetwarzane”.

oprogramowanie aplikacyjne (application software) Poniżej przedstawiamy podstawowe kategorie aplikacji (pakietów oprogramowania).

oprogramowanie audytujące (audit software) Specjalizowane programy wykonujące różne funkcje kontrolne, na przykład próbkowanie bazy danych i generowanie potwierdzeń dla klientów i dostawców. Może znaleźć wyjątki w kategoriach i ostrzec osobę audytującą o możliwości wystąpienia błędu. Oprogramowanie audytujące często zawiera język nieproceduralny, pozwalający audytorowi opisać komputer i środowisko danych bez szczegółowego programowania. Patrz *audyt EDP*.

Oprogramowanie aplikacyjne

Programy baz danych (zarządzanie danymi)

Tworzenie i edycja rekordów i transakcji, interaktywna edycja danych; zadawanie zapytań, podsumowania, drukowanie raportów.

Przetwarzanie tekstu

Tworzenie i edycja plików tekstowych. Zastępuje wszystkie funkcje maszyny do pisania. Niektóre programy zapewniają elementy małej poligrafii.

Arkusze kalkulacyjne

Tworzenie oraz edycja wierszy i kolumn liczb w celu budżetowania, zarządzania finansami oraz opracowywania analiz. Arkusze wielowymiarowe umożliwiają szybkie tworzenie różnych wykresów lub widoków danych. Zaawansowane systemy planowania finansów zapewniają wyszukiwanie celu oraz obliczenia statystyczne.

Grafika prezentacyjna

Tworzenie pokazów slajdów, rysowanie oraz zamiana liczb na dwu- i trójwymiarową grafikę biznesową.

Komunikacja i poczta elektroniczna

Wysyłanie i odbieranie danych i poczty poprzez modem lub sieć.

Pakiet zintegrowany

Mała poligrafia

Łączenie tekstu i grafik oraz możliwość pełnej kontroli nad układem strony w druku.

Cyfrowy asystent (PIM – Personal Information Manager)

Organizacja informacji pozwalająca na szybkie ich wyszukiwanie. Zawiera takie funkcje, jak lista numerów telefonów z automatycznym wybieraniem, kalendarz i agenda.

Zarządzanie projektem

Śledzenie stanu projektu i określanie wpływu zmian. Obliczana jest „ścieżka krytyczna”, wskazująca wszystkie zadania, których opóźnienie może spowolnić zrealizowanie całego projektu.

CAD (grafika wektorowa)

Tworzenie rysunków do projektowania przemysłowego.

Grafika (rastrowa)

Skanowanie dokumentów i rysowanie rysunków podobnych do telewizyjnych.

Rysowanie schematów

Tworzenie rysunków składających się z połączonych symboli, na przykład diagramów sieciowych i organizacyjnych. Podczas przesuwania symboli są one łączone.

Zarządzanie kontaktami

Zapisywanie nazwisk, adresów i terminów spotkań. Podobny do programów typu PIM, ale przeznaczony przede wszystkim dla handlowców.

Programy matematyczne

Tworzenie, uruchamianie i drukowanie skomplikowanych równań matematycznych.

Programy naukowe

Analiza rzeczywistych zdarzeń poprzez ich symulację na szybkich komputerach lub superkomputerach.

Multimedia (gry i edukacja)

Multimedia to połączenie grafiki, dźwięku i wideo w grach interaktywnych, encyklopediach i wszelkiego typu kursach.

Rynki specjalizowane

Wprowadzanie danych, aktualizacja i programy raportujące przeznaczone dla określonego przemysłu (np. banki lub ubezpieczenia). Programy takie – zarówno gotowe, jak i wykonywane na zamówienie – są najbardziej wyspecjalizowanymi systemami informatycznymi.

Przeglądarka WWW

„Surfowanie w Sieci”. Dostęp do największej bazy informacji na świecie, zakupy internetowe i rozrywka.

za krok naprzód w stosunku do typowych narzędzi wspomagania podejmowania decyzji, ponieważ ściślej integrują zapytania, raportowanie, OLAP, poszukiwanie danych i funkcje hurtowni danych.

Istnieje wiele produktów szczytujących się funkcjami BI, ale wydaje się, że produkty takie powinny przede wszystkim pozwalać użytkownikom na pobranie „wszystkich” potrzebnych im informacji z wielu firmowych baz danych. Oprogramowanie BI pozwala na przeglądanie transakcji i podsumowań — przy czym nie jest konieczna znajomość ich źródła (która baza danych, który serwer).

Wywiad gospodarczy to modne w latach 90. ubiegłego wieku określenie systemów MIS (systemy informacji dla zarządów) z lat 70. i DSS (systemy wspomagania decyzji) z lat 80. Implementacje MIS często nie udawały się, ponieważ sprzęt nie był dostatecznie szybki, a oprogramowanie nie dość zaawansowane. Wyprodukowano niezliczone narzędzia DSS, EIS i OLAP, zawierające coraz więcej funkcji, ale były one często rozwiązaniami jedynie konkretnych problemów. BI zakłada większą integrację i łatwość użycia. Patrz *portal wywiadu gospodarczego*.

oprogramowanie biznesowe (business software) Oprogramowanie używane przy prowadzeniu firmy.

oprogramowanie blokujące (blocking software) Patrz *filtrowanie danych internetowych* i *oprogramowanie do kontroli rodzicielskiej*.

oprogramowanie bootlegowe (bootleg software) Nielegalnie skopiowane oprogramowanie. Patrz *piractwo*.

oprogramowanie dla rynków poziomych (horizontal market software) Pakiety oprogramowania, takie jak edytory tekstu i arkusze kalkulacyjne, które stosuje się we wszystkich gałęziach przemysłu (bankowości, ubezpieczeniach itd.). Narzędzia tego rodzaju określa się również często jako „productivity software”. Porównaj z *oprogramowanie dla rynku „pionowego”*.

oprogramowanie dla rynku „pionowego” (vertical market software) (vertical software) Oprogramowanie stworzone z myślą o określonej branży, takiej jak bankowość, ubezpieczenia, komputery lub produkcja. Porównaj z *oprogramowanie dla rynków poziomych*.

oprogramowanie do automatyzacji testowania (test automation software) Oprogramowanie używane do testowania nowych wersji oprogramowania, które samodzielnie wprowadza predefiniowany zbiór poleceń i wartości.

oprogramowanie do kontroli rodzicielskiej (parental control software) Specjalny moduł przeglądarki internetowej bądź zewnętrzny program filtrujący, zaprojektowany w taki sposób, aby uniemożliwić dzieciom oglądanie stron przeznaczonych tylko dla dorosłych. Niektóre tego typu aplikacje potrafią analizować treści dostępne na stronach WWW, podczas gdy inne opierają się na rankingach stron lub sprawdzają wpisywane adresy URL i porównują je z informacjami przechowywanymi w bazie zakazanych stron. Są też takie, które wykorzystują wszystkie te techniki jednocześnie. Patrz *PICS* oraz *RSAC*.

Informacje	www.netparents.org
ChiBrow	www.chibrow.com
Cyber Patrol	www.cyberpatrol.com
CYBERSitter	www.solidoak.com
Net Nanny	www.netnanny.com
Net Shepherd	www.netshepherd.com
Surfin' Annette	www.spycatcher.com
SurfWatch	www.surfwatch.com
WebChaperone	www.webchaperone.com
WizGuard	www.wizguard.com

oprogramowanie BI (BI software) (Business Intelligence) Oprogramowanie pozwalające użytkownikom w łatwiejszy sposób uzyskać informacje o przedsiębiorstwie. Produkty takie są uważane

oprogramowanie do pracy grupowej

552

oprogramowanie do pracy grupowej (collaboration products) Patrz *e-mail*, *groupware* i *telekonferencja z wymianą danych*.

oprogramowanie do składu dokumentów (document publishing software) Patrz *DTP*.

oprogramowanie do wywiadu gospodarczego (business intelligence software) Patrz *oprogramowanie BI*.

oprogramowanie do zarządzania internetem (Internet management software) Patrz *monitorowanie internetu*.

oprogramowanie działu obsługi klienta (help desk software) Patrz *dział obsługi klienta*.

oprogramowanie eliminujące (knockout software) Patrz *oprogramowanie maskujące*.

oprogramowanie finansowe (financial software) Szeroka kategoria oprogramowania do prowadzenia księgowości i transakcji pieniężnych. Funkcje oprogramowania finansowego mogą obejmować listę plac, obsługę należności i płatności, księgę główną, arkusze kalkulacyjne, planowanie finansowe, wystawianie czeków i portfel papierów wartościowych.

oprogramowanie formularzowe (forms software) (1) Oprogramowanie organizacji pracy, służące do tworzenia formularzy ekranowych, które umożliwiają wprowadzanie danych, a także wyposażone w funkcje przekazywania poczty elektronicznej oraz śledzenia ścieżek dokumentów elektronicznych.

Nie ma żadnego błędu w Pańskim oprogramowaniu finansowym, po prostu nie ma Pan pieniędzy.

© 1997 Ted Goff from The Cartoon Bank. All rights reserved.

(2) Narzędzia programistyczne, w których tworzenie aplikacji wymaga projektowania ekranowych formularzy do wprowadzania i aktualizacji danych oraz inicjowania innych operacji. Tworzenie formularzy wspomagają najczęściej narzędzia graficzne, umożliwiające rysowanie pól, przycisków i piktogramów bezpośrednio na ekranie. Funkcje logiki biznesowej są dostępne za pośrednictwem menu i (lub) powiązane z polami i przyciskami odpowiednim kodem w języku programowania trzeciej lub czwartej generacji.

oprogramowanie integracyjne (glue) Oprogramowanie, które przeprowadza pewien rodzaj konwersji lub translacji albo wykonuje inne procedury, umożliwiające współpracę między systemami. Podstawowym przykładem może być zmiana formatu danych na postać odpowiednią dla innej aplikacji. Innym przykładem jest skrypt CGI, działający pomiędzy przeglądarką a bazą danych i umożliwiający przekazywanie zapytań. Angielskie „glue” lub „glue software” to termin o szerokim znaczeniu, dotyczący niewielkich programów lub skryptów służących do integrowania

aplikacji lub systemów. Patrz (*integracja aplikacji*) i (*serwer integracji*). Patrz też (*glue chip*).

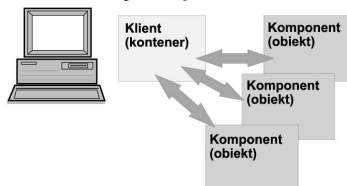
oprogramowanie klienta (client software) Oprogramowanie zainstalowane na osobistym lub przenośnym komputerze użytkownika. Porównaj z *oprogramowanie serwerowe*. Patrz też *klient-serwer*.

oprogramowanie klonujące (cloning software) Oprogramowanie kopiujące pełny obraz dysku na inny komputer poprzez bezpośrednie połączenie kablowe lub sieć. Klonowanie oszczędza czas przy konfiguracji nowych komputerów, eliminując instalację systemu operacyjnego i poszczególnych aplikacji. Patrz *serwer obrazów*.

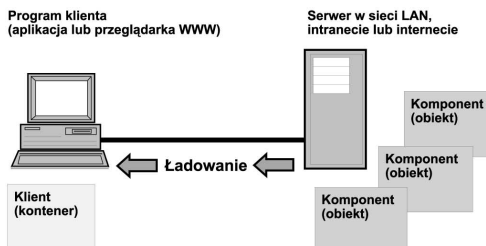
oprogramowanie komercyjne (commercial software) Oprogramowanie zaprojektowane i opracowane w celu jego powszechnej sprzedaży. Patrz *pakiet oprogramowania*.

oprogramowanie komponentowe (component software) Moduły programowe, które są zaprojektowane w taki sposób, aby mogły w czasie pracy współdziałać z innymi modułami. Komponenty mogą być duże lub małe. Mogą być napisane przez różnych programistów z wykorzystaniem różnych środowisk programistycznych i mogą (choć nie muszą) być niezależne od platformy. Komponenty mogą być uruchamiane na samodzielnych komputerach, w intranecie lub w internecie.

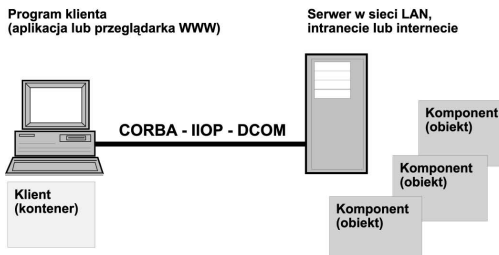
Samodzielny komputer

Zapisane zdalnie, wykonywane lokalnie

Zapisane zdalnie, wykonywane zdalnie

Gdzie są uruchamiane komponenty (obiekty)

Terminy komponent i obiekt są używane zamiennie. Architektura komponentów wyrosła z technologii obiektowych, ale stopień zgodności ze wszystkimi zasadami technologii obiektowej jest często rozważany.

Architektury komponentowe mogą korzystać z modelu klient-komponent, w którym aplikacja kliencka jest zaprojektowana jako kontener przechowujący inne komponenty-obiekty. Kontener klienta jest odpowiedzialny za interfejs użytkownika i koordynację kliknięć myszki oraz inne dane wejściowe dla wszystkich komponentów. W czystym modelu obiektowym nie jest wymagana obecność kontenera. Dowolny obiekt może wywoływać inny obiekt, bez wstępnie zaprojektowanej hierarchii.

Oprogramowanie komponentowe zakłada użycie małych modułów, umożliwiających szybkie dostosowywanie aplikacji. Zamiast uruchamiać duże, bogate w funkcje aplikacje, jakie często dziś spotykamy, użytkownicy mają w przyszłości pracować na małych, bardziej dopasowanych aplikacjach, wywołując dodatkowe funkcje (komponenty) tylko w razie potrzeby. Patrz *COM*, *JavaBeans*, *CORBA* i *technologia obiektowa*.

oprogramowanie ładowane szuflą (shovelware) Duża ilość oprogramowania dodatkowego, „upakowywanego” na dyskach CD-ROM, a przedstawiającego niewielką wartość dla użytkownika. Shovelware to przede wszystkim oprogramowanie freeware, shareware i public domain, które ma sprawić wrażenie, dany dysk jest szczególnie przydatny i wartościowy. Siedmiokrotnie większa pojemność dysków DVD-ROM niewątpliwie przyczyni się do dalszego „szuflowania” bezużytecznych programów.

oprogramowanie maskujące (masking software) Program umożliwiający wycięcie części obrazu. W tym celu może zostać zastosowany edytor graficzny, ale wtedy od użytkownika wymagana jest duża precyzja obrysowywania obiektu, co w przypadku dużego stopnia jego złożoności może być niemożliwe. Co prawda użytkownik korzystający z oprogramowania maskującego nadal jest zmuszony do nakreślania linii dookoła obszaru, ale nie jest już wymagana tak duża dokładność, ponieważ za utworzenie każdego ostatniego piksela odpowiedzialne są algorytmy programu.

Który obraz jest oryginałem?

Po zastosowaniu programu UKO (*Ultimate KnockOut Software*) odróżnienie oryginalnego tła od sztucznego jest zadaniem trudnym do zrealizowania, ponieważ aplikacja dokonuje operacji wycięcia z bardzo dużą dokładnością. Kanał alfa (widoczny na dole po prawej stronie) ukazuje utworzoną maskę (zdjęcie zamieszczono za zgodą firmy Ultimate Corporation, www.ultimate.com)

oprogramowanie na zamówienie (custom software)

Oprogramowanie, które jest zaprojektowane oraz stworzone przy uwzględnieniu potrzeb konkretnego klienta. Porównaj z *pakiet oprogramowania*.

oprogramowanie obsługi certyfikatów (certificate authority software) Oprogramowanie wykorzystywane przez centrum certyfikujące (CA) do obsługi certyfikatów cyfrowych. Patrz *CA*.

oprogramowanie opłacone przez reklamodawcę (advertiser supported software) Patrz *oprogramowanie wyświetlające reklamy*.

oprogramowanie parametryzowane (parameter-driven)

Oprogramowanie wymagające wprowadzenia przy jego uruchamianiu określonych wartości. Programy tego typu rozwiązują zazwyczaj problemy, których pełny lub częściowy opis umieszczony jest w parametrach. Na przykład wpisanie polecenia bio 20-06-36 może spowodować wczytanie programu, który obliczy biorytm dla osoby urodzonej 20 czerwca 1936 roku. W tym przypadku wprowadzenie daty urodzenia jest obligatoryjne. Oczywiście łatwiejsze dla użytkownika byłoby wyświetlenie specjalnego okienka, w którym można by wprowadzić datę.

Aplikacje parametryczne mają być z reguły wywoływane przez inne programy, a nie przez użytkowników — stąd taka, a nie inna ich budowa. Ponieważ w takiej sytuacji poszczególne parametry są generowane automatycznie, może ich być bardzo wiele i mogą one być niejasne dla użytkownika — podczas gdy programy i tak nie „odczuwają” różnicy.

oprogramowanie PD (PD software) Patrz *oprogramowanie public domain*.

oprogramowanie poziome (horizontal software) Patrz *oprogramowanie dla rynków poziomych*.

oprogramowanie produkcyjne (manufacturing software)

Poniższa lista zawiera moduły stanowiące komponenty produkcyjnego systemu ERP firmy Baan (BaanERP). Lista została zamieszczona w tym miejscu, ponieważ stanowi pełny przegląd wymaganego oprogramowania.

- Wspomaganie zarządzania strukturami materiałowymi
- Kalkulacja kosztów
- Nadzór nad zmianą procesu produkcyjnego
- Zarządzanie danymi procesu produkcyjnego
- Ewidencja czasu pracy
- Klasyfikacja produktu
- Dostosowywanie produktu
- Planowanie produkcji
- Budżet projektu
- Zarządzanie projektem
- Produkcja masowa
- Planowanie kolejności operacji
- Sterowanie warsztatem produkcyjnym
- Narzędzia i pomoce warsztatowe
- Planowanie zdolności produkcyjnych
- Harmonogramowanie splotu produkcji finalnej
- Planowanie potrzeb materiałowych (MRP II)

oprogramowanie public domain (public domain software)

Oprogramowanie, którego twórca zrzekł się praw autorskich i które jest udostępniane wszystkim zainteresowanym. Patrz *freeware* i *shareware*.

oprogramowanie pudełkowe (packaged software) Patrz *pakiet oprogramowania*.

oprogramowanie rozliczeń kredytów (accounts payable software) Oprogramowanie finansowe obsługujące przepływ środków kredytowanych u dostawców organizacji. Sumuje pożyczzone kwoty, obsługuje częściowe płatności i pilnuje terminów spłat.

oprogramowanie rozliczeń wierzytelności (accounts receivable software) Oprogramowanie finansowe obsługujące przepływ środków pożyczanych przez firmę dostawcom. Zapewnia raportowanie historii (kolejno pożyczanych kwot) kredytów, jak również not kredytowych i historii spłat.

oprogramowanie serwerowe (server software) Oprogramowanie, które działa na serwerze i realizuje pewne usługi na rzecz wielu użytkowników sieci. Porównaj z *oprogramowanie klienta*. Patrz *klient-serwer*.

oprogramowanie sieciowe (network ready) Oprogramowanie stworzone z myślą o zastosowaniu w środowisku sieciowym. Oznacza to, że w przypadku bazy danych wielu użytkowników może z niej korzystać bez występowania żadnych konfliktów.

„oprogramowanie slajdowe” (slideware) Oprogramowanie, które producent przedstawia na pokazach, dalekie od ukończenia. Patrz *vaporware*.

oprogramowanie sprzętowe (firmware) Kategoria układów pamięci, które do utrzymywania zawartości nie wymagają zasilania elektrycznego. Stosowane technologie to ROM, PROM, EPROM i EEPROM. Oprogramowanie sprzętowe niektórych urządzeń może być aktualizowane.

oprogramowanie systemowe (system software) Programy służące do sterowania pracą komputera oraz przeznaczone do tworzenia i uruchamiania aplikacji. Przykładami oprogramowania systemowego mogą być systemy operacyjne, monitory TP, sieciowe systemy operacyjne i menedżery baz danych. Porównaj z *oprogramowanie aplikacyjne*.

Poniższy diagram przedstawia zależności między oprogramowaniem systemowym i aplikacyjnym w pamięci komputera wieloużytkownikowego. System operacyjny (OS), TP monitor, menedżer bazy danych i interpretator należą do kategorii oprogramowania systemowego. Aplikacje oraz interakcyjne oprogramowanie do pobierania i modyfikowania zawartości baz danych to oprogramowanie aplikacyjne.

Oprogramowanie systemowe

System operacyjny

Zarządza systemem komputerowym. Zapewnia zarządzanie plikami, procesami i zadaniami. Wszystkie aplikacje „rozmawiają” z systemem operacyjnym.

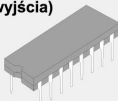
Przykładami systemów operacyjnych są: Windows, DOS, UNIX, Linux, Mac OS, OS/2, MVS i OS/400.

Sterownik

Oprogramowanie obsługujące urządzenie peryferyjne, na przykład monitor lub CD-ROM. Sterownik operuje językiem maszynowym, umożliwiającym sterowanie wszystkimi funkcjami urządzenia. System operacyjny odwołuje się do sterownika, który z kolei odwołuje się do urządzenia.

BIOS (podstawowy system wejścia-wyjścia)

W komputerze PC zbiór wbudowanych procedur programowych; układ uruchamiający komputer i działający jako interfejs pomiędzy sterownikiem i urządzeniem zewnętrznym.

Monitor transakcji

Program dużego komputera lub warstwy pośredniej, który rozdziela dane wejściowe z wielu terminali do odpowiednich aplikacji. Funkcja ta jest również dostępna w systemach operacyjnych LAN.

W dużych komputerach IBM powszechnie wykorzystywany jest CICS, natomiast w systemach UNIX są to Tuxedo i Encina.

Sieciowy system operacyjny

Zarządza ruchem pomiędzy klientami i serwerem oraz zabezpieczeniami w sieci. Przykładowo: UNIX, Linux, NetWare, Windows NT i Windows 2000.

Protokół komunikacyjny

Zbiór zasad, formatów i funkcji dla przesyłania danych w sieci. Występuje wiele protokołów, począwszy od górnej warstwy aplikacji do dolnej warstwy fizycznej.

Popularnymi protokołami transportowymi są TCP/IP i NetBEUI. Popularnymi protokołami łączą danych (metody dostępowe) wykorzystywanymi do przesyłania danych między węzłami są Ethernet, Token Ring, SDLC i RS-232.

Protokół komunikatów

Zbiór zasad, formatów i funkcji dla wysyłania, zapisywania i przesyłania poczty elektronicznej w sieci. Głównymi protokołami komunikatów są SMTP (Internet), SNADS, MHS, X.400, cc-Mail i Microsoft Mail.

System zarządzania bazą danych (SZBD)

Zarządza zapisem, odczytem, bezpieczeństwem i integralnością bazy danych. SZBD może zapewniać interakcyjne wprowadzanie danych, aktualizację, zapytania i raportowanie lub polegać całkowicie na aplikacjach realizujących te funkcje. SZBD może działać na dużym komputerze lub na serwerze plików w architekturze klient-serwer. Większość systemów SZBD obsługuje język SQL i może zawierać kompletny język programowania dla tworzenia aplikacji.

Przykładami popularnych systemów baz danych dla dużych komputerów oraz klient-serwer są: DB2, Oracle, Sybase, SQL Server i Informix. Na komputerach PC wykorzystuje się systemy Access, dBASE i Paradox.

Język programowania

Tłumaczy kod źródłowy na język maszynowy, korzystając z assemblera, kompilatora interpretera lub generatora aplikacji. Całe oprogramowanie systemowe i aplikacje muszą być zapisane w języku programowania i zamienione na kod maszynowy, który nadaje się do uruchomienia.

Przykładami języków programowania są: assembler, BASIC, FORTRAN, C, C++, Pascal, dBASE, Paradox, Visual Basic i COBOL.

oprogramowanie systemu (systems software) Patrz *oprogramowanie systemowe*.

oprogramowanie szpiegujące (spyware) Oprogramowanie, które przesyła informacje o sposobie korzystania z sieci WWW do witryny producenta. Często jest to moduł udostępniany bezpłatnie w sieci WWW programów. Dane są przesyłane bez udziału użytkownika. Umowa licencyjna, zazwyczaj akceptowana bez czytania, może informować, że przesyłane informacje pozostają anonimowe. Oznacza to, że użytkownik nie zostaje zarejestrowany jako konkretna osoba; przesyłane są wyłącznie informacje o jego czynnościach. Umożliwia to stworzenie profili użytkowników wykorzystywanych w marketingu. Przykładem wyniku przetwarzania tego rodzaju danych może być konstatacja, że osoby, które lubią witryny WWW dotyczące A, oglądają również witryny WWW dotyczące B.

oprogramowanie „śmietnikowe” (trashware) Oprogramowanie tak źle zaprojektowane, że powinno znaleźć się w śmietniku.

oprogramowanie testów obciążenia (load testing software) Oprogramowanie, które sprawdza zdolność systemu do działania w warunkach dużego obciążenia. Oprogramowanie symuluje

wiele transakcji lub użytkowników komunikujących się z komputerem w tym samym czasie i tworzy raporty dotyczące czasu odpowiedzi i działania systemu.

oprogramowanie transakcyjne (transactional software)

Oprogramowanie, które dba o to, aby każda transakcja zakończyła się uaktualnieniem wszystkich baz danych. Patrz *zawierdzanie dwufazowe i monitor TP*.

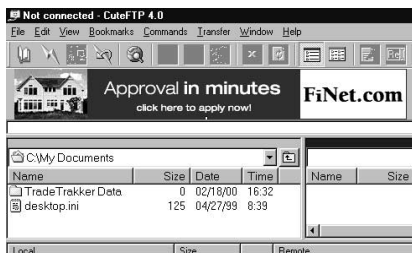
oprogramowanie wieloplatformowe (multiple platforms)

Oprogramowanie działające w dwóch lub większej liczbie środowisk roboczych, które zazwyczaj są determinowane przez rodzinę procesorów i system operacyjny. Jeśli przykładowo istnieją wersje programu dla systemu Windows i Macintosh, wtedy mówi się, że obsługuje on wiele platform. Tego typu aplikacja jest również nazywana międzyplatformową.

Również program działający we wszystkich wersjach systemu Windows (3.1, 95, 98 i NT) jest czasami nazywany aplikacją obsługującą wiele platform. Chociaż bowiem wszystkie wersje systemu operacyjnego Windows są oparte na jednakowym rdzeniu, to jednak 32-bitowe aplikacje Windows (95, 98 i NT) nie będą działały w systemie Windows 3.1. Z kolei wiele programów napisanych dla systemu Windows 3.1 nie będzie za dobrze funkcjonowało w takich systemach, jak Windows 95/98/NT. Patrz *cross platform*.

oprogramowanie wyświetlające reklamy (ad-supported software)

Oprogramowanie, za które płacą reklamodawcy. Jest to bezpłatne oprogramowanie wyświetlające reklamy z sieci internet. Podobnie jak shareware, programy te można odpłatnie zarejestrować, eliminując reklamy, co zwalnia miejsce na ekranie. Patrz *shareware, serwer reklam i reklamy internetowe*.

Pozycjonowanie reklam

Program FlexActive firmy Conducent pozwala na połączenie źródła reklam z miejscem w aplikacji, gdzie są one wyświetlane, w tym przypadku programem cuteFTP firmy GlobalSCAPE. FlexActive monitoruje kliknięcia i może buforować reklamy, w wyniku czego są one zmieniane nawet wtedy, gdy użytkownik nie jest podłączony do sieci (zrzut ekranu zamieszczony dzięki uprzejmości firmy Conducent)

oprogramowanie z puszki (canned program) Pakiet oprogramowania oferujący „szybkie” rozwiązanie problemu. Zamknięte (puszkowe) aplikacje biznesowe powinny być dokładnie analizowane pod kątem przydatności do danego środowiska, ponieważ nie mogą być one zmieniane w zbyt dużym stopniu.

oprogramowanie zdalnego dostępu (remote access software) Patrz *oprogramowanie zdalnego sterowania*.

oprogramowanie zdalnego sterowania (remote control software)

Instalowane na dwóch komputerach oprogramowanie, za pomocą którego użytkownik komputera lokalnego może — za pośrednictwem modemu — przejąć kontrolę nad komputerem odległym. Dwóch użytkowników pracuje wówczas w systemie komputera odległego i widzi tę samą zawartość ekranu. Zdalne sterowanie wykorzystuje się do przejmowania kontroli nad komputerem w lokalizacji odległej, przy którym nie ma żadnego użytkownika, albo jako narzędzie pomocy technicznej i szkoleniowej.

Zdalne sterowanie nie jest tym samym, co praca jako węzeł zdalny. W sesji zdalnego sterowania pomiędzy komputerami przesyłane są wyłącznie dane klawiatury i ekranu. Całość przetwarzania realizuje komputer zdalny. Wszystkie operacje przesyłania plików ograniczają się do tego komputera lub do sieci lokalnej, w której on pracuje. Gdy komputer lokalny jest zdalnym węzłem odległej sieci LAN, użytkownik jest zalogowany do tej sieci przy użyciu linii telefonicznej, która staje się przedłużeniem sieci lokalnej. Wszelkie operacje komunikacyjne w trakcie sesji węzła zdalnego są realizowane za pośrednictwem linii telefonicznej.

Przy pracy z dużymi plikami zdalne sterowanie umożliwia szybszą pracę niż w przypadku węzła zdalnego. Zapewnia również większą swobodę korzystania z możliwości komputera w sieci LAN. Ponieważ jednak w sesji zdalnego sterowania stale przesyłana jest zawartość ekranu, aplikacje graficzne pracują stosunkowo mało wydajnie. Zdalne sterowanie wymaga zazwyczaj większej liczby portów sieciowych niż w przypadku przyłączania węzłów zdalnych. Co więcej, komputer przyłączany w trybie zdalnego sterowania nie wykonuje żadnych operacji przetwarzania lokalnie, co powoduje, że sesje połączeniowe trwają zazwyczaj dłużej.

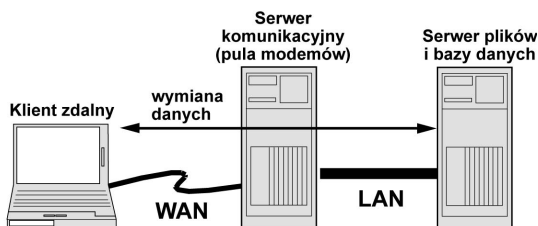
Zdalne sterowanie

(użytkownik zdalny steruje pracą komputera klienckiego w sieci)

Zdalny węzeł

(zdalny użytkownik zalogowany bezpośrednio do serwera)

Zdalne sterowanie i współużytkowanie aplikacji

Zdalne sterowanie i współużytkowanie aplikacji to zbliżone, a często nawet tożsame techniki pracy. Współużytkowanie aplikacji umożliwia dwóm lub większej liczbie użytkowników pracę z tą samą aplikacją, działającą na jednym komputerze. Jeżeli oprogramowanie współużytkowania umożliwia użytkownikowi przejęcie kontroli nad systemem operacyjnym (a nie tylko pojedynczą aplikacją), mamy do czynienia ze zdalnym sterowaniem.

oprogramowanie zindywidualizowane (customized software) Synonim *oprogramowanie na zamówienie*.

oprogramowanie zwiększające produktywność (productivity software)

Określenie odnoszące się do edytorów tekstu, systemów zarządzania bazami danych, programów typu PIM i innych aplikacji przeznaczonych dla pojedynczego użytkownika. Odróżnia je ono od systemów informatycznych pisanych na zamówienie, wykorzystywanych przez wiele osób naraz i przejmujących na siebie wszystkie zadania związane z przetwarzaniem danych w firmie.

OPROM (*Option ROM*) Oprogramowanie kontrolne (firmware), instalowane na kartach rozszerzeń i nadzorujące urządzenia sprzętowe, z których można wczytywać system. BIOS systemowy odwołuje się do oprogramowania OPROM, aby sprawdzić, które to urządzenia. Patrz *BBS*.

opróżnianie (flush) Zapisanie zawartości bufora pamięci na dysku.

opróżnienie bufora (buffer flush) Przesłanie danych z pamięci na dysk. Gdy aplikacja zapisuje opracowywany dokument, program opróżnia bufor (zapisuje zawartość jednego lub większej liczby zarezerwowanych obszarów pamięci na dysku twardym).

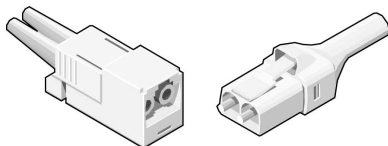
Opróżnij sobie zimny bufor!

Wypróbuj to na swoich kolegach. Zimny bufor jest zarezerwowanym obszarem pamięci zawierającym dane, które nie są chwilowo aktualizowane. Zimne bufor są opróżniane co określony okres czasu. Co ważniejsze, określenie to brzmi dość enigmatycznie. Można również spróbować „Opróżnij sobie bufor do SCSI DASD” (wymawiane „skazi dazdi”). Należy to wypowiedzieć bez cienia uśmiechu. Jeżeli koledzy nie rozumieją, o co chodzi, można im polecić dobry słownik terminów komputerowych!

OPS (*Open Profiling Standard*) Specyfikacja definiująca sposoby współdzielenia danych i zapewniania prywatności danym użytkownikowi. Za pomocą OPS można określić, które dane ze strony WWW mogą być pobierane przez użytkowników i w jaki sposób mogą one być później używane. Patrz *ICE*.

Optical Storage Technology Association Patrz *OSTA*.

Opti-Jack Światłowodowe złącze Fiber Jack, opracowane przez firmę Panduit Corporation z Tinley Park w USA (www.panduit.com). Składa się ono z zatraskującej się wtyczki i gniazdka, do którego doprowadzane są dwa kable światłowodowe. Złącze to pozwala na szybkie podłączanie i odłączanie kabli światłowodowych i pełni podobną funkcję, jak złącza RJ-45. Patrz *złącza światłowodowe*.

Opti-Jack

Za pomocą złącza Opti-Jack można szybko podłączać i odłączać kable światłowodowe od różnego rodzaju urządzeń

option ROM Patrz *OPROM*.

optoelektronika (optoelectronics) Połączenie technologii optycznych i elektronicznych. Patrz *zintegrowana optyka*.

optyczna sieć bezprzewodowa (wireless optics) Patrz *optyka wolnej przestrzeni*.

optyczna szafa grająca (optical jukebox) Patrz *biblioteka płyt optycznych*.

optyczne rozpoznawanie znaków (optical character recognition) Patrz *OCR*.

optyczne sieci bezprzewodowe (optical wireless) Patrz *optyka wolnej przestrzeni*.

optyka wolnej przestrzeni (free space optics) Przesyłanie sygnałów optycznych przy użyciu laserów pracujących w paśmie

podczerwieni, określane również jako „optyka bezprzewodowa”. Optyka wolnej przestrzeni umożliwia bardzo szybką komunikację „punkt-punkt” i „punkt-wiele punktów” bez konieczności pozyskiwania zezwoleń rządowych na wykorzystywanie pasma łączności.

Ponieważ warunki pogodowe, np. mgła, mogą prowadzić do odbijania sygnałów, przewidziana jest możliwość tworzenia ścieżek nadmierzonych. W takim układzie sygnał wysyłany jest do wielu reflektorów na różnych budynkach.

O ile optyka wolnej przestrzeni jest obecnie technologią „ostatniej mili”, oczekuje się, że z czasem znacznie będzie stosowana na mniejszych odległościach, w magistralach komunikacyjnych komputerów i przełączników, a nawet wewnątrz układów komputera.

optymalizacja aparatu wyszukiwania (search engine optimization) Projektowanie witryny WWW pod kątem jak największego ułatwienia poszukiwań i indeksowania stron przez aparat wyszukiwania. Celem jest wyświetlenie poszukiwanej przez użytkownika strony w grupie 10 pierwszych wyników wyszukiwania. W procesie optymalizacji uwzględnia się liczbę wystąpień słów, ich położenie na stronie, znaczniki typu „meta” oraz inne słowa użyte w tekście. Różne aparaty stosują różne kryteria indeksowania. Również sposób pracy wyszukiwarek WWW może z czasem ulegać zmianom. Dopasowanie działania tego rodzaju mechanizmów do wymagań szerokiego grona użytkowników nie jest zadaniem łatwym. Yahoo! i wiele innych wyszukiwarek korzystających z systemu katalogowego bazuje na indeksowaniu ręcznym. Jest to jedna ze skuteczniejszych metod optymalizacji pracy aparatu wyszukiwania.

optymalizacja projektowania (design optimization) Patrz *automatyczna optymalizacja projektu*.

optymalizator (optimizer) Urządzenie lub oprogramowanie zwiększające wydajność. Patrz *defragmentator* i *zarządzanie dyskiem*.

optymalizator dysku (disk optimizer) Program narzędziowy defragmentujący dysk twardy. Patrz *zdefragmentować (dysk)*.

OQL (*Object Query Language*) Język zapytań obsługujący złożone typy danych, mające postać obiektów (chodzi tu o dane multimedialne, przestrzenne, złożone dokumenty itd.). Język ten jest nadzbiorem języka SQL-92. Dopuszcza też stosowanie zapytań SQL. W takim przypadku serwer OQL zamienia obiekty na relacyjne perspektywy.

OQL obsługuje też model obiektowy grupy OMG, pozwalający na wykonywanie zapytań na obiektach CORBA. Polecenia OQL można też osadzać w hiperłączach. Są one wówczas przesyłane przez serwer HTTP do bramki OQL, a zwracane wyniki zamieniane są na strony WWW.

OR Jedna z operacji logicznych. Jeżeli którykolwiek operand ma wartość logiczną „prawda”, operacja OR również zwraca wartość prawdy. Z kolei operacja XOR zwraca wartość „prawda” wtedy, gdy prawdziwy jest tylko jeden z operandów (ale nie oba). Patrz *AND-OR-NOT*.

OR			EXCLUSIVE OR		
wejście	wejście	wyjście	wejście	wejście	wyjście
0	0	0	0	0	0
0	1	1	0	1	1
1	0	1	1	0	1
1	1	1	1	1	0

Oracle (*Oracle Corporation*, www.oracle.com) Największa na świecie firma zajmująca się tworzeniem narzędzi dla programistów i systemów baz danych, założona w 1977 roku przez Larry'ego

Ellisona. Baza danych Oracle była pierwszym systemem tego typu, który pozwalał na stosowanie języka SQL i był dostępny na wielu platformach. Oracle oferuje szereg narzędzi do tworzenia aplikacji i jest głównym promotorem idei komputera sieciowego. Podlegająca jej firma Network Computer zajmuje się tworzeniem specyfikacji komputerów sieciowych.

Oracle Browser Patrz *Developer/2000*.

Oracle Data Query Funkcje pozwalające na wykonywanie zapytań, dostępne w środowisku Discoverer/2000. Patrz *Developer/2000*.

Oracle Documents Dawna nazwa całej rodziny programów tworzonych przez Oracle, wśród których znalazł się system przesyłania wiadomości, tekstowa baza danych oraz system zarządzania dokumentami. Każdy z tych produktów oferowano później niezależnie od pozostałych.

Oracle Express Server Baza danych firmy Oracle, obsługująca wielowymiarowe perspektywy danych. Jest to produkt z kategorii OLAP, pozwalający na tworzenie perspektyw (MOLAP) lub generowanie ich bezpośrednio na podstawie informacji z relacyjnych baz danych (ROLAP). Oracle Express daje też użytkownikom dostęp do danych zapisanych w arkuszach Excela. Patrz *OLAP*.

Oracle Forms Patrz *Developer/2000*.

Oracle Media Server System multimedialny opracowany przez firmę Oracle z myślą o interaktywnej telewizji. Działa on na nCUBE, HP i innych platformach sprzętowych, natomiast oprogramowanie klienckie może działać na komputerach Mac, PC oraz przystawkach telewizyjnych. System został zaprojektowany tak, aby mógł przechowywać i rozsyłać do abonentów (na żądanie) różnorodne informacje tekstowe (wiadomości), obrazy oraz sekwencje audio i wideo.

Oracle Parallel Server Odmiana systemu zarządzania bazą danych firmy Oracle, zaprojektowana z myślą o przetwarzaniu w architekturze MMP. W trybie MPP baza danych może być równocześnie przetwarzana przez wiele procesorów.

Oracle Rdb (*Oracle Relational DataBase*) Relacyjny system SZBD, działający pod kontrolą systemu operacyjnego OpenVMS na komputerach VAX i Alpha firmy Digital. Rdb został zaprojektowany przez firmę Digital i był powszechnie wykorzystywany w systemach VAX. W 1994 roku przejęła go firma Oracle i wprowadziła w nim pewne ulepszenia.

Oracle Reports Patrz *Developer/2000*.

Oracle Universal Server Obiektowo-relacyjna wersja systemu SZBD Oracle7. Obiektowo-relacyjne bazy danych przechowują zarówno dane multimedialne, jak i tradycyjne wiersze tabel relacyjnych.

Oracle8 Relacyjny system zarządzania bazami danych (DBMS) firmy Oracle. Był to sztandarowy produkt Oracla, cechujący się wysoką dostępnością i obsługującą mechanizm replikacji danych. Oracle8 pracował na ponad 80 platformach, a ponadto było dostępnych wiele obiektowych rozszerzeń systemu. Patrz *Oracle8i* i *Oracle9i*.

Oracle8i (Oracle8i) Odmiana systemu zarządzania bazami danych Oracle, zawierająca rozszerzenia opracowane pod kątem internetu. System pojawił się na rynku w 1999 roku i oferował w stosunku do swego poprzednika większą wydajność oraz obsługę języków Java i XML. Wbudowano weń JVM (interpreter Javy), w efekcie

czego wyzwalacze i procedury przechowywane na serwerze można pisać bezpośrednio w Javie, a nie w PL/SQL. Aplikacje internetowe i procedury dotyczące bazy danych można pisać także w tym samym języku. Co więcej, JVM pozwala też korzystać z komponentów EJB (*Enterprise JavaBeans*), co w praktyce oznacza, że oprócz systemu DBMS klient otrzymuje także serwer aplikacji. Patrz *PL/SQL*.

Oracle8i Appliance Ostateczna nazwa zwartego systemu operacyjnego firmy Oracle, przeznaczonego dla bazy danych Oracle8i (patrz *Raw Iron*).

Oracle9i (Oracle9i) Nowsza wersja systemu zarządzania bazą danych.

ORB (*Object Request Broker*) Oprogramowanie obsługujące przesyłanie komunikatów z aplikacji (klientów) do obiektów oraz wszelkie wartości zwracane przez obiekty do programów wywołujących. Patrz *CORBA* i *DCOM*. Patrz również *dysk ORB*.

Orbix Oprogramowanie ORB zgodne ze standardem CORBA, opracowane przez firmę IONA Technologies z Dublinu w Irlandii (z oddziałem w Marlboro w USA). Ta założona w 1991 roku firma jest przewodniczącym OMG. Opracowany przez nią system Orbix zyskał sobie uznanie ze względu na fakt, że jest dostępny na wielu platformach i jest ściśle zintegrowany z mechanizmem OLE.

OrbixWeb to wersja Orbix napisana w języku Java. Oprogramowanie to jest pobierane na komputery użytkowników w postaci appletów. W wyniku tego komputery te zyskują obsługę standardu CORBA.

ORDBMS (*Object Relational DBMS*) Patrz *uniwersalny serwer*.

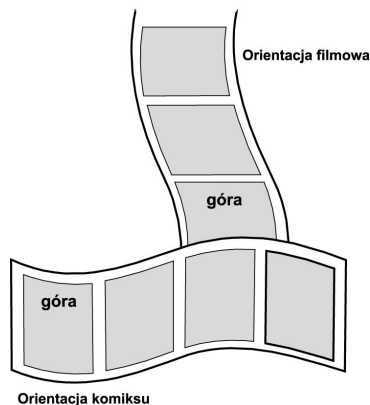
organiczny LED (organic LED) Patrz *OLED*.

organizer Patrz *PIM* oraz *PDA*.

orientacja (orientation) W typografii nazywamy tak kierunek, w którym strona jest zadrukowywana. Patrz *portret*.

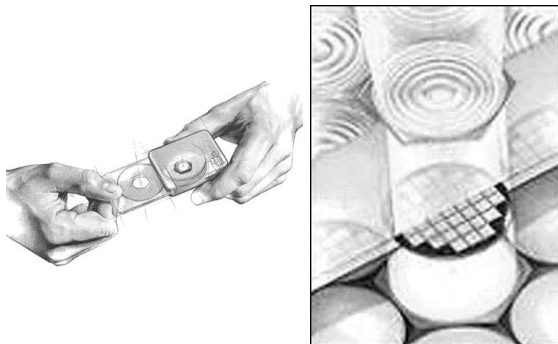
orientacja filmowa (cine-oriented) Orientacja rysunków podobna do taśmy filmowej, w przypadku której górna krawędź klatek przesuwają się prostopadle do zewnętrznego brzegu nośnika. Porównaj z *orientacją komiksu*.

orientacja komiksu (comic-strip oriented) Orientacja rysunków podobna do komiksu; górne krawędzie klatek przesuwają się równolegle z krawędzią filmu. Porównaj z *orientacją filmową*.

OROM (*Optical ROM*) Optyczna technologia zapisu danych, opracowana przez firmę Ioptics z Bellevue w USA, która nigdy nie

została wprowadzona na rynek. Opracowano ją z myślą o urządzeniach przenośnych. Miała zapewniać dostęp do 128 MB danych w czasie 10 ms. Do przechowywania informacji służyły specjalne „karty” o wymiarach $2,25 \times 1,75$ ", podłączane do komputera przez złącze USB. Miały być one produkowane na podobnej zasadzie, jak płyty CD. Każda taka karta zbudowana była ze stacjonarnych organicznych diod LED (OLED), oświetlających 5000 „ścieżek danych”, z których każda miała pojemność 32 kB. Patrz *FMD*.

Odczytywanie ścieżki

Karty OROM nie miały żadnych ruchomych części. Na prawej ilustracji widać, jak światło emitowane przez diodę organiczną przechodzi przez 32-kilobajtową ścieżkę danych do soczewki dyfrakcyjnej, kierującej modulowaną wiązkę światła do mechanizmu odczytującego (ilustracja dzięki uprzejmości firmy Ioptics)

ortogonalny (orthogonal) „Kąt 90°”. Określenie używane w odniesieniu do sygnałów elektrycznych, które są przesunięte względem siebie w fazie o 90 stopni. Określenie to jest także używane do określania sprzecznych ze sobą warunków i oznacza, że oba elementy nie są wzajemnie równoległe, a sygnały nie są zsynchronizowane.

OS Patrz *system operacyjny*.

OS 10 Patrz *Mac OS X*.

OS X Patrz *Mac OS X*.

OS/2 Rodzina wielozadaniowych systemów operacyjnych dla komputerów z procesorami x86, opracowana przez IBM. Wersja przeznaczona dla klientów nazywa się OS/2 Warp, natomiast server nosi nazwę Warp Server for e-Business. Korzystając z różnych rozszerzeń OS/2, można w tym systemie uruchamiać programy przeznaczone dla DOS i Windows (Patrz *Odin*). Wersja serwerowa zawiera dodatkowe opcje, takie jak system plików JFS, znany z systemu operacyjnego AIX. OS/2 ma zarówno graficzny, jak i tekstowy interfejs użytkownika. Ten ostatni przypomina MS-DOS. Patrz *OS/2 Warp* oraz *Warp Server*.

OS/2 nigdy nie zyskał dużej popularności na rynku. Niemniej jednak jest to wydajny system operacyjny, używany zwłaszcza w europejskim sektorze bankowym. W Stanach Zjednoczonych pod kontrolą tego systemu pracuje wiele bankomatów. Za wyborem tego systemu przemawiała przede wszystkim jego stabilność.

OS/2 obsługuje podwójne konfiguracje uruchomieniowe — znaczy to, że włączając komputer, można wybrać, czy ma zostać uruchomiony OS/2 czy DOS. W systemie znalazł się także Adobe Type Manager, co umożliwiło wyświetlanie na ekranie czcionek Type 1 oraz drukowanie dokumentów PostScriptowych na drukarkach, które nie obsługują tego języka.

Graficzny interfejs użytkownika systemu OS/2 nosi nazwę Workplace Shell i przypomina GUI Windows i MacOS. Dawniej, to znaczy przed pojawieniem się wersji 2.0, nosił on nazwę *Presentation Manager* (PM). Określenie to jest nadal stosowane i odnosi

się do interfejsu programistycznego umożliwiającego pisanie aplikacji korzystających z GUI.

Pierwsze wersje OS/2 przeznaczone były dla pojedynczego użytkownika i działały na komputerach 286. Firma IBM pracowała nad nimi wspólnie z Microsoftem. Kolejne wersje, począwszy od 2.0, przeznaczone były dla 32-bitowych maszyn 386 i nowszych oraz były już w całości dziełem IBM. Oto wybrane informacje na temat ewolucji tego systemu:

16-bitowy OS/2, wersja 1.x

Pierwsze wersje (1.0, 1.1 itd.) napisane były dla 16-bitowych komputerów 286. Kompatybilność z systemem DOS ograniczała się do pierwszych 500 kB pamięci. Wersja 1.3 (OS/2 Lite) wymagała tylko 2 MB RAM (zamiast 4 MB) i zawierała oprogramowanie Adobe Type Manager. Wersja Extended Edition, opracowana przez IBM, zawierała ponadto programy Communications Manager i Database Manager.

32-bitowy OS/2, wersja 2.x — IBM

Ta 32-bitowa wersja systemu, wprowadzona na rynek przez IBM w kwietniu 1992 roku, była przeznaczona dla komputerów 386 i obsługiwała aplikacje napisane dla DOS, Windows i OS/2. Poszczególne aplikacje mogły wymieniać się danymi przez Schowek oraz za pośrednictwem aplikacji PM, wykorzystując protokół DDE. Wersja 2.x przydzielała każdej aplikacji wirtualną przestrzeń adresową o wielkości 512 MB, co pozwalało na łatwe zarządzanie rozbudowanymi zadaniami.

Wersja 2.1 obsługiwała Tryb Rozszerzony Windows, w wyniku czego aplikacje mogły w pełni wykorzystywać wszystkie możliwości Windows 3.1. Obsługiwała ona również więcej standardów zapisu wideo i napędów CD-ROM.

Za łączność ze światem zewnętrznym i zarządzanie bazami danych odpowiadały w systemie aplikacje *Communications Manager/2* (CM/2) i *Database Manager/2* (DB/2). CM/2 zastąpił program Communications Manager, który w OS/2 2.0 wchodził w skład tak zwanych Usług Rozszerzonych.

32-bitowy OS/2, wersja 3 — IBM

Pod koniec 1994 roku IBM wprowadził trzecią wersję OS/2, nadając jej nazwę OS/2 Warp. System pracował na 4 MB pamięci i zawierał wiele aplikacji, w tym program umożliwiający dostęp do internetu.

Windows NT — Microsoft

Ta 32-bitowa wersja OS/2, opracowana przez firmę Microsoft, miała się początkowo nazywać OS/2 Version 3.0. Jednak producent przemianował ją na „Windows NT” i wprowadził na rynek w 1993 roku. Patrz *Windows NT*.

OS/2 for Windows Specjalna edycja systemu OS/2 Version 2.1, przeznaczona dla komputerów PC, na których były już zainstalowane systemy DOS i Windows. Kosztowała ona mniej niż pełny OS/2, ponieważ nie zawierała kodu Windows. Później została zastąpiona przez OS/2 Warp. Patrz *OS/2*.

OS/2 PM (*OS/2 Presentation Manager*) Graficzny interfejs użytkownika w systemie OS/2 Version 1.x. W wersji 2.0 jego nazwę zmieniono na Workplace Shell. Patrz *OS/2*.

OS/2 Warp Wersja systemu operacyjnego OS/2 przeznaczona dla komputerów klienckich. Obsługuje ona sieci peer-to-peer, programy faksowe i telekomunikacyjne, multimedia oraz pakiet IBM Works (edytor tekstów, arkusz kalkulacyjny, baza danych i inne narzędzia biurowe).

OS/2 Warp pojawił się na rynku pod koniec 1994 roku jako wersja 3.0 systemu OS/2. Był on następcą OS/2 for Windows i OS/2

Version 2.1; zadowalał się jedynie 8 MB pamięci, co w tamtym czasie miało duże znaczenie.

Pierwotnie powstały dwie wersje OS/2 Warp. Jedna wymagała wcześniejszej instalacji Windows 3.1, a druga zawierała wbudowaną specjalną wersję tego systemu. Patrz *OS/2*.

OS/2 Warp Connect Pierwsza wersja systemu OS/2 Warp obsługująca sieci peer-to-peer, w których pracowały zarówno komputery z OS/2, jak i maszyny z Windows. Wszystkie funkcje sieciowe zostały z czasem przeniesione do podstawowej wersji systemu. Patrz *OS/2*.

OS/360 System operacyjny opracowany przez firmę IBM dla komputera System/360, wprowadzony na rynek w 1964 roku. Później rozdzielono go na dwie wersje. Wersja OS/MFT (*Multiple Fixed Transactions*) obsługiwała wiele aplikacji korzystających z przydzielonych na stałe obszarów pamięci, natomiast OS/MVT (*Multiple Variable Transactions*) umożliwiało uruchamianie aplikacji o różnych rozmiarach. Systemy OS/MFT i OS/MVT rozszerzono z czasem o obsługę pamięci wirtualnej i przemianowano na OS/VS1 i OS/VS2. System OS/VS2 przekształcił się następnie w MVS.

OS/390 Podstawowy system operacyjny wykorzystywany na komputerach typu mainframe, produkowanych przez IBM. Początkowo nazywał się MVS/ESA. Nazwę zmieniono w 1996 roku, kiedy rozszerzono go o bogaty zbiór programów narzędziowych. Choć w dalszym ciągu podstawowy program kontroli OS/390 określa się mianem MVS, użyteczność tego systemu została tak rozbudowana, że powinien on być już traktowany jak niezależny produkt. OS/390 jest zgodny z nowszymi wersjami MVS/ESA (począwszy od 5.2.2), ale nie gwarantuje się zgodności wstecz.

OS/400 System operacyjny stworzony dla minikomputera AS/400 firmy IBM.

OS/8 Wielozadaniowy system operacyjny dla pojedynczego użytkownika, opracowany przez firmę Digital z myślą o komputerach PDP-8. Różne jego odmiany działają też na komputerach DECstation oraz DECmate.

OS-9 System operacyjny czasu rzeczywistego, przypominający system UNIX, stworzony przez Microware Systems Corporation z Des Moines w USA (www.microware.com). Jest on powszechnie stosowany w systemach osadzanych, takich jak pagery czy telefony komórkowe. OS-9 przeznaczony jest dla procesorów Motorola 68000 i PowerPC CPU. Jego pierwsza wersja współpracowała z procesorem 6809. Powstała też wersja tego systemu dla odtwarzaczy CD-I. Patrz *DAVID*.

OS/9000 Przenośna wersja OS-9, napisana w C i przeznaczona dla procesorów x86 i Motorola 68000.

osadzanie cienkowarstwowe (thin film deposition) Nanoszenie cienkiej warstwy pewnej substancji na podłoże metaliczne, ceramiczne lub półprzewodnikowe. Patrz *napylanie katodowe*.

osadzanie jonów (ion deposition) Technika drukowania wykorzystywana w szybkich drukarkach stronicowych. Technika jest podobna do druku laserowego, poza tym, że zamiast używania światła do tworzenia obrazu w postaci ładunku na bębnie wykorzystywane są głowice drukujące, przechowujące jony. Po przyciągnięciu tonera przez jony na bębnie wzdłuż bębna przesuwany jest papier, co powoduje utrwalanie tonera na papierze.

Jakość jest porównywalna z jakością drukarki laserowej, ale toner nie wnika w strukturę papieru tak głęboko, co powoduje możliwość łatwiejszego rozmazywania.

osadzona baza danych (embedded database) Baza danych wykorzystywana w urządzeniach przenośnych, np. telefonach komórkowych lub komputerach PDA. Może to być oprogramowanie opracowane od podstaw do tego celu lub zubożona wersja większego systemu zarządzania bazami danych (SZBD). Na przykład w 1999 r. firma IBM opublikowała bazę danych DB2 Everywhere, która jest budowaną wersją flagowego systemu bazy danych firmy IBM.

osadzony SQL (embedded SQL) Instrukcje SQL osadzone w kodzie języka wysokiego poziomu, np. w kodzie C lub Pascala. W fazie wstępnego przetwarzania kodu (prekompilacji) osadzony w nim kod SQL jest przekształcany na wywołania funkcji komunikujących się z systemem SZBD. Tak uzyskany kod można później zoptymalizować, aby uzyskać szybsze jego działanie. W przypadku, kiedy programista z góry określa rolę zapytania i rola ta nie zmienia się w czasie działania aplikacji, mowa o „statycznym zapytaniu SQL”; jeżeli konstrukcja zapytania wymaga pobrania danych od użytkownika, zapytanie nazywa się „zapytaniem dynamicznym”.

osadź internet (Embed The Internet) Patrz *ETI*.

Osborne I Pierwszy komputer przenośny, zaprojektowany przez Adama Osbornę i zaprezentowany w 1981 roku. Był on wyposażony w napęd dyskietek i 64 kB pamięci oraz korzystał z systemu operacyjnego CP/M. Ekran CRT komputera miał przekątną 4,5" i pozwalał na wyświetlenie 40 znaków tekstu w specjalnie zmodyfikowanej wersji edytora WordStar. Cena urządzenia wynosiła 1795 dolarów i w porównaniu z cenami innych komputerów z tamtego okresu była bardzo przystępna. Komputer ważył 15 kg i wymagał zasilania prądem zmiennym, co czyniło zeń bardziej „przenośne” niż prawdziwie mobilne rozwiązanie.

Osborne I

Porównując ten komputer z dzisiejszymi eleganckimi laptopami, możemy się śmiać, ale w tamtym okresie była to przełomowa technologia. Adam Osborne zapoczątkował prawdziwą rewolucję (zdjęcie dzięki uprzejmości Alfreda J. Younga)

oscylator (oscillator) Obwód elektroniczny wykorzystywany do generowania impulsów o wysokiej częstotliwości. Patrz *oscylator kryształowy*, *VCO* oraz *zegar*.

oscylator kryształowy (crystal oscillator) Oscylator, który używa kryształu kwarcu w celu wygenerowania częstotliwości. Takie urządzenia są zazwyczaj źródłem stałej częstotliwości (np. osiągane dokładności to 10^{-5} ... 10^{-8} itp.), ale niektóre z nich mogą być kontrolowane przez zmianę napięcia w niewielkim zakresie. Przeciwnieństwo *VCO*.

oscyloskop (oscilloscope) Przyrząd pomiarowy pokazujący na ekranie przebieg sygnałów elektrycznych (impulsów i fal). Dokonuje on pomiarów sygnałów w określonym przedziale czasu, a wyświetlane przez niego informacje można „zamrozić” na ekranie i poddać analizie.

Korzystanie z oscyloskopu

Oscylloskopy wykorzystuje się w bardzo wielu operacjach diagnostycznych i przy wykonywaniu różnorodnych pomiarów. Ten widoczny na zdjęciu stosowany jest do testowania świeżo wykonanych procesorów (ilustracja dzięki uprzejmości firmy VLSI Technology)

oscylować (oscillate) Kołysać się w jedną i w drugą stronę, między minimalną i maksymalną wartością wychylenia. Oscylacją nazywamy jeden cykl, to znaczy zmianę sygnału w jednym pełnym okresie jego przebiegu dla danej częstotliwości.

OSD (1) (On-Screen Display) Wyświetlany na ekranie panel kontrolny, za pośrednictwem którego można regulować ustawienia monitora lub telewizora. Pozwala on zmieniać kontrast, jasność, położenie ekranu w pionie i w poziomie oraz różne inne parametry obrazu.

(2) (Open Software Description) Format danych służący do opisu pakietu, modułu lub komponentu programowego. OSD oparty jest na języku XML i ułatwia rozpowszechnianie oraz uaktualnianie oprogramowania za pośrednictwem technologii push. Po raz pierwszy wykorzystano go w systemie Windows. Przewiduje się, że wkrótce znajdzie zastosowanie również na innych platformach.

OSDL (Open Source Development Lab, Portland, USA, www.osdlab.org) Organizacja powołana do życia w 2000 roku, odgrywająca rolę forum, na którym mogą wypowiadać się programiści zaangażowani w rozbudowę systemu Linux pod kątem potrzeb dużych korporacji. Jest ona sponsorowana przez największych producentów komputerów PC i firmy zajmujące się rozwijaniem systemu Linux. OSDL udostępnia programistom bardzo zaawansowany sprzęt, na którym mogą oni testować swoje produkty. Patrz *Linux*.

OSF Patrz *Open Group*.

OSF/Motif Patrz *Motif i Open Group*.

OSI (Open System Interconnection) Międzynarodowy standard ISO, opracowany z myślą o systemach łączności. Definiuje on zasady określające sposób implementacji protokołów na poziomie siedmiu różnych warstw (fizycznej, łącza danych, sieciowej, transportowej, sesji, prezentacji, aplikacji). Sterowanie przekazywane jest z jednej warstwy do drugiej. Najwyższą warstwą jest warstwa aplikacji. To z niej dane przekazywane są po kolei aż na sam dół,

skąd przesyłane są do innego komputera, na którym wędrują w odwrotnej kolejności do góry.

W pewnym momencie większość producentów zgodziła się re-spektować zalecenia modelu OSI (w tej czy innej formie), ale nie precyzował on pewnych kwestii, co zrodziło potrzebę uzupełnienia go o niezależne standardy. Obecnie stosuje się w zasadzie jedynie dwa standardy zgodne z modelem OSI: X.400, odnoszący się do poczty elektronicznej, oraz X.500, dotyczący usług katalogowych. Natomiast sam model OSI, który miał kiedyś stać się uniwersalnym standardem łączności, jest dziś wykorzystywany jako wzorcowy model, na podstawie którego opracowuje się wszystkie inne protokoły.

Większość systemów łączności oferuje pełną funkcjonalność przewidzianą w modelu OSI, choć w praktyce jedna warstwa potrafi pełnić funkcje przewidziane w modelu dla dwóch lub trzech warstw. Patrz *model OSI*.

osłabienie wtysku (injection loss) Miara osłabienia siły sygnału w punkcie, w którym laser lub dioda LED łączy się ze światłowodem lub w którym dwa światłowody łączą się w punkcie połączenia. Nazywane również „stratami włączenia”. Patrz *słowniczek techniki światłowodowej*.

osnowa (fabric) Patrz *osnowa przełączająca*.

osnowa przełączająca (switch fabric) (1) Wewnętrzna architektura połączeniowa wykorzystywana przez urządzenie przełączające, zapewniająca przekazywanie danych odbieranych przez jeden port do innego portu.

(2) Zespół przełączników na obszarze kampusu uniwersyteckiego lub większego obszaru geograficznego, które stanowią infrastrukturę przekazywania danych na danym terenie.

osoba pisząca (writer) Patrz *koder*.

osobista stacja robocza (personal workstation) Synonim *komputer osobisty i stacja robocza*.

osobisty komunikator (personal communicator) Patrz *PDA*.

OSP (Online Service Provider) Patrz *usługi online*.

OSPF (Open Shortest Path First) Protokół routingu odnajdujący najlepszą ścieżkę, po której należy przesyłać ruch IP w sieci TCP/IP. OSPF jest protokołem wewnętrznej bramy, zaprojektowanym z myślą o systemach autonomicznych. Jest on też protokołem stanu łącza, generującym mniejszy ruch między routerami niż protokół RIP (protokół wektora odległości), którego jest następcą. Patrz *RIP* oraz *protokół routingu, protokół wyznaczania tras*.

OSS (Open Source Software) Oprogramowanie, które użytkownik może dowolnie modyfikować i rekompilować. Patrz *open source*.

OSTA (Optical Storage Technology Association, Santa Barbara, CA, www.osta.org) Organizacja zrzeszająca największych producentów napędów optycznych. Jej celem jest opracowywanie standardów i promowanie nośników optycznych.

ostatnia mila (last mile) Połączenie pomiędzy klientem a firmą telekomunikacyjną lub operatorem kablowym. Tradycyjnie „ostatnia mila” jest realizowana za pomocą telefonicznego kabla miedzianego lub kabla koncentrycznego, ale w niektórych miejscach dostępne są technologie bezprzewodowe. Patrz *lokalna pętla*.

ostrzeżenie (alert) Sygnał dźwiękowy lub wizualny, sygnalizujący zajście zdefiniowanego zdarzenia lub wystąpienie sytuacji błędnej. Terminy alarm i ostrzeżenie są często razem używane.

OSU (*Open Source UNIX*) Określenie odnoszące się do odmian systemu UNIX rozwijanych na zasadach open source, czyli przede wszystkim do BSD UNIX i Linuksa.

OSX Patrz *Mac OS X*.

oszacowanie zadania programistycznego (estimating a programming job) Najtrudniejszym zadaniem w branży komputerowej jest oszacowanie czasu, jaki zajmie opracowanie kompletnego, działającego programu. Zawsze okazuje się jednak, że realizacja zadania będzie trwała dłużej niż zakładano, a czasem wręcz nigdy się nie skończy.

Programiści należą do grona niepoprawnych optymistów. Jeżeli nie pisali wcześniej podobnego programu za pomocą tych samych narzędzi, nowe zadanie niewątpliwie zajmie im więcej czasu niż się na początku zakłada. Dzieje się tak przynajmniej z jednego powodu: tworzenie aplikacji to praca twórcza. Nieważne, jak szczegółowo zaprojektowano program na papierze — w chwili, kiedy zaczyna on nabierać kształtów, niedociągnięcia projektowe stają się ewidentne. Opracowanie prawidłowego projektu to proces, który składa się z kilku iteracji.

W historii znane są przypadki całkowicie niedorzecznych oszacowań zadań programistycznych — na przykład projekt, który miał zająć trzy tygodnie, zajął rok, a projekt, który miał zająć rok, zajął sześć lat. W celu poprawy dokładności oszacowań przed rozpoczęciem programowania należy szczegółowo zaprojektować wymagania funkcjonalne oraz interfejsy użytkownika. Programiści powinni posiadać niezbędne doświadczenie, a w procesie projektowania powinni uczestniczyć przyszli użytkownicy oprogramowania. Patrz *jak wybierać pracowników*.

oszukańcza witryna WWW (rogue site) Witryna WWW, która ma rozpowszechnić wirusa, gromadzić adresy wykorzystywane do wysyłania spamu albo służyć do innej nielegalnej lub nieetycznej działalności.

oś x (x-axis) Patrz *macierz x-y*.

oś y (y-axis) Patrz *macierz x-y*.

oś z (z-axis) Wyznacza trzeci wymiar w grafice. Szerokość jest określana przez oś x, natomiast wysokość przez oś y.

ośrodek beta (beta site) Organizacja testująca wersje beta oprogramowania. Patrz *test beta*.

ośrodek obliczeniowy otwarty (open shop) Ośrodek z systemem komputerowym, w którym użytkownicy mogą na własną rękę uruchamiać programy. Przeciwnieństwo *ośrodek obliczeniowy zamknięty*.

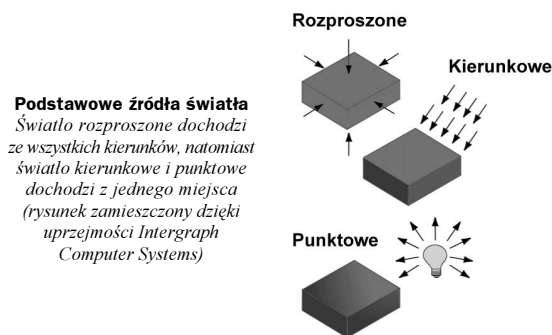
ośrodek obliczeniowy zamknięty (closed shop) Ośrodek z systemem komputerowym, w którym korzystanie z zasobów ośrodka możliwe jest tylko za pośrednictwem uprawnionego personelu. Porównaj z *closed shop*.

oświetlenie kierunkowe (directional lighting) Patrz *oświetlenie rozproszone*.

oświetlenie punktowe (positional lighting) Patrz *oświetlenie rozproszone*.

oświetlenie rozproszone (ambient lighting) Światło przychodzące ze wszystkich stron. Inne niż *oświetlenie kierunkowe*, generowane przez źródło światła tworzące równoległe promienie światła, które nie zanikają wraz ze wzrostem odległości. Inne również od *oświetlenia punktowego*, w którym promienie nie są równoległe, a jego intensywność maleje wraz ze wzrostem odległości od źródła.

otwarta szpula

OT (*Object Technology*) Wykorzystywanie obiektów.

OTDR (*Optical Time Domain Reflectometer*) Przyrząd testowy, analizujący straty sygnałów we włóknach optycznych. Wykorzystuje się go do wykrywania awarii oraz zagięć i pętli na linii. Urządzenie to wysyła impuls świetlny i bada jego odbicie. Potrafią one testować linie dłuższe niż 240 kilometrów.

OTG (*The OBJECTive Technology Group*, Alexandria, USA, www.theotg.com) Organizacja zajmująca się przetwarzaniem rozproszonym i technologiami obiektowymi, założona w 1994 roku. Wspomaga społeczność opracowującą standardy obiektowe i internetowe oraz stanowi pomost między nią a dostawcami oprogramowania i użytkownikami. OTG organizuje konferencje OOTS (*Object Oriented Technology & Symposium*), skierowane do mediów, firm telekomunikacyjnych, instytucji finansowych i rządu federalnego USA.

otoczenie (ambient) Warunki panujące w otoczeniu sceny — oświetlenie, temperatura, wilgotność.

otoczenie programowe (Program Neighborhood) Rozwiązanie wprowadzone przez firmę Citrix w produktach z rodziny MetaFrame. Pozwala ono przypisywać wybrane aplikacje do poszczególnych użytkowników. Patrz *NFuse* i *Metaframe*.

Otoczenie sieciowe (Network Neighborhood) Źródło informacji na temat sieci dostępnej w systemie Windows 95/98/NT4. Patrz *ikona Otoczenie sieciowe systemu Windows*.

OTP (1) (*One Time Programmable*) Określenie odnoszące się do wprowadzania zawartości do układów typu ROM i EEPROM, której nie można później zmienić ani usunąć.

(2) (*One Time Pad*) Technika kryptograficzna, w której unikatowy klucz szyfrujący generowany jest na podstawie liczby losowej. Jest on następnie przechowywany na „inteligentnej” karcie. Patrz *SwapCrypt*.

(3) (*Open Trading Protocol*) Standard handlu w internecie, gwarantujący ten sam sposób dokonywania zakupów niezależnie od wykorzystywanego sprzętu i oprogramowania.

OTPROM (*One Time PROM*) Układ PROM, który można zaprogramować tylko jeden raz.

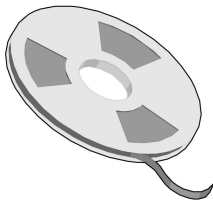
otwarta architektura (open architecture) System, którego specyfikacje podawane są do wiadomości publicznej w celu zachęcenia producentów sprzętu do tworzenia kart rozszerzeń i innych produktów uzupełniających. Firma Apple w dużej mierze zawdzięcza swój sukces właśnie otwartej architekturze komputera Apple II. Taką architekturę mają również komputery PC.

otwarta szpula (open reel) Szpula z nawiniętą taśmą magnetyczną. Określenie to zazwyczaj odnosi się do półcalowych szpul,

które wciąż można jeszcze spotkać w wielu archiwach danych. W latach pięćdziesiątych XX wieku, zanim zaczęto stosować 8-bitowe znaki, używano 7-szczekowych taśm (o siedmiu równoległych szczekach), na których zapisywano 6-bitowe znaki oraz bit parzystości. Od lat sześćdziesiątych ubiegłego stulecia stosowano już taśmy 9-szczekowe. Patrz *półcalowa taśma magnetyczna i taśma magnetyczna*.

Sędziwa szpula

Dziś praktycznie już nikt nie stosuje takich szpul, ale od lat pięćdziesiątych aż do lat siedemdziesiątych XX wieku były one popularnym nośnikiem danych. Najstarsze napędy wymagały ręcznego nawijania taśmy na prowadnice

otwarte magazynowanie (open storage) Systemy dyskowe i taśmowe połączone poprzez standardowy interfejs, taki jak SCSI czy też IDE.

otwarte przetwarzanie (open computing) Patrz *systemy otwarte*.

otwarty kanał (open pipe) Ciągła ścieżka biegnąca od nadawcy do odbiorcy, na przykład linią dzierżawioną lub w sieci stosującej przełączanie obwodów. Dane przesyłane kanałem nie są rozbijane na pakiety.

otwarty standard (open standard) Patrz *systemy otwarte*.

otwieracz obudowy (case cracker) Narzędzie używane do otwarcia obudowy w różnych laptopach. W pierwszych obudowach komputerów Macintosh i w wielu obudowach laptopów wykorzystywane są zatrzaskowe obudowy. Podobny do szpatułki koniec otwieracza ułatwia otwarcie zatrzasków bez ich uszkodzenia.

otworzyć (open) (1) Przygotować plik dyskowy lub taśmowy do zapisu bądź odczytu informacji. Przeciwnieństwo *zamknięcie*.

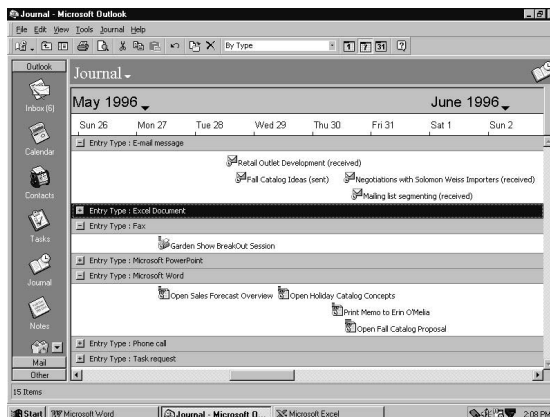
(2) Przystosowany do współpracy z innymi produktami. Patrz *otwarta architektura i systemy otwarte*.

otwór indeksowy (index hole) Niewielki otwór w dysku elastycznym ze stałymi sektorami, oznaczający pierwszy sektor w każdej ścieżce.

OUI (*Organizational Unique Identifier*) Część adresu MAC identyfikująca producenta karty sieciowej. OUI zapisany jest na pierwszych trzech bajtach sześciobajtowego pola. Identyfikatory OUI przyznawane są przez IEEE. Patrz *warstwa MAC*.

Outlook Klient poczty elektronicznej i organizator opracowany przez Microsoft. Istnieje też jego okrojona wersja, rozpowszechniana z każdą kopią systemu Windows i obsługująca jedynie pocztę e-mail (Outlook Express). Pełna wersja zawiera organizator, kalendarz, listę spraw do zrobienia oraz funkcje pracy grupowej. Może ona też rejestrować czas pracy nad konkretnym projektem, co przydaje się przy wystawianiu rachunków. Outlook może pełnić rolę klienta programu Microsoft Exchange Server i dowolnego innego serwera e-mail. Patrz *Microsoft Office* oraz *Microsoft Exchange*.

outsourcing Współpraca z niezależnymi konsultantami, firmami programistycznymi i biurami pomocy technicznej oraz zlecenie im przeprowadzenia analizy systemów, stworzenia oprogramowania czy wykonania innych operacji w centrum danych. Patrz *netsourcing*, *ASP*, *SSP* oraz *zarządzanie wyposażeniem*.

Uniwersalna Skrzynka odbiorcza

Na tym zrzucie ekranu z Outlooka 97 pokazano możliwości programu w zakresie śledzenia czasu poświęcanego na realizację poszczególnych zadań. Zwróć uwagę na kolumnę ikon widoczną po lewej — za jej pomocą można się dostać do najważniejszych funkcji programu (zrzut ekranu dzięki uprzejmości firmy Microsoft)

owijanie końcówek (wire wrap) Starsza już metoda wykonywania końcówek na płytkach drukowanych. Płytki były osadzone na płaskich płytach wyposażonych w metalowe występy, które owijano przy użyciu specjalnego przyrządu. Przyrząd obcinał koniec drutu i owijał go wokół występu. Przy zastosowaniu tej metody zostało stworzonych wiele tysięcy komponentów komputerowych. Należy dodać, że opisaną tu technikę montażu stosuje się w szczególności do elementów narażonych na duże wibracje. Mimo iż wykonanie takiego połączenia jest dość kłopotliwe, trudność ta rekompensowana jest przez bardzo dużą pewność i trwałość, co czasem ma znaczenie w szczególnych lub ciężkich warunkach pracy danego sprzętu czy też urządzenia.

Owijanie końcówek

Technik widoczny na powyższym zdjęciu przy użyciu specjalnego przyrządu wykonuje końcówki płytek drukowanych (zdjęcie zamieszczono za zgodą firmy Digital Equipment Corporation)

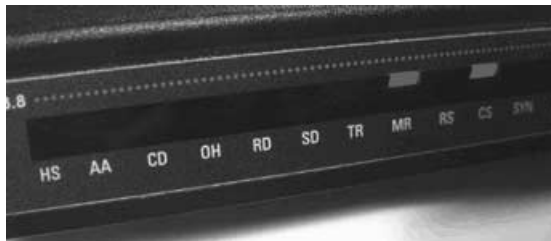
OWL (*ObjectWindows Library*) Biblioteka klas opracowana przez firmę Borland i przeznaczona dla systemu Windows. Stanowi ona bazę, na której można tworzyć aplikacje C++. Jest to odpowiednik biblioteki MFC Microsoftu (*Microsoft Foundation Classes Library*).

oznaczenia statusu modemu (modem status signals)

Poniższe skróty są umieszczane przy kontrolkach modemu zewnętrznego w celu identyfikacji jego aktualnego statusu. W przypadku niektórych funkcji może zostać użyte nie tylko jedno oznaczenie.

Skrót	Znaczenie
AA	Auto answer (tryb automatycznej odpowiedzi)
CA	Compression active (kompresja aktywna)
CD	Carrier detect (detekcja nośnika)
CTR	Clear to send (anulowanie operacji transmisji)
DTR	Data terminal ready (terminal ready — stan gotowości terminala)
EC	Error control active (kontrola błędów jest aktywna)
HS	High speed (duża szybkość transmisji, zazwyczaj 4800 b/s i więcej)
LB	Low battery (bateria bliska rozładowaniu)
MR	Modem ready (data set ready — gotowość modemu do transmisji)
OH	Off hook (rozłączenie)
PWR	Power on (zasilanie jest aktywne)
RI	Ringing (odebranie połączenia)
RNG	Ringing (Odebranie połączenia)
RTS	Request to send (żądanie transmisji)
RXD	Receiving data (Odbieranie danych)

Skrót	Znaczenie
RD	Receiving data (odbieranie danych)
SD	Transmitting (sending) data (Wysyłanie danych)
TD	Transmitting data (wysyłanie danych)
TXD	Transmitting (sending) data (Wysyłanie danych)
TM	Test mode (tryb testowania)
TR	Terminal ready (stan gotowości terminala)

Kontrolki stanu modemu

Modemy zewnętrzne mają tą przewagę, że dysponują kontrolkami stanu, które mogą okazać się przydatne w przypadku rozwiązywania problemu z połączeniem